Colecțiile Cotidianul. EDUCATIVA

ENCICLOPEDIA ILUSTRATĂ A FAMILIEI

VOLUMUL 16

ANEXE,
INDEX ŞI
CONTRIBUITORI

PESTE 12.000 DE FOTOGRAFII COLOR
5.000 DE ARTICOLE BOGAT ILUSTRATE
PESTE 30 DE EXPERȚI

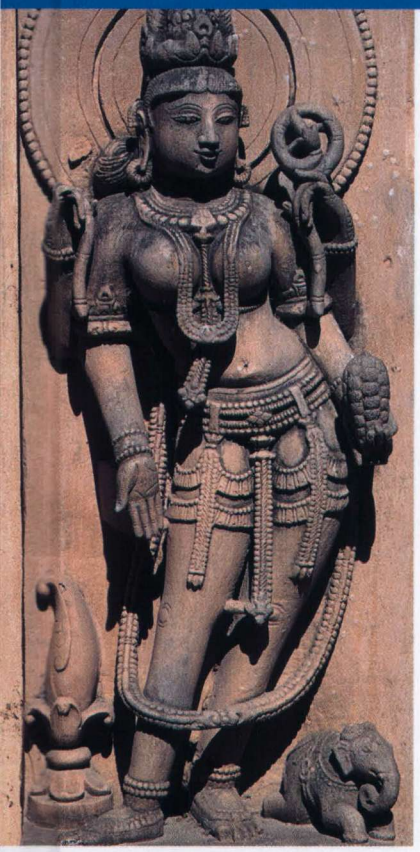

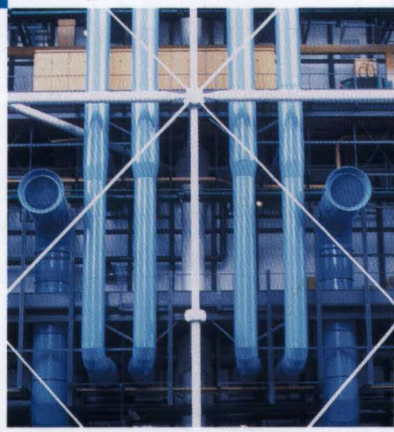

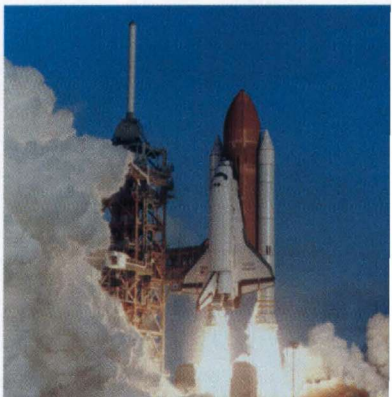

Dorling Kindersley

ENCICLOPEDIA ILUSTRATĂ A FAMILIEI

Cuprins volumul 16, Anexe

Lumea internațională
Economia mondială 933
Transport și inginerie 934

Oameni, artă și media
Mitologie 935
Sport 936-937
Artă și arhitectură 938
Teatru, muzică și dans 939
Film și media 940
Mari scriitori și gânditori 941

Istorie
Date importante ale istoriei 942-948

Index
Index 949
Date indexate 950-990
Indexul localităților 991-1016
Autorii fotografiilor 1017-1025
Contribuitori 1026

ECONOMIA MONDIALĂ

BOGĂȚIA UNEI ȚĂRI depinde de capacitatea sa industrială, resursele naturale, populație și stabilitatea politică. Comerțul generează profit și locuri de muncă, încurajând statele să producă bunuri care pot fi vândute peste hotare. Totuși, multe țări sărace sunt nevoite să împrumute bani de la statele bogate pentru a-și finanța industria.

DATORIA EXTERNĂ

Unele organizații, ca Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional (FMI), împrumută bani statelor aflate în curs de dezvoltare, pentru ca acestea să-și finanțeze industria și programele de protecție socială. Adesea, dobânda solicitată pentru aceste împrumuturi este foarte mare. Statele de mai jos au cea mai mare datorie externă.

STAT	DATORIE (MILIOANE DE USD)
SUA	862.000
Brazilia	232.000
Australia	220.000
Rusia	163.000
China	162.000
Mexic	162.000
Argentina	154.000
Indonezia	144.000

Fondul Monetar Internațional

Banca Mondială

AJUTORUL EXTERN

Pentru unele state, principala sursă de venit o reprezintă ajutorul extern (acordat sub formă de împrumuturi sau granturi). Multe state oferă hrană, corturi, medicamente și îmbrăcăminte persoanelor afectate de dezastre naturale sau războaie civile.

Principalii donatori

STAT	AJUTOR OFERIT (MILIOANE USD)
Japonia	9.100
SUA	6.900
Franța	6.300
Germania	5.600
Olanda	3.500
Marea Britanie	3.400

Principalii destinatari

STAT	AJUTOR OFERIT (MILIOANE USD)
Indonezia	43.000
Argentina	13.700
Rusia	8.500
Grecia	5.400
Liban	3.500
India	2.900

Forțele ONU aducând provizii alimentare și medicale, Sarajevo, Bosnia și Herțegovina, 1996

COMERȚUL INTERNAȚIONAL

Comerțul mondial

Există cinci state care domină comerțul mondial. Acestea, cunoscute și ca Marele Cinci, sunt responsabile de aproximativ jumătate din comerțul internațional.

STAT	EXPORTUL (MILIOANE USD)
SUA	776.000
Germania	578.000
Japonia	450.000
Franța	325.000
Marea Britanie	282.000

Exporturile

Tabelul de mai jos ilustrează tipurile de bunuri comercializate la nivel mondial. Bunurile precum automobilele și computerele domină încă exporturile, dar serviciile, cum ar fi turismul, înregistrează o creștere susținută.

MĂRFURI	COMERȚUL LA NIVEL MONDIAL (MILIARDE USD)
Automobile	220
Motoare și piese auto	160
Echipamente de procesare a datelor	70
Telecomunicații	52
Tranzistori	49

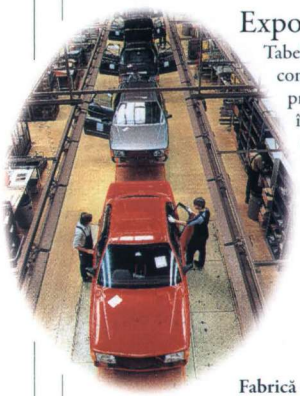

Fabrică de autovehicule, Germania

Cele mai importante burse de valori

Activitatea bursei de valori reflectă performanța economică a statului respectiv. În tabelul de mai jos se află cele mai importante centre financiare.

New York, SUA (Wall Street)
Tokyo, Japonia
Londra, Marea Britanie
Hong Kong, China
Frankfurt, Germania
Zürich, Elveția
Kuala Lumpur, Malaysia
Paris, Franța
Toronto, Canada

Bursa de valori din Hong Kong

BOGĂȚIA NAȚIONALĂ

Bogăția unui stat poate fi măsurată în două moduri. Produsul Intern Brut (PIB) măsoară valoarea totală a bunurilor și serviciilor produse de un anumit stat. Produsul Național Brut (PNB) reprezintă suma dintre PIB și veniturile din export. Bogăția unui stat se măsoară prin raportul dintre PIB sau PNB și numărul de locuitori ai statului respectiv.

Cele mai bogate state

Statele de mai jos au cel mai mare PIB pe cap de locuitor.

STAT	SUMA ÎN USD
Luxemburg	33.609
SUA	33.586
Monaco	27.451
Elveția	27.126
Insulele Cayman	26.753
Norvegia	24.837
Insula Jersey	24.743
Danemarca	23.930
Belgia	23.766

Zürich, Elveția

Cele mai sărace state

Statele de mai jos au cel mai mic PIB pe cap de locuitor.

STAT	SUMA ÎN USD
Sierra Leone	478
Etiopia	519
Somalia	593
Tanzania	660
Cambodgia	671
Rep. Dem. Congo	687
Burundi	694
Eritreea	701
Insulele Comore	709

Addis Abeba, Etiopia

TRANSPORT ŞI INGINERIE

OAMENII S-AU DEPLASAT întotdeauna şi, pe parcursul secolelor, au căutat mijloace de transport noi şi eficiente. În ultimul secol, progresele tehnologice au dus la o creştere considerabilă a transportului şi comerțului internaționale. Vapoarele transportă majoritatea mărfurilor, în timp ce avioanele le permit zilnic milioanelor de persoane să călătorească în orice punct de pe glob.

CELE MAI AGLOMERATE AEROPORTURI INTERNAȚIONALE

AEROPORT	PASAGERI PE AN
Atlanta, SUA	77.939.536
Chicago, SUA	72.568.076
Los Angeles, SUA	63.876.561
Heathrow, Londra, UK	62.263.710
Dallas, SUA	60.000.125
Tokyo, Japonia	54.338.212
Frankfurt, Germania	45.858.315
Paris, Franța	43.596.943
San Francisco, SUA	40.387.422
Schipol, Olanda	39.606.925

Aeroportul Heathrow, Marea Britanie

PORTURI IMPORTANTE

Capacitatea navelor de transport containerizat se măsoară în unități echivalente cu douăzeci de picioare (Twenty-Foot Equivalent Units), TEU.

PORT	MĂRFURI (ÎN MILIOANE TEU)
Hong Kong, China	16,21
Singapore	15,95
Kaohsiung, Taiwan	6,98
Pusan, Coreea	6,44
Rotterdam, Olanda	6,34

CELE MAI LUNGI PODURI SUSPENDATE

POD	ȚARA	DATA INAUGURĂRII	LUNGIMEA ÎN METRI
Akashi Kaikyo	Japonia	1998	1.990
Great Belt Link	Danemarca	1996	1.624
Humber	Marea Britanie	1980	1.410
Verrazano Narrows	SUA	1964	1.298
Golden Gate	SUA	1937	1.280
Mackinac Straits	SUA	1957	1.158

Golden Gate, San Francisco, SUA

ŞOSELE

Țările cu cele mai multe şosele

ȚARA	KM ŞOSEA
SUA	6.370.031
India	3.319.644
Brazilia	1.980.000
China	1.400.000
Japonia	1.152.217

Țările cu cele mai multe autoturisme

ȚARA	NUMĂR DE AUTOTURISME (LA 1000 LOCUITORI)
SUA	680
Italia	550
Germania	495
Canada	480
Australia	475

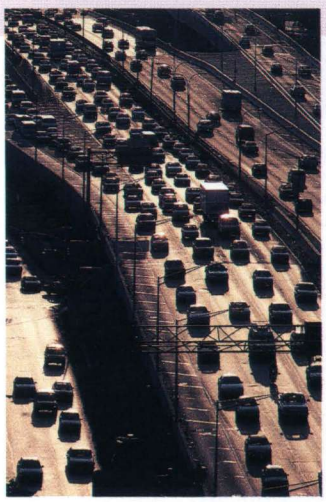

Long Island Expressway, New York, SUA

CĂI FERATE

Cele mai lungi tuneluri feroviare

TUNEL	ȚARA	DATA INAUGURĂRII	LUNGIMEA ÎN KM
Seikan	Japonia	1988	53,9
Tunelul Canalului Mânecii	Franța/UK	1994	49,9
Metroul din Moscova (segmentul Medvedkovo/Balyaevo)	Rusia	1979	30,7
Metroul londonez	Marea Britanie	1939	27,8

Trenul-glonț, Mt Fuji, Japonia

Cele mai lungi rețele de metrou

ORAŞ	NUMĂR DE STAȚII	KM
Washington, DC	86	612
Londra	275	430
New York	461	370
Paris	430	301
Moscova	115	225
Tokyo	192	218

Țările cu cele mai multe căi ferate

ȚARA	TOTAL CĂI FERATE ÎN KM
SUA	270.312
Rusia	152.000
Canada	71.000
China	69.400
India	61.850

TRANSPORT ŞI INGINERIE

CEA MAI LUNGĂ ŞOSEA: Autostrada pan-americană. Porneşte din SUA şi ajunge în Brazilia. Are o lungime de 24.140 km.

CEL MAI ÎNALT BARAJ: Rogunskaya, Tadjikistan, construit în 1989, are o înălțime de 335 m.

CEA MAI VASTĂ REȚEA FEROVIARĂ: Grand Central Terminal, New York, SUA. Are 67 de şine şi acoperă o suprafață de 19 hectare.

CELE MAI MULTE AUTOSTRĂZI: SUA, care are 88.727 km de autostradă.

Grand Central Terminal, New York, SUA

MITOLOGIE

Miturile aparţinând tuturor culturilor au avut ca protagonişti o mulţime de zei şi de zeiţe. Se spune că aceste creaturi legendare aveau calităţi ieşite din comun.

MITOLOGIA EGIPTEANĂ

Zeii şi zeiţele egiptene aveau adesea corp uman şi cap de animal sau de pasăre.

Ochiul lui Horus

NUME	FORMĂ
Amon-ra	Zeul cu cap de berbec al Tebei.
Anubis	Zeul morţilor cu cap de şacal
Bastet	Zeiţa pisică a iubirii şi a fertilităţii
Geb	Zeul Pământului; soţul zeiţei cerurilor, Nur
Hathor	Zeiţa cu cap de vacă a cerului
Horus	Zeul cu cap de şoim al luminii; fiul lui Osiris şi al lui Isis
Isis	Zeiţa maternităţii şi a fertilităţii
Khnum	Zeul creator, cu cap de berbec
Maat	Zeiţa adevărului, dreptăţii şi a ordinii
Min	Zeul fertilităţii şi al recoltei
Mut	Zeiţa vultur a războiului
Nephthys	Sora lui Isis
Osiris	Zeul suprem; stăpânul vieţii de apoi; soţul lui Isis
Ptah	Zeul creaţiei, al morţii şi al vieţii de apoi
Ra	Zeul soarelui; strămoşul faraonilor
Seth	Zeul răului; fratele invidios al lui Osiris
Sobek	Zeul crocodil; stăpânul apelor
Thoth	Zeul cu cap de ibis al înţelepciunii şi al scrierii

Bastet

Min

Anubis

MITOLOGIA NORDICĂ

Nordicii venerau un număr mare de zei şi zeiţe până în secolul XII, când Scandinavia a devenit predominant creştină.

Odin şi Thor

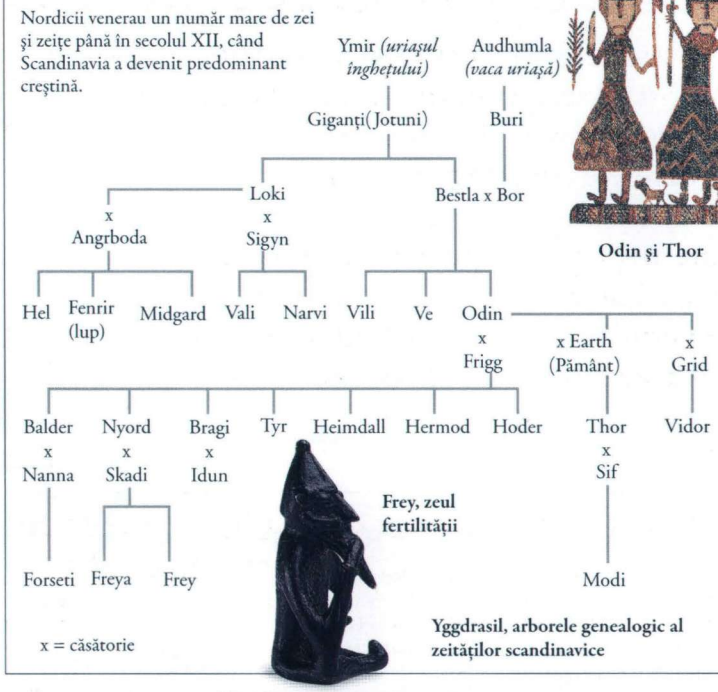

Frey, zeul fertilităţii

Yggdrasil, arborele genealogic al zeităţilor scandinavice

MITOLOGIA JAPONEZĂ

Şinto este religia nativă a Japoniei. Aceasta se bazează pe venerarea spiritelor sau a zeilor supranaturali, numiţi kami.

NUME	ROL
Amaterasu	Zeiţa soarelui
Benten	Zeiţa frumuseţii şi a bogăţiei
Daikoku	Zeul norocului
Ebisu	Zeul muncii şi al pescarilor
Hachiman	Zeul războiului
Inari	Zeul recoltelor şi al averii
Izanagi	Zeul creator
Izanami	Zeiţa lumii umbrelor
Kagutsuchi	Zeul focului
Kamui	Zeul creaţiei
Ogetsu	Zeiţa hranei
Susanowo	Zeul furtunilor
Tsuki-yomi	Zeiţa lunii
Uzume	Zeiţa zorilor şi a veseliei
Watatsumi	Zeul mării

Daikoku

MITOLOGIE GREACĂ ŞI ROMANĂ

Grecii antici credeau că vieţile lor erau guvernate de un mare număr de zei şi de zeiţe, cei mai importanţi trăind pe Muntele Olimp. Romanii au adoptat multe dintre zeităţile greceşti, însă cu nume noi.

GREC	ROMAN	ROL
Afrodita	Venus	Zeiţa frumuseţii şi a dragostei
Apolo	Apolo	Zeul soarelui; zeul profeţiilor
Ares	Marte	Zeul războiului
Artemis	Diana	Zeiţa vânătorii; protectoarea animalelor şi a copiilor
Asclepius	Esculap	Zeul medicinei
Atena	Minerva	Zeiţa înţelepciunii şi a războiului
Demeter	Ceres	Zeiţa fertilităţii şi a recoltelor
Dionis	Bahus	Zeul vinului
Eos	Aurora	Zeiţa răsăritului
Eros	Cupidon	Zeul dragostei

Marte

Atena

GREC	ROMAN	ROL
Hebe	Iuventas	Zeiţa tinereţii
Helios	Sol	Zeul Soarelui
Hefaistos	Vulcan	Zeul focului şi al prelucrării metalelor
Hera	Junona	Regina zeilor; protectoarea femeilor
Hermes	Mercur	Zeul călătorilor
Hestia	Vesta	Zeiţa căminului
Hygiea	Salus	Zeiţa sănătăţii
Hypnos	Somnus	Zeul somnului
Cronos	Saturn	Zeul semănatului şi al semănţelor
Pan	Silvanus	Zeul pădurilor
Persefona	Proserpina	Zeiţa lumii umbrelor
Poseidon	Neptun	Zeul mării
Selena	Luna	Zeiţa lunii
Thanatos	Mors	Zeiţa nopţii şi a morţii
Zeus	Jupiter	Zeul zeilor; zeul fulgerului

Jupiter

SPORT

SPORTURILE SUNT JOCURI şi activităţi care implică folosirea abilităţilor fizice. Deşi originile competiţiilor sportive sunt necunoscute, vechii greci au organizat primele Jocuri Olimpice în anul 776 î.Hr. Astăzi, sporturile organizate se desfăşoară atât pe plan naţional, cât şi global.

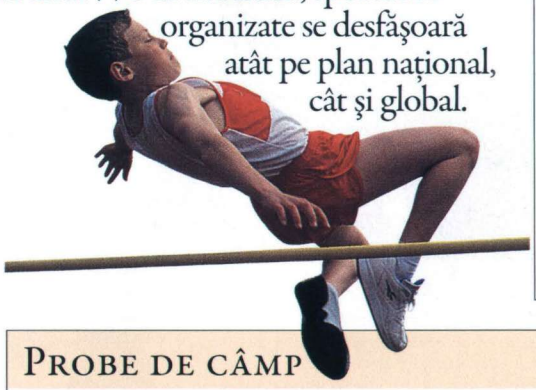

JOCURILE OLIMPICE DE VARĂ

Cele cinci cercuri suprapuse de pe steagul olimpic reprezintă cele cinci continente: Asia, Africa, Europa, America şi Australia.

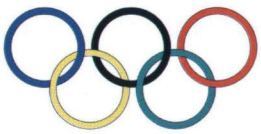

Inelele olimpice

AN	LOCAŢIE
1896	Atena, Grecia
1900	Paris, Franţa
1904	St. Louis, SUA
1908	Londra, Marea Britanie
1912	Stockholm, Suedia
1920	Anvers, Belgia
1924	Paris, Franţa
1928	Amsterdam, Olanda
1932	Los Angeles, USA
1936	Berlin, Germania
1948	Londra, Marea Britanie
1952	Helsinki, Finlanda
1956	Melbourne, Australia
1960	Roma, Italia
1964	Tokyo, Japonia
1968	Mexico City, Mexic
1972	München, Germania
1976	Montreal, Canada
1980	Moscova, USSR
1984	Los Angeles, SUA
1988	Seul, Coreea de Sud
1992	Barcelona, Spania
1996	Atlanta, SUA
2000	Sydney, Australia
2004	Atena, Grecia

CAMPIONI OLIMPICI DE BASCHET

Baschetul a devenit probă de sport olimpică (pentru bărbaţi) în anul 1936; pentru femei, a devenit sport olimpic în 1976.

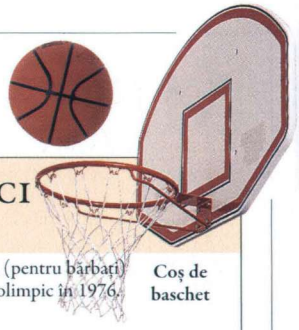

Coş de baschet

ECHIPA (BĂRBAŢI)	VICTORII	ANI
SUA	12	1936, 1948, 1952, 1956, 1960,1964, 1968, 1976, 1984, 1992, 1996, 2000
URSS	2	1972, 1988
Iugoslavia	1	1980

ECHIPA (FEMEI)	VICTORII	ANI
URSS	3	1976, 1980, 1992
SUA	4	1984, 1988, 1996, 2000

PROBE DE CÂMP

PROBĂ	DEŢINĂTORUL RECORDULUI MASCULIN	RECORD	DEŢINĂTORUL RECORDULUI FEMININ	RECORD
Aruncarea suliţei	J. Zelezny (Cehia)	98.48 m	O. Menendez (Cuba)	71.52 m
Aruncarea discului	J. Schult (RDG)	74.08 m	G. Reinsch (RDG)	76.80 m
Aruncarea greutăţii	R. Barnes (SUA)	23.12 m	N. Lisovskaya (URSS)	22.63 m
Aruncarea ciocanului	Y. Sedykh (URSS)	86.74 m	M. Melinte (România)	76.07 m
Săritura în înălţime	J. Sotomayor (Cuba)	2.45 m	S. Kostadinova (Bulgaria)	2.09 m
Săritura cu prăjina	S. Bubka (Ucraina)	6.14 m	S. Dragila (SUA)	4.81 m
Săritura în lungime	M. Powell (SUA)	8.95 m	G. Chistyakova (URSS)	7.52 m
Triplu salt	J. Edwards (UK)	18.29 m	I. Kravets (Ucraina)	15.50 m

PROBE OLIMPICE DE ÎNOT

PROBĂ	BĂRBAŢI	FEMEI
Liber	50 m	50 m
	100 m	100 m
	200 m	200 m
	400 m	400 m
	1,500 m	800 m
Spate	100 m	100 m
	200 m	200 m
Braţ	100 m	100 m
	200 m	200 m
Fluture	100 m	100 m
	200 m	200 m
Individual mixt	200 m	200 m
	400 m	400 m
Liber ştafetă	4x100 m	4x100 m
	4x200 m	4x200 m
Mixt ştafetă	4x100 m	4x100 m

Ochelari de înot

CAMPIONI OLIMPICI DE HOCHEI PE IARBĂ

Tabelul de mai jos arată ţările cu cele mai multe titluri olimpice la competiţiile de femei şi bărbaţi

ECHIPĂ (BĂRBAŢI)	VICTORII	ANI
India	8	1928, 1932, 1936, 1948, 1952, 1956, 1964, 1980
Pakistan	3	1960, 1968, 1984
M. Britanie	3	1908, 1920, 1988

ECHIPĂ (FEMEI)	VICTORII	ANI
Australia	3	1988, 1996, 2000
Zimbabwe	1	1980
Olanda	1	1984
Spania	1	1992

Crosă de hochei şi puc

PROBE DE PISTĂ

PROBĂ (MASCULIN)	DISTANŢA	DEŢINĂTORULUI RECORDULUI	TIMP
Sprint	100 m	M. Greene (SUA)	9,79 sec
	200 m	M. Johnson (SUA)	19,32 sec
	400 m	M. Johnson (SUA)	43,18 sec
Distanţe medii	800 m	W. Kipketer (Danemarca)	1 min 41,11 sec
	1,500 m	H. El Guerrouj (Maroc)	3 min 26,00 sec
	o milă	H. El Guerrouj (Maroc)	3 min 43,13 sec
Distanţe lungi	5,000 m	H. Gebreselassie (Etiopia)	12 min 39,36 sec
	10,000 m	H. Gebreselassie (Etiopia)	26 min 22,75 sec
Ştafetă	4x100 m	SUA	37,40 sec
	4x400 m	SUA	2 min 54.20 sec
Garduri	110 m	C. Jackson (UK)	12,91 sec
	400 m	K. Young (SUA)	46,78 sec
Cursa cu obstacole	3000 m	B. Boulami (Maroc)	7 min 55,28 sec
Maraton	42.195 km	K. Khannouchi (Maroc)	2 h 5 min 42 sec
Marş	20 km	B. Segura (Mexic)	1 h 17 min 25,6 sec
	50 km	T. Toutain (France)	3 hr 40 min 57,9 sec

PROBĂ (FEMININ)	DISTANŢA	DEŢINĂTORULUI RECORDULUI	TIMP
Sprint	100 m	F. Griffith-Joyner (SUA)	10,49 sec
	200 m	F. Griffith-Joyner (SUA)	21,34 sec
	400 m	M. Koch (RDG)	47,60 sec
Distanţe medii	800 m	J. Kratochvìlovà (Cehia)	1 min 53,28 sec
	1,500 m	J. Qu (China)	3 min 50,46 sec
	o milă	S. Masterkova (România)	4 min 12,56 sec
Distanţe lungi	3,000 m	J. Wang (China)	8 min 6,11 sec
	5,000 m	B. Jiang (China)	14 min 28,09 sec
	10,000 m	J. Wang (China)	29 min 31,78 sec
Ştafeta	4x100 m	RDG	41,37 sec
	4x400 m	URSS	3 min 15,17 sec
Garduri	100 m	Y. Donkova (Bulgaria)	12,21 sec
	400 m	K. Batten (SUA)	52,61 sec
Maraton	42.195 km	C. Ndereba (Kenya)	2 h 18 min 47 sec
Marş	10 km	N. Ryashkina (URSS)	41 min 56,23 sec

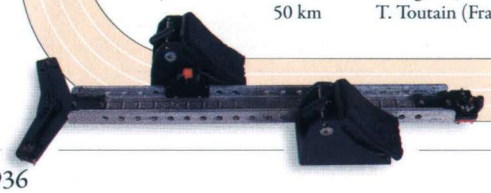

Blocul de start

Fotbal

Câştigătorii Cupei Mondiale

An	Localizare	Echipa câştigătoare
1930	Uruguay	Uruguay
1934	Italia	Italia
1938	Franţa	Italia
1950	Brazilia	Uruguay
1954	Elveţia	R.F. Germania
1958	Suedia	Brazilia
1962	Chile	Brazilia
1966	Anglia	Anglia
1970	Mexic	Brazilia
1974	R.F. Germania	R.F. Germania
1978	Argentina	Argentina
1982	Spania	Italia
1986	Mexic	Argentina
1990	Italia	R.F. Germania
1994	SUA	Brazilia
1998	Franţa	Franţa
2002	Coreea/Japonia	Brazilia

Golgheteri Cupa Mondială

Jucător	Goluri	Ani
Gerd Müller (Germania)	14	1970–74
Just Fontaine (Franţa)	13	1958
Pelé (Brazilia)	12	1958–70

Gerd Müller (centru), R.F. Germania *vs.* Brazilia, 1973

Date despre cupe

- Cupa Mondială a fost organizată pentru prima dată în 1930 şi competiţia se desfăşoară o dată la patru ani.
- Cel mai rapid gol a fost marcat într-un turneu de către cehul Vaclav Masek, în 16 secunde, într-un meci împotriva selecţionatei Mexicului, în 1962.
- Fotbalistul rus Oleg Salenko a marcat cele mai multe goluri marcate vreodată într-un meci pentru Cupa Mondială. A marcat cinci goluri în meciul dintre Rusia şi Camerun (6-1), în 1994.
- Cel mai mare scor dintr-un meci pentru Cupa Mondială a fost 10-1 (Ungaria - El Salvador, 1982).

Trofeul Cupei Mondiale

Tenis

Turnee de tenis

Turneu	Localizare	Suprafaţă
Wimbledon	Londra, UK	Iarbă
US Open	Flushing Meadow, New York, SUA	Teren artificial
Australian Open	Flinders Park, Melbourne, Australia	Iarbă sintetică
French Open	Stadionul Roland Garros Paris, Franţa	Zgură

Pentru a câştiga Marele Şlem, un jucător trebuie să deţină toate cele patru titluri principale simultan.

Câştigători de titluri majore (simplu)

Jucători (bărbaţi)	Total	Ani
P. Sampras (SUA)	13	1989–2000
R. Emerson (Australia)	12	1961–67
B. Borg (Suedia)	11	1974–81
R. Laver (Australia)	11	1960–69

Martina Navratilova la Wimbledon, 1986

Jucători (femei)	Total	Ani
M. Court (Australia)	24	1960–73
S. Graf (Germania)	22	1989-99
H. Moody (SUA)	19	1923–38
M. Navratilova	18	1978-90

Rugby

Câştigătorii Cupei Mondiale

An	Localizare	Echipa câştigătoate
1987	Australia şi Noua Zeelandă	Noua Zeelandă
1991	Insulele Britanice şi Franţa	Australia
1995	Africa de Sud	Africa de Sud
1999	Ţara Galilor	Australia
2003	Australia	Anglia
2007	Franţa	Africa de Sud

Topul marcatorilor la Cupa Mondială

An	Jucător	Puncte
1987	Grant Fox (Noua Zeelandă)	126
1991	Roger Keyes (Irlanda)	68
1995	Thierry Lacroix (Franţa)	116
1999	Gonzalo Quesada (Argentina)	102
2003	Jonny Wilkinson (Anglia)	113

Minge de rugby pentru meci internaţional

Despre rugby

- Rugby-ul a apărut la Rugby School, în Anglia. A fost sport olimpic de patru ori, între 1900 şi 1924.
- Cupa Mondială este cea mai importantă competiţie pentru acest sport. Şaisprezece echipe au participat la prima Cupă Mondială, care a avut loc în Australia şi Noua Zeelandă, în 1987.

Cele mai importante turnee de golf

Turneu	Organizat prima dată	Turneu	Organizat prima dată
British Open	1860	Ryder Cup	1927
US Open	1895	US Masters	1934
US PGA	1916	Solheim Cup	1990

Cupele Ryder şi Solheim sunt competiţii bienale.

Crose de golf

Base-ball

Echipă	Victorii
New York Yankees	27
St. Louis Cardinals	9
Philadelphia/Kansas City/ Oakland Athletics	9
Brooklyn/Los Angeles Dodgers	6
Boston Red Sox	5
Pittsburgh Pirates	5
New York/San Francisco Giants	5
Cincinnati Reds	5

Bâtă de base-ball mănuşă şi minge

În fiecare an, primele două echipe ale SUA se confruntă în cadrul Campionatului Mondial, într-un set al celor mai bune şapte jocuri

Crichet

Cupa Mondială este un turneu internaţional de o zi. Acesta are loc aproximativ o dată la patru ani.

An	Localizare	Echipa câştigătoare
1975	Anglia	Indiile de Vest
1979	Anglia	Indiile de Vest
1983	Anglia	India
1987	India/ Pakistan	Australia
1992	Australia/ Noua Zeelandă	Pakistan
1996	India/ Pakistan/ Sri Lanka	Sri Lanka
2000	Africa de Sud	Australia
2003	Africa de Sud	Australia

Campioni de Formula 1

An	Pilot	Naţionalitate
1986	Alain Prost	Francez
1987	Nelson Piquet	Brazilian
1988	Ayrton Senna	Brazilian
1989	Alain Prost	Francez
1990	Ayrton Senna	Brazilian
1991	Ayrton Senna	Brazilian
1992	Nigel Mansell	Britanic
1993	Alain Prost	Francez
1994	Michael Schumacher	German
1995	Michael Schumacher	German
1996	Damon Hill	Britanic
1997	Jacques Villeneuve	Canadian
1998	Mika Hakkinen	Finlandez
1999	Mika Hakkinen	Finlandez
2000	Michael Schumacher	German
2001	Michael Schumacher	German
2002	Michael Schumacher	German
2003	Michael Schumacher	German

ARTĂ şI ARHITECTURĂ

Siluetă înclinată, **Henry Moore**

FIECARE CULTURĂ a avut artiştii săi, de la cei care realizau picturi rupestre, în peşteri, până la sculptorii pop-art. În societatea occidentală, arta a devenit din ce în ce mai comercială, multe opere de artă fiind vândute pentru sume enorme, la licitaţii.

SCULPTORII SECOLULUI XX

NUME (NAŢIONALITATE)	ANI	OPERE CELEBRE
Constantin Brâncuşi (română)	1876-1957	*Tors de tânăr*
Iacob Epstein (engleză)	1880-1959	*Ecce Homo*
Hans Jean Arp (franceză)	1887-1966	*Eggboard*
Henry Moore (engleză)	1898-1986	*Mamă cu copil*
Alberto Giacometti (elveţiană)	1901-1966	*Pătrat suspendat*
Barbara Hepworth (engleză)	1903-1975	*Siluetă de femeie*
Jean Tinguely (elveţiană)	1925-1991	*Omagiu adus oraşului New York*
Andy Goldsworthy (engleză)	n. 1956	*Sculpturi în gheaţă*

PICTORI IMPORTANŢI

NUME (NAŢIONALITATE)	ANI	OPERE CELEBRE
Sandro Botticelli (italiană)	1444-1510	*Naşterea lui Venus*
Rafael (italiană)	1483-1520	*Şcoala din Atena*
Leonardo da Vinci (italiană)	1452-1519	*Mona Lisa*
Peter Rubens (flamandă)	1577-1640	*Coborârea de pe cruce*
Rembrandt van Rijn (olandeză)	1606-1669	*Lecţia de anatomie*
Joseph Turner (engleză)	1775-1851	*Ploaie, abur şi viteză*
Paul Cézanne (franceză)	1839-1906	*Muntele Sf. Victoria*
Claude Monet (franceză)	1840-1926	*Nuferi*
Pierre Auguste Renoir (franceză)	1841-1919	*Umbrele*
Mary Cassatt (americană)	1844-1926	*Loja*
Paul Gauguin (franceză)	1848-1903	*Siesta*
Vincent Van Gogh (olandeză)	1853-1890	*Floarea-soarelui*
Gustave Klimt (austriacă)	1862-1918	*Sărutul*
Edvard Munch (norvegiană)	1863-1944	*Ţipătul*
Henri de Toulouse-Lautrec (franceză)	1864-1901	*Moulin Rouge*
Wassili Kandinski (rusă)	1866-1944	*Improvizaţie*
Henri Matisse (franceză)	1869-1954	*Dansul*
Pablo Picasso (spaniolă)	1881-1973	*Domnişoarele din Avignon*
Salvador Dali (spaniolă)	1904-1989	*Premoniţia Războiului Civil*
Francis Bacon (engleză)	1909-1992	*Papă ţipând*
Jackson Pollock (americană)	1912-1956	*Negură de lavandă*
Andy Warhol (americană)	1926-1987	*Marilyn*

Salvador Dali

CELE MAI ÎNALTE CLĂDIRI

CLĂDIRE ŞI LOCALIZARE	ÎNĂLŢIME
Turnurile gemene Petronas, Kuala Lumpur, Malaysia	452 m
Turnul Sears, Chicago, SUA	443 m
Clădirea Jin Mao, Shanghai, China	420 m
Citic Plaza, Guangzhou, China	391 m
Piaţa Shun Hing, Shenzen, China	384 m
Empire State Building, New York, SUA	381 m
Central Plaza, Hong Kong, China	374 m

Julia Cameron

FOTOGRAFI IMPORTANŢI

NUME (NAŢIONALITATE)	ANI	SPECIALIZARE
Julia Cameron (engleză)	1815-1879	Portretistă
Man Ray (americană)	1890-1976	Experimental
Ansel Adams (americană)	1902-1984	Peisajist
Bill Brandt (engleză)	1904-1983	Documentarist
Henri Cartier-Bresson (franceză)	1908-2004	Fotojurnalism
Robert Capa (maghiară)	1913-1954	Fotojurnalism
Richard Avedon (americană)	1923-2004	Portretist

Turnurile Petronas, Malaysia

ARHITECŢI

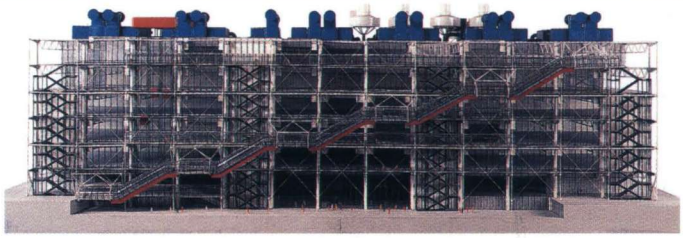

Centrul Pompidou

NUME (NAŢIONALITATE)	ANI	CLĂDIRE CELEBRĂ
Filippo Brunelleschi (italiană)	1377-1446	Domul Catedralei din Florenţa, Italia
Michelangelo Buonarroti (italiană)	1475-1564	Domul Sf. Petru, Vatican
Inigo Jones (engleză)	1573-1652	The Queen's House, Anglia
François Mansart (franceză)	1598- 1666	Castelul Berny, Paris, Franţa
Christopher Wren (engleză)	1632-1723	Catedrala Sf. Paul, Londra, Anglia
John Vanbrugh (engleză)	1664-1726	Palatul Blenheim, Anglia
Karl Friedrich Schinkel (germană)	1781-1841	Muzeul Altes, Berlin, Germania
Antonio Gaudí (spaniolă)	1852-1926	La Sagrada Familia, Barcelona, Spania
Franck Lloyd Wright (americană)	1869-1959	Muzeul Guggenheim, New York, SUA
Walter Gropius (germană)	1883-1969	Bauhaus, Dessau, Germania
Mies van der Rohe (germană)	1886-1969	Clădirea Seagram, New York, SUA
Le Corbusier (elveţiană)	1887-1965	Notre Dame de Haut, Franţa
Oscar Niemeyer (braziliană)	n. 1907	Clădirile Guvernului, Brasília, Brazilia
Kenzo Tange (japoneză)	1913-2005	Stadionul Jocurilor Olimpice, Tokyo, Japonia
Richard Rogers (engleză)	n. 1933	Centrul Pompidou, Paris, Franţa
Norman Foster (engleză)	n. 1935	Banca Hong Kong şi Shanghai, Hong Kong, China

CELE MAI SCUMPE PICTURI

Aceste opere de artă celebre au fost vândute la licitaţie, prin casa specializată Christie's.

TITLU (PICTOR, ANUL LICITAŢIEI)	PREŢ ÎN USD
Portretul Dr. Gachet (Van Gogh, 1990)	82.500.000
Bal la moara de la Galette (Renoir, 1990)	78.100.000
Irişi (Van Gogh, 1987)	53.900.000
Nunţile Pierrettei (Picasso, 1989)	51.895.000
Eu, Picasso (Picasso, 1989)	47.850.000
Au Lapin Agile (Picasso, 1989)	40.700.000
Floarea-soarelui (Van Gogh, 1987)	40.342.500

Bal la moara de la Galette, **Renoir**

TEATRU, MUZICĂ şi DANS

TEATRUL ÎŞI ARE rădăcinile în Grecia antică, perioadă când piesele religioase cuprindeau, pe lângă actorie, cântece şi dans. Astăzi, activitatea teatrală variată continuă, pentru publicul de pe întregul glob.

Violă

COMPOZITORI DE MUZICĂ CLASICĂ

NUME (NAŢIONALITATE)	ANI	OPERĂ CELEBRĂ
Antonio Vivaldi (italiană)	1678-1714	*Anotimpurile (1725)*
Johann Sebastian Bach (germană)	1685-1750	*Concertele brandemburgice (1721)*
Georg Friedrich Händel (germană)	1685-1759	*Mesia (1742)*
Franz Joseph Haydn (austriacă)	1732-1809	*Simfoniile londoneze (1791-1795)*
Wolfgang Amadeus Mozart (austriacă)	1756-1791	*Flautul magic (1791)*
Ludwig van Beethoven (germană)	1770-1827	*Pastorala (1807-1808)*
Franz Schubert (austriacă)	1797-1828	*Die Winterreise (1827)*
Hector Berlioz (franceză)	1803-1869	*Simfonia fantastică (1830)*
Felix Mendelssohn (germană)	1809-1847	*Visul unei nopţi de vară (1826)*
Frédéric Chopin (poloneză)	1810-1849	*Lucrări pentru pian*
Franz Liszt (maghiară)	1811-1886	*Preludii (1854)*
Giuseppe Verdi (italiană)	1813-1901	*Traviata (1853)*
Richard Wagner (germană)	1813-1883	*Olandezul zburător (1843)*
Johann Strauss (austriacă)	1825-1899	*Liliacul (1874)*
Piotr Ilici Ceaikovski (rusă)	1840-1893	*Lacul lebedelor (1877)*
Antonin Dvorak (cehă)	1841-1904	*Dansuri slavone (1878-1886)*
Edward Elgar (engleză)	1857-1934	*Variaţiuni enigmatice (1898-1899)*
Giacomo Puccini (italiană)	1858-1924	*Boema (1896)*
Ethel Smyth (engleză)	1858-1944	*The Wreckers (1909)*
Gustav Mahler (austriacă)	1860-1911	*Învierea (1884-1894)*
Claude Debussy (franceză)	1862-1918	*Marea (1903-1905)*
Richard Strauss (germană)	1864-1949	*Cavalerul rozelor (1911)*
Serghei Rahmaninov (rusă)	1873-1943	*Lucrări pentru pian*
Gustav Holst (engleză)	1874-1934	*Planetele (1914-1916)*
Maurice Ravel (franceză)	1875-1937	*Boléro (1928)*
Igor Stravinski (rusă)	1882-1971	*Pasărea de foc (1910)*
Serghei Prokofiev (rusă)	1891-1953	*Petrică şi lupul (1936)*
Kurt Weill (germană)	1900-1950	*Opera de trei parale (1928)*
Benjamin Britten (engleză)	1913-1976	*Billy Bud (1951)*
Karlheinz Stockhausen (germană)	1928-2007	*Gruppen (1955-1957)*
Philip Glass (americană)	n. 1937	*Einstein pe plajă (1976)*

Franz Schubert

Philip Glass

OPERĂ

Aceste „drame muzicale" au interpreţi impresionanţi, decoruri bogate şi o orchestră completă, pentru a spori efectul dramatic.

TITLU	COMPOZITOR (NAŢIONALITATE)	AN
Nunta lui Figaro	Wolfgang Amadeus Mozart (austriacă)	1786
Così fan tutte	Wolfgang Amadeus Mozart (austriacă)	1790
Bărbierul din Sevilla	Gioachino Rossini (italiană)	1816
Tristan şi Isolda	Richard Wagner (germană)	1865
Aida	Giuseppe Verdi (italiană)	1871
Carmen	Georges Bizet (franceză)	1875
Inelul Nibelungilor	Richard Wagner (germană)	1876
Boema	Giacomo Puccini (italiană)	1896
Madame Butterfly	Giacomo Puccini (italiană)	1904
Peter Grimes	Benjamin Britten (engleză)	1945

Nunta lui Figaro

DRAMATURGI IMPORTANŢI

NUME (NAŢIONALITATE)	ANI	PIESĂ CELEBRĂ
William Shakespeare (engleză)	1564-1616	*Hamlet*
Pierre Corneille (franceză)	1607-1684	*Cidul*
Molière (franceză)	1622-1673	*Tartuffe*
Jean Racine (franceză)	1639-1699	*Fedra*
Johann Goethe (germană)	1749-1832	*Faust*
Richard Sheridan (irlandeză)	1751-1816	*Rivalii*
Henrik Ibsen (norvegiană)	1828-1906	*Casa păpuşilor*
George Bernard Shaw (irlandeză)	1856-1950	*Pygmalion*
Anton Cehov (rusă)	1860-1904	*Unchiul Vania*
Luigi Pirandello (italiană)	1867-1936	*Şase personaje în căutarea unui autor*
Susan Glaspell (americană)	1882-1948	*Casa lui Alison*
Eugene O'Neill (americană)	1888-1953	*Straniul interludiu*
Bertold Brecht (germană)	1898-1956	*Opera de trei parale*
Samuel Beckett (irlandeză)	1906-1989	*Aşteptându-l pe Godot*
Tennessee Williams (americană)	1911-1983	*Menajeria de sticlă*
Eugène Ionesco (franceză)	1912-1994	*Cântăreaţa chelă*
Arthur Miller (americană)	1915-2005	*Moartea unui comis voiajor*
John Osborne (engleză)	1929-1994	*Priveşte înapoi cu mânie*
Harold Pinter (engleză)	n. 1930	*Îngrijitorul*

Condei

SPECTACOLE DE BALET CELEBRE

Baletul foloseşte dansul, mima şi muzica pentru a ilustra o poveste.

TITLU	COREGRAF (NAŢIONALITATE)	PRIMUL SPECTACOL
Silfida	Filippo Taglioni (italiană)	1832
Giselle	Jean Coralli/Jules Perot (franceză/franceză)	1841
Frumoasa din pădurea adormită	Marius Petipa (franceză)	1890
Spărgătorul de nuci	Lev Ivanov (rusă)	1892
Riturile primăverii	Vaslav Nijinsky (rusă)	1913
Manon	Kenneth McMillan (engleză)	1974
Fait accompli	Twyla Tharp (americană)	1984
Natură moartă la cafeneaua pinguinilor	David Bintley (engleză)	1988

CELE MAI VÂNDUTE SINGLE-URI DIN LUME

SINGLE	ARTIST
Candle in the Wind '97	Elton John
White Christmas	Bing Crosby
Rock Around the Clock	Bill Haley şi Cometele
I Want to Hold Your Hand	Beatles
Jude	Beatles
It's Now or Never	Elvis Presley
I Will Always Love You	Whitney Houston
Don't Be Cruel/Hound Dog	Elvis Presley
Diana	Paul Anka

Whitney Houston

CELE MAI BINE VÂNDUTE ALBUME

ALBUM	ARTIST
Thriller	Michael Jackson
The Bodyguard	Coloană sonoră
Saturday Night Fever	Coloană sonoră
Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band	Beatles
Bridge Over Troubled Water	Simon and Garfunkel
Born in the USA	Bruce Springsteen
Sunetul muzicii	Coloană sonoră
Rumours	Fleetwood Mac
Brothers in Arms	Dire Straits

Saturday Night Fever

FILM ŞI MEDIA

Cameră de filmat Technicolor

ÎN ULTIMUL SECOL, progresele din tehnologia modernă au transformat mijloacele media şi industria divertismentului. Computerele creează filme de lungmetraj cu efecte speciale, sateliţii transmit programele de televiziune în toată lumea şi tiparul modern produce până la patru milioane de ziare în fiecare zi.

REGIZORI IMPORTANŢI

NUME (NAŢIONALITATE)	ANI	FILME DE MARCĂ
Cecil De Mille (americană)	1881-1959	*Cele zece porunci* (1923)
Jean Cocteau (franceză)	1889-1963	*Frumoasa şi bestia* (1946)
Jean Renoir (franceză)	1894-1979	*Regula jocului* (1939)
John Ford (americană)	1895-1973	*Diligenţa* (1939)
Serghei Eisenstein (rusă)	1898-1948	*Crucişătorul Potemkin* (1925)
Alfred Hitchcock (britanică)	1899-1980	*Psycho* (1960)
Luis Buñuel (spaniolă)	1900-1983	*Un câine andaluz* (1928)
John Houston (americană)	1906-1987	*Regina africană* (1951)
David Lean (britanică)	1908-1991	*Lawrence al Arabiei* (1962)
Elia Kazan (american de origine greacă)	1909-2003	*Pe chei* (1954)
Akira Kurosawa (japoneză)	1910-1998	*Cei şapte samurai* (1954)
Orson Welles (americană)	1915-1985	*Cetăţeanul Kane* (1942)
Ingmar Bergman (suedeză)	1918-2007	*A şaptea pecete* (1957)
Federico Fellini (italiană)	1920-1993	*La Dolce Vita* (1960)
Satyajit Ray (indiană)	1921-1992	*Pather Panchali* (1955)
Stanley Kubrick (americană)	1928-1999	*Portocala mecanică* (1971)
Jean-Luc Godard (franceză)	n. 1930	*Cu sufletul la gură* (1960)
Woody Allen (americană)	n. 1935	*Annie Hall* (1977)
Francis Coppola (americană)	n. 1939	*Apocalipsa* (1979)
Bernardo Bertolucci (italiană)	n. 1940	*Ultimul împărat* (1987)
Peter Weir (australiană)	n. 1944	*Picnic la Hanging Rock* (1975)
Steven Spielberg (americană)	n. 1947	*E.T.* (1982)
Claude Berri (franceză)	n. 1954	*Jean de Florette* (1986)
Jane Campion (neozeelandeză)	n. 1955	*Pianul* (1993)

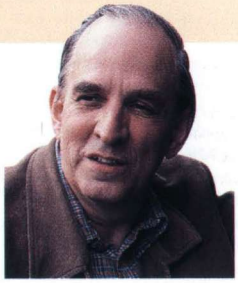

Ingmar Bergman

Scenă din *Pianul* (1993)

CELE MAI VÂNDUTE ZIARE

NUME	ŢARA	TIRAJ MEDIU ZILNIC
Yomiuri Shimbun	Japonia	14.532.000
Asahi Shimbun	Japonia	12.601.000
People's Daily	China	8.000.000
Mainichi Shimbun	Japonia	5.845.857
Bild Zeitung	Germania	5.674.400
Chunichi Shimbun	Japonia	4.323.144
The Sun	Regatul Unit	3.718.354
Renmin Ribao	China	3.000.000
Sankei Shimbun	Japonia	2.890.835
Nihon Keizai Shim.	Japonia	2.705.877
Gongren Ribao	China	2.500.000

Ziarul *Asahi Shimbun*

TELEVIZIUNE

Public telespectator în lume

ŢARA	NUMĂR DE APARATE TV (MILIOANE)
China	400
SUA	219
Japonia	86,5
India	63
Rusia	60,5
Germania	51,4
Brazilia	36,5
Franţa	34,8
Regatul Unit	30,5
Italia	30,3

Televizor din anii '80

Primele ţări cu programe de televiziune

ŢARA	ANUL
Regatul Unit	1936
SUA	1939
URSS	1939
Franţa	1948
Brazilia	1950
Cuba	1950
Mexic	1950
Argentina	1951
Danemarca	1951
Olanda	1951

Privitul la televizor în 1948

INFORMAŢII DESPRE TELEVIZIUNE

- În lume, numărul mediu de aparate TV la 1000 de locuitori este de 252. Africa Subsahariană are un număr mediu de 50 de aparate TV la 1000 de persoane, mai mic decât în orice altă regiune din lume.
- Telstar a fost primul satelit pentru comunicaţii. În 1962, a transmis pentru prima dată programe TV în direct, în toată lumea.

RADIO

ŢARA	APARATE RADIO / 1000 LOCUITORI
SUA	2,068
Finlanda	1.488
Regatul Unit	1.417
Australia	1.317
Danemarca	1.125
Monaco	1.068
Canada	1.022
Samoa	944
Coreea de Sud	992
Elveţia	975
Noua Zeelandă	970

Aparat radio mobil

CINEMA

- Primul film de lungmetraj a fost *Ned Kelly (The Story of the Kelly Gang)*, realizat în Australia, în 1906.
- Primul film sonor a fost *Cântăreţul de Jazz*, apărut în 1927, avându-l în distribuţie pe Al Jolson (1886-1950).
- Cel mai scump film produs vreodată este *Titanic* (SUA, 1997), cu un cost estimat la 200.000.000 USD.
- Filmul care a generat cele mai mari încasări în Box Office este *Titanic* (SUA, 1997). Acestea au atins cifra de 1.835 milioane USD.

CELE MAI MULTE STATUETE OSCAR CÂŞTIGATE

NUMELE FILMULUI	STATUETE
Întoarcerea regelui (Partea a III-a a trilogiei Stăpânul inelelor)(2003)	11
Titanic (1997)	11
Ben-Hur (1959)	11
Poveste din cartierul de vest (1961)	10
Pacientul englez (1997)	9
Ultimul împărat (1987)	9
Gigi (1958)	9
Gandhi (1982)	8
Pe chei (1954)	8
De aici în eternitate (1953)	8
Pe aripile vântului (1939)	8

INFORMAŢII DESPRE OSCAR®

- Primele premii Oscar® (premiile Academiei Americane de Film) au fost acordate în 1929. Aripi (Wings) (1927) a câştigat trofeul pentru cel mai bun film.
- Filmul cu cele mai multe nominalizări la Oscar a fost *Totul despre Eva (All About Eve)* (SUA, 1950). A avut 14 nominalizări şi a câştigat 6 premii.
- Katherine Hepburn şi Meryl Streep au avut onoarea de a fi fost nominalizate la Oscar de mai multe ori decât orice alt actor. Fiecare a fost nominalizată de 12 ori.

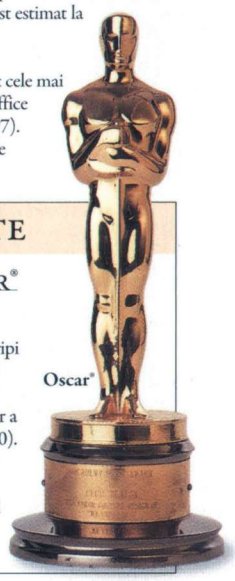

Oscar®

MARI SCRIITORI şi GÂNDITORI

Ludwig Wittgenstein

FIECARE SOCIETATE a dat naştere unor mari scriitori şi gânditori. Tabelele de mai jos enumeră câteva dintre aceste personalităţi.

FILOZOFI IMPORTANŢI

De la filozofii Greciei antice şi până la gânditorii moderni, filozofii au emis teorii şi doctrine foarte diferite. Acest tabel enumeră câţiva dintre cei mai importanţi gânditori ai lumii, cu un mic sumar al filozofiei lor.

NUME (NAŢIONALITATE)	ANI	FILOZOFIE
Confucius (chineză)	551-479 î.Hr.	A pus accent pe ordinea morală şi pe vechile maniere.
Socrate (greacă)	470-399 î.Hr.	A susţinut faptul că moralitatea se bazează pe cunoaştere.
Aristotel (greacă)	384-322 î.Hr.	Era convins că logica şi raţiunea sunt cele mai importante.
Sf. Augustin (african de origine romană)	354-430 d.Hr.	A prezentat în opera sa doctrina creştină.
Sf. Toma d'Aquino (italiană)	1225-1274	A dezbătut subiectul existenţei lui Dumnezeu.
René Descartes (franceză)	1596-1650	A interpretat lumea folosind legile matematice.
John Locke (engleză)	1632-1704	Credea că orice fel de cunoaştere se bazează pe experienţă.
David Hume (scoţiană)	1711-1776	Credea că nimic nu poate fi ştiut cu certitudine.
Søren Kierkegaard (daneză)	1813-1855	Fondatorul existenţialismului (doctrina conform căreia orice persoană trebuie să îşi asume responsabilitatea pentru propriile acţiuni).
Friedrich Nietzsche (germană)	1844-1900	A respins creştinismul şi a susţinut faptul că oamenii sunt mânaţi de „dorinţa de a conduce".
Bertrand Russell (engleză)	1872-1970	A fost încarcerat pentru că era un pacifist declarat.
Ludwig Wittgenstein (britanic de origine austriacă)	1889-1951	A studiat relaţia dintre limbaj şi lume.
Jean-Paul Sartre (franceză)	1905-1980	Filozof, romancier şi existenţialist de frunte.
Simone de Beauvoir (franceză)	1908-1986	Important filozof feminist.

SCRIITORI IMPORTANŢI

Franz Kafka

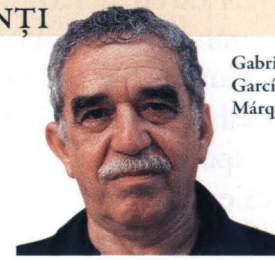

Gabriel García Márquez

NUME (NAŢIONALITATE)	ANI	OPERĂ CELEBRĂ
Madame de la Fayette (franceză)	1634-1693	*Principesa de Clèves*
Jonathan Swift (irlandeză)	1667-1745	*Călătoriile lui Guliver*
Johann Wolfgang von Goethe (germană)	1749-1832	*Faust*
Jane Austen (engleză)	1775-1817	*Mândrie şi prejudecată*
Mary Shelley (engleză)	1797-1851	*Frankenstein*
Victor Hugo (franceză)	1802-1885	*Mizerabilii*
Hans Christian Andersen (daneză)	1805-1875	*Noile haine ale împăratului*
Charles Dickens (engleză)	1812-1870	*Oliver Twist*
George Eliot (engleză)	1819-1880	*Middlemarch*
Herman Melville (americană)	1819-1891	*Moby Dick*
Fiodor Dostoievski (rusă)	1821-1881	*Crimă şi pedeapsă*
Lev Tolstoi (rusă)	1828-1910	*Război şi pace*
Emile Zola (franceză)	1840-1902	*Germinal*
Robert Louis Stevenson (scoţiană)	1850-1894	*Comoara din insulă*
James Joyce (irlandeză)	1882-1941	*Ulise*
Virginia Woolf (engleză)	1882-1941	*Farul*
Franz Kafka (cehă)	1883-1924	*Procesul*
F. Scott Fitzgerald (americană)	1896-1940	*Marele Gatsby*
Ernest Hemingway (americană)	1899-1961	*Pentru cine bat clopotele*
Vladimir Nabukov (american de origine rusă)	1899-1977	*Lolita*
John Steinbeck (americană)	1902-1968	*Şoareci şi oameni*
George Orwell (engleză)	1903-1950	*Ferma animalelor*
Graham Greene (engleză)	1904-1991	*Brighton Rock*
Albert Camus (franceză)	1913-1960	*Străinul*
Italo Calvino (italiană)	1923-1985	*Drumul către cuibul păianjenilor*
Yukio Mishima (japoneză)	1925-1970	*Tumultul valurilor*
Günter Grass (germană)	n. 1927	*Toba de tinichea*
Gabriel García Márquez (columbiană)	n. 1928	*Un veac de singurătate*
Toni Morrison (americană)	n. 1931	*Prea-iubita*
Salman Rushdie (britanic de origine indiană)	n. 1947	*Copiii din miez de noapte*

PREMIILE NOBEL PENTRU PACE

Organizate pentru prima dată în 1901, Premiile Nobel sunt acordate pentru contribuţii deosebite în: economie, fizică, chimie, fiziologie, literatură şi pace.

Premiul Nobel pentru Pace

NUME (NAŢIONALITATE)	AN	CONTRIBUŢIE
Nelson Mandela şi Frederik Willem de Klerk (sud-africană)	1993	Menţinerea păcii între ANC şi Republica Africii de Sud.
Yasser Arafat (palestiniană), Shimon Peres şi Yitzhak Rabin (israeliană)	1994	Menţinerea păcii între Organizaţia de Eliberare a Palestinei (OEP) şi Israel.
Joseph Rotblat (engleză) şi Conferinţele Pugwash	1995	Campanie pentru oprirea cursei de înarmare nucleară, în politica internaţională.
Carlos Filipe Ximenes Belo şi José Ramos-Horta (indoneziană)	1996	Contribuţie la instaurarea păcii în Timorul de Est.
Campania internaţională împotriva minelor antipersonal şi Jody Williams (americană)	1997	Interzicere şi curăţare a zonelor cu mine antipersonal.
John Hume (irlandeză) şi David Trimble (irlandeză)	1998	Contribuţie la procesul de instaurare a păcii din Irlanda de Nord.
Medici fără Frontiere	1999	Pentru oferirea de îngrijire medicală în toată lumea.
Kim Dae Jung (Coreea de Sud)	2000	Efortul depus pentru instaurarea democraţiei în Coreea.
Naţiunile Unite şi Kofi Annan (ganeză)	2001	Campanii pentru pace mondială.
Jimmy Carter (americană)	2002	Activitatea orientată spre dezvoltare socială.
Shirin Ebadi (iraniană)	2003	Campanie pentru democraţie

POEŢI IMPORTANŢI

NUME (NAŢIONALITATE)	ANI	OPERĂ CELEBRĂ
Homer (greacă)	cca 800 î.Hr.	*Iliada*
Virgiliu (romană)	70-19 î.Hr.	*Eneida*
Dante Alighieri (italiană)	1265-1321	*Divina comedie*
Geoffrey Chaucer (engleză)	1340-1400	*Poveşti din Canterbury*
Luis de Camões (portugheză)	1524-1580	*Luisiada*
John Donne (engleză)	1573-1631	*Sonete divine*
John Milton (engleză)	1608-1674	*Paradisul pierdut*
Alexander Pope (engleză)	1688-1744	*Eseu asupra omului*
William Blake (engleză)	1757-1827	*Cântecele inocenţei*
Robert Burns (scoţiană)	1759-1796	*Tam o'Shanter*
William Wordsworth (engleză)	1770-1850	*Preludiul*
George Byron (engleză)	1788-1824	*Don Juan*
Aleksandr Puşkin (rusă)	1799-1837	*Evgheni Oneghin*
Emily Dickinson (americană)	1830-1886	*Bolts of Melody*
Rabindranath Tagore (indiană)	1861-1941	*Gitanjali*
Hagiwava Sakutaro (japoneză)	1886-1942	*Urlând la lună*
T.S. Eliot (englez de origine americană)	1888-1965	*Tărâmul pustiu*
Jorge Luis Borges (argentiniană)	1899-1986	*Labirintul*
John Betjeman (engleză)	1906-1984	*Disperarea*
Octavio Paz (mexicană)	1914-1998	*Piedra de Sol*
Ted Hughes (engleză)	1930-1998	*Scrisori neexpediate*

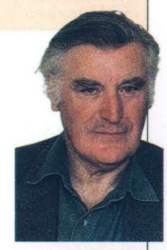

Ted Hughes

Emily Dickinson

ISTORIE

ACEST CAPITOL descrie evenimente-cheie din istoria lumii, de la primele civilizații, până în zilele noastre. Tabelele cuprind numele unora dintre cei mai mari conducători din lume și o cronologie comparativă arată simultan ce s-a petrecut pe fiecare continent.

Sarcofag egiptean

PERIOADE ȘI DINASTII EGIPTENE

PERIOADA	DATA	FARAONI PRINCIPALI
Prima dinastie	cca 3000-2650 î.Hr.	Narmer (Menes)
Vechiul Regat	cca 2650-2160 î.Hr	Zoser
		Kheops (Khufu)
Prima perioadă intermediară	cca 2160-2100 î.Hr	
Regatul de Mijloc	cca 2100-1786 î.Hr	Mentuhotep II
A doua perioadă intermediară	cca 1786-1550 î.Hr	dinastia Hyksos
Noul regat	cca 1550-1050 î.Hr	Amenhotep I
		Regina Hatshepsut
		Thutmose III
		Tutankhamon
		Ramses II
A treia perioadă intermediară	cca 1050-667 î.Hr	dinastia Nubiană
Perioada târzie	cca 664-333 î.Hr	Darius III
Conducători străini	332-30 î.Hr	Alexandru cel Mare
		Ptolemeu I Soter
		Regina Cleopatra VII

DINASTII ȘI REPUBLICI CHINEZE

DATA (D.HR.)	DINASTIA
220-265	Trei Regate
265-316	Chin vestică
316-420	Chin estică
420-589	Sudică
589-618	Sui
618-690	Tang
690-705	Chou
705-906	Tang
906-960	Cei cinci nordici, Cei zece sudici
960-1279	Song
2179-1368	Yuan (mongolă)
1368-1644	Ming
1644-1911	Manchu (Qing)
1911-1949	Republică (naționalistă)
1949-	Republică populară (comunistă)

PAPI

DOMNIE (D.HR.)	PAPA
cca 42-67	Sf. Petru
88-97	Sf. Clement I
254-257	Sf. Ștefan I
440-461	Sf. Leo I, cel Mare
590-604	Sf. Gregoriu I. cel Mare
1073-1085	Sf. Gregoriu VII
1088-1099	Urban II
1198-1216	Inocențiu III
1492-1503	Alexandru VI
1534-1549	Paul II
1572-1585	Gregoriu XIII
1846-1878	Pius IX
1958-1963	Ioan XXIII
1978-2004	Ioan Paul II

PERIOADE JAPONEZE

Perioadele japoneze au început cu primul împărat.

DATA (D.HR.)	PERIOADA
250-710	Yamato
710-794	Nara
794-1192	Heian
1192-1333	Kamakura
1333-1573	Muromachi
1573-1616	Momoyama
1616-1867	Edo
1868-1912	Meiji
1912-1926	Taisho
1926-1989	Showa
1989-	Heisei

Săbii de samurai

	40.000 î.HR.	25.000 î.HR.	10.000 î.HR.	7000 î.HR.	3500 î.HR.	2500 î.HR.
AFRICA	**30.000 î.Hr.** Dispariția Neanderthalienilor.	**cca 24.000 î.Hr.** Picturi rupestre realizate la situl Apollo din Namibia, din sud-vestul Africii. **18.000 î.Hr.** Popularea Zairului, Africa Centrală.	**10.000 î.Hr.** Sunt organizate tabere de vânătoare în regiunea Saharei, după sfârșitul Erei Glaciare. **cca 8000 î.Hr.** Oamenii care vânau și adunau rădăcini și fructe pictează siluete umane pe piatră, în Africa de Nord.	**6000 î.Hr.** Vite domesticite, Sahara.	**3000 î.Hr.** Dezvoltarea scrierii hieroglifice. **2590 î.Hr.** Construirea Marii Piramide a lui Kheops (Khufu), la Giza.	**2500 î.Hr.** Regiunea Saharei începe să devină aridă. **cca 2100 î.Hr.- 1786 î.Hr.** Regatul de Mijloc, Egipt. **cca 1550 î.Hr.-1050 î.Hr.** Noul Regat, Egipt.
ASIA	**40.000 î.Hr.** Oamenii de Cromagnon trăiesc în Skhül și în Kafzel (Israel). **27.000 î.Hr.-19000 î.Hr.** Statuete feminine sunt create în diferite locații, inclusiv în Rusia.	**18000 î.Hr.** Cea mai rece perioadă a Erei Glaciare. **14000 î.Hr.-11000 î.Hr.** Cultura El-Kabareh, Israel. **12500 î.Hr.** Apariția meșteșugarilor magdalenieni. **10500 î.Hr.** Primele obiecte din ceramică, Japonia.	**10000 î.Hr.** Calota glaciară se retrage. **9000 î.Hr.-8000 î.Hr.** Se cultivă cereale în Iordania și în Siria. **8000 î.Hr.** Este fondat Ierihonul, primul oraș cunoscut al lumii. **7500 î.Hr.** Domesticirea porcilor, Crimeea.	**5000 î.Hr.** Se cultivă pentru prima dată orezul, China. **5000 î.Hr.** Sunt întemeiate primele orașe în Mesopotamia și Sumer, în vestul Asiei. **5000 î.Hr.** Sunt folosite sisteme de irigație, Mesopotamia. **4500 î.Hr.** Începe cultivarea zonelor de pe lângă fluviul Gange, India.	**3500 î.Hr.** Mesopotamienii inventează roata. **3250 î.Hr.** Apar primele pictograme, Mesopotamia. **cca 3000 î.Hr.** Dezvoltarea orașelor sumeriene.	**2500 î.Hr.** Începuturile civilizației din Valea Indusului, Pakistan. **1900 î.Hr.** Începe Epoca Fierului în vestul Asiei. **cca 1790 î.Hr.** Hammurabi devine Regele Babilonului.
EUROPA	**40.000 î.Hr.** Oamenii de Cromagnon ajung în Europa din Africa. **35000 î.Hr.** Primele forme de artă figurativă, găsite la Dordogne, Franța. **35000 î.Hr.** Începutul perioadei paleolitice târzii.	**15000 î.Hr.** Picturile rupestre de la Lascaux, Franța **13000 î.Hr.** Cultura magdaleniană; punctul culminant al artei murale. **11000 î.Hr.** Picturi rupestre, Altamira, Spania	**10.000 î.Hr.** Retragerea calotei glaciare **8300 î.Hr.** Retragerea ghețarilor	**6500 î.Hr.** Marea Britanie de azi se separă de Europa pe măsură ce se topește gheața. **6500 î.Hr.** Primele comunități de agricultori, sud-estul Europei **4500 î.Hr.** Primele morminte megalitice, Britania și Portugalia	**2900 î.Hr.** Cultura danubiană, Europa Centrală **cca 2800 î.Hr.** Începe construirea complexului Stonehenge, Anglia. **2600 î.Hr.** Epoca Bronzului ajunge și în Creta.	**2500 î.Hr.-2200 î.Hr.** Perioada dolmenelor scandinavice **2000 î.Hr.** Începutul civilizației minoiane, Creta **1600 î.Hr.** Apogeul civilizației miceniene, Grecia
AMERICILE	**35000 î.Hr.-20000 î.Hr.** Primii oameni ajung în America de Nord din Asia.	**25000 î.Hr.** În Brazilia apar locuitori ai peșterilor. **15000 î.Hr.** Apar manifestări ale artei în peșteri, în Brazilia.	**9000 î.Hr.** Primii oameni ajung la capătul Americii de Sud. **8000 î.Hr.** Așezări semi-permanente, America de Nord	**6500 î.Hr.** Cultivarea cartofilor și a cerealelor, Peru, America de Sud **5000 î.Hr.** Primele așezări în Anáhuac, Mexic	**cca 3500 î.Hr.** Porumbul este cultivat pentru prima dată în America de Sud. **3000 î.Hr.** Apar primele obiecte de ceramică în Americi.	**2500 î.Hr.** Primele mari așezări în zona Anzilor **2000 î.Hr.** Inuiții ajung în nordul Groenlandei.
OCEANIA	**cca 40000 î.Hr.** Strămoșii aborigenilor ajung în Australia din Asia.	**24000 î.Hr.** Prima ardere a morților, Australia. **16000 î.Hr.** Artă în peșteri, coasta nordică a Australiei		**6000 î.Hr.** Noua Guinee și Tazmania se separă de Australia și nivelul mării crește.	**3000 î.Hr.** Probabila aducere a câinilor în Australia	**2000 î.Hr.** Începuturile colonizării Melaneziei, sudul Pacificului.

Craniu de Neanderthalian

Hieroglife egiptene

Porc din teracotă, Valea Indusului

Cuțit pentru zăpadă din Epoca de Gheață

Conducători britanici

Lista de mai jos enumeră monarhii Angliei din 1042 şi până în 1603 şi următorii monarhi britanici.

Regele Henric VIII

Regina Victoria

Monarhi ai Angliei

Saxoni

1042-1066	Edward Confesorul
1066	Harold II

Normanzi

1066-1087	William Cuceritorul
1087-1100	William II
1100-1135	Henric I
1135-1154	Stephen

Plantageneţi

1154-1189	Henric II
1189-1199	Richard I
1199-1216	John
1216-1272	Henric III
1272-1307	Edward I
1307-1327	Edward II
1327-1377	Edward III
1377-1399	Richard II

Lancaster

1399-1413	Henric IV
1413-1422	Henric V
1422-1461	Henric VI

York

1461-1483	Edward IV
1483	Edward V
1483-1485	Richard III

Tudor

1485-1509	Henric VII
1509-1547	Henric VIII
1547-1553	Edward VI
1553-1558	Mary I
1558-1603	Elisabeta I

Monarhi ai Marii Britanii

Stuart

1603-1625	James I (VI al Scoţiei)
1625-1649	Charles I

Commonwealth

Stuart

1660-1685	Charles II
1685-1688	James II
1689-1694	Mary II
1689-1702	William III
1702-1714	Anne

Hanovra

1714-1727	George I
1727-1760	George II
1760-1820	George III
1820-1830	George IV
1830-1837	William IV

Saxa-coburg-gotha

1837-1901	Victoria
1901-1910	Edward VII

Windsor

1910-1936	George V
1936	Edward VIII
1936-1952	George VI
1952-	Elisabeta II

Monarhi ai Scoţiei

Monarhii Scoţiei din 1306 şi până în 1625.

1306-1329	Robert I, the Bruce
1329-1371	David II

Stuart

1371-1390	Robert II
1390-1406	Robert III
1406-1437	James I
1437-1460	James II
1460-1488	James III
1488-1513	James IV
1513-1542	James V
1542-1567	Mary, Regina Scoţiei
1567-1625	James VI

Prim-miniştri britanici

1828-1830	Ducele de Wellington
1830-1834	Contele Grey
1834	Vicontele Melbourne
1834-1835	Robert Peel
1835-1841	Vicontele Melbourne
1841-1846	Robert Peel
1846-1852	Lordul John Russel
1852	Contele de Derby
1852-1855	Contele de Aberdeen
1855-1858	Vicontele Palmerston
1858-1859	Contele de Derby
1859-1865	Vicontele Palmerston
1865-1866	Contele Russel
1866-1868	Contele de Derby
1868	Benjamin Disraeli
1868-1874	William Gladstone
1874-1880	Benjamin Disraeli
1880-1885	William Gladstone
1885-1886	Marchizul de Salisbury
1886	William Gladstone
1886-1892	Marchizul de Salisbury
1892-1894	William Gladstone
1894-1895	Contele de Rosebery
1895-1902	Marchizul de Salisbury
1902-1905	Arthur Balfour
1905-1908	Henry Campbell-Bannerman
1908-1916	Henry Asquith
1916-1922	David Lloyd-George
1922-1923	Andrew Bonar Law
1923-1924	Stanley Baldwin
1924	James Ramsay Macdonald
1924-1929	Stanley Baldwin
1929-1935	James Ramsay Macdonald
1935-1937	Stanley Baldwin
1937-1940	Neville Chamberlain
1940-1945	Winston Churchill
1945-1951	Clement Atlee
1951-1955	Winston Churchill
1955-1957	Anthony Eden
1957-1963	Harold Macmillan
1963-1964	Alec Douglas-Home
1964-1970	Harold Wilson
1970-1974	Edward Heath
1974-1976	Harold Wilson
1976-1979	James Callaghan
1979-1990	Margaret Thatcher
1990-1997	John Major
1997-	Tony Blair

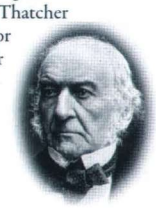
William Gladstone

	1500 î.Hr.	1000 î.Hr.	600 î.Hr.	300 î.Hr.	1 d.Hr.	300 d.Hr.
Africa	**1300 î.Hr.** Se construieşte templul de la Abu Simbel, Nubia, pentru Ramses II **1218 î.Hr.** Popoarele mărilor din Egee invadează Egiptul şi estul Mediteranei.	**900 î.Hr.** Apariţia Regatului Kush, în Nubia. **814 î.Hr.** Fenicienii fondează oraşul Cartagina, în nordul Africii.	**600 î.Hr.** Construirea Templului Soarelui în Meroë, Sudan. **500 î.Hr.** Începutul culturii nok în nordul Nigeriei **332 î.Hr.** Alexandru cel Mare cucereşte Egiptul.	**290 î.Hr.** Este înfiinţată Biblioteca din Alexandria, Egipt. **149-146 î.Hr.** Roma devastează Cartagina în Al Treilea Război Punic, punând bazele provinciei Africa.	**50 d.Hr.** Regatul lui Aksum (Etiopia) începe să crească. **150 d.Hr.** Populaţiile mandinga şi berberă domină zona Sudanului. **250 d.Hr.** Aksum controlează comerţul în Marea Roşie.	**325 d.Hr.** Aksum distruge Regatul Meroë. **439 d.Hr.** Vandalii fondează un regat în nordul Africii Monedă Gupta
Asia	**1400 î.Hr.** Capitala chineză se mută la Anyang **1200 î.Hr.** Prăbuşirea Imperiului Hitit **1200 î.Hr.** Evreii se aşază în Palestina. **1100 î.Hr.** Fenicienii se răspândesc din estul Mediteranei.	**1000 î.Hr.** Regatul Israelului, condus de Regele David **721-705 î.Hr.** Imperiul Asirian ajunge la apogeu. **604 î.Hr.** Nabucodonosor II conduce Imperiul Babilonian.	**563-486 î.Hr.** Viaţa lui Buddha **550 î.Hr.** Cirus II pune bazele Imperiului Persan. **322 î.Hr.** Chandragupta Maurya fondează Imperiul Maurya. Sculptură budistă	**221 î.Hr.** Qin Shih Huangdi, primul împărat, uneşte China. **185 î.Hr.** Bactrienii cuceresc nord-vestul Indiei. **112 î.Hr.** Se deschide Drumul Mătăsii, oferind Vestului o poartă de acces către China. **64 î.Hr.** Generalul roman Pompei cucereşte Siria.	**30 d.Hr.** Iisus Hristos este crucificat în Ierusalim, Israel. **60 d.Hr.** Începuturile Imperiului Kushan, India. **105 d.Hr.** Este inventată hârtia în China. **220 d.Hr.** Sfârşitul dinastiei Han, China. **224 d.Hr.** Dinastia Sasanidă începe în Persia.	**320 d.Hr.** Chandragupta I fondează Imperiul Gupta în nordul Indiei. **480 d.Hr.** Sfârşitul Imperiului Gupta. **520 d.Hr.** Este inventat în India sistemul numeric zecimal. **550 d.Hr.** Este introdus budismul în Japonia.
Europa	**1500 î.Hr.** Începutul Epocii Bronzului în Scandinavia. **1450 î.Hr.** Sfârşitul civilizaţiei minoiane, Creta. **1200 î.Hr.** Declinul culturii miceniene, Grecia.	**1000 î.Hr.** Etruscii fondează oraşe-state în Italia. **776 î.Hr.** Primele Jocuri Olimpice, Grecia. **753 î.Hr.** Este întemeiată Roma.	**509 î.Hr.** Este fondată Republica Romană. **480 î.Hr.** Grecii îi învin pe persani în Lupta de la Maraton. **431-404 î.Hr.** Războiul peloponezian, Grecia: Sparta învinge Atena.	**216 î.Hr.** Hannibal învinge armata romană la Cannae. **46 î.Hr.** Iulius Cezar devine dictatorul Romei. **27 î.Hr.** Augustus devine primul împărat roman.	**43 d.Hr.** Romanii invadează Marea Britanie. **235-284 d.Hr.** Perioadă de războaie civile în Imperiul Roman. **285-305 d.Hr.** Împăratul Diocleţian reinstaurează ordinea în Roma.	**330 d.Hr.** Împăratul Constantin fondează Constantinopolul. **410 d.Hr.** Vizigoţii devastează Roma. **486 d.Hr.** Francii controlează Franţa. **527 d.Hr.** Iustinian I devine împărat bizantin.
Americile	**1300 î.Hr.** Ascensiunea civilizaţiei olmece în Mexic. Mască olmecă	**800 î.Hr.** Civilizaţia zapotecă prosperă în America Centrală.	**400 î.Hr.** Declinul civilizaţiei olmece, Mexic. **cca 500 î.Hr.** Populaţia adena construieşte movile mortuare comune, Ohio, SUA.	**300 î.Hr.** Începutul perioadei mayaşe timpurii, America Centrală. **cca 200 î.Hr.** Civilizaţia nazca, Peru.	**1 d.Hr.** Începuturile civilizaţiei moche, nordul Peru.	**500 d.Hr.** Cultura Hopewell se află la apogeu, America de Nord. **600 d.Hr.** Apogeul civilizaţiei mayaşe, America Centrală.
Oceania	**1300 î.Hr.** Coloniştii ajung în Fiji (apoi în vestul Polineziei)	**1000 î.Hr.** Majoritatea insulelor Polineziei sunt populate.	**500 î.Hr.** Se stabilesc relaţii comerciale între insulele din sudul Pacificului.	Vas moche	**1-100 d.Hr.** Hinduşii budişti din Asia colonizează Sumatra şi Java.	**300 d.Hr.** Popularea estului Polineziei.

Preşedinţi ai SUA

Preşedinţii SUA sunt aleşi pentru patru ani. Din 1951, nu i s-a mai permis nici unui preşedinte să aibă mai mult de două mandate.

1789–1797 George Washington
1797–1801 John Adams
1801–1809 Thomas Jefferson
1809–1817 James Madison
1817–1825 James Monroe
1825–1829 John Quincy Adams
1829–1837 Andrew Jackson
1837–1841 Martin Van Buren
1841 William H. Harrison
1841–1845 John Tyler
1845–1849 James K. Polk
1849–1850 Zachary Taylor
1850–1853 Millard Fillmore
1853–1857 Franklin Pierce
1857–1861 James Buchanan
1861–1865 Abraham Lincoln

Abraham Lincoln

1865–1869 Andrew Johnson
1869–1877 Ulysses S. Grant
1877–1881 Rutherford B. Hayes
1881 James A. Garfield
1881–1885 Chester A. Arthur
1885–1889 S. Grover Cleveland
1889–1893 Benjamin Harrison
1893–1897 S. Grover Cleveland
1897–1901 William McKinley
1901–1909 Theodore Roosevelt
1909–1913 William H. Taft
1913–1921 Woodrow Wilson
1921–1923 Warren G. Harding
1923–1929 Calvin Coolidge
1929–1933 Herbert Hoover
1933–1945 Franklin D. Roosevelt
1945–1953 Harry S. Truman
1953–1961 Dwight D. Eisenhower
1961–1963 John F. Kennedy

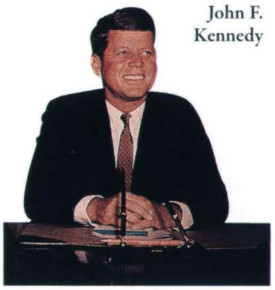

John F. Kennedy

1963–1969 Lyndon B. Johnson
1969–1974 Richard Nixon
1974–1977 Gerald Ford
1977–1981 Jimmy Carter
1981–1989 Ronald Reagan
1989–1993 George Bush
1993–2001 William Clinton
2001– George W. Bush

Monarhi ruşi

Până la Revoluţia Bolşevică din 1917, Rusia a fost o monarhie în care ţarul sau ţarina deţinea puterea absolută. Astăzi, puterea absolută stă în mâinile preşedintelui ales.

1462–1505 Ivan III, cel Mare
1505–1533 Basil III
1533–1584 Ivan IV, cel Groaznic
1584–1598 Fiodor I
1598–1605 Boris Godunov
1605 Fiodor II

Catedrala Bunei Vestiri din Kremlin

1605–1606 Demetrius
1606–1610 Basil IV (Shuiski)
1610–1613 Interregnum (interval între domnii)
1613–1645 Mihail Romanov
1645–1676 Alexis
1676–1682 Fiodor III
1682–1689 Ivan V şi Petru I, cel Mare,
1689–1725 Peter I, cel Mare
1725–1727 Caterina I
1727–1730 Petru II
1730–1740 Anna
1740–1741 Ivan VI
1741–1762 Elisabeta
1762 Petru III
1762–1796 Caterina II, cea Mare
1796–1801 Paul I
1801–1825 Alexandru I
1825–1855 Nicholas I
1855–1881 Alexandru II
1881–1894 Alexandru III
1894–1917 Nicolai II
1917 Revoluţia Bolşevică

Conducători ruşi

1917–1922 Vladimir Lenin
1922–1953 Iosif Stalin
1953–1964 Nichita Hruşciov
1964–1982 Leonid Brejnev
1982–1984 Iuri Andropov
1984–1985 Konstantin Cernenko
1985–1992 Mihail Gorbaciov
1992–1999 Boris Elţân
1999– Vladimir Putin

Mihail Gorbaciov

	600	850	1100	1175	1250	1350
AFRICA	**622** Anul întâi al calendarului islamic. **637** Musulmanii cuceresc Ierusalimul. **cca 700** Regatul Ghana prosperă în Africa de Vest.	**900** Regatul Hausa (Daura) se formează în partea de nord a Nigeriei. **1054** Ghana este cucerită de dinastia musulmană a almoravizilor.	**cca 1100** Apar primele aşezări de piatră în Zimbabwe. **1169** Saladin devine conducătorul Egiptului.	**1187** Saladin recucereşte Israelul de la cruciaţi. **1235** Sundiata Keita formează Imperiul Mali, în Africa de Vest.	**1250** Mamelucii (soldaţi-sclavi rebeli) devin stăpâni peste Egipt. **1291** Sarazinii recuceresc oraşul Acra, sfârşind Cruciadele.	**1352** Învăţatul marocan Ibn Battuta călătoreşte prin Sahara spre Mali. **1432** Exploratorii portughezi ajung în insulele Azore.
ASIA	**647** Triburile hunilor, din Asia Centrală, invadează India, cauzând declinul Imperiului Gupta. **786-809** Harun al-Rashid este califul Bagdadului. **794** Este fondată Kyoto, vechea capitală a Japoniei.	**888** Dinastia Chola a regilor tamili înlocuieşte dinastia Pallavas în India sudică şi Sri Lanka. **935-941** Război civil în Japonia. **960** Dinastia Song preia puterea în China. **Statuie Chola**	**1104** Cruciaţii creştini cuceresc oraşul Acra, Israel. **1156** Războiul civil dintre clanurile rivale din Japonia duce la dominaţia războinicilor samurai.	**1175** Apare în Japonia Budismul Zen. **1206** Genghis Khan formează Imperiul Mongol. **1232** Se folosesc rachete explozive în războiul dintre chinezi şi mongolii cuceritori. **1237** Armata mongolă începe să cucerească Rusia.	**1290** Otomanii (musulmani turci) preiau puterea. **cca1294** Perşii se convertesc la islamism. **1340** Imperiul Hindu Kushan, în India, devine centrul rezistenţei la Islamism. **Tolbă mongolă**	**1368** Hong Wu (Ming) scoate mongolii din China. **1397** Conducătorul mongol Timur invadează Delhi, India. **1404** Amiralul chinez Zheng Ho porneşte în prima sa călătorie. **1405** Căderea Imperiului Mongol.
EUROPA	**711** Maurii invadează Spania şi Portugalia. **732** Conducătorul francilor, Carol Martel, învinge maurii şi opreşte marşul islamicilor în Europa. **800** Carol cel Mare este încoronat primul Împărat al Sfântului Imperiu Roman. **Tapiserie peruană**	**843** Kenneth McAlpine unifică Scoţia. **997** Ştefan I devine primul rege al Ungariei. **1000** Vikingul Leif Eriksson ajunge în America de Nord. **1066** William al Normandiei invadează Anglia pentru a câştiga tronul. **1096** Începe prima Cruciadă.	**1119** Este fondată Universitatea Bologna, Italia. **1143** Alfonso Henriques devine primul rege al Portugaliei. **Piramidă toltecă**	**1202-1204** A patra Cruciadă răvăşeşte Constantinopolul. **1209** Sf. Francisc înfiinţează Ordinul Franciscan. **1215** Regele John al Angliei legiferează Magna Carta **1215** Sf. Dominic pune bazele Ordinului Dominicanilor	**1273** Rudolf de Habsburg devine conducătorul Germaniei, fondând dinastia de Habsburg. **1337** Începe Războiul de 100 de Ani dintre Anglia şi Franţa. **1347** Ciuma (Moartea Neagră) ajunge în Europa.	**1358** *Jacqueria*: Ţăranii francezi se revoltă împotriva taxelor ridicate. **1381** Revolta Ţăranilor, în Anglia. **1415** Bătălia de la Agincourt: englezii îi învinge pe francezi. **1429** Asedierea oraşului Orleans, de către forţele Ioanei d'Arc.
AMERICA	**700** Peruanii ţes obiecte de tapiserie din lână.	**980** Toltecii îşi stabilesc capitala la Tula, Mexic. **1000** Apare civilizaţia Chimu, în Peru.	**1151** Căderea Imperiului Toltec, în Mexic.	**cca 1200** Cuzco, Peru, devine centru al culturii incaşe. **cca 1200** Se aşază primii fermieri de-a lungul malurilor fluviului Mississippi.	**cca 1250** Mayaşii construiesc o nouă capitală la Mayapán. **1325** Aztecii pun bazele capitalei lor la Tenochititlán	**1350** Acamapitzin devine conducătorul aztecilor. **1438** Conducătorul incaş Pachacuti extinde Imperiul Incaş.
OCEANIA	**cca 700** Locuitorii din Insula Paştelui încep să ridice platformele ceremoniale din piatră.	**950** Navigatorul polinezian Kupe ajunge în Noua Zeelandă. **cca 1000** Populaţia maoră în Noua Zeelandă	**Anii 1100** Sunt ridicate statui sculptate gigantice pe Insula Paştelui, în Pacificul de Sud.		**cca 1250** Se construiesc ansamble de platforme religioase pe tot cuprinsul insulelor polineziene.	**1350** Populaţia maori creează artă în piatră, în Noua Zeelandă.

Monarhi francezi

Imperiul carolingian
936–954 Ludovic IV
954–986 Lothair
986–987 Ludovic V

Dinastia capețiană
987–996 Hugh Capet
996–1031 Robert II
1031–1060 Henric I
1060–1108 Filip I
1108–1137 Ludovic VI
1137–1180 Ludovic VII
1180–1223 Filip II
1223–1226 Ludovic VIII
1226–1270 Ludovic IX
1270–1285 Filip III
1285–1314 Filip IV
1314–1316 Ludovic X
1316 Ioan I
1316–1322 Filip V
1322–1328 Carol IV

Dinastia de valois
1328–1350 Filip VI
1350–1364 Ioan II
1364–1380 Carol V
1380–1422 Carol VI
1422–1461 Carol VII
1461–1483 Ludovic XI
1483–1498 Carol VIII
1498–1515 Ludovic XII
1515–1547 Francis I
1547–1559 Henric II
1559–1560 Francis II
1560–1574 Carol IX
1574–1589 Henric III

Dinastia de burbon
1589–1610 Henric IV
1610–1643 Ludovic XIII
1643–1715 Ludovic XIV
1715–1774 Ludovic XV
1774–1792 Ludovic XVI

1792–1804 Prima republică

Primul imperiu
1804-1814 Napoleon I

Henric IV

Burbon
1814–1824 Ludovic XVIII
1824–1830 Carol X
1830–1848 Ludovic Filip

1848-1852 A doua republică

Al doilea imperiu
1852-1870 Napoleon III

Napoleon I

Preşedinţi francezi

A treia republică
1871–1873 Adolphe Thiers
1873–1879 Patrice de MacMahon
1879–1887 Jules Grévy
1887–1894 Marie François Sadi- Carnot
1894–1895 Jean Casimir-Périer
1895–1899 François Félix Faure
1899–1906 Emile Loubet
1906–1913 Armand Fallières
1913–1920 Raymond Poincaré
1920 Paul Deschanel
1920–1924 Alexandre Millerand
1924–1931 Gaston Doumergue
1931–1932 Paul Doumer
1932–1940 Albert Lebrun

Guvernarea de la Vichy
1940–1944 Henri Filippe Pétain

Guvernarea provizorie
1944-1946 Charles de Gaulle
1946 Félix Gouin
1946 Georges Bidault

A patra republică
1947–1954 Vincent Auriol
1954–1959 René Coty

A cincea republică
1959–1969 Charles de Gaulle
1969-1974 Georges Pompidou
1974–1981 Valéry Giscard d'Estaing
1981–1995 François Mitterrand
1995- Jacques Chirac

Jacques Chirac

Monarhi spanioli

1474–1504 Isabella de Castilia
1479–1516 Ferdinand II de Aragon

Habsburg
1516-1556 Carlos I
1556-1598 Filip II
1598-1621 Filip III
1621–1665 Filip IV
1665–1700 Carlos II

Burbon
1700–1724 Filip V (abdică)
1724 Ludovic I
1724–1746 Filip V (reinstaurat)
1746–1759 Ferdinand VI
1759–1788 Carlos III
1788–1808 Carlos IV
1808 Ferdinand VII
1808-1813 Iosif Bonaparte
1814-1833 Ferdinand VII
1833–1868 Isabella II
1870–1873 Amadeus de Savoya
1873-1874 Prima Republică

Burbon
1874–1885 Alfonso XII
1885–1886 Maria Cristina (Regent)
1886–1931 Alfonso XIII
1931-1939 A Doua Republică
1939–1975 Francisco Franco (Dictator)

Burbon
1975 Juan Carlos

Ferdinand de Aragon şi Isabella de Castilia

	1450	1500	1550	1600	1640	1700
AFRICA	**1464** Sonni Ali devine conducătorul Songhai, Africa de Vest. **1488** Navigatorul portughez Bartholomeu Diaz trece prin Capul Bunei Speranţe, Africa de Sud	**Anii 1500** Tribul Bantu, din Africa de Sud face comerţ cu europenii. **Anii 1500** Se dezvoltă statele Hausa în Africa de Vest. **1517** Egiptul şi Siria sunt cucerite de către otomani.	**1591** Marocanii şi mercenarii europeni distrug Imperiul Songhai.	**Anii 1600** Toate marile puteri îşi înfiinţează posturi de control al comerţului pe coasta africană.	**1651** Olandezii stabilesc colonia Capului, în Africa de Sud. **Anii 1690** Se formează Regatul Ashanti pe Coasta de Aur, Africa.	**1712** Afirmarea Regatului Futa Jalon, în Africa de Vest.
ASIA	**1453** Căderea Constantinopolului, sfârşind Imperiul Bizantin. **1467** Războiul Onin, care a durat peste 100 de ani, începe în Japonia.	**1502** Începe dinastia Savafid în Persia. **1520- 1521** Comercianţii portughezi ajung în China. **1526** Babur devine primul împărat mughal din India. **1546** Burma este unificată sub regele Tabin Shweti.	**1566** Perioada de înflorire a Imperiului Otoman. **1577** Abker cel Mare unifică India de Nord. **1592** Japonia invadează Coreea, sub comanda lui Hideyoshi	**1603** Tokugawa aduce pacea în Japonia. **1602** Se înfiinţează Compania Olandeză a Indiilor Orientale. **1632** Începe construirea Taj Majal, India. **1639** Japonia este închisă străinilor.	**1644** Apare dinastia Manchu (Qing), în China. **1658** Domnia lui Aurangzeb, ultimul mare împărat mughal, începe în India. **1688** Începe perioada Genroku în Japonia.	**Vulturii din aur ashanti** **1707** Căderea Imperiului Mughal. **1727** Este cultivată pentru prima dată cafeaua, în Brazilia. **1727** Se fixează graniţa dintre Rusia şi China. **1746** Războiul dintre coloniştii britanici şi francezi în India.
EUROPA	**Gutenberg Biblie** **Anii 1450** Johannes Gutenberg produce primele cărţi tipărite din Europa.	**cca 1503** Leonardo da Vinci pictează Mona Lisa **1512** Michelangelo termină bolta Capelei Sixtine. **1517** Reforma Protestantă. **1520** Suleiman I începe domnia asupra Imperiului Otoman. **1533** Ivan cel Groaznic ajunge la tronul Rusiei.	**1572** Masacrul protestanţilor din ziua Sf. Bartolomeu, Franţa. **1579** Şapte provincii se unesc în Uniunea Utrecht, Olanda. **1588** Flota britanică învinge pe cea spaniolă. **1598** Edictul de la Nantes, Franţa, dă catolicilor şi hughenoţilor drepturi egale.	**1603** Jacob VI uneşte Scoţia şi Anglia. **1604** Ruşii se stabilesc în Siberia. **1610** Asasinarea regelui Henric IV al Franţei. **1618** Începutul Războiului de 30 de Ani, Europa.	**1642-1649** Războiul Civil englez, care se sfârşeşte cu execuţia lui Carol I. **1643** Ludovic al XIV-lea începe domnia, Franţa **1677** Imperiul Otoman intră în conflict cu Rusia. **1682** Petru cel Mare începe domnia, Rusia	**1700** Marele Război Nordic, Scandinavia. **Anii 1700** Începe iluminismul. **1701-1713** Războiul de succesiune spaniol. **1740** Frederick cel Mare devine regele Prusiei. **1741** Vitus Bering explorează strâmtoarea dintre Rusia şi Alaska.
AMERICA	**1492** Cristofor Columb ajunge în Caraibe. **1499** Amerigo Vespucci explorează Amazonul.	**1519** Ferdinand Magellan navighează peste Pacific. **1534** Jacques Cartier navighează în amontele fluviului Sf. Lawrence, Canada.	**1579** Francis Drake reclamă pentru britanici coasta vestică a Americii de Nord.	**1609** Henry Hudson navighează în amontele râului Hudson. **1620** Mayflower navighează către America, din Anglia.	**1675** Războiul dintre colonişti şi băştinaşii americani devastează New England.	**1709** Începe migraţia în masă a germanilor spre America. **1739** Revolta sclavilor din Carolina de Sud.
OCEANIA	**cca 1450** Populaţia Tongo au ca şi centru al ceremonialurilor sudul Pacificului.	**1526** Portughezii debarcă în Polinezia.	**1567** Exploratorul spaniol Medaña este primul european care ajunge în insulele Solomon.	**1606** Luis Vaez de Torres navighează între Asia şi Noua Guinee.	**1642** Exploratorul Abel Tasman ajunge în Tasmania şi în Noua Zeelandă.	**1722** Navigatorul olandez Jacob Roggeveen ajunge în Samoa şi Insula Paştelui.

Farfurie otomană

Ludovic al XIV-lea al Franţei

Prim-miniştri australieni

1901–1903	Edmund Barton
1903–1904	Alfred Deakin
1904	John C. Watson
1904–1905	George Houston Reid
1905–1908	Alfred Deakin
1908–1909	Andrew Fisher
1909–1910	Alfred Deakin
1910–1913	Andrew Fisher
1913–1914	Joseph Cook
1914–1915	Andrew Fisher
1915–1923	William M. Hughes
1923–1929	Stanley M. Bruce
1929–1932	James H. Scullin
1932–1939	Joseph A. Lyons
1939	Earle Page
1939–1941	Robert G. Menzies
1941	Arthur W. Fadden
1941–1945	John J. Curtin
1945	Francis M. Forde
1945–1949	Joseph B. Chifley
1949–1966	Robert G. Menzies
1966–1967	Harold E. Holt
1967–1968	John McEwen
1968–1971	John Grey Gorton
1971–1972	William McMahon
1972–1975	E. Gough Whitlam
1975–1983	J. Malcolm Fraser
1983–1991	Robert Hawke
1991–1996	Paul J. Keating
1996–	John Howard

Robert Menzies

Prim-miniştri canadieni

1867–1873	John A. Macdonald
1873–1878	Alexander Mackenzie
1878–1891	John A. Macdonald
1891–1892	John J.C. Abbott
1892–1894	John S. Thompson
1894–1896	Mackenzie Bowell
1896	Charles Tupper
1896–1911	Wilfred Laurier
1911–1920	Robert Laird Borden
1920–1921	Arthur Meighen
1921–1926	W. L. Mackenzie King
1926	Arthur Meighen
1926–1930	W. L. Mackenzie King
1930–1935	Richard B. Bennett
1935–1948	W. L. Mackenzie King
1948–1957	Louis St. Laurent
1957–1963	John G. Diefenbaker
1963–1968	Lester B. Pearson
1968–1979	Pierre E. Trudeau
1979–1980	C. Joseph Clark
1980–1984	Pierre E. Trudeau
1984	John N. Turner
1984–1993	M. Brian Mulroney
1993	Kim Campbell
1993–2003	Jean Chrétien
2003–	Paul Martin

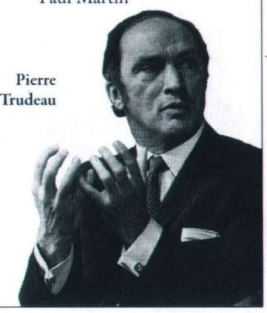

Pierre Trudeau

Prim-miniştri neo-zeelandezi

1856	Henry Sewell
1856	William Fox
1856-1861	Edward W. Stafford
1861-1862	William Fox
1862-1863	Alfred Domett
1863-1864	Frederick Whitaker
1864-1865	Frederick A. Weld
1865-1869	Edward W. Stafford
1869-1872	William Fox
1872	Edward W. Stafford
1872-1873	George M. Waterhouse
1873	William Fox
1873-1875	Julius Vogel
1876-1877	Harry A. Atkinson
1877-1879	George Grey
1879-1882	John Hall
1882-1883	Frederick Whitaker
1883-1884	Harry A. Atkinson
1884	Robert Stout
1884	Harry A. Atkinson
1884-1887	Robert Stout
1887-1891	Harry A. Atkinson
1891-1893	John Ballance
1893-1906	Richard J. Seddon
1906	William Hall-Jones
1906-1912	Joseph G. Ward
1912	Thomas Mackenzie
1912-1925	William F. Massey
1925	Francis H. Bell
1925-1928	Joseph G. Coates
1928-1930	Joseph G. Ward
1930-1935	George W. Forbes
1935-1940	Michael J. Savage
1940-1949	Peter Fraser
1949-1957	Sydney G. Holland
1957	Keith J. Holyoake
1957-1960	Walter Nash
1960-1972	Keith J. Holyoake
1972	John Marshall
1972-1974	Norman Kirk
1974-1975	Wallace E. Rowling
1975-1984	Robert D. Muldoon
1984-1989	Robert Lange
1989-1990	Geoffrey Palmer
1990	Michael Moore
1990-1997	James Bolger
1997-1999	Jenny Shipley
1999-	Helen Clark

	1750	1790	1830	1845	1860	1880
AFRICA	**1768** Ali Bey devine conducătorul Egiptului independent.	**1822** Liberia devine patria sclavilor eliberaţi. **1824-1827** Primul Război Ashanti, între britanici şi populaţia ashanti de pe Coasta de Aur, Ghana.	**1830** Britanicii şi burii se ciocnesc în Africa de Sud. **1830** Francezii invadează Algeria. **1836** Marea Migraţie a agricultorilor buri, Africa de Sud	**1847** Britanicii învinge tribul bantu în Africa de Sud. **1855** David Livingstone ajunge la Cascada Victoria; astfel începe explorarea europeană a interiorului african.	**1869** Se deschide Canalul Suez. **1879** Războiul Zulu: britanicii învinge tribul zulu, Africa de Sud.	**1880-1881** Primul Război Bur **1895-1896** Italia luptă împotriva Etiopiei; câştigă Etiopia. **1899-1902** Al Doilea Război Bur: Marea Britanie pune stăpânire asupra Africii de Sud.
ASIA	**1751** China cucereşte Tibetul. **1757** Lupta de la Plassey: britanicii cuceresc Bengalul.	**1819** Este fondat Singapore de către Stamford Raffles. **1824** Marea Britanie luptă împotriva Birmaniei.	**1839** Tratatul de la Nanking deschide porturile chineze comerţului britanic şi oferă Hong Kong-ul Marii Britanii.	**1853** SUA forţează Japonia să deschidă comerţul extern. **1857-1858** Revolta indiană: soldaţii indieni din armata britanică se revoltă împotriva britanicilor.	**1861** Împărăteasa Te îşi începe o domnie de 47 de ani asupra Chinei. **1872** Controlul feudal al samurailor în Japonia se sfârşeşte.	**1885** Este fondat Partidul Congresului Naţional Indian. **1899-1900** Răscoala boxerilor (a ţăranilor chinezi).
EUROPA	**1756-1763** Războiul de Şapte Ani **1762** Ecaterina cea Mare îşi începe domnia în Rusia. **1771** Rusia cucereşte Crimeea. **1789** Răsturnarea Bastiliei; începe Revoluţia Franceză.	**1800** Unirea Irlandei cu Marea Britanie. **1804** Napoleon Bonaparte devine împăratul Franţei. **1792-1815** Războaiele Napoleoniene. **1815** Lupta de la Waterloo pune capăt domniei lui Napoleon.	**1830** Revoluţia din Iulie îl înlătură pe Carol X al Franţei. **1832** Primul Act al Reformei lărgeşte drepturile de vot în Marea Britanie. **1837** Regina Victoria îşi începe domnia, Marea Britanie.	**1845** Începe Foametea Cartofului în Irlanda. **1848** Anul Revoluţiei în Europa. **1853-1856** Războiul Crimeii: Marea Britanie şi Franţa învinge Rusia. **1859-1861** Războiul unificării Italiei.	**1864** Se înfiinţează Crucea Roşie. **1866** Războiul austro-prusac. **1870-1871** Războiul franco-prusac. Franţa este învinsă. **1871** Marea Britanie legalizează sindicatele. **1871** Otto von Bismarck uneşte Imperiul German.	**1884** Conferinţa de la Berlin hotărăşte împărţirea coloniilor africane. **1896** Începe Jocurile Olimpice moderne în Grecia. **1897** Grecia şi Turcia intră în război.
AMERICILE	**1759** Lupta Quebecului **1763** Răscoala amerindienilor împotriva britanicilor, America de Nord. **1775-1783** Revoluţia Americană **1776** Se semnează Declaraţia de Independenţă, SUA.	**1791** Revoluţia din Haiti este condusă de Pierre Toussaint L'Ouverture. **1810-1822** Multe ţări din America de Sud îşi câştigă independenţa. **1812-1814** Războiul anglo-american.	**1832** Samuel Morse inventează telegraful electric. **1836** Texas îşi câştigă independenţa de Mexic. **1842** Este folosită pentru prima dată anestezia generală de către chirurgul american Crawford Long.	**1846-1848** Războiul mexicano-american: SUA ies victorioase. **1848** Febra Aurului californiană **1848** Prima convenţie a drepturilor femeilor în SUA, New York.	**1861-1865** Războiul Civil American **1867** Este creat dominionul Canadei. **1876** Lupta de la Little Bighorn: amerindienii învinge armata americană.	**1890** Lupta de la Wounded Knee: ultimul masacru al amerindienilor din SUA. **1896** Se găseşte aur în Klondike, Canada **1898** Războiul americano-spaniol
OCEANIA	**1769** James Cook revendică Noua Zeelandă şi Australia pentru Marea Britanie. **1788** Este înfiinţată Colonia New South Wales, în Australia.	**1817** Primii emigranţi europeni liberi populează stepa australiană.	**1840** Britanicii şi maorii din Noua Zeelandă semnează Tratatul de la Waitangi.	**1850** Actul Coloniştilor Australieni. **1851** Febra Aurului Australiană.	**1860-1870** Maorii se luptă cu coloniştii albi din Noua Zeelandă.	**1893** Noua Zeelandă devine prima ţară care le dă femeilor dreptul la vot.

Mască tibetană

Scut zulu

Chipiu de soldat francez

Arme ale amerindienilor

Războaie importante

Data	Conflict	Învingător(i)	Învinşi
cca 1096-1291	Cruciade	Musulmanii	Creştinii europeni
cca 1337-1453	Războiul de 100 de Ani	Franţa	Anglia
1455-1485	Războiul Rozelor	Casa Lancaster	Casa York
1618-1648	Războiul de 30 de Ani	Protestanţii europeni	Catolicii europeni
1642-1649	Războiul Civil Englez	Parlamentarii	Regaliştii
1700-1721	Marele Război Nordic	Rusia	Suedia
1701-1713	Războiul de succesiune spaniol	Austria	Franţa
1756-1763	Războiul de Şapte Ani	Marea Britanie, Prusia, Hanovra	Austria, Franţa, Rusia, Suedia
1792-1815	Războaiele Napoleonice	Austria, Marea Britanie, Rusia,Prusia, Suedia	Franţa
1812-1814	Războiul din 1812	SUA	Marea Britanie
1846-1848	Războiul mexican-american	SUA	Mexic
1853-1856	Războiul Crimeii	Marea Britanie, Franţa, Sardinia, Turcia	Rusia
1861-1865	Războiul Civil American	Unioniştii	Confederaţii
1870-1871	Războiul Franco-prusac	Prusia	Franţa
1880-1902	Războaiele Bure	Commonwealth-ul britanic	Burii
1894-1895	Războiul Chinez-japonez	Japonia	Rusia
1904-1905	Războiul Ruso-japonez	Japonia	Rusia
1914-1918	Primul Război Mondial	Commonwealth-ul britanic Belgia, Italia, Franţa, Rusia, SUA	Germania, Austria, Ungaria, Turcia
1931-1933	Războiul Chinez-japonez	Japonia	China
1936-1939	Războiul Civil Spaniol	Naţionaliştii	Republicanii
1939-1945	Al Doilea Război Mondial	Commonwealth-ul britanic URSS, SUA	Germania, Italia Japonia
1950-1953	Războiul din Coreea	Coreea de Sud, Naţiunile Unite	Coreea de Nord
1954-1975	Războiul din Vietnam	Vietnamul de Nord	Vietnamul de Sud, SUA
1967	Războiul de Şase Zile	Israel	Egipt
1967-1970	Războiul Civil Nigerian	Federali	Biafrani
1973	Războiul din Octombrie	Israel	Egipt
1980-1988	Războiul Iran-Irak	Armistiţiu negociat	
1990-1991	Războiul din Golf	Forţele Naţiunilor Unite	Irak
1992-1995	Războiul Civil Bosniac	Armistiţiu negociat	
2002	Războiul din Afganistan	Coaliţia condusă de SUA	Talibani
2003	Războiul din Irak	Coaliţia condusă de SUA	Irak

Revoluţii importante

Data	Revoluţia	Învingători	Învinşi
1775-1783	Americani	Coloniile americane	Marea Britanie
1789	Franceză	Iacobini	Regalişti
1917	Rusă	Bolşevici	Regalişti
1945-1949	Chineză	Comunişti	Naţionalişti

Lupte majore

Data	Nume (ţara)	Învingători	Învinşi
1066	Hastings (Anglia)	Normanzii	Saxonii
1415	Agincourt (Franţa)	Anglia	Franţa
1429	Asediul Orléans-ului (Franţa)	Franţa	Anglia
1571	Lepanto	Creştinii	Turcii
1588	Armada spaniolă (Anglia)	Anglia	Spania
1757	Plassey (India)	Marea Britanie	India
1777	Saratoga (SUA)	SUA	Marea Britanie
1805	Trafalgar	Marea Britanie	Franţa, Spania
1805	Austerlitz (Republica Cehă)	Franţa	Austria, Rusia
1815	Waterloo (Belgia)	Marea Britanie, Olanda, Belgia, Prusia	Franţa
1854	Balaclava (Crimeea)	Marea Britanie	Rusia
1863	Gettysburg (SUA)	Unioniştii	Confederaţii
1940	Marea Britanie	Marea Britanie	Germania
1942	Midway (Pacific)	SUA	Japonia
1943	Stalingrad (Rusia)	URSS	Germania
1944	Normandia (Franţa)	SUA, Commonwealth-ul britanic	Germania
1954	Dien Bien Phu (Vietnam)	Vietnam	Franţa
1991	Operaţiunea Furtuna din Deşert (Irak)	Forţele Naţiunilor Unite	Irak

	1900	1911	1918	1930	1939	1942
AFRICA	**1902** Populaţia ovimbundu din Angola se revoltă împotriva stăpânirii portugheze. **1910** Unirea Africii de Sud, din fostele republici bure.	**1912** Se înfiinţează Congresul Naţional African. **1917** Revoltă împotriva stăpânirii franceze; Ciadul obligă Franţa la o retragere care a durat trei ani.	**1922** Descoperirea mormântului lui Tutankhamon, Egipt. **1922** Egiptul îşi câştigă independenţa de Marea Britanie. **1923** Etiopia se alătură Ligii Naţiunilor.	**1930** Ras Tafari este încoronat Haile Selassie în Etiopia. **1935** Italia invadează Etiopia. **Haile Selassie**	**1941** Trupele Aliate câştigă coloniile africane ale Italiei. **1941** Trupele germane, conduse de Erwin Rommel, sosesc în Libia pentru a ajuta Italia.	**1942** Trupele Aliate ajung în El Alamein, Egipt, şi forţează trupele lui Rommel să se retragă din nordul Africii. **1945** Este înfiinţată Liga statelor arabe.
ASIA	**1901** Pacea de la Peking pune capăt Rebeliunii boxerilor din China. **1904-1905** Japonia câştigă Războiul Ruso-japonez.	**1911** Revoluţia Chineză răstoarnă dinastia Manchu. **1915** Mohandas Gandhi devine conducătorul Partidului Congresului Naţional Indian.	**1919** Masacrul de la Amritsar: britanicii deschid focul asupra unui protest indian paşnic. **1923** Se prăbuşeşte Imperiul Otoman.	**1931-1933** Războiul Chinez-japonez: Japonia iese victorioasă. **1934-1935** Marşul Lung în China	**1941-1942** Japonia pune stăpânire asupra coloniilor americane, britanice şi olandeze din Oceanele Indian şi Pacific.	**1944** Japonia atacă India, însă este învinsă la Kohima. **1945** SUA lansează primele bombe atomice asupra oraşelor japoneze Hiroshima şi Nagasaki
EUROPA	**1903** Sufragiul femeilor militante, Regatul Unit **1904** Antanta Cordială se formează între Marea Britanie şi Franţa. **1905** Trupele imperiale zdrobesc revolta muncitorilor, Rusia. **1905** Norvegia devine independentă.	**1912-1913** Războaiele Balcanice **1914-1918** Primul Război Mondial **1916** Revolta irlandeză împotriva stăpânirii britanice **1917** Revoluţia Rusă: Rusia devine primul stat comunist. **Steagul rus**	**1918-1921** Războiul Civil Rus **1923** Irlanda câştigă o independenţă parţială de Marea Britanie. **1924** Stalin devine conducătorul URSS. **1926** Grevă generală în Marea Britanie	**1933** Adolf Hitler devine cancelar. **1936** Germania găzduieşte Jocurile Olimpice la Berlin. **1936** Italia intră într-o alianţă cu Germania. **1936-1939** Războiul Civil Spaniol **1938** Germania cucereşte Cehoslovacia.	**1939-1945** Al Doilea Război Mondial **1940** Germania ocupă Danemarca, Norvegia, Franţa, Belgia şi Olanda. **1940** Forţele aeriene britanice previn invazia germană a Marii Britanii. **1941** Germanii ajung în Europa de Est.	**1943** Aliaţii invadează Italia. **1943-1944** Germanii sunt alungaţi din Rusia. **1944** Aliaţii invadează Franţa şi alungă germanii. **1945** Forţele germane se predau. **Purtător de steag nazist**
AMERICILE	**1902** Flotele germane şi britanice învingmarina Venezuelei. **1906** Un cutremur loveşte San Francisco, SUA. **1909** Exploratorul american Robert Peary afirmă că a ajuns la Polul Nord.	**1912-1933** Trupele americane ocupă Nicaragua. **1914** Se deschide Canalul Panama. **1915-1916** Trupele americane înăbuşesc o revoltă în Haiti. **1917** SUA se alătură Marii Britanii şi Franţei în Primul Război Mondial.	**1920** Femeile câştigă dreptul la vot în SUA. **1920** Vânzarea alcoolului este interzisă în SUA. **1924** Avioanele militare americane fac prima călătorie în jurul lumii. **1929** Crahul de pe Wall Street	**1931** Canada devine complet independentă de Marea Britanie. **1931** Se construieşte Empire State Building în New York. **1933** Prohibiţia alcoolului este ridicată, SUA. **1933** Fulgencio Batista devine conducătorul Cubei.	**1940** Este inventat copiatorul Xerox. **1941** Marina americană este atacată de avioanele japoneze la Pearl Harbour, Hawaii. **1941** SUA se alătură Aliaţilor în războiul împotriva Japoniei şi Germaniei.	**1942** Enrico Fermi construieşte primul reactor nuclear, SUA. **1943** Revoluţia din Argentina îl aduce la putere pe Juan Peron. **1945** SUA testează prima bombă atomică în New Mexico.
OCEANIA	**1901** Este proclamat Commonwealth-ul Australiei. **Monede australiene, 1910**	**1914** Australia şi Noua Zeelandă se alătură Aliaţilor în Primul Război Mondial.	**1919** Australia obţine fostele colonii germane din Pacific. **1927** Canberra devine capitala Australiei.	**1937** Se înfiinţează Forţa Aeriană Regală a Noii Zeelande.	**1939** Australia şi Noua Zeelandă se alătură forţelor Aliate.	**1942** Japonezii bombardează Darwin, Australia, şi invadează Noua Guinee şi o parte din Papua.

Drepturile cetăţenilor de culoare

1600-1810 Zece milioane de africani sunt duşi în Americi ca sclavi.
1823-1833 Este organizată o societate anti-sclavie pentru a pune capăt sclavagismului în colonii.
1909 W.E.B. Du Bois (1868-1963) contribuie la formarea Asociaţiei Naţionale pentru Progresul Oamenilor de Culoare, pentru a pune capăt inegalităţii sociale în SUA.
1912 Congresul Naţional African (CNA) este înfiinţat în Africa de Sud pentru a asigura egalitatea socială şi reprezentarea persoanelor de culoare în parlament.
1912 Marcus Garvey (1887-1940) fondează Asociaţia Universală pentru Îmbunătăţirea situaţiei Negrilor, în Harlem, New York.
1925 A. Philip Randolph (1889-1979) organizează şi conduce cu succes primul sindicat „negru".
1950-1959 Apar legile Apartheidului în Africa de Sud. Acestea realizează discriminarea între negri şi „coloraţi".
1954 Curtea Supremă a SUA stabileşte că educaţia segregată (pe criteriul culorii) este „inerent inegală".
1955 Martin Luther King (1929-1968) organizează o campanie pentru a elimina discriminarea în ceea ce priveşte transportul în comun cu autobuzele, în Montgomery, Alabama.
1960 69 de oameni mor în Masacrul de la Sharpeville, în timpul unui protest faţă de legile rasiste din Africa de Sud.
1964 Nelson Mandela (n.1918), conducător al aripii militare a CNA, este închis pe viaţă în Africa de Sud.
1965-1968 Congresul SUA scoate în afara legii discriminarea. Martin Luther King este asasinat în 1968.
1989 F.W. De Klerk, preşedintele Africii de Sud, ridică interdicţia la care era supus CNA şi îl eliberează pe Nelson Mandela (1990).
1994 Primele alegeri multipartite au loc în Africa de Sud. Nelson Mandela devine preşedinte.

Nelson Mandela, votând în alegerile din 1994, în Africa de Sud

Drepturile femeilor

Deşi nu este o ţară, insula Man a fost primul loc în care femeile au avut dreptul la vot, în 1880. Anumite state ale SUA au dat femeilor dreptul la vot mai devreme (Wyoming în 1869, Colorado în 1894, Utah în 1895 şi Idaho în 1896), însă nu au fost recunoscute pe plan naţional până în 1920.

Ţara	Primul vot
Noua Zeelandă	1893
Australia	1902
Finlanda	1906
Norvegia	1913
Danemarca	1915
Islanda	1915
Olanda	1917
URSS	1917
Marea Britanie	1918
Austria	1918
Canada	1918
Germania	1918
Polonia	1918
Cehoslovacia	1920

Sufrageta britanică Emmeline Pankhurst

Primele femei prim-ministru şi preşedinte

Indira Gandhi

Nume	Ţara	Date
Sirimavo Bandaranaike (PM)	Ceylon (Sri Lanka)	1960-1965/1970-1977
Indira Gandhi (PM)	India	1966-1977/1980-1984
Golda Meir (PM)	Israel	1969-1974
María Estella Perón (Preşedinte)	Argentina	1974-1976
Elizabeth Domitien (PM)	Republica Centrală Africană	1975
Margaret Thatcher (PM)	Regatul Unit	1979-1990
Dr. Maria de Lurdes Pintassilgo (PM)	Portugalia	1979
Vigdís Finnbogadóttir (Preşedinte)	Islanda	1980-1996
Mary Eugenia Charles (PM)	Dominica	1980-1993
Gro Harlem Brundtland (PM)	Norvegia	1981/1986-1989
Corazon Aquino (PM)	Filipine	1986-1992

	1947	1953	1960	1967	1976	1986–Zilele noastre
AFRICA	**1950** Actul Zonelor de Grup legalizează Apartheidul, Africa de Sud. **1951** Independenţa libiană faţă de Italia este sancţionată de Naţiunile Unite.	**1956** Criza din Suez: trupele egiptene îi forţează pe francezi şi pe britanici să se retragă. **1957** Legile („Pass Laws") din Africa de Sud cer ca toţi cei de culoare să poarte permise.	**1960** 17 colonii africane câştigă independenţa. **1962** Naţiunile Unite impun sancţiuni Africii de Sud. **1964** Conducătorul CNA, Nelson Mandela, este închis pe viaţă.	**1967-1970** Război civil în Nigeria. **1967** Dr. Christiaan Barnard face primul transplant de cord în Africa de Sud.	**1976** Revolte în „statele negre" din toata Africa de Sud. **1979** Liderul ugandez Idi Amin este îndepărtat de rebelii susţinuţi de forţe tanzaniene. **1983** Foamete în Etiopia	**Anii 1990** SIDA şi bolile provocate de infecţia cu HIV escaladează dramatic. **1994** CNA câştigă primele alegeri democratice şi Nelson Mandela devine primul preşedinte de culoare. **2002** Alegerile din Zimbabwe stârnesc controverse pe plan internaţional.
ASIA	**1947** India şi Pakistanul devin independente de Marea Britanie. **1948** Se înfiinţează statul Israel. **1949** Mao proclamează noua Republică Comunistă a Chinei.	**1953** Edmund Hilary şi Tenzing Norgay urcă pe Everest. **1954** Vietnamul este divizat între Nordul comunist şi Sudul susţinut de forţele americane.	**1954-1975** Războiul din Vietnam **1966** Începe Revoluţia Culturală în China.	**1967** Războiul de Şase Zile dintre israeliţi şi arabi. **1971** Este fondat statul independent Bangladesh. **1973** Războiul arabo-israelit.	**1976** Vietnamul de Nord şi cel de Sud se unesc. **1979** Revoluţia Iraniană **1980-1988** Războiul Iran-Irak	**1989** Mişcare pro-democratică în Piaţa Tiananmen din Beijing. **1990-1991** Războiul din Golf **1995** Prim-ministrul Israelului, Yitzhak Rabin este asasinat.
EUROPA	**1948** Lovitură de stat comunistă în Cehoslovacia. **1949** Germania este divizată între Est şi Vest. **1949** Este înfiinţat NATO. **Steag NATO**	**1955** Ţările comuniste semnează Pactul de la Varşovia. **1956** Trupele comuniste înăbuşă o revoltă anti-comunistă în Ungaria. **1957** Se formează Comunitatea Economică Europeană.	**Machetă navetei *Vostok I*** **1961** Se construieşte Zidul Berlinului. **1961** Cosmonautul rus Iuri Gagarin este prima persoană care ajunge în spaţiu, în *Vostok I*.	**1968** Revolta anticomunistă este zdrobită în Praga. **1968** Revolte ale studenţilor din Paris. **1969** Marea Britanie trimite trupe în Irlanda de Nord. **1971** Femeile câştigă dreptul la vot în Elveţia.	**1979** Margaret Thatcher devine prima femeie prim-ministru britanic. **Margaret Thatcher**	**1989** Este demolat Zidul Berlinului. **1989** Comunismul este îndepărtat în Europa de Est. **1991** Divizarea Uniunii Sovietice **1992-1996** Război civil în fosta Iugoslavie. **2001** Moneda euro este lansată în 12 ţări ale Uniunii Europene.
AMERICAS	**1950** Senatorul american Joseph McCarthy începe „vânătorile de vrăjitoare" anticomuniste.	**1955** Oamenii de culoare din Alabama, SUA, boicotează autobuzele segregate. **1955** O lovitură de stat militară în Argentina îl îndepărtează pe preşedintele Juan Peron. **1959** Revoluţia din Cuba îl aduce la putere pe Fidel Castro.	**1962** Criza nucleară cubaneză **1962** Jamaica devine independentă de Marea Britanie. **1963** Preşedintele John F. Kennedy este asasinat. **1965** Liderul luptei pentru drepturi civile, Malcolm X, este asasinat.	**1968** Liderul luptei pentru drepturi civile, Martin Luther King, este asasinat. **1969** Neil Armstrong este prima persoană care păşeşte pe Lună. **1974** Preşedintele american Richard Nixon demisionează din cauza scandalului Watergate.	**1979** Sandiniştii marxişti preiau puterea în Nicaragua. **1982** Războiul Insulelor Falkland: Marea Britanie învinge forţele argentiniene. **1982** Canada creează o constituţie independentă de cea a Regatului Unit.	**1989** SUA invadează Panama. **1993** Canada creează Nunavut, cel mai mare teritoriu pentru băştinaşi. **2001** Teroriştii distrug World Trade Center, SUA ***Rainbow Warrior***
OCEANIA	**1947** Este formată Comisia Pacificului de Sud. **1951** Australia, Noua Zeelandă şi SUA semnează Pactul ANZUS.	**1956** Teste nucleare britanice în Maralinga, Australia. **1959** Tratatul Antarctic protejează zona pentru cercetări.	**1960** Aborigenilor li se acordă aceleaşi drepturi la protecţie socială ca şi restului cetăţenilor australieni şi obţin drept deplin de vot doi ani mai târziu.	**1967** Dreptul la vot în Noua Zeelandă se acordă de la 20 de ani. **1975** Papua-Noua Guinee devine independentă.	**1985** *Rainbow Warrior*, un vas Greenpeace, este scufundat de protestatarii pentru înarmare nucleară, în Noua Zeelandă	

Index

DATE INDEXATE

A

A Doua Republică, Franța 359
A Patra Republică, Franța 359
A Treia Republică, Franța 359
Aa (lava bloc) 904
Aachen, Germania 191
Abbas I, Șahul 461
Abbasidă, dinastia 448
Abdul Hamid II, Sultanul 454
Aberația cromatică 828
Abernathy, Reverendul Ralph 511
Abidjan, Coasta de Fildeș 44
Aboliționiștii, comerțul cu sclavi 772
Aborigeni australienii **11**
Abraham 844, 490, 501
Abu Bakr 490
Abu Dhabi, Emiratele Arabe Unite 810
Abu Simbel, Egipt 100
Abu Talib 541
Abuja, Nigeria 46
Aburul, stările materiei 514
Academia 776
Academia de științe și de arte frumoase 842
Acantherpestes 892
Acarieni 647
Accelerație 376
Accidente, primul ajutor 708
Accra, Ghana 45
Ace de gravat 312
Ace, brazi 247
Achebe, Chinua 529
Achemenidă, dinastia 455-456
Acizi **12-13**
Acizi alifatici 13
Acizi aromatici 13
Acizi neutralizanți 13
Aconcagua, Argentina 599, 99
Acoperișuri
arhitectura **102**
clădiri și construcții **229**
din stuf 230
Acordul General asupra Tarifelor și Comerțului (GATT) 235
Acordurile de la Camp David (1978) 591
crearea 79
războaiele cu arabii 79
Războiul de Șase Zile 883
Acrilice 564
Acrobații 410
Acrobații sportive 410, 412
Actinide, tabelul periodic 924-925
Actiniu 924
Acțiuni-reflex 253
Actori
dramaturgie 283
filme și producție de filme 364, 365
teatru 845
Actul Homestead (1862) 868
Actul Unirii (1707) 738
Actul Unirii (1801) 488
Acupunctură 572, 573
Acvamarin 259
Acvarii 912
Addis Abeba, Etiopia 30
Adélie 351
Aden, Golful 30
Aden, Yemen 808
Adenina 402
ADN (acid dezoxiribonucleic)
celule **211**
genetica 402, 377
selecția naturală 325
și evoluție 331
structura 842
Adolescența 255
Adolescenți, muzica 718
Adrenalina 438
Adrian IV, Papa 488
Adunarea Generală a Națiunilor Unite 862
Aechmea 327, 684
Aer comprimat 40
Aeroglisorul 387, 758
Aeronave **14-16**
Leonardo da Vinci 741
avioane de război 718, 721
avioane meteorologice 709
istoria zborului 906725
Johnson, Amy 510
navigația 610
radar 713
vezi și Aeroporturi
Aeronave de pasageri 16
Aeronave de recunoaștere 16, 721
Aeronave militare 16
Aeronave pentru marfă 16
Aeroporturi **17**, 229
date 934
Japonia 505
Aerosoli 78
Aerul **18**
Afganistan 116, 815
Afide 693
Afine 812
Afișaje cu cristale lichide (LCD-uri) 508
Afișe de filme 366
Afluenți, râuri 729
Africa **19-20**, 242
clima **231**
date 922
glaciațiunea 385
Africa Centrală **24-27**
dans 270
meșteșuguri 581
zone de climă 20
Africa Centrală și de Sud **39**
fauna 32
Africa de Est **28-31**
afișe de film 366
explorare 329
Imperiul Mali 450
istoric 34-36
Marele Zimbabwe 556
muzica 604
Africa de Nord **34**
Africa de Nord-Vest **37-38**
pirați 659
fauna 320
Africa de Sud **21-22**
apartheid 19, 552, 21, 23
bancnote 146
războaiele cu burii 98, 23
istoric 23
Mandela, Nelson 552
meșteșuguri 581
Organizația Studenților din Africa de Sud (SASO) 23
Africa de Vest **42--46**
comerțul cu sclavi 772
Imperiul Songhai **462**
Indiile Orientale *vezi* Marea Caraibelor
Afrikanerii 22, 23
Afrodita 389
Agassi, Andre 797
Agassiz, Louis 414
Agenți de voiaj 198
Agenția Spațială Europeană (ASE) 711, 792
Agincourt, Lupta de la (1415) 723
Agra 453
Agregate, cristale 258
Agresiunea, comportamentul animalic 89
Agricultura și creșterea animalelor **47-49**
Africa de Sud **22**
agricultura organică 700
Agricultură *vezi* Agricultura și creșterea animalelor
Albania 804
Arabia Saudită 808
Argentina **98**
Armenia 187
Australia **131**
Bhutan 115
Bolivia 162
Bosnia și Herțegovina 803
Brazilia **164**
Bulgaria 404
Burundi 23
Canada **181**
Columbia 792
Congo 22
Coreea de Nord **249**
Danemarca **269**
Ecuador 286
Egipt 25
Egiptul antic 295
Elveția 820
Eritreea 30
Federația Rusă 732
Filipine 650
Finlanda 333
Franța 357
Germania 380
Grecia 404
Guatemala 194
Guineea 35
Guineea-Bissau 34
Inca 442
India 445
Indonezia 452
Iordania 822
Irak 464
Iran 464
Irlanda 465
Israel 474
istoric 34
Italia 476
Japonia 505
Kazahstan 733
Kenya 27
Khmer, Imperiul 490
Letonia 113
Malawi 32
Marele Zimbabwe 556
Maya, Imperiul 565
Mexic 552
Moldova 728
Mongolia 566
Nepal 143
Nicaragua 195
Nigeria 46
Noua Zeelandă 606
Olanda 601
Polonia 313
Portugalia 683
Regatul Unit 858, 859
Republica Cehă 313
Republica Centrală Africană 21
Republica Dominicană 188
resurse mondiale 932
Senegal 34
Spania 799
Sri Lanka 467
Statele Unite 866, 813
Suedia 816
sumerieni 826
Tadjikistan 116
Thailanda 858
Togo 45
Turcia 853
Uganda 27
Uniunea Europeană 315
Agripina 457
Agrippa uriașă 373
Agrișe 390
Ahmad al-Mansur, sultanul Marocului 462
Ahmad Baba 462
Ahmed I, sultanul 454
Ahura-Mazda 456
Airedale Terrier 207
Aisbergurile 56, 64, 414
Ajman, Emiratele Arabe Unite 810
Ajutor străin, economia mondială 933
Ajutor, economia mondială 933
Ajutorul umanitar, Națiunile Unite 863
Akbar, Împăratul 489, 453
Akhal-Teke, caii 116
Akhenaten, Faraonul 296
Aksum 34
Al Doilea Război Mondial 718, **726—727**, 761
Africa **19**
Asia **113**
Enigma, mașina de codificat 232
Europa 322
Holocaustul **437**
Japonia 507, 816, 726, 727
recunoașterea din balon 94
Regatul Unit 738
Scandinavia și 769
Statele Unite 816
submarine 824
Uniunea Sovietică 880
Vichy, Franța 386
victime 719
Alah 489, 541
Alama 550
Alamein, Lupta de la (1942) 35, 726, 727
Alămuri 478, 480
Alaric 500
Alaska, SUA 810, 813
cutremur 268
Albă ca Zăpada și cei șapte pitici 269
Albania 802, 804
Albastra de Rusia (păr scurt), pisica 679
Albăstrelele 371
Albatroșii 637, 87, 660
Alberta, Canada 182
Albilița 431
Albilița cu vene maro 373
Albina dulgher 51
Albine **51**, 477
albina producătoare de miere 51
colonii 89
înțepături 13
parazită 51
Albume, cel mai bine vândute 939
Alca pitică 351
Alcatraz, închisoarea 472

Alchimie 840
Alcool 570
Alcott, Louisa May 531
Aldabra, insulele 626
Alegeri
democrație 392
familia Pankhurst 334
mișcarea feministă 590
Alele, genetică 402
Alergare, atletism 125
Alergii 781
Alexander, Bill 845
Alexandria, Egipt 208
Alexandru cel Mare **52**, 120, 420, 539
cucerește fenicienii 652
invadează Punjabul 448
și Persia 455
Alexandru II, Țarul 356
Alexandru VI, Papa 539, 705
Alfabetizarea 931
Alfabetul 461, 910
Codul Internațional de Semnale 341
codul Morse 232
fenician 652
razele Alfa 697
stația spațială *Alpha* 797
vechi grec 420
Alfonso I, Regele
Alfred cel Mare, Regele Wessexului 81
Algarve, Portugalia 682
Alge
alge și alte ierburi marine **53**
briofite 600
de apă dulce 53, 340,
fauna țărmului 749
ierburi verzi 868
simbioza 869, 226
spori 663
unicelulare 868
verzi-albastre 892
Alge marine **53**, 622,
maerl 53
Algebra 448, 537
Algele Mării Sargaselor 622
Alger, Algeria 29
Algeria 29
Ali (ginerele lui Muhammad) 490
Ali, Muhammad 229
Aliaje 550
Alice în Țara Minunilor (Carroll) 531
Alimente **54-5**
Algeria 29
Alimente alimente congelate 346
Alimente alimente modificate genetic 377
Alimente alimente uscate 177
Argentina **98**
Armenia 187
astronauți **123**
Australia **131**
Belarus 807
Botswana 31
camping 177
China **217**
digestia **276**
ecosisteme 290
Egipt 25
energie 303
Etiopia 30
gătitul 334
lanțuri și rețele trofice 350
Republica Central Africană 21
științele Pământului 842
tehnologia alimentară 847
Allende, Salvador 790, 805
Alma Ata, Kazahstan 733
Almeida, Francisco de 539
Almodovar, Pedro 366
Alotropi 298
Alpaca 201
Alpi
Alpii australieni 93, 129
Alpii Japonezi 504
Alpii sudici, Noua Zeelandă 93
Elveția 819
Italia 475
pajiști alpine 320
Al-Qaeda 815
Altare **56**
Altare altare la marginea drumului 56
hinduse 422
Altiplano 161, 67
Altitudinea și presiunea 690
Alunele de pământ 42
Alveole 691
Ama Dablam 114
Amandine 325
Amandina Gould 178
Amaterasu 592
Amazonit 259
Amazonul 146, 67
Ambalarea 760
Amenințări, elefanți 303
America Centrală **57-59**
dans 271
explorare 320
istoric 60
Maya, Imperiul 565
Mezoamericanii 585
Olmecii 627
piramide 676
sculptura 775
America de Nord **61**, **64**, 242
amerindienii **76-77**
Canada **180-182**
incursiunile lui Columb 233
istoric 65-66
meșteșuguri 581
Mexic 551-2
Părinții Pelerini 658
religii 739
sculptura 775
America de Nord, fauna **63-64**
ciclul oxigenului 91
fauna oceanului 622
fauna polară 351
fotosinteza 654
paraziți 644
poluarea 699-700
America de Sud **67-68**, 242
Argentina, Chile și Uruguay **97**
Bolívar, Simon **160**
Bolivia și Paraguay **161-162**
Brazilia **163-164**
dans 271
Ecuador și Peru 291-6
explorare 320
fauna 793-4
Inca 442-3
istoric 789-90
nordul 791-2
America de Sud, fauna **69-70**
America *vezi* America Centrală;
copaci **246-248**
fauna pădurilor 347
întrebuințări 690
tundra 850
American shorthair, pisica 679
American wirehair, pisica 679
Americiu 924
Amestecarea, culori 265
Amestecuri **78-79**
Ametist 259
Amfibienii **80**
broaște și broaște râioase **165**
fauna de mlaștină și de baltă 341
fauna deșertului 338
fauna lacurilor și a râurilor 339
fauna pădurii 347
fauna pădurilor tropicale 349
recorduri 919
salamandre și tritoni 765
Amibele 211, 868, 869
Amigdale 781
Amish 257
Amman, Iordania 822
Amnesty International 438
Amonitele 377
Amoriții 826
Amplificatoare de semnal radio 484
Amprente 676, 767
Amsterdam, Olanda 601, 602
Amulete funerare, Egiptul antic 293
Amulete, Egiptul antic 293
Amundsen, Roald 673
Amun-ra 295
Anaconda 339
verde 834
Analecte, Confucius 239
Analgezice 569
Analiza chimică 559
Analize medicale 541
Anatolia 852
Anatomie 156
corpul uman **250**, 741
plante 688
Vesalius, Andreas **889**
Anatomie comparativă 331
Anchisaurus 267
Andaluză, rasa de cai 175
Andersen, Hans Christian 530, 531
Andezitul 758, 880
Andora 799
Andorra la Vella, Andorra 799
Anelide 82
Anemometre 709
Anemona (plantă) 667
Anemone de mare 290, 576
Anemone pavonina 371
Anestezia 572, 544
Angajarea, exploatarea copiilor 453
Angiosperme 663, 892
Angkor Wat 490
Anglii (popor European) 81, 148
Anglo-saxonii **81**, 765
Angola 31
Angrosiști 235
Ani-lumină 871
Anii bisecți 837
Animale **82-83**
africane 32
agricultura și creșterea animalelor **47**, **48**, **50**
amfibieni **80**
animale nocturne **85**
animale veninoase **86**
arici și alte insectivore **105**
balene și delfini **138-140**
biologie **156**
bivoli și alte bovine sălbatice **158**
broaște țestoase **167-168**
bursucul, vidra și sconcsul **173**
cai **174-175**
câini **206-207**
călătoriile în spațiu 86
cămile **201**
camuflaj și culoare **178-179**
canguri și alte marsupiale **183-184**
căprioare și antilope **202-203**
celule **211**
cerințe energetice 917
ciclul oxigenului 91
clasificare 82, 914-15
comportament 52-3
conservare **240-241**
cuiburi și vizuine **262-263**
dinozauri **277-278**
durate de viață 916
elefanți 302-303
evoluția 325-326
extincția 688
fauna Americii de Nord 615-16
fauna Americii de Sud 793-4
fauna Asiei 523-3
fauna Australiei132-100
fauna de câmpie 335-7
fauna de mlaștină și de baltă 341-340
fauna deșertului 338
fauna Europei 316-17
fauna insulelor 472
fauna lacurilor și a râurilor 339-340
fauna oceanelor 622-623
fauna pădurilor 346
fauna pădurilor tropicale 699-349
fauna peșterilor 189
fauna polară 674
fauna țărmurilor 749-50
fauna urbană 354
foci 748
fosile 377, 378
furnicarul, leneșul și tatuul 57
genetica 402-403
girafe 384
grădini zoologice 912
hibernarea 431
hipopotami 423
iepuri 441
lanțuri și rețele trofice 350
legende 592
lei și alte feline sălbatice 518-13
lilieci 523-19
lupi și câini sălbatici 536
maimuțe și alte primate 568-545
mamifere 549-551
manguste și civete 553
manifestări sociale 166
migrația 84
necesarul de odihnă 917
nevăstuica și jderul 889
oi și capre 630
ouă 637
panda și ratoni 885
paraziți 644
perioade de gestație 917
pisici 678-679
poluarea 699-700
porci 702
povești cu animale 531
preistorică 892-138
pulsuri 917
răspândirea semințelor 366
raze auditive 917

recorduri 918-19
rinoceri şi tapiri 755
semnale de avertizare 166
semne şi simboluri 764
şobolani şi alte rozătoare 835-2
specii în pericol de extincţie 920
temperaturi corporale 917
tundra 850
urşi 884
vezi şi Amfibieni; Păsări; Insecte; Reptile
viteze 916
zbor 87
Animale care se hrănesc prin filtrare 89
Animale cu sânge cald 917
Animale cu sânge rece 917
Animale marine, recorduri 919
Animale nocturne **85**
Animaţia pe celuloid 86
Animaţie **90**
Disney, Walt 269
Aninul negru 371
Ankara, Turcia 852
Anna Karenina (film) 373
Annan, Kofi 863
Anotimpuri 837
animale şi 166
orbita Pământului 815
Anselm, Sf 610
Antananarivo, Madagascar 32
Antarctica **91**, 242
calota glaciară 414
explorarea polară 673
fauna polară 674-5
gaura de ozon 700
Antares 820
Antene
fluturi şi molii 158
insecte 89, 475
Anthony, Susan B 590
Antibiotice 569
Anticicloni, vreme 266
Anticorpi 413, 781
Antigua şi Barbuda 188
Antilocapra 64
Antilopa 202
cal 202
cu patru coarne 202, 203
saiga 82, 523
sitatunga 339, 341
Antilopa cervicapra 335
Antilopa de apă africană 178
Antilopa de mlaştină 203
Antilopa de pădure 33
Antilopa gnu 84
Antilopa kudu mare 202
Antilopa mendes 33
Antilopa nyala 202
Antilopa oryx
arabă 240
cu urechi cu ciucure 202
Antimoniu 925
Antipater 208
Antisemitism 426, 487
Antivenin 86
Antoniu, Marc 212
Antracit 204
Antropologie 774
Anubis 295, 389
Anul
anotimpuri 784
Anul Nou chinezesc 217
timpul 861
Anus 276
Anvelope
biciclete şi motociclete **153**
maşini 559
ANZAC (Corpul de Armată al Australiei şi al Noii Zeelande) 98
Anzii 67
Aorta 474
Apa 522
apa potabilă 931
apeducte 694, 706
baraje **147**
cămile **201**
camping şi drumeţii **177**
ciclul apei 290
ecosisteme 289
fauna lacurilor şi a râurilor **339--340**
fotosinteza 381
înot şi scufundări **503**
insecte 476
irigaţii 50, 492
lacuri **513**
oceane şi mări **345**
peisaje vulcanice 904
ploaia **692**
polenizarea florilor 370
răspândirea seminţelor 389
râuri **729--730**
sistemul urinar 96
ştiinţele Pământului 843
valuri 877
Apă de adâncime 730
Apa de mare 621
Apa din topirea zăpezii 730
Apa din zona de aerare 730
Apa freatică 730
Apărare
artropode **112**
broaşte şi broaşte râioase **165**
căprioare şi antilope **203**
cărăbuşi 638
caracatiţe şi calmari **185**
Castele castele **194-195**
cosaşi şi greieri 395
crabi 251
dinozauri **278**
fluturi şi molii 158
furnici şi termite 58
gândaci 693
homari 252
insecte 459
peşti 668
plante 686
rozătoare 836
salamandre şi tritoni 765
semnale de avertisment, animale 166
şopârle 838
Aparate de filmat subacvatice 93
Aparate de fotografiat **92-93**
fotografie 380
videorecordere 875
Aparate de fotografiat SLR 92, 93
Aparate de prăjit pâine 484
Aparate de zbor **94-95**, 906
istoria 866
Aparate de zbor cu heliu 94
gaz natural 626
în Soare 814
stele 807
tabelul periodic 925
Aparate foto de unică folosinţă 93
Aparate fotografice digitale 163
Aparate pentru parcare 484
Aparatul Golgi 211
Apartamente 192
Apartheid 19, 552, 21, 23
Ape repezi 730
Apeducte 694, 681, 725
Apeninii 475
Apia, Samoa 680
Apolo 907, 389, 401
Apolo asteroizi 236
Apollo rachete 721, 797
Apolonius 420
Apostoli 484
Appaloosa, rasa de cai 175
Appomattox, Virginia 48
Aqa Mirak 461
Aqaba, Golful 822
Aquitania, Franţa 723
Arabă, calul din rasa 175
Arabi
Imperiul Islamic 448
războaie cu Israel 79
Arabia Saudită 406, 808
Arabii din Irak 464, 826
Aracari cu urechi castanii 653, 223
Arachnocampa luminosa 189
Arahide 42
Arahnide 112, 647
Arakanga 132
roşu 643
Aranjamentele cu mai mulţi scripeţi 568
Araucanienii 67
Araucaria araucana 248
Arbalete 195, 723, 107
Arbori cotiţi 305
Arbori cu came 305
Arbuşti 688
Arca Covenanţilor 501
Arcade
arcuri lungi 723, **108**
Imperiul Mongol 565
Archaeogeryon 378
Arcul de Triumf, Paris 63
Arcuri butante 61
Arcuri insulare 471
Arcuri lungi 723, 108
Arcuri vezi Tir cu arcul
Ardenez, calul 175
Ardere 18, 334
Ares 389
Argalul 630
Argentina, Chile şi Uruguay **97-99**
Argila 758
olărit şi ceramică 685
soluri 788
Argilit 758
Argint 550, 552
tabelul periodic 925
Argon 18, 91, 925
Argyroxiphium 241
Arheologie **100-101**
oase 765
Arheopterix 267
baraje în arc 147
peştele-arcaş 669, 340
poduri în arc 694
Arbalete 195, 723, 107
arcuri lungi 723, 108
Imperiul Mongol 565
Arcade
biserici şi catedrale **157**
în arhitectură 61
Islamic 572
Arheologie subacvatică 100
Arhimede 376, 742
şurubul lui Arhimede 461
Arhipelaguri 471
Arhitecţi 62
Arhitectură 61-3
Arhitectura Art Deco 104
Arhitectura clasică 102
Arhitectură modernă 63
Ariane-5, racheta 711
Arici de mare 733, 353, 821
Ariciul 105, 354, 549,
european 105
Aripi
aeronave **15**, 906
cărăbuşi 400
colibri 517
fluturi şi molii 372
insecte 87, 475
lilieci 523
muşte 602
păsări 651, 652, 87
Aristotel şi Alexandru cel Mare 52
Aritmetica 620
Arkoze 758
Arkwright, Richard 454
Armani, Giorgio 476
Armate **106**
Armata britanică 106
Armata de teracotă 209
Armata Eliberării (China) 212
Armata Roşie (China) 212
Armata Roşie (Rusia) 734
Armata spaniolă 301
Arme **107--108**
cavaleri **196**
samurai 70, 766
vikingi 879
Arme de foc **109**
Arme nucleare 107
Arme şi armuri **110-111**
Armonia 827
Armonie, muzică 604
Armstrong, Neil 571
Armură pentru picior 70
Arnold, Eve 380
Arome, gust 769
Arras, Consiliul de la (1435) 723
Arrhenius, Svante 12, 13
Arsenic 925
Art nouveau 273
Arta abstractă 495, 496
sculpturi 774
Arta clasică 71
Arta grecilor antici 420
Arţarul de zahăr 248
Artemis 389
Artere 474, 889
Arthur, Regele 210, 592
Articulaţia elipsoidală 771
Articulaţii de tip "Balama" 771
Articulaţii sferice 771
Articulaţii, scheletul 771
Artilerie 409
Artropode 82 , **112**, 475
Aruncarea ciocanului 88
Aruncarea discului 88
Aruncarea greutăţii 88
Aruncări, atletism 125
Asclepius 573
Asedii, castele 195
Aselenizări 571, 797
costume spaţiale 690
rachete 711
staţii spaţiale 797
Asfalt, drumuri 716
Aşgabat, Turkmenistan 116
Ashikaga Takauji 766
Ashikaga Yoshimasa 766
Ashton, Frederick 141
Ashur 84
Ashurnasirpal II, Regele Asiriei 443
Asia **113-118**, 242
afişe de filme 366
arhitectură 62
artă 496
bancnote 146
Bangladesh şi Nepal **142-143**
Budism **171**
castele **195**
China şi Taiwan **216-218**

climă 76
Coreea de Sud şi Coreea de Nord **249**
dans 270
dramaturgie 283
fauna 523-83
Federa
Federaţia Rusă şi Kazahstan 731-33
Filipine 650
Hinduism 421
Imperiul Khmer 490
India şi Sri Lanka 444-8
Indonezia 451-2
istoric 77-9
Japonia 504-507
Malaysia şi Singapore 523-525
Mongolia 566
muzica 604
Pakistan 639
relief 113
Republicile Caucaziene 186-7
Thailanda şi Burma 833-4
Turcia 852-3
vezi şi Asia Centrală; Asia de Sud-Est
Vietnam, Cambodgia şi Laos 876-7
Asia Centrală **115**
istoric 77
Asia de Sud-Est 896
Thailanda şi Burma 833
Ţărmuri înalte 877
Asimov, Isaac 756
Asini 118
Asirian 84
Askia Mohamed 462
Asmara, Eritreea 30
Asociaţia Magistraţilor 496
Asociaţia Naţională pentru Dreptul la Vot al Femeilor 590
Aşoka, Împăratul 539
Asphodelus fistulosus 371
Aspirarea, presiunea aerului 18
Aspiratoare 484
Assler, Federico 774
Astaire, Fred 271
Astarin 925
Aşteptându-l pe Godot (Becket) 282
Asteroizi 236
centura de asteroizi 815
extincţia dinozaurilor 688
Asteroizi troieni 236
Asteroizii Amor 236
Asteroizii Asten 236
Astrofizica 655
Astrolab 547
Astrologie **122**
Astronauţi **123**
Astronomie **124**
Big Bang **155**
comete şi asteroizi **236**
galaxii 394
Galileo Galilei 395
găuri negre 399
Imperiul Islamic 448
istoric 840
Luna 571
planete 680-2
Renaşterea 741
sateliţi 739
şi astrologie **122**
simboluri 764
Soarele şi Sistemul Solar 814-15
stele 807-8
telescoape 828
Telescopul Spaţial Hubble 329
Universul 870-1
Astrophytum, cactusul 689
Astyanax mexicanus 189
Asuncihytum, cactusul 666
Atanasoff, John 238
Atârnarea
Ataturk 852
Ateliere, meşteşuguri 580
Atena 389, 401
Atena, Grecia 401, 404
Atlantida 592
Atletism **125**, 794
Atmosfera **126**, 649
aerul **18**
Aurora boreală 64
meteorologie 842
poluarea 700
vremea 902
Atomi 127, 234
cristale 258
divizare 538
elemente 298
energia nucleară 310
lichide 514
materie 538
radioactivitate 697
solide 778
Attila Hunul 148
Attis 389
Auditorium, teatru 835
Augustin, Sf 81, 737
Augustus, Împăratul (Octavian) 212, 457, 725
Aur 550
element 298
în Australia **131**
Aurangzeb, Împăratul 489, 453
Aurora 64, 91, 522
Aurora boreală 64
Auschwitz 426, 908
Auşelul 655
Austen, Jane 529
Austin Mini Cooper 180
Australia 128-129
Australia şi Oceania **129**
Australia 128,130-133, 242
Alpii australieni 93, 129
australian, calul de povară 175
australieni, poneii 175
bancnote 146
câinele australian de turmă 207
canguri şi alte marsupiale **183-184**
deşerturi **274**
explorare 320, 329
fauna 132-133
fotbal australian 131, 351
istoric 134-135
mâncare 349
prim-miniştri 946
terrierul australian 207
Zborul lui Amy Johnson 510
Aborigeni australieni **11**, 129, 131
corroboree 270
religia 739
strămoşi 134
Australopitecine 437, 506
Australopithecus afarensis 688
Austria 306-307
Austro-Ungar, Imperiul 311, 820
Dinastia Habsburgică 428
Primul Război Mondial 724,
Autostrăzi, Germania 380
Auzul 89, 883
Hearst, William Randolph 603
raze auditive, animale 917
Avalanşe 414
Avarii 148
Avdeiev, Sergei 123
Aveiro, Afonso d' 127
Aventurile lui Huckleberry Finn (Twain) 531, 874
Aventurile lui Tom Sawyer (Twain) 874
Aviaţie vezi Avioane
Avicenna (Ibn Sina) 261, 448
Avioane cu curse regulate 14, 16, 866
Avioane cu reacţie, aeronave 906
Avioane de luptă 721
Avioane de război **721**
Avioane *vezi* Aeronave
Avocado 390
Avocaţi 505
Avogadro, Amedeo 375
Axe 69
Axolotl 80
mexican 765
Ayers Rock (Uluru), Australia 11, 129,130
Azerbaidjan 186, 187
Azotul
atmosfera **126**
în air aer 18
tabelul periodic 925
Aztecii **136-137**, 583
arhitectura 62
calendarul 837
miturile creaţiei 592
zei şi zeiţe 907, 389

B

Babbage, Charles 237, 238
Babilon 103
Babington, Anthony 301
Babirusa 702
Babuini 544
pavianul cu mantie 545
Babur, Împăratul 453
Bach, JS 588
Bacillus subtilis 868
Bacon, Francis 655, 742, 840
Bacterii 868
antibiotice 569
boli **159**, 869
Moartea Neagră 224
Pasteur, Louis 645
Bacterii albastre-verzi 868
Bactriană, cămila 201, 338
Baden-Baden, Germania 379
Badminton 797
Baekeland, Leo 13, 564
Baez, Joan 718
Bagdad, Irak 464, 448
Bahada 259
Bahamas 186, 187, 233
Bahrain 406, 810
Bahram I, Regele Persiei 456
Baikal, Lacul 75, 501
Băile romane 725
Baionete 108
Baird, John Logie 462, 830
Bairiki, Kiribati 680
Bakelita 564
Bakewell, Robert 50
Baku, Azerbaidjan 187
Bakunin, Mihail 535
Balanchine, George 141
Balanţa de plăţi 235
Balanţe, măsurarea masei 878
Bălănuşi 251
crabi răţuşcă 251
Balcani Munţii 802
Balene 568, **138--140**
albastre 241, 138, 139, 140
arctică Minki 140
cu cioc a lui Baird 140
cu cioc a lui Cuvier 241
cu cocoaşă 140
cu cocoaşă 568, 140
de culoare deschisă 140
fauna polară 350
gri (*Eschrichtius robustus*) 84, 350, 138, 139
lui Bryde 140
migraţia 84
mişcare 89
orca falsă 140
pigmeu 140
simboluri animalice 777
sperma 568, 138, 139, 140
ucigaşă 138, 140, 418
vânarea balenelor 664
Balene gri 138, 140
Balet **141**, 939
Baletul Balşoi, Moscova 732
Baletul Regal 141
Ballets Russes 141, 672, 811
rusesc 732
Balineză, pisica 679
Baloane 14, 94-95
istoric 866
vremea 709
Baloane cu aer cald 94
Baloane meteo 709
Baluchistan 639
Bamako, Mali 45
Bambara, populaţia 45
Bambus 393
Banane 194
Bănci 563
Bancnote 562, 146
Bancuri de nisip 877
Bancuri, peşti 89
Banda audio digitală (DAT), înregistrarea sunetului 828
Banda magnetică, înregistrarea sunetului 828
Bandar Seri Bandarwan, Brunei 525
Bandaranaike, Sirimavo 467
Bangkok, Thailanda 834
Bangladesh 114-15, 639
Bangui, Republica Centrală Africană 21
Bani **144-146**
Banjul, Gambia 34
Banks, Joseph 134, 244
Bantengul 158
Banting, Frederick 570
Bănuţii de mare 353
Baobabul 24
Baobabul australian 132
Bara, gimnastică 410
Barada, Râul 822
Baraje **147**
Baraje cu contraforturi 147
Baraje de greutate 787
Baraje de inundaţii 147
Baraje în arc 147
Barajul Asuan 25, 501
Barajul Grand Coulee, SUA 252
Barajul Itaipu, Paraguay 162
Barb, rasa de cai 175
Barbados 186, 189
Barbarii **148**
Barbarossa, Operaţiunea 726
Barbera, Joe 90
Barbetul
bărbos 653
cu moţ roşu 653
Barbuda 188
Barbunul roşu 667, 669

Barcelona, Spania 799
Barchan, dune 274
Bărci de viteză 886
Bărci în formă de "U" 824
Bărci utilitare 888
Bărci *vezi* Vase și bărci
Bărcile cu motor 888
Bărcile cu vele 888, 866
Bărcile mici pentru pescuit 888
Barents, Willem 330
Bariu 548, 924
Barje 681
Bârna, gimnastică 410
Barnard, Dr. Christiaan 541
Barocă muzica 588
Barocă, arhitectura 103, 104
Barocă, arta 495
Barometre 18, 902, 709
Barometre aneroide 902
Baroni, feudalism 329
Barosaurus 267
Barrie, JM 531
Barton, Otis 621
Baryonyx 267
Bărzăuni 51
Barzoi 206
Baschet 796, 111
  campioni 936
Bascii 357, 799, 800
Baseball 795, 111
  campioni 937
Basil II, Împăratul 160
Basme 530
Basset 207
Basset hound-ul 207
Basseterre, St. Kitts și Nevis 188
Bast 295
Bastilia, Paris 361
Bătălia de la Hastings 81, 738
Bâte (arme) 110
Batéké, tribul 22
Baterii
  circuite electrice 295
  electrochimie 13
  electroliți 13
Bates, Henry Walter 158, 166
Batesian, mimetismul 158
Bath, Anglia 737
Bathsheba 844
Batik 452
Batiscafuri 329, 621
Batista, Fulgencio 190
Batman 910
Bătrâna doamnă molie 347
Battersea, scutul 210
Bauhaus 273
Bauhaus, clădirea, Dessau 63
Baum, L Frank 531
Băuturi din plante 690
Bauxita 187
  în Pământ 649
  tabelul periodic 925
Bavarieni, Alpii 379
Bayeux, tapiseria de la 424, 737
Bayeux, tapițeria de la 424
Bazalt 758, 904
Bazare 760
Baze **12-13**
Baze militare, Oceanul Pacific 635
Baze și acizi **13**
Bazidiomicete 227
Bazine versant, râuri 730
Bazinul Amazonului 67
Bazinul Donbass, Ucraina 728
Bazinul hidrografic, râuri 730
Bazinul Roșu, China 113
BBC *vezi* British Broadcasting Company
Beagle 206
Beagle, nava 272
Beatles **150**, 718
Beatles , The **150**
Beaufort, scara 266, 923
Beaumont, William 276
Beauregard, Generalul 48
Beauvoir, Simone de 590
Becața 652
Becket, Sf. Thomas 546
Beckett, Samuel 272
Becquerel, Antoine 697
Becquerel, Henri 267, 548
Becuri 287, 508
Beda 81
Bedford, al V-lea Duce de 50
Beduinii 774, 780, 808
Bee Gees 719
Beecham, Sir Thomas 630
Beethoven, Ludwig van **151**, 360, 606
Begin, Menachem 646
Beijing, China 231, 498
  masacrul din Piața Tiananmen (1989) 210
  orașul interzis 216
Beirut, Liban 822
Beladona 545
Beladona 686
Belarus 112, 113
Belarus 807
Belgia **152**
  bancnote 146
Belgrad, Iugoslavia 804
Belize 193, 194
Belize City, Belize 194
Bell, Alexander Graham
  microfoane 828
  telefoane 850, 826, 827
Bellini, Giovanni 708
Belmopan, Belize 194, 196
Beluga 138
Benelux, alianța 152
Benesh notația, balet 141
Benetton 476
Bengal *vezi* Bangladesh
Bengal, Golful 114, 833
Benin 46
Benin City 127
Benin, Imperiul 127
  armura 69
  comerțul cu sclavi 34
  sculptura 746
Benz, Karl 179
Benzenul 12
Benzi desenate 910
Benzi desenate cu super-eroi 910
Benzină 625, 626
Beowulf 515
Berberii 25, 37
Bere 313
Berg, Alban 629
Beril 722
Beriliu 924
Bering Strâmtoarea 65
Bering, Marea 113
Berkeliu 925
Berlin, Germania 311, 379
Berlin, Olimpiada de la (1936) 632
Berliner, Emile 828
Berlinului, Zidul 728, 382
Bermuda 90
Berna, Elveția 820
Bernini, Gianlorenzo 495
Berry, Chuck 718
Berze 149
  marabou 149
  rândunica furtunii 660
  tantalul 793
Bessemer, Henry 467
Best, Pete 150
Beta, raze 697
Betelgeusa 820
Bethe, Hans 310
Beton 61, 230
Beton armat 230
Bhagavad Gita 421
Bhumibol Adulyadej, Regele Thailandei 834
Bhutan 114, 115
Bhutanidis lidderdalii 343
Bialowieza, Parcul Național 312
Bibanul-leopard 669
Biblia 257, 844, 484
Bichat, Marie François 190
Bicicleta pentru curse Criterium 154
Bicicleta-taxi 154
Biciclete 153-154 222
  istoric 843, 866
  sport 794
Biciclete pentru teren accidentat 154, 222
Bienale, plante 663
Big Bang **155**, 870, 871
  găurile negre 399
  gravitație 398
  Marele Zid 870
  mărimea Universului 871
Big Crunch 155
Bijuterii
  anglo-saxone 81
  celtice 210
  etrusce 307
  împodobirea corpului 219
  vikinge 878, 879
Biko, Steve 23
Bila 276
Biliard 796, 111
Bimbisara, Regele 169
bin Laden, Osama 815
Bindusara, Împăratul 539
Bingham, Hiram 286
Binoclul 828
Biochimia 13
Biofizica 655
Bioko, Insula 22
Biologice, arme 107
Biologie **156**
  evoluție 255
Bioluminescența 508
Biomasă, combustibili 304
Biomurile 289
Biosfera 280
Bioxidul de carbon
  efectul de seră 91, 231, 700
  fotosinteza 654
  în aer 18, 91
  plămânii și respirația 691
Biplane 14, 906
Birmaneze, pisici 679
Biroul Federal de Investigații (FBI) 676
Biscaya, Golful 308
Biserica Catolică *vezi* Biserica Romano-Catolică
Biserica Celtică 210
  istoric 488
Biserica Greco-ortodoxă 403, 729
Biserica Ortodoxă de Răsărit 256, 310
Biserica Ortodoxă Etiopiană 30
Biserica Ortodoxă Rusă 732
Biserica Ortodoxă Sârbă 804
Biserica Romano-Catolică 256
  arta barocă 495
  Biserica Sfântului Mormânt, Ierusalim 844
  ceremonii 257
  Filipine 650
  Galileo Galilei și 395
  Henric VIII și 738
  în Brazilia **164**
  în Europa Centrală 312
  în Irlanda 465, 488
  Maica Tereza 574
  maici 560
  pontificat 310
  și carnavalul 328
Biserica și statul
  Europa medievală 546
  normanzii 610
Biserici 157
  arhitectura **102**, 148
  bizantină 160
  scandinavă 740
Biserica Ortodoxă de Răsărit
  ceremonii 257
  Grecia 403, 729
  Imperiul Bizantin 160
  România, Ucraina și Moldova 761
  Serbia 804
  Statele Balcanice (cunoscute astăzi ca Europa de Sud-Est) 802
Bișkek, Kârgâzstan 116
Bismark, Arhipelagul 636
Bismarck, Otto von 359, 382
Bismut 925
Bissau, Guineea-Bissau 34
Biston betularia 319, 700
Bituminos, cărbune 204
Bivalve 578, 579
Bivolul 158
  african 158
  de apă 158
  Iarba bizonului 64
  Phalera bucephala 373
Bivolul-capră 158
Bizantin, Imperiul 160, 454, 457
Bizonul 158
  american 335
  european 158
Blackbeard (Edward Teach) 677
Blackwell, Elizabeta 544
Blake, William 695
Blana
  comerț 182, 878
  mamifere 549
  pisici 678
  vidre 173
Blazoane 196, 197
Bleda 148
Blitzkrieg 726
Bloemfontein, Africa de Sud 21
Bloodhound 206
Blucher, Marshal 595
Blues, muzica 482
Blugi 218
Blume, Judy 205
BMW, motociclete 154
BMX (Bicycle Motocross) 154
Boa constrictor 311, 826
  arboricol 349
BOAC 866
Boarca 669
Boburi 800
Boccaccio 741
Bodhisattvas 56
Bodichon, Madame 590
Boeing 660-556 14
Boemia, Republica Cehă 313
Bogăție, economia mondială 933
Bogotá, Columbia 792
Bohr, Neils 548

Bohriu 924
Boi 158
Boişteanul 669
Boleyn, Anne 301
Boli **159**
microbi 869
Moartea Neagră 224, 546
Pasteur, Louis 645
sistemul imunitar şi limfatic 781
Boli infecţioase 159
Bolile mintale 544
Bolívar, Simon 39, **160**, 162, 790
Bolivia 160, 161-162
Bolivia şi Paraguay **161-162**
Bolşevicii 734
Bolte, arhitectură 102, 157
Boluri, bufniţe 172
Bombardiere 43, 721
Bombay, India 445, 448
Bombe "inteligente" 107
Bombe 107, 108
avioane de război 721
vulcanice 904
Bombe atomice, Al Doilea Război Mondial 481, 908
Bombe gravitaţionale 107
Bondarul 477
Bonifaciu, Sf 381
Bonney, Anne 677
Bonsai 505
Bor 925
Bora Bora, Polinezia Franceză 679
Border collie 207
Border terrier-ul 207
Borglum, Gutzon 866
Borneo 449, 472, 523
Borodino, Lupta de la (1812) 595
Bosfor, Strâmtoarea 160
Boşimanii *vezi* San, populaţia
Bosnia şi Herţegovina 803
calendarul 837
cruciade **261**
grădini 374
Boston terrier 207
Boston, Partida de Ceai de la 49
Botanică 156
Linnaeus, Carolus 510
Botany Bay, Australia 134, 244
Botez 257
Botgrosul galben-cu-negru 638
Bothnia, Golful 816
Botswana 31
Bouddica 209
Boudin, Eugene 561
Bougainville, Insula 636
Boul moscat 674
Boulez, Pierre 589
Boulton, Matthew 306
Bourbon, dinastia 358, 359
Bournonville, August 141
Boutros-Ghali, Boutros 862, 863
Bovidae 158
Bow Street Runners 676
Bowling cu zece popice 796
Bowls şi bowling 796, 111
Box 229
Boxe 560
Boxer (câinele) 207
Boyacá, Lupta de la (1819) 160
Boyle, legea lui 375
Boyle, Robert 13, 375
Boyne, Lupta de la (1690) 488
„Boz" (Charles Dickens) 275
Bozo, populaţia 45
Bozul 371
Bradul gigant 248
Bragg, William Henry 778
Bragg, William Lawrence 778
Brahman 421
Braille 144
ceasuri 441
Bramaputra, Râul 114
Bran cel Binecuvântat 210
Brandt, Willy 728, 311
Brandywine, Lupta de la (1777) 49
Branhii, peşti 667
Brânza franceză 357
Bras, înot 503
Brasília, Brazilia 164, 216, 790
Bratislava, Slovacia 314
Braun, Wernher von 796
Browniană, mişcarea 375
Brazilia 72, **163-164**
comerţul cu sclavi 772
dans 271
istoric 790
Portughez, Imperiul 705
Brazilia, nucile de 793
Brazilia **163**
Brazzaville, Congo 22
Brecht, Bertolt 282
Brecii 758
Bremen, Germania 380
Brer, iepurele 530
Bresle de meserii, Imperiul Benin 127
Brest-Litovsk, Tratatul de la (1918) 906
Brétigny, Pacea de la (1360) 723
Bretonii 357
Breuer, Marcel 382
Brevete 461
Brejnev, Leonid 795
Brian Boru, Regele Munsterului 488
Bridge (jocul de cărţi) 201
Bridgetown, Barbados 189
Briggs, Raymond 205
Brihadnatha, Împăratul 451
Briofite 573
Briofite cu frunze 275
Brisbane, Australia 129
Britania, Lupta pentru (1940) 726
Britanic Imperiul 302, 738
British Broadcasting Company (BBC) 496, 830
British Columbia, Canada 182
British shorthair, pisica 678, 679
Briza maxima 440
Brize 266
Brize de uscat 266
Brize marine 266
Broadway 272
Broadway, New York 272
Broaşte 80, 165-5
animale, simboluri 777
brotacul lui White 80
comestibile 316
cu rezervă de apă 132
europene comune 80
fauna pădurilor tropicale 349
fauna urbană 354
ouă 637
veninoase 80, 86, 349
Broasca ciliană cu patru ochi 166
Broasca de pământ 80
Broasca de vizuină mexicană 166
Broasca râioasă africană 166
Broasca râioasă de copac asiatică 166
Broasca râioasă de Surinam 69
Broasca râioasă de trestie 166
Broasca zburătoare malaieziană 166
Broasca-bou
Broasca-leopard 165
Broasca-mamoş 166
Broaşte acvatice 167
de apă dulce 168
Broaşte cu cuib spumat 166
Broaşte de săgeată otrăvitoare 86, 165
galbene şi negre 166
verzi şi negre 166
Broaşte paradoxale 166
Broaşte pictate asiatice 166
Broaşte râioase 80, 165-5
cu coarne asiatică 349
europene comune 166
fauna pădurilor tropicale 349
ouă 637
veninoase 86
Broaşte râioase asiatice cu coarne 166
ornamentate 166
Broaşte ţestoase 344, 745, **167-168**
a lui Herman 168
africană 167, 168
clătită 167, 168
cu picioare roşii 168
deşert 615
leopard 745, 167, 168
ouă 311
stelată 168
Broaşte-tomată 166
Broca, Pierre Paul 254
Broderie 580, 581
Brom 298, 925
Bromeliade 348
Bromus
diandrus 440
mollis L. 440
Bronhii 691
Bronhiole 691
Brontë, surorile 149
Bronz 550
Benin, Imperiul 127
Epoca Bronzului 311
turnare 311, 774
Brooklyn, Podul, New York City 694
Broşa Tara 210
Broscariţa 371
Brotaci 80, 165
brotacul lui White 166
din America de Nord 347
verzi 615
Brown, Clarence 373
Brown, James 719
Brown, Louise 572
Brown, Robert 375
Brownie Hawkeye, aparatul de fotografiat 93
Bruce, Muntele 93
Brunei 523, 525
Brunel, Isambard Kingdom 694
Brunel, Marc Isambard 871
Brunelleschi, Filippo 61
Brunhoff, Jean de 205
Brusturele 390
Brutus 212
Bruxelles, Belgia 152
Bubalul 202
Buburuze 638, 477
Bucefal 52
Bucureşti, România 762
Budapesta, Ungaria 314
Buddha 169
Budism **170-171**
altare **56**
arhitectura **103**
Buda **169**
Gupta, Imperiul 447
în India 489
în Laos 897
istoria Asiei 77
mănăstiri 560
Maurya, Imperiul 539
Buenos Aires, Argentina 98
Bufniţe 133, 172
cu ochelari 653
de vizuină 64
elf 172
huhurezul mic 172, 346
mare cenuşie 118
pescar 172
polară 615, 351
striga 172
Buganda 27
Buhaii de baltă 401
Buhaiul de baltă cu burta roşie 165
Bujumbura, Burundi 23
Bulbi (plante) 688
Bulbili 687
Buldog, liliacul 524
Bulgaria 421-422
Bull Run, Lupta de la (1861) 48
Bulldog-ul 207
Bumbac
agricultura şi creşterea animalelor **47**, 772
Burkina 45
Egipt 25
Pakistan 639
Republica Centrală Africană 21
Siria 822
Statele Unite 866
Tanzania 27
textile 832
Uzbekistan 116
Bumeranguri 108
Bumtang 143
Bunei Speranţe, Capul 705
Burbage, Richard 753
Bureţi 54, 576, 733
buretele-firimitură 353
funoa de sticlă 623
Buretele pestriţ 225, 226
Buretele pucios 225
Buretele viperei 226
Burghie electrice 296
Burghie pneumatice 690
Burgoyne, Generalul John 49
Burgundia, Franţa 723, 588
Buriganga Râul 115
Burii 23
Burke, Robert O'Hara 134, 98, 320
Burkina 45
Burle Marx, Roberto 374
Burma 833-834
Burmila, pisica 679
Bursa din New York 555, 563, 815
Bursele de valori 563, 933
Bursuci 173, 550
eurasiatici 173
europeni 431, 346
miere 173
Burundi 23
Bushido, codul 766
Bushnell, David 812
Busole
drumeţii 177
magnetism 522
navigaţie 329, 610

Busycon 579
litorina 352, 579
Butan 626
Buzduganul 108
Byrd, Richard E 673

C

Cabaline 174
Cabane de buşteni 193
Cabine de montaj, televiziune 830
Cabot, John 182, 65, 614
Cacadu 643
Cacaduul Galah132
Cacao 44
Cactuşi 338, 290, 686
Cadmiu 925
Cadrane solare 862, 862
Cadrane stelare 862
Cadre, Clădiri şi construcţii 229
Caetano, Marcello 705
Cafea
America Centrală **60**
Costa Rica 195
Yemen 808
Cage, John 589
Cai **174-175**
armura 69
Căi aeriene, aeronave 17
Căi ferate 868
Căi ferate *vezi* Trenuri şi căi ferate
Căi navigabile **706**
Căile aeriene, primul ajutor 708
Căile ferate subterane 772
Căile ferate subterane 934
Caimanii 260, 711
cu ochelari 340, 711
yacare 793
Câinele australian de turmă 207
Câinele de tufiş 536, 537
Câinele enot 536, 537
Câini **206-207**
dinţi 549
lupi şi câini sălbatici 536-537
mirosul 769
Câini ciobăneşti 207
Câini de curse 207
Câini de povară 207
Câini sălbatici **536--537**
africani 83, 335
Câinii sălbatici africani 536, 537
Cairn terrier-ul 207
Cairo, Egipt 25
Caise 390
Calais, Franţa 723
Călărie 288
Călătorii **198**
aeronave **14-16**
aeroporturi **17**
aparate de zbor şi baloane **94-95**
biciclete şi motociclete **153-154**, 222
date 934
drumuri 716
în Albania 804
în Australia 131
în Canada **181**
în Germania 380
în India 445
în Israel 474
în Japonia 505
în Portugalia 683
în Regatul Unit 859
în Turcia 853
în Vietnam 897
istoric 843-4
maşini şi camioane 178- 80
Revoluţia Industrială 453
timbre poştale 805
trenuri şi căi ferate 868
Calcanul 668, 669
Calcar 758
peşteri, 189, 665
Calcar carbonifer 758
Calcedonia 259
Calcit 259, 665, 758
Calciu 298
Calculatoare 484
afişaje cu cristale lichide (LCD-uri) 508
electronică 301
Calcutta (Kolkata), India 448
Caldera 904
Căldura **199-200**
frecare şi 387, 199
sticla termorezistentă 822
Căldura latentă 200
Calea Ferată a Morţii 121
Calea ferată de la Stockton la Darlington 866
Calea ferată Trans-Gabon 22
Calea Lactee 87, 394
distanţe 871
formarea 155
Galileo Galilei şi 395
Calea Luminoasă, grupul 846
Calendare 837
Calendaristice, festivaluri 328
Calendarul gregorian 837
Calgary Stampede 181
Califi 448
California spangled, pisica 679
California, SUA 813
cutremure **268**
febra aurului 614
Californian 748
Californiu 925
Caligrafie 910
Callisto 661
Calliteara pudibunda 373
Calmarul 185, 579
Călugări
Biserica Celtică 210
budişti 171
Călugăriţe 546, 560
Calul american de sprint 175
Calul cu mânere, gimnastică 410
Calul de tracţiune belgian 175
Căluţi de mare 733, 668
Calvin, Jean 704
Camargue, rasa de cai 175
Cămăşi 218
Cambise, Regele Persiei 103
Cambodgia 876-7
independenţa 79
Khmer, Imperiul 490
Cambriană, perioada 378, 892
Came 568
Cameleoni 711
cu gâtul cutat 838
lui Jackson 839
lui Parson 349
Camelot 592
„Camera obscură" 163
Cameron Highlands, Malaysia 523
Camerun 21
Cămile **201**, 325, 338
bactriană 118, 201
caravane 450
dromaderul 201, 551
în Ciad 21
simboluri animale 777
Căminuri 785
altare în căminuri 56
Camioane 178-80, 843
Camioane articulate 179
Camioane pentru gunoi 179
Camionete 180
Camp David, Acordurile de la (1978) 591
Campania pentru Dezarmare Nucleară (CDN) 591
Câmpia abisală 621
Câmpia nord-europeană 308
Câmpiile Ararat 186
Câmpiile Catalaunice, Bătălia de pe (451) 148
Camping şi drumeţii **176-177**
Campion, Jane 366
Campionatul de tenis French Open 357
campioni 936
Camuflaj 178-6
amfibieni **80**
cameleoni 349
Canaan 844
caprimulgi 172
căprioare şi antilope **203**
caracatiţe şi calmari **185**
fluturi şi molii 158
insecte 459
leneşi 57
mimetismul batesian 158
peşti 668
rozătoare 836
tigri 518
Canada **180**, **182**, 946
bancnote 146
canoe canadiene 736
haine 219
istoric 182, 614
meşteşuguri 581
prim miniştri 946
Canalul Mânecii 858
înotul peste Canalul Mânecii 503
Războiul Civil Englez 738
Războiul Mondial, Primul 724
Canare, Insulele 90, 472
Canberra, Australia130, 98
Cancer 190
medicamente 569
radioterapie 697
Cânepă 832
Canguri 184
de copac 652, 183
uriaşi roşii 260, 183,
Cangurul pitic 550
cu gât roşu 551
Canide 536
Caninii 824
Canioane, submarine 621
Cano, Sebastián del 539
Canoe 736
călătorii cu canoea 177
pirogi 134
Canova, Antonio 775
Cântece pentru copii 205, 695
Canton, China 78
Canute cel Mare, Regele *vezi* Canute, Regele Danemarcei şi Angliei
Capcana de muşte a lui Venus 685
Capcane explozive 107
Capcane, plante carnivore 685
Cape Cod, SUA 676
Cape Town, Africa de Sud 21
Capek, Karel 756
Capele votive 224
Capele, castele 194
Capibara 339, 836, 837
Capilarele 474, 691
Capilla del Salvador, Ubeda 63
Capital 234
Capitalismul 392
Marx, Karl 557
Căpitănia Generală 60
Căpitanul cu tablă de şah 373
Capitoliul, Washington DC 504
Capodopere 242
Capone, Al 472
Capra falconeri 630
Capre 325, 630, 853
de munte 64
în Munţii Stâncoşi 630
Caprele de Angora 853
Caprifoi 371
Caprimulgi 172
comuni 346
de Manila 638
Caprimulgul nord-american 172
Căprioara părintelui David 202
Căprioare 202-3, 325
căprioara 346
cerbul comun 202, 203
cerbul lopătar 202, 316
părintelui David 202
Căpşune 390
Capucinul cu calotă neagră 545
Capului Verde, Insulele 90
Căpuşe 644, 647
Carabine 108
Carabobo, Bătălia de la (1821) 160
Cărăbuşi 638-5, 477
Cărăbuşul auriu 401
Cărăbuşul cardinal 475, 347
Cărăbuşul de mai 401
Cărăbuşul de mai 638, 87
Caracal 519, 520
Caracara 658
cu creastă 70
Caracas, Venezuela 791, 792
Caracatiţe 185, 579
ca simboluri 764
comune 185
cu inele albastre 86
ouă 637
recifele de corali 733
Caraibe 190
Caraibe, istoric **190**
Caraibelor, Marea 186-190
Cărămizi, materiale de construcţii 230
Caravaggio, Michelangelo 495
Caravane, cămile 450
Carbohidraţi 276
Carbohidraţi 626
Carbon
bioxidul de carbon
chimia organică 12
ciclul carbonului 290
datarea cu carbon 697
efectul de seră 91, 231, 700
element 298
fotosinteza 654
în aer 18, 91
plămânii şi respiraţia 691
tabelul periodic 925
Carbonic, acidul 665
Carbonifer 378, 892
Cărbune **204**, 932
Carcassonne, Franţa 216
Cârcei, plante 688
Cârceii gurii-leului 338
Carcharocles 378
Cardon, cactusul 70
Carduri de credit 562
Carduri inteligente 562
Carduus pycnocephalus 689
Care 425

Carene, vase şi bărci 886
Carex hirta 440
Carex otrubae 440
Carex riparia 440
Cargoboturi (aeronave) 14, 16
Cargoboturi 886
Caribii 186, 189, 190
Caribu 203, 615
Carloman 209
Carlos I, Regele Spaniei 539
Carlos III, Regele Spaniei 790
Carlos IV, Regele Spaniei 790
Carnac, Franţa 689
Carnaval 360
Carne 147, 349
Carne de vită, creşterea vitelor 826
Carnegie, Andrew 205
Carnegie, medalia 205
Carnelianul 259
Carnivore 89
  artropode **112**
  cărăbuşi 401
  dinţi 549
  lanţuri şi reţele trofice 350
  plante 685, 340
  şopârle 839
Carol cel Mare **191**
Carol cel Mare, Împăratul 209, 329, 358
Carol III, Regele Franţei 610
Carol Martel, Regele francilor 358
Carol V, Împăratul 428, 800, 874
Carol VI, Împăratul 428
Carol VI, Regele Franţei 723
Carol VII, Regele Franţei 723
Carolingian, Imperiul 209
Carpaţi, Munţii 802, 308, 312, 761
Carpobrotus chilensis 684
Carroll, Lewis 531
Carson, Rachel 156
Carta Drepturilor Omului 438
Cartagina 652
Cartea din Kells 210, 488
Cartea Judecăţii de Apoi 361
Cartea Morţilor 296
Cartea Regilor (Firdausi) 515
Carter, Howard 100
Cărţi **205**
  literatură 515-16
  literatură pentru copii 530-532
  tipar 864-865
Cărţi de joc 201
Cărţi de tarot 85
Cărţi ilustrate 205
Cartier, Jacques 182, 65, 614
Cartierele sărace, Argentina 98
Cartilaginoşi, peşti 667, 732-5
Cartilaje 255, 250
Cărţile broşate 205
Carting 801
Cartiştii 738
Cârtiţa-şobolan 836
  goală 263
Cârtiţe 418
  europene 551
  muşuroaie 418
  vizuine 263
Cartofi, foametea irlandeză 488
Cartoful de mare 353
Cartoful dulce 688
Cartografie 532
Căruţe, istoria transporturilor 843
Căruţele, Statele Unite 815
Casamance, Râul 34
Căsătorie 257, 785
Cascada Îngerilor (Angels) 791
Cascada Owen, Uganda 27
Cascade 729, 730
  date 922
Cascadei, lanţul 61
Căscatul 691
Case de discuri 719
  înregistrare (instrumente muzicale) 480
Case de piatră 193
Case din chirpici 193
Case din pământ 193
Case lacustre 143, 635, 193
Case lungi 76
Case şi căminurii **192-193**
Case *vezi* Case şi căminuri
Caseina 13
Cashew, nuci 34
Casini, Giovanni 661
Caspică, Marea 113, 186, 308, 501
Cassava 346
Cassini, sonda spaţială 797
Cassiopeia 483
Cassius 212
Castane comestibile 390
Castele **194**
  blazoane 197
  conchistadori 101, 442
  dramaturgie 272
  flamenco 270
  istoric 800
  mâncare 349
  regi şi regine 945
  şi America de Sud **67, 71**
Castelul Bodiam, Anglia 195
Castelul Caerphilly, Ţara Galilor 194
Castelul Regal din Manzanares, Spania 195
Castillon, Bătălia de la (1453) 723
Castor 725
Castorii 339, 615, 702
Castraveţi de mare 733, 821
Castries, Sf. Lucia 189
Castro, Fidel 187, 190
Casuarul 345
  sudic 638
Caşul ciorii 226, 227
Catal Huyuk 216
Catalanii 799
Catalizatoare 179, 214
Catalizatori 214
Cataloage, comenzi prin poştă 760
Catalpa 248
Catamarane 886
Catania, Sicilia 475
Catapulte 195
Catâri 325
Catedrale 157
  normande 610
Catedrala Cefale, Sicilia 610
Catedrala Milano 63
Catedrala Sf. Paul, Londra 63
Catedrala Sf. Petru, Roma 63
Caterina cea Mare, Împărăteasa Rusiei 356
Ecaterina de Medici 141
Caterina de Valois 723
Cauca, Râul 791
Cauciuc 690, 564
Cavaleresc, codul 196
Cavaleri şi blazoane **196-197**
  armura 69
  cruciade **261**, 883
  feudalism 329
Cavalerie 106
Cavalerii de Malta 70
Cavalerii Sf. Ioan 261
Caverne 665
Caviar 733
Cavour, Contele 500
Cayman Insulele 186
Cazinouri, Monaco 357
Câmpul pânzei de aur 742
CD Rom 205
CD-uri (compact discuri) 238, 484, 719, 828
Ceai
Ceaiul de mentă 29
Ceapa 688
Ceapa ciorii 689
Ceas cu vergea 863
Ceasul cu 24 de ore 862
Ceasuri 837-9
Ceasuri atomice 862
Ceasuri cu cuc 441
Ceasuri cu montură 862
Ceasuri cu pendul 862, 862
Ceasuri de foc 862
Ceasuri de mână **861--863**
Ceasuri de poştă 862
Ceasuri de trăsură 862
Ceasuri digitale 441
Ceasuri felinar 862
Ceasuri mecanice 862
Ceasuri vorbitoare 862
Ceasurile mecanice 441
Ceasuri-lumânare 862
Ceaţa "de radiaţie" 615
Ceaţa 615
Ceaţa de advecţie 615
Ceaţa marină 615
Ceauşescu, Nicolae 728, 829
Cecenia, Federaţia Rusă 732
Cecil, William, Lord Burghley 301
Cecilizii 80
Cecuri 562
Cedrul 248
Cefalopode 185, 578, 579
Cehoslovacia 313
Cele mai bogate ţări 933
Cele Şapte Minuni ale Lumii Antice 676, **208**
Cele zece porunci 501
Celenterate 483
Cellini, Benvenuto 708
Celsius, scara 199
Celsus, Aulus 544
Celtic 210
Celţii **209-210**, 310
  cruci 157
  în Irlanda 488
  zei şi zeiţe 907, 389
Celule **211**
  ADN 402
  creierul 254
  diviziunea 211
  ingineria genetică 377
  medicamente 569
  neuroni 253
  ouă 637
  protiste 868
Celule conice, ochi 264, 322
Celule palisadice din mezofil 211
Celule sexuale, diviziunea 211
Celulele albe ale sângelui 473, 474
Celulele gliale 254
Celulele roşii din sânge 414, 474
Celuloza 211
Cenozoică, era 378, 688
Centrale energetice 304
  alimentate cu cărbune 204
  energie nucleară 310
  furnizarea de electricitate 295
Centrale telefonice 826
Centranthus ruber 371
Centrele pentru viaţă acvatică 912
Centrifugi 78
Centripetă, forţa 376
Centura cuprului, Zambia 31
centura de asteroizi 236
"Centura de fructe Niagara", Canada 181
Century Tower, Tokyo 63
Cenuşă, vulcani 904
Cepheide, stelele 820
Ceramică *vezi* Olărit şi ceramică
Cerber 389
Cercetare
  cercetarea pieţei 14
  maşini şi camioane 179
  medicamente 569
Cercetare pe teren, ştiinţă 742
Cercuri
  matematica 926
  pi 536
Cerebelul 254
Ceremonii 785
Ceres 236, 389
Ceriu 924
Cerneala 910
Cernobâl, centrala nucleară de la 113, 310
Cernunnos 209
Cerro Aconcagua 65
Cerul
  culoare **265**
  nori 615
Cervantes, Miguel de 529
Cervical, nervul 253
Cesiu 924
Cestius, Caius 693
Cetacee 138
Ceylon *vezi* Sri Lanka
Cézanne, Paul 495
Cezar, Iulius **212**
  cucereşte Franţa 358
  despre druizi 209
  invadează Britania 737, 738
CFC (clorofluorocarboni) 91, 700
Chaco 67
Chahine, Youssef 366
Chain, Ernst 570
Chaka 23
Cham, populaţia 490
Champlain, Samuel de 182, 614
Champollion, Jean-François 910
Chandragupta I, Împăratul 447
Chandragupta II, Împăratul 447
Chandragupta Maurya 489, 539
Chanel, Gabrielle "Coco" 219
Chang Jiang , Râul 113
Chao Phraya , Râul 833
Chaplin, Charlie 365
Chappe, Claude 850
Chari, Râul 21
Charles I, Regele Angliei 738
Charles, Jacques 375
Charles, Ray 718
Charnley, John 544
Chartreux, pisica 679
Chaucer, Geoffrey 515
Chavín de Huántar, Peru 213
Chavín, cultura 213
Cheaguri de sânge 474
Chefren, Faraonul 208
Chei 599
Cheke, Sir John 708

Chelicere, artropode 112
Chemoreceptori, mirosul și gustul 769
Cherestea *vezi* Lemn
Cheyenne, tribul 232
Chhukha, Barajul 114
Chiang Kai-shek 212
Chibrituri 334, 454
Chicago, SUA 812
Chichen Itza 585, 552, 693
Chiciura 698
Chihlimbar 113, 259, 377, 378
Chihuahua 552
Chihuahua, câinele 206
Chihuahuan, Deșertul 612
Chile 97, 99
  bancnote 146
  istoric 790
Chimia organică 215
  agricultura organică 700
Chimie **214-215**
  acizi și baze **12-13**
  amestecuri și compuși **78-79**
  atomi și molecule **127**
  elemente 298
  tabelul periodic 924-925
China **216-218, 219**
  altare în case 56
  arte și meșteșuguri 496, 211
  astrologie **122**
  calendarul 837
  cărți **205**
  Comunismul 79
  Confucius **239**
  Cutremure **268**
  dans 270
  dinastii și republici 942
  educație 741
  grădini 374
  hârtia 205
  istoric 77, 120, 209-12
  Kublai Han 498
  mâncare 349
  medicina 573
  mitologie 592
  muzica 604
  porțelan 632
  rachete 711
  Revoluția chineză 212
  scrierea 910
  și barbari **148**
  și Japonia 506
  zmeie 494
China și Japonia 496, **209**
  islamică 597
Chineză 211
Chinezească, opera 208, 283
Chinook, vântul 266
Chipuri de silicon 301, 815
Chiromanție 85
Chiroptera 523
Chirurgie 572, 544
  laser 503
  microscopică 586
Chișinau, Moldova 728
Chitări 480
Chitoni 578
Chocolate Hills, Filipine 650
Chola, dinastia 77, 468
Chomsky, Noam 502
Christian X, Regele Danemarcei 740
Cristofor Columb **233**
  busole 522
  Chrysanthemum segetum 371
Chrysler 812
Chrysler Clădirea, New York 63
Chuquicamata 67
Churchill, Winston 728, 908
Churún , Râul 791
Ciad 21
Cicada 693, 477
Cicero 741, 725
Ciclade, Insulele 471
Ciclide 32, 340
  care clocesc în gură 637
Ciclism 153-9, **222**
  sport 794
  Turul Franței 357
Ciclocros 222
Cicloni 393
Ciclul menstrual 743
Ciclurile naturii 290
Cicoarea 689
Cidade de Praia, Capul Verde 90
Cifruri 232
Cilindrică, proiecția 532
Cimpanzeul 568, 545
Cina cea de Taină 257, 484
Cinema *vezi* Filme și producția de filme
CinemaScope 365
Cinteza cu cioc roșu 655
Cioara alpină 134, 320
Ciobănescul german 207
Ciocan de război 108
Ciocane din corn 312
Ciocane din os 312
Ciocănitoarea cu piept galben 64
Ciocănitori **223**
  cu pieptul galben 653
  de ghindă 223
  Gila 337
  verde (*Picus viridis*) 346, 223
Ciocanul vrăjitoarelor 898
Ciocolata 346
Ciocuri 132
  colibri 517
  papagali 643
  păsări cântătoare 654
  păsări de pradă 135
  păsări de țărm 659
  păsări rinocer 663
  tucani 223
Ciori 245
  necrofagii 245
Cipru 821, 822
Circuite analoage 301
Circuite digitale 301
Circuite, electricitate 295
Circulator, sistemul 414-15, 250
Circumpolare, stele 820
Circuri 283
Cireșe 390
Cirostratus, nori 615
Cirus cel Mare, Regele Persiei 103, 455, 456, 804
Cirus, nori 615
Citlatépetl 551
Citoplasma, celule 211
Citotoxice, medicamente 569
Citozina 402
Citrice 22
Citroën DS 180
Citroën Traction Avant 180
Ciuma bubonică 224
Ciuma, Moartea Neagră 224
Ciumăreaua 689
Ciuperci **225-6**
Ciuperca barometru 227
Ciuperca biftec 227
Ciuperca coral 227
Ciuperca coral galbenă 227
Ciuperca cornul abundenței 227
Ciuperca creier galben 227
Ciuperca de amestist 227
Ciuperca de putregai uscat 226
Ciuperca muc de lumânare 227
Ciuperca omizii portocalii 227
Ciuperca pată verde 227
Ciuperca-colțar 347
Civete 553
Civilizația Văii Indusului 120, 489, **228**
Clădirea Operei din Sydney, Australia 103, 135
Clădiri și construcții **229-230**
  amerindienii **76**
  case lacustre 143
  electricitate 295
  elizabetane 301
  fauna urbană 354
  invenții 461, 484
  orașe 216
Clarinete 478
Clark, William 614
Clasa mijlocie 454
Clase, clasificare 914
Clase, stratificarea socială 785
Clasele muncitoare 753
Clasificarea ființelor vii 156, 914-15
  animale **82**
  plante 510
Claudius, Împăratul 457, 725
Clausewitz, Karl von 718
Clave 480
Clavecine 591
Clemens, Samuel Langhorne *vezi* Twain, Mark
Clement VI, Papa 224
Clement X, Papa 496
Cleopatra VII, Regina Egiptului 212, 296
Clepsidre 862
Clifford, George 510
Clima **231**
  climatologie 842
  deșerturi **274**
  ere glaciare 688
  vezi și Vremea *și în țări și continente*
Clima continentală 231
Clima tropicală 231
Clistene 420
Clone, plante 687
Clopote 478
Clor 298, 925
Clorofila 225
  alge **53**
  celule vegetale 211
  cloroplaste 211
  fotosinteza 654, 663
Clorofluorocarboni (CFC) 91, 700
Clorura de polivinil (PVC) 564
Clorură de sodiu 92, 559
Cluedo (joc de masă) 831
Clydesdale, rasa de cai 175
Cnidarieni 54
Cnut, Regele Danemarcei și Angliei 81, 740, 737, 738
Coacăze 390
Coada calului 327
Coada rândunicii 158, 373
  africană giant 373
Coaja, copaci 246
Coardele vocale 691
Coarne, antilope 202
  girafe 384
  oi și capre 630
  rinoceri 755
Coasta Adriatică, Croația 803
Coasta de Fildeș 35
Coati 885
Cobaii 835, 837
Cobalt 31, 924
Cobra cu ochelari 834
Coca 291
Coca-Cola 273, 776
Cocaina 161, 291
Cochise 383
Cochlea 883
Cockcroft, John 742
Cockerell, Christopher 363
Coconi, păianjeni 647
Cocorul cârstei 638
Cocorul moțat 652
Cocoșul de munte *centrocercus urophasianus* 240
  cocoșul de prerie 638
Cocs 204
  topirea fierului 467
Cod 637
Codex Justinianus 160
Codobaturi
  bălțate 262
  gri 339
Codul Internațional de Semnale 340, 341
  codul Morse 232
  fenician 652
  razele Alfa 697
  stația spațială *Alpha* 79
Coduri de bare 760
Coduri și cifruri **232**
Coifuri 70
Coioții 536
Colagen, oase 771
Colaj 673
Colegii 294, 741
Colibri 87, 431, 517
  încălțat 653
Colibriul cu coadă rachetă 653, 517
Coliere din metal 210
Collenia 378
Collins, Wilkie 275
Collodi, Carlo 205
Coloana vertebrală 770
Coloane, architectura 61
Coloizi 78
Colombo, Sri Lanka 467
Colonia Capului 23
Colonia Massachusetts Bay 658
Colonialismul
  Africa **35**
  Asia **120**
Colonii
  albine și viespi **51**
  furnici și termite 58
Colonul 276
Colorado, râul 61
Culoarea armonioasă 178
Culoarea derutantă 178
Culoarea stridentă 178
Colosseum, Roma 725
Colosul din Rodos 208
Colourpointed British, pisica cu păr scurt 679
Colourpointed, pisica cu păr lung 679
Colți
  elefanți 302
  morse 374
  narvali 138
  porci 702
  șerpi 826
Coltrane, John 482
Columb, Cristofor 190, **233**, 614
Columb, incursiunile lui 233
Columbariu 157
Columbia 73-74

bancnote 146
independența 160
Comăneci, Nadia 410
Comanche, tribul 224
Combustia 334
Combustibil, cărbune 204
din plante 690
foc 334
fosile 304
gaz natural 29, 625, 626
petrol 625-6
rachete 711
resurse mondiale 932
Combustibili fosili 304
cărbune **204**
petrol 625-6
resurse mondiale 932
Comedie, filme de 365
Comenius, John Amos 205
Comercială, Revoluția 235
Comerț internațional, economia mondială 933
Comerțul 234-235
blănuri 182
comerțul cu sclavi 772
comerțul transsaharian 462
economia mondială 933
etruscii 307
Europa medievală 547
fenicienii 652
Imperiul Benin 127
Imperiul Mali 450
istoria Asiei 78
magazine 760
mărci înregistrate 776
Marele Zimbabwe 556
minoianii 589
mirodenii 602
Oceanul Pacific 635
vikingi 878
Cometa West 236
Comete 236
sonde spațiale 331
Comete periodice 236
Comisia Drepturilor Omului 286
Comitetul Olimpic Internațional (CIO) 628
Comitetul Siguranței Publice 361
Comorile spaniole 677
Comoros 32, 626
Compact discuri (CD-uri) 238, 484, 719, 828
Companii
acțiuni 563
publicitate și marketing 710
Companiile Indiilor Orientale 79, 302, 448, 602
Compendii, jocuri de masă 831
Competiții
atletism **125**
ciclism **222**
curse de cai 288
înot 503
jocuri de masă 201
navigație și alte sporturi pe apă 736
sporturi de iarnă 897
sporturi motorizate 178, 801-6
Comportament social, animale **89**
Comportamentul animal 54-55
Comportamentul dobândit 54
Comportamentul Instinctiv 88
Compozitori 939
Beethoven, Ludwig van **151**
Mozart, Wolfgang Amadeus 598
Stravinski, Igor 811
Compresia
motoarele cu combustie internă 305
undele sonore 827
Compsognathus 267
Compuși 78-79
Compuși ionici 559
Computere **237-238**, 842, 815
animație și desene animate **90**
astronomie **124**
CD Rom-uri 205
coduri 232
design asistat de computer 273
filme și producția de filme 365
fotografie 380
jocuri 484
roboți 756
șah 201
tehnologia informației 848-7
tiparul color 691
Computere Apple Macintosh 238, 849
Computere specializate 238
Comuna din Paris 535
Comunicare
cimpanzei 568
coduri și cifruri **232**
comportamentul animalelor **88**
elefanți 303
furnici și termite 58
industria comunicațiilor 234
limbaje 502
radio 696
sateliți 739
scrierea 910
secreții mirositoare 550
semne și simboluri 776
steaguri 340-1
tehnologia informației 848-7
telecomunicații 850
telefoane 826
televiziune 829-30
ziare și reviste 603-4
Comunismul 392
cimpanzei 568
coduri și cifruri **232**
comportamentul animalelor **88**
elefanți 303
furnici și termite 58
industria comunicațiilor 234
limbaje 502
radio 696
sateliți 739
scrierea 910
secreții mirositoare 550
semne și simboluri 776
steaguri 340-1
tehnologia informației 848-7
telecomunicații 850
telefoane 826
televiziune 829-30
ziare și reviste 603-4
Comunitatea Economică Europeană (CEE) 315, 235
Comunitatea Europeană (CE) 315
Comunitatea Europeană a Cărbunelui și a Oțelului (ECSC) 315
Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (Euratom) 315
Comunități, fauna 289
Conace 329
Conakry, Guineea 35
Conan Doyle, Arthur 529
Concerte 630
Mozart, Wolfgang Amadeus 598
Concerte, rock și pop 719
Conchistadorii 101, 789
Concorde 14
Concreții, fosile 377
Condamnați, transportul către Australia 134
Condell, Henry 753
Condensarea 375, 538
nori 615
Condensatoare 301
Condori
din Anzi 136, 676, 343, 70
californieni 241
Conductibilitatea căldurii 200
Conductori, electricitate 295
Confederația Internațională a Sindicatelor Libere 857
Confederația, Războiul Civil American 48
Conferința de la Yalta (1945) 728
Conferința pentru Dezarmare Mondială 591
Confucius 209, **239**, 604
Conglomerate, roci 758
Congo 22
Congo Belgian *vezi* Republica Democrată Congo
Congo, Bazinul 19
Congo, Fluviul 24
Congo, Republica Democratică (fostul Zair) 23
Congresul Angostura (1819) 160
Congresul Internațional al Femeilor 591
Congresul Național African (CNA) 552, 23
Congresul Organizațiilor Industriale 857
Congresul Sindicatelor (TUC) 857
Conifere 247
Conifere, păduri de 646
Coniferele 663, 247, 248
Connemara, Irlanda 465
Connemara, poneiul din rasa 175
Conservarea **240-241**
lanțuri și rețele trofice 350
păduri 646
Conservarea faunei 240
grădini zoologice 912
Conservarea materiei 538
Conservarea, mediului 240
Consiliul de Securitate, Națiunile Unite 862
Consiliul Economic și Social, Națiunile Unite 862
Consiliul Nordic 740
Constantin cel Mare, Împăratul 160, 256, 725
Constantinopol 160, 725
Constantin I, Împăratul 725
Constanz, Lacul 379, 819
Constelații de stele 820, 921
Conștientizarea, mișcarea feministă 590
Conștiința 367
Constituția (SUA) 438, 504, 868
Constituția 382, 284
Constituțională, legea 504
Construcții *vezi* Clădiri și construcții
Consumarea resurselor mondiale 932
Consumatorism 815
Contemporan, dans 271
Contestatarii războiului 591
Continental, Congresul 49, 886
Continental, platoul 621
Continente **242-243**
Africa **19-33**
America de Nord **61-66**
America de Sud **67-70**
Antarctica **91**
Asia **113-118**
Australia130-133
Contracepția 570, 709
Contraforturi 157
Contrareforma 704
Europa 308-17
Controlarea temperaturii
mamifere 550
piele 767
Controlul traficului aerian 17, 713
Controlul traficului, poliția 676
Conuri și bastonașe, ochi 322
Conuri vulcanice 904
Conuri, pini 247, 347
Convecția, căldura 200
Convenția Internațională privind comerțul cu specii protejate de faună și de floră (CITES) 240
Conversie, tabele 927
Convexe, lentile 509
Convexe, oglinzi 509
Cook, James **244**
Cook, Muntele 606
Cook, Thomas 845
Cooperatistă, mișcarea 454
Africa **19**
Copenhaga, Danemarca 269
Cooperative sătești, Africa 36
Copaci **246-248**
bonsai 505
durate de viață 663
fauna europeană 316-17
fauna pădurilor 902
fosile 377
industria cherestelei 834, 813
morfologie 688
pădurea 690
pădurea tropicală 348
păduri 646
recorduri 918
și schimbările climatice 231
Copepodele 252
Copernic, Nicolaus 395, 741, 882
Copii
creștere și dezvoltare **255**
educație 294
familii 774
literatură pentru copii 530-532
spitale 433
travaliu 453
Copite
bivolul 158
cai **174**
oi și capre 630
Copoii 207
Coprolitele 277
Cor englezesc 480
Coral, recife de 733
fosile 377
pietre prețioase 259
simbioza 869

Coral, insulele de
formarea 471
Marea barieră de corali 130
Marea Caraibelor 186
Marea de Corali, Bătălia de la (1942) 908
Oceanul Indian 626
Oceanul Pacific 93, 635, 679
Coranul 808, 489
legea religioasă 505
Mahomed 541
moschei 597
scrierea 910
și viața de zi cu zi 490
Corbul 652
comun 245
Corbusier, Le 62, 273
Cordate 54
Cordonul ombilical 744
Coreea
economii dragon 121
haine 219
Coreea de Nord **249**
agricultura organică 700
Coreea de Sud **249**
economii dragon 121
haine 219
Corintic, ordinul 61
Coriolis, efectul 266
Coriolis, Gustave 303
Cormorani 660
Corn tenor 480
Corneana 758
Corneea 322
Corneille, Pierre 358
Cornet 480
Cornish rex, pisica 679
Corno, Muntele 475
Cornul Africii 28
Cornul de Aur,
Constantinopol 160
Coroana solară 814
Coronamentul, pădurea tropicală 348
Corp *vezi* Corpul uman
Corpul uman **250**
alimente **54**
aparatul urinar **96**
boli **159**
creierul și sistemul nervos **253-254**
creștere și dezvoltare **255**
digestia **276**
dinți și maxilare 280
genetică 402-403
hormonii și sistemul endocrin 438
inima și sistemul circulator 414-15
medicamente 569-5
medicina 541-5
mirosul și gustul 769
mușchi și mișcarea 601
ochi și văzul 322
pielea, părul, și unghiile 767
plămânii și respirația 691
reproducerea 743-744
sănătate și întreținere 413
scheletul 765-6
sistemul imunitar și limfatic 781
urechile și auzul 883
Corroborre 11
Corsari 677
Corsica 356, 357
Cortés, Hernán 101
Cortina de Fier 728, 311
Corturi
camping 176
iurte 565
tipii 193, 596
Corystrosaurus 267
Cosași 112, 395
comun, de câmp 395
greoi 64
Cosmetică 690
Cosmodromul Baikonur, Kazahstan 733
Cosmologie 655, 842
Costa Rica 193, 195, 60
Costume, teatru 845
Coșuri din răchită 580, 581
Cotiledonate 663
Coțofana 245
albastră 653
cu aripi albastre 245
Cotopaxi, Muntele 291
Coubertin, Pierre de 628
Couscous 29
Cousteau, Jacques 621
Covalente, legături 92
Covalenți, compuși 559
Covoare
din Turkmenistan
Turkmenistan 116
kilim 853
marocane 29
persane 464
Cowboy 866
agricultura și creșterea animalelor **47, 48, 49**
bivoli și alte bovine sălbatice **158**
creșterea vitelor 162
gaucho 66
în Brazilia **163**
în Elveția 820
în Statele Unite 813
Vaci
vacile sacre 422
Cozi
balene 139
ciocănitori 223
păsări 132
reptile 311
Crabi 112, 251
Crabi păianjen
japonez 251
țepos 251, 252
Crabii-sihastru 251, 353
Crabul de peșteră 189
Crabul de țărm 251
Crabul scripcar 251, 340
Cracarea, rafinarea petrolului 626
Crăciunul 257, 328
Crăciunului, Insula 626
Craft, Robert 811
Cranach cel Tânăr, Lucas 704
Cranii 771
Crapul European 667
Crassula 689
Crassus, Marcus 212
Crater, Lacul 501
Cratere
meteoriți 236
pe Lună 571
pe Mercur 680
vulcani 904
Craul, înot 503
Crazy Horse 596
Crécy, Lupta de la (1346) 723
Creierul 253-254
ochii *și* văzul 322
Creolii 790
Creștere și dezvoltare **255**
corpul uman 255
creșterea reșterea și dezvoltarea copiilor 255
hormoni de creștere 438
plante 687
reptile 311
Creștinism **256-257**
biserica bizantină 160
biserica celtică 210
biserici și catedrale **157**
cavaleri 196
festivaluri 257, 328
Iisus Hristos 484
în Germania 381
în Irlanda 488
în Rusia 729
în Scandinavia 740
istoria Europei 310
mănăstiri 81, 560
misiuni africane 35
Reforma 704
semne și simboluri 764
Țărâmul Sfânt 844
vânătoarea de vrăjitoare 898
Creta 403
minoianii 589
Creta 649, 758
Cretacică, perioada 277, 378, 892, 688
Crevase 385, 414
Crevetele-sanitar 252
Creveți 195, 252
Creveții albi 252
Creveții midie 252
Crick, Francis 402
Cricket 795, 111, 859
campioni 937
Crima 472
Crima organizată 472
Crimeea 727
Criminalistică 676
Crini de mare 821
Crinii din Noua Zeelandă 241
Criogenie 199
Criorhynchus 892
Crioturbația 850
Crisalide
metamorfoza 475
Cristalul 822
Cristale aciculare 258
Cristale lamelare 258
Cristale masive 258
Cristale și pietre prețioase **258**
Cristalul de rocă 259
Cristaline, solide 778
Cristofori, Bartolomeo 591
Criza nucleară cubaneză (1962) 190, 728
războiul cubanez (1898) 190
Croația 803
Crocodili **260**
broaște și broaște râioase **165**
broaște țestoase **167**
ca hrană 349
cosași și greieri 395
cromozomi sexuali 377
dinozauri **278**
muște 602
paraziți 644
pești 668
reproducerea umană 709-10
reptile 311
salamandre și tritoni 765
șopârle 838
struți 345
Crocodilienii 711, 311
Crocuta crocuta 440
Croitorul 401, 477
Crom 924
Cromatografia 559
Cromosfera, Soarele 814
Cromozomi
cromozomii sexuali 377
diviziunea celulară 211
genetica 402
Cronica anglo-saxonă 81, 424
Cronometre 862
Cronos 401
Croton 689
Crucea Roșie 340, 591, 883
Crucea, creștinism 256
Cruciada copiilor 261
Cruciade **261**, 883
Biserica Sfântului Mormânt, Ierusalim 844
Imperiul Roman Sfânt 191, 302, 310, 381, 428
istoric 844
Obiecte și locuri sfinte 706
Sfânta Treime 256
Sfântul Duh 256
Crucificarea 484
Crustacee 112, 251-252, 353
Crustaceele, ca hrană 349
cu trei spini 599
Cuarț 258
ceasuri de mână 862
cuarțul fumuriu 259
cuarțul cuarțul roz 259
filoane de aur 298
pietre semiprețioase 259
Cuaternară, perioada 378
Cuba 187
mașini ecologice 147
mâncare 349
Cubism 496, 672
Cucerirea normandă (1066) 737
Cuchulain 210
Cucul
african 653
guira 638
Cucul alergător 337, 615
Cucul-sfrâncioc stacojiu 638
Cucuta 689
Cufundacul 339
Cufundarul polar 660
Cuiburi **262-263**
cocostârci 149
furnici și termite 58
insecte 459
lăstuni 517
lebede 276
păsări cântătoare 655
păsări marine 660
rațe 276
tucani 223
urangutani 544
viespi și albine **51**
Cuirase 70
Culegători 324
Culic 659
Culoarea **264-265**
aberația cromatică 828
animale 178-6
cai **174**
daltonism 322
flori 346
păsări 132
pești 668
spectrum 605
televiziune 829
tiparul 691
vezi și Camuflaj
vopsele și uleiuri 71, 900
Culori primare 265
Culori secundare 265
Cultura ariană 489
Cultura chancay 790
Cultura Chavín 213
Culturi *vezi* Agricultura și creșterea animalelor
Culturismul 601
Cumbia 792

Cumpărarea Louisianei 614
Cumpărături prin poştă 760
Cumulonimbus, nori 615, 393
Cumulus, nori 615
Cuneiformă, scrierea 826
Cunoaştere, epistemologie 367
Cupa Americii 736
Cupa Mondială (fotbal) 937
Cupidon 389
Cupru 924
  în Chile 99
  în Zambia 31
  prelucrarea metalelor 311
  tabelul periodic 925
Cuptoare pentru ceramică 685
Curcubeul 264
Curenţi 621
  Oceanul Atlantic 623
  Oceanul Indian 625
  Oceanul Pacific 627
Curentul electric 295
Curie, Marie **267**, 548, 697
Curie, Pierre 267, 697
Curiu 924
Curly-coated retrieverul 207
Curmale (fructe) 29
Curse *vezi* Competiţii
Curse cu obstacole, echitaţie 288
Curse de cai 288
Curse de ciclism pe şosea 222
Curse de patinaj viteză 576
Curse de viteză 576
Curse pe apă stătătoare, canotaj 736
Curse pe ape repezi, canoe 611
Curse pe pistă, ciclism **222**
Cursele de ciclism pe teren accidentat **222**
  motociclete 576
Cursele de drag 801
Cursele de Indy car 801
Cursele de sanie 897
Curtare
Curtea Europeană a Drepturilor Omului 438
Curtea Internaţională de Justiţie 862
Curtea Supremă (SUA) 772
Curţi de biserici 157
Curzii 463, 853
Cuscuta 644
Cuşer, mâncare 487
Cutremure **268**, 923
  Cutremurul cutremurul (1755) 268, 705
  structura Pământului 649
Cuvier, Georges 331, 377
Cuzco, Peru 442
Cyanomitra olivacea 638

D

Da Gama, Vasco 320, 705, 741
Da Ponte, Lorenzo 598
Dagda 210
Dagherotipul 93
Daguerre, Louis 163, 380
Dahl, Roald 531
Daimler, Gottlieb 153
Daimler, maşini 179
Daimyo 766
Dakar, Senegal 34
Dalai Lama 171
Dali, Salvador 495
Dalida 366
Dalmaţian 207
Dalton, John 215
Damanul de stâncă 33
Damasc, Siria 448, 822
Dame (joc de masă) 831
Danelaw 737
Danemarca **269**
  afişe de film 366
  feudalism 329
Dans 270-271
  balet **141**
  Ballets Russes 672
  cambodgian 897
  dans dans de societate 271
  Dansul dragonului, China 270
  dansuri populare 270
  dansurile irlandeze 270
  date 939
  flamenco 799
  Indonezia 452
  jazz, dans 482
Dante Alighieri 515, 741
Dapedium 378
Dapper, Olfert 127
Dar es Salaam, Tanzania 27
Darby, Abraham 453, 454
Darius I cel Mare, Regele Persiei 103, 455, 456
Darius III, Regele Persiei 52, 455
Darling, Râul 134
Dartmoor, poneiul din rasa 175
Darwin, Charles **272**, 895
  Galapagos, cintezele din 325
  teoria evoluţiei 272, 331, 842
Darwin, Erasmus 272
Dasht-e Kavir, Iran 463
Dasht-e Lut, Iran 463
Dashur, piramida 693
Datarea cu carbon 697
  date 940
Datoria externă, economia mondială 933
Datorii, economia mondială 933
David 775
David Copperfield (Dickens) 275
David, Jacques-Louis 776
David, Regele Israelului 844
Davis, Miles 482
Davison, Emily 334
Davy, Humphry 12, 204
Day, Lewis F 369
De Beers, compania minieră 258
De Gaulle, Charles 359
De Havilland, Cometa 866
De Klerk, FW 552, 23
Dealurile Ajanta, India 447
Dean, James 805
Debro pavro, camera 93
Debussy, Claude 589
Decatlon 88
Decibeli (dB) 827
Declaraţia de Independenţă 49, 360, 504, 868
Declaraţia Drepturilor Omului 772
Decopoda 251
Decoraţiuni interioare 368
Decorator, crabul 251
Dediţelul de mare 353
Defoe, Daniel 529
Defrişarea, agricultura şi creşterea animalelor 646
Degas, Edgar 561, 775
Degetarul roşu 371, 686
Degetul dracului 227
Deglutiţia 276
Deinonychus 267
Delfini 622, 138-5
  amazonieni 140
  de amurg 140
  de La Plata 140
  de Yangtze 140
  delfinul săritor cu botul lung 140
  ecolocaţia 713
  lui Hector 140
  pescuitul 339
Delhi, India 468
Deltaplane 43
Delte 729
Demeter 401
Democraţia parlamentară 424
Democraţie 424, 392
Democrit 655, 840
Demonstraţii, mişcări pacifiste 646
Denali 61
Dendritice, cristale 258
Denim 832
Densitate, materie 538
Dentina 280
Dependenţă, droguri 570
Depresiuni, vremea 902, 266
Deriva continentală 242
Deriva litorală 877
Derivă, aeronave 15
Derma 767
Dermatologie 541
Dervişi 490, 454
Dervişii 490
Des Prez, Josquin 588
Desaguliers, John Theophilus 842
Descartes, René 367
Deschampsia alpina 351
Desen 673
Desen tehnic 673
Deşertificarea 34, 274
  nomazi 21
  secete 274
Deşertul Atacama 65, 67, 788, 70
Deşerturi **274**
  Africa **19, 20**
  America de Nord **62**
  Asia **114**
  Australia 129
  clima **231**
  date 922
  furtunile de nisip 393
  ueduri 599
Design **273**
  Inginerii care se ocupă de design 847
Desktop publishing (DTP) 848
Design grafic 273
  grafică asistată de computer 848
  grafitti 298
  grafice, statistică 561
Designul produselor 273
Desna, fluviul 728
Despădurire 162, 194, 646
Deşeptătoare 862
  vânzătorii cu amănuntul 235
Detectivi 676
Detectoare de fum 697
Detectoare de metal 296
Detenta, Războiul Rece 728
Detergenţi 13
Detroit, SUA 812
Devon rex, pisica 678
Devoniană, perioada 378
Dewey, John 294
Dezarmare
  conferinţe 591
Dhaka, Bangladesh 142
Dharmapada 171
Dhol-ul 536
Diabetul 438
Diafragma 691
Diaghilev, Serge 141, 672, 823
Diagnosticul, medicină 541
Dialecte 502
Dializa 96
Dializa renală 96
Dialoguri 776
  despre educaţie 294
  şi Renaştere 741
Diamante 258, 259
  element 298
  în Angola 31
  în Australia 131
  în Israel 492
Diamond Sutra 865
Diapauză 431
Diapazonul 827
Diaspora africană 35
Diatomi 622
Diavolul 898
Diavolul de mare 239
Diavolul tazmanian 184
Diavolul ţepos132
Diaz, Bartolomeu 741
Dickens, Charles **275**
  mari scriitori 941
Dicotiledonate 663, 684, 689
Dictatură 424
Dido, Regina Cartaginei 652
Didymograptus 378
Dieffenbachia seguine 686
Diesel, motoare 179, 306, 868
Diesel, Rudolf 306
Dieta *vezi* Alimentare; Mâncare
Difuzie, gaze 375
Difuzoare 296
  telefoane 826
Digestia **276**, 250
  acizi **13**
  dinţi şi maxilare 280
  sistemul urinar 96
Dihorul 889
Dihorul pescar 889
Dilophosaurus 267
Dimerocrinites 378
Dimetrodon 378
Dinamica 376
Dinamita 871
Dinarici, Alpii 802
Dingo 536, 537
Dinka, populaţia 24
Dinozauri **277-278**, 892
  evoluţie 711
  extincţie 688
Dinte *vezi* Dinţi
Dintele Sacru 467
Dinţi 824
  balene 138
  cai **174**
  digestia **276**
  elefanţi 302
  iepuri 441
  lei şi alte feline sălbatice 518
  mamifere 549
  morse 748
  rechini 732
  rozătoare 835
Dinţi de lapte 824
Diocleţian, Împăratul 725
Diode 301
Diode emiţătoare de lumină (LED-uri) 301
Dior, Christian 219, 220
Diorit 758
Diptera 602

Dirijori, orchestre 630
Disc de acreție, găuri negre 399
Disco, dans 271
Disco, muzică 719
Discuri (muzică), cele mai vândute 939
Discuri de frână 387
Discuri de vinil 760, 828
Discurile magneto-optice, computere 238
Discurile moi de fag 227
Disecția, cadavre 889
Disney World, SUA 269, 866
Disney, Clubul 269
Disney, Walt 269
  Disney World, SUA 269, 866
  Disney, Clubul 269
  Disneyland, SUA 269
Dispozitive "pacemaker" 484
Disprosiu 925
Distanțe
  astronomice 871
  măsurarea 878
Distilarea
  petrol 626
  separarea amestecurilor 78
Distilarea fracțională 18
Distribuitoare, motoare 305
Distribuție, comerț și industrie 235
Divertisment
  dans 270-271
  filme și producția de filme 364-366
  orașe 216
  radio 696
  televiziune 829-30
  video 875
Diwali 328
Dizolvarea mănăstirilor 704
Djebel Toubkal 37
Djenné, Mali 450, 462
Djibouti 30
Dmitri, Prințul Moscovei 356
Dobrowolski, Christopher 774
Doctori 541
  controale medicale 413
Doctor par avion131
  niveluri de trai 931
  spitale 433
Dodo 688
Dodoma, Tanzania 27
Dogon, populația 45
Dogul german 207
Doha, Qatar 393
Dolerit 758
Doline 665
Dolomit 665
Dolomite 475
Dome vulcani 880
Domenii magnetice 522
Dominica 189
  Republica Dominicană 188
Domnișoarele din Avignon (Picasso) 672
Domul Pietrei, Ierusalim 844
Domuri, arhitectura 102
Doppler, Christian 827
Doppler, efectul 827
Doric, ordinul 61
Douro, Rio 682
Dover, Anglia 858
Dracula, Contele 728
Dragoare (vase) 888
Dragoni 592
Dragonul de apă thailandez 839, 745
Drake, Sir Francis 301, 677
Drakensberg 20, 21
Dramaturgie 282-283
  dramatică, poezie 695
  Shakespeare, William 753
  teatre 835-6
Drept 284-285
Drept civil 504
Drept internațional 504
Drept penal 504
Drepturi
  Drepturile minorităților 438
  Drepturile Omului 438
Dresaj 288
Dresda, Germania 908
Dreyfus, Alfred 359
Dreyse, Nikolaus von 107
Drojdia 891, 226
  fermentație 645
Dromaderul 201, 551
Dropia 336
Druizii 209
Drumeții 177
Drumlin 385
Drumul Mătăsii 77, 120, 79, 80, 320
Drumul Regal 455
Drumuri 716
  date 934
  hărți 532
  istoric 843
  orașe 216
Drupe 366, 390
Duaflex 93
Dubai, Emiratele Arabe Unite 810
Dublin, Irlanda 465
Dubniu 924
Dufay, Guillaume 588, 589
Dugongi 139
Dulapuri 369
Duma 356
Dumbrăveanca coadă-de-rachetă 653
Dumbravnicul 371
Dumnezeu
  creștinism **256**
  islamism 489
  iudaism 501
  vezi și Zei și zeițe
Dunant, Henri 883
Dunărea, fluviu 312
  în Austria 819
  în Bulgaria 403
  Porțile de Fier 802
Duncan, Isadora 271
Dune 274
Dunstan, Sf 81
Duodenul 716
Durango, Mexic 552
Durate de viață
  animale 916
  plante 663, 916
Dürer, Albrecht 381, 708
Durere
  analgezice 569
  anestezie 572
Durga 907
Durham, Catedrala, Anglia 610
Duritate
Duroplastice 564
Dușanbe, Tadjikistan 116
Dust Bowl 555
Duyvenbode, papagalul lui 653
Dylan, Bob 718

E

Earhart, Amelia 906
Earth Summit (1992) 863
Eastman, George 163
Ebers, papirusul 573
Ebeye, Insula 637
Echidna cu cioc scurt 132, 551
Echilibru, forțe 376
Echilibru, simțul 883
  pisici 678
Echinocțiile 837
Echinoderme 54, 353, 821
Eclipse
  Luna 571
  Soarele 814
Ecliptică 814
Ecluze, canaluri 681
Ecolocația 713
Ecologie și ecosisteme 156, 289-4
Ecologie, adaptare 290
  evoluție 325
Economia mondială **933**
Economie
  bani **144-146**
  comerț și industrie **234-235**
  economia globală 311
  economia mondială 933
  economii dragon 121
  Marea Recesiune 555
  Marx, Karl 535
  războaie 883
  Rusia 731
Ecoturism 198
Ecoul 827
Ecrane Stevenson 709
Ecuador 160, 291-6
Ecuador 286
  explorare 320
  fauna 793-4
  Inca 442-3
  istoric 789-90
  nordul 791-2
Ecuații
  algebră 561, 620
  chimice **214**
Ecuator
  Africa Centrală **24**
  clima **231**
  Guineea Ecuatorială 22
Eddington, Arthur 398, 814
Edentate 391
Ederle, Gertrude 503
Edinburgh, festivalul 328
Edip 907
Edison, Thomas 287
Edison, Thomas 287, 509, 828
Edmund, Regele Angliei de Est 878
Educația adulților 294
Educația vocațională 294
Educație 294
Edward Confesorul, Regele Angliei 81
Edward I, Regele Angliei 195, 737
Edward III, Regele Angliei 723
Edward, Prințul Negru 723
Edwards, Robert 572
Edwin, Regele Northumbriei 81
Efecte speciale, filme 365
Efectul de seră 91, 700
Efes, Turcia 208
Eficiență, energie 303
Egalitatea drepturilor, mișcarea feministă 590
Egbert, Regele Wessexului 81
Egipt 25
  Acordurile de la Camp David (1978) 591
  Alexandru cel Mare **52**
  bancnote 146
  bărci 866
  dans 270
  egiptul egiptul antic 295-3
  greutăți și măsuri 878
  hieroglife 910
  infracțiuni 472
  medicină 573
  mitologie 592, 935
  muzică 604
  pergamente de papirus 205
  perioade și dinastii 942
  piramide 676, 208
  sculptura 775
  zei și zeițe 907, 389
Egreta verde 149
Egyptian mau, pisica 679
Ehrlich, Paul 569, 570
Eichmann, Adolf 426
Eightfold Path, Budism 170
Einstein, Albert 294
  despre energie 303
  despre lumină 509
  despre masă și energie 538
  și timpul 862
  teoriile relativității 398, 655, 842, 837
Einstein, Mileva 294
Einstein 925
Eisenhower, Dwight D. 511
Eisenstein, Sergei 365
El Castillo, Chichen Itza 693
El Dorado 789, 791
El Lanzon 213
El Salvador 193, 194, 60
  războiul civil 718
El Teniente 67
Elanul 64
Elasticitatea 778
Elat 491
Elba, râul 380
Elbrus, Muntele 186, 308
Eleanor de Aquitania 546
Electricitate 295
  circuite 295
  curent 295
  becurile 287
  căldura și **199**
  centralele electrice 304
  circuite 295
  curent 295
  curent electric 303
  energia solară 306
  Franklin, Benjamin 360
  frecarea și 387
  hidroelectricitatea 67, 252
  motoare 296, 306
Electricitate statică 295, 822
Electrochimia 12
Electroencefalogramele (EEG) 254
Electroliți, baterii 13
Electroliza 12
Electroluminescența 508
Electromagnetic, spectrul 911
  lumină 508
Electromagnetism 296
Electromotoare, forța 295
Electroni 92
Electronică 301
  computere **237-238**
  în Japonia 505
  în Malaysia 524
  navigație 610
Electronică, muzica 591, 719
Electrosenzitivitatea, rechini 732
Elefanți 302-303, 325
  africani 302, 551
  asiatici 302
  controlul temperaturii 550
  dinți 549
  Khmer, Imperiul 490
Elefantiazis 895
Elefanții masculi 303

Elemente 298, 870
atomi şi molecule **127**
cele patru elemente 840
nume 925
tabelul periodic 924-925
Elemente artificiale 298
Eleroane, aeronave 15
Elevatoare, aeronave 15
Elicoptere 16
avioane de război 721
istoric 866
Eliptice, galaxii 394
Elisabeta I **305**
Elisabeta I, Regina Angliei 301, 738
Elisabeta II, Regina Angliei 531
Elisabetane 301
Ellington, "Ducele" 482
Elveţia 306-307
Elytrigia juncea 371
Poşta electronică 232, 457, 850
Embrionul 550, 709-10
Emi Koussi 24
Emigraţia 190, 198
Emiratele Arabe Unite 808, **810**
Emiratele Arabe Unite 810
Empire State Building, New York 62
Emu132, 345, 336
Emulsii 78
Enciclopedii 205
Endeavour 244
coduri de steaguri 232
pescuitul 664
Endocrin, sistemul 438, 250
Endoplasmic, reticulul 211
Endoscoape 572, 544, 586
Endotermice, reacţii 214
Endrina 545
Energia chimică 303
Energia potenţială 303
Energia regenerabilă 304
Energia solară 304, 306
astronomie **124**
câmpuri magnetice 522
comete şi asteroizi **236**
gravitaţie 398
planete 680-2
protuberanţele solare 522
Sistemul Solar 814-15
Energia, rachete 721
Energie 303-4
căldura 214
cărbune **204**
consumul 932
energia geotermală 90
energie nucleară 310
industria 234
lasere 503
lumină 508
materie şi 538
nevoile animalelor 917
raze X 911
Soarele 814
ştiinţele Pământului 280, 842
Energie nucleară 310
Engels, Friedrich 535, 356
ENIAC 238
Enigma, maşina de criptat 232
Enkidu 695
Enriquillo, Lacul 188
Ensign, aparatul de fotografiat 93
Entomyzon cyanotis 655
Entre Rios 65
Enzime 716, 225
Eocen, epoca 378
Eoraptor 266
Epicentrul, cutremure 268
Epidemii, Moartea Neagră 224, 546
Epidemiologie 159
Epiderma 767
Epifite 348
ferigi 327
Epiglota 276, 691
Episcopi, Europa medievală 546
Epistemologie 367
Epoca Bronzului 311
bani **144**
codul legal 504
sumerieni 826
Epoca Fierului 311
Epoca de Piatră 312
Epopeea lui Ghilgameş, The 695
Epopei 515
Epoxizii 564
Epstein, Brian 150
Equus 325
Erasmus, Desiderius 708
Erbacee, plante 688
Erbiu 925
Erbivore 89
artropode **112**
cărăbuşi 401
fauna de câmpie 335
Ierburi 349
lanţuri şi reţele trofice 350
metode de apărare ale plantelor 686
produse naturiste 573, 544, 545, 547
şopârle 839
Erebus, Muntele 56
Ereditate 325, 377
Erele glaciare 688
America de Nord **65**
fiorduri 617
glaciaţiune 414
Erete
consumatoare de melci 136
cu umeri negri 638
Erevan, Armenia 748
Ergul Bilma 20
Erica cinerea 371, 684
Erie, Lacul 61
Eritreea 30
Ermine 889
Eroica, simfonia (Beethoven) 151
Eroziune
glaciaţiune 385
râuri 730
rocki 722
sol 788
ţărmuri 877
Erupţii, vulcani 880
Eschil 420
Eschimoşii *vezi* Inuiţii
Esigie, Oba Beninului 127
Esofagul 276
Esop 530
Esterházy, Prinţul Paul 589
Estivaţia 431
Estonia 112, 113
Estonia 113
Estrilda astrild 653
Estuare 877, 729
Eşuare, balene 139
Etaje, clădiri şi construcţii 229
Etan 12
Etanol 147, 626
Etenă 12, 626
Ethelbald, Regele Merciei 81
Etica, filozofie 367
Etiopia 35, 30
Etna, Muntele 475
Etologie 156
Etruria *vezi* Etruscii
Etruscii 307, 310, 725
Eucaliptul 129
Eucaliptul 129, 184, 683
Eucalyptus gunnii 248
Euclid 536
Eucromidă, molia 477
Eudyptes chrysocome 351
Eufrat, Fluviul
Babilonian Imperiul 103
Mesopotamia 463
Sumeria 826
Turcia 852
Euharistia 257
Euoplocephalus 266
Euoplocephalus 267
Euripide 420
Euro 315, 146
Europa 242, 314-315
Agenţia Spaţială Europeană (ASE) 711, 792
Comunitatea Economică Europeană (CEE) 315, 235
Comunitatea Europeană (CE) 315
Comunitatea Europeană a Cărbunelui şi a Oţelului (ECSC) 315
Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (Euratom) 315
Curtea Europeană a Drepturilor Omului 438
Sistemul Monetar European (SME) 315
Europa Centrală 316-317
Europa de Est *vezi* Europa Centrală
Europa de Sud-Est (*cunoscute în trecut ca* Statele Balcanice) 802-804
Europa medievală 547
agricultura şi creşterea animalelor **50**
castele **194-195**
cruciade **261**
dramaturgie 272
feudalism 329
Franţa 358
medicină 573
meşteşuguri 580
muzică 588
ştiinţă 240
Europiu 924
Eurostar 843
Eustachio, Bartolomeo 883
Evanghelia 257, 484
Evaporarea 514, 538
separarea amestecurilor 78
Everest, Muntele 113, 114
Everglades 612
Evoluţia umană 437, 688
Evoluţie 325-326, 842
Darwin, Charles **272**
umană 437
Evreii
calendar 837
crearea Israelului 79
Holocaustul 426
Israel 491-4
Iudaismul 501-502
Primul Război Mondial 726, 908
Ţărâmul Sfânt 844
Evreii aşkenazi 474, 501
Evul Mediu Întunecat 209, 424
Evul Mediu *vezi* Europa Medievală
Ewé, populaţia 45
Ewuare cel Mare, Oba Beninului 127
Excavaţii, arheologie 100
Executiv, guvernul 424
Exerciţii, sănătate şi întreţinere 413
Exmoor, poneiul din rasa 175
Exodul 844
Exoschelet, artropode 112
Exosfera, atmosfera 126
Exotermice, reacţii 214
Exotică, pisica 679
Expansiunea fundului oceanic 243
Expansiunea termică 199
Experimente
fizică 655
metoda ştiinţifică 742
Exploatarea tekului 834
Explorare 320-1
America de Nord **66**
Australia 134
Columb, Christofor **233**
Cook, James **244**
explorarea polară 673
Magelan, Ferdinand 539
Portugalia 705
Renaşterea 741
vikingi 878
Explorarea polară 673
Explorarea spaţială 331- 7
astronauţi **123**
costume spaţiale 86, 690
navete spaţiale 685, 711, 721
Programul spaţial al Uniunii Sovietice 733, 795
rachete 906, 711-1
sateliţi 739
sonde spaţiale 87, 756, 331
staţii spaţiale 797
Explozive 107
Exporturi 235, 933
Extincţie
animale şi plante 688
reptile 311
vulcani 880
Eyck, Jan van 71
Eyote 471
Eyre, Lacul 93, 501
Ezama, Regele Aksumului 19

F

Fabergé, Carl 356
Fabrici, Revoluţia Industrială 453
Fabule 530
„Facerea lumii", aborigeni 11
Facocerul 702
Fagotul 478, 480
Fagul comun 248
Fahrenheit, scara 199
Fa-Hsien 447
Faianţa islamică 572
Falabella, calul din rasa 175
Falaise, Castelul, Franţa 610
Faleze 877
peşteri marine 665
săriturile libere 503
Falii
cutremure **268**
formarea munţilor 599
Falia San Andreas 243
Falia San Fernando, SUA 268
Falkland, Insulele 66, 90
Falklands, Războiul insulelor (1982) 790
Falster, Danemarca 269
Familii 774
clasificare 914
Dreptul familiei 504
Poveşti de familie 531
Familii nucleare 774
Familii numeroase 774
Fang, populaţia 22

Faraday, Michael 295, 296
Faraoni 295
Farmacii 570
Farul din Alexandria 208
Faruri 610, 208
Fasciola 895
Fascism 311, 392
Fasilidas, Castelul, Etiopia 195
Fasole 349
Fața, mușchi 601
Fathpur Sikri, India 453
Fatimidă, dinastia 448
Fauna **335--336**
aflată în pericol **920**
africană **32--33**
America de Sud **69--70**
Americii de Nord **63--64**
asiatică **117--118**
Australiei **132--133**
copacilor **246--248**
de deșert **337--338**
ecologie și ecosisteme **289--290**
europeană **319--320**
grădini cu faună 417
grădini zoologice **418**
insulelor **482**
lacurilor și a râurilor **339--340**
mlaștinilor și a bălților **341--342**
montană **598**
oceanică **344--345**
pădurii tropicale **348--349**
pădurilor **346--347**
parcuri cu faună 418
peșterilor **666**
polară **350--351**
poluarea 699--700
recifele de corali **733**
recorduri **918--919**
țărmului litoral **352--353**
timbre poștale 860
tundrei 870
urbană **354**
Fauna de munte 343
Fauna deșertului 338
fauna de câmpie 667
fauna pădurilor tropicale 349
ouă 637, 311
șopârla cu platoșe 711
Fauna în pericol de extincție 240-5, 920
Fauna mlaștinilor
Africa **32**
America de Nord **63**
America de Sud **69**
Europa 331
feline sălbatice 520
mlaștinilor și a bălților 342
Fauna pădurilor tropicale 348- 349
Fauna polară 674-5
Fauna țărmului 749
Fauna țărmurilor 749
Fauna urbană **354**
Fax 850
Fazani 637
Febra aurului 614
Fecale 276
Fecioara cu pruncul (Leonardo da Vinci) 521
Fecioara-șarpe 589
Federația Mondială a Sindicatelor 779
Federația Rusă 732
Federația Rusă și Kazahstan 731
fauna 335
Feline sălbatice **518-520**
europene 519, 520
Femei
"Femei înțelepte» 573
Curie, Marie **267**
dreptul la vot 334, 590, 948
Elizabeta I **305**
familia Pankhurst **334**
în Africa 39
în Jamaica 187
în Lesotho 22
în Rusia 355
Meitner, Lise **577**
mișcarea feministă **590**
pirați 677
prim-miniștri și președinți 948
Primul Război Mondial 725
Truth, Sojourner **869**
Uniunea Socială și Politică a Femeilor 334
Femeiuștile (Alcott) 531
Feminism 590
Fenecul 33, 338
Fenicienii 320, 652
Fenotipul 402
Fens, Anglia 858
Ferdinand II, Regele Aragonului 800
Ferdinand VII, Regele Spaniei 160
Ferdinand, Împăratul 428
Ferestre
castele **195**
vitralii 157, 324
Feriboturi 888
Feriboturi pentru pasageri 888
Feriboturile 888
Feriga comună 327
Ferigi 327, 663, 347
Ferigi de apă 359
Ferigi de copac 327
Fermentația 645
Fermi, Enrico 310
Fermiu 925
Feroe, Insulele 269
Feromoni 54, 58
Fertilitate
pietre ale fertilității 762
populația lumii 930
zei și zeițe 389
Fertilizarea
plante 687
reproducerea umană 709
Fes, Maroc 29
Festivaluri 328
creștine 257, 328
festivaluri de teatru 289
hinduse 328, 422
în Bahamas 187
islamice 490
iudaice 474, 487
Festivalurile recoltei 328
Fetuși 744
Feudalism 329
Fiat 500 D 180
Fibra de sticlă 822, 564
Fibre
din plante 690
textile 832
Fibre optice, telecomunicații 850
Fibrina 474
Ficat 211, 276
Ficat gras 685
Ficțiune 529
Ficusul 378
Fidias 208
Fier și oțel 467
în Pământ 649
Fierarul fluierar 659
Fiesta, Spania 799
Fiii Libertății 49
Ființe vii
clasificare 914-15
cum funcționează 916-17
Fiji 472, 637
Filamente, becuri 508
Finlanda 333
dansuri populare 270
Filatelie 804
Fildeș 578
Filiere, păianjeni 647
Filigran, hârtie 430
Filip cel Bun, Duce de Burgundia 723
Filip I, Regele Spaniei 428
Filip II, Regele Macedoniei 52, 420
Filip II, Regele Spaniei 800, 889
și Madridul 798
Filip VI, Regele Franței 329
Filipine 650
fauna 472
relief 113
Filistinii 844
Filme vezi Filme și producția de filme
Filme de groază 365
Filme de lungmetraj *vezi* Filme și producția de filme
Filme și producția de filme 364-366
animație și desene animate **90**
aparate de fotografiat **92, 93**
camere de filmat 93
date 940
Disney, Walt 269
Garbo, Greta 373
Hollywood 813
în India 445
publicitate 710
Filodendronul 689
Filozofie 367
filozofi importanți 941
Socrate 787
umanism 708
Filozofie naturală 840
Filtre 78
Filtrele branhiale, rechini 732
Finlanda 333
bancnote 146
dansuri populare 270
de meandre 729
istoric 740
Fiorduri 877, 385, 617
Firdausi 515
Fire toarse 856
Firuța 440
Fisiunea nucleară 548, 310
Fitoplancton 868, 622
Fitzgerald, Ella 482
Fizeau, Armand Hippolyte 509
Fizică 655
atomi și molecule **127**
căldură și temperatură 199-200
Einstein, Albert 294
electricitate 295
electromagnetism 296
energie 303-4
fizica "modernă" 842
forță și mișcare 376
frecare 387
gaze 375
gravitație 398
lumină 508-9
magnetism 522
materie 538
Meitner, Lise 548
Newton, Isaac 605
presiune 690
radioactivitate 697
solide 778
timpul 837
Fizica clasică 655
Fizica cuantică 842
Fiziologie 156
Fjord, poneii din rasa 175
Flamenco 270, 799
Flamingo 32, 653, 149, 339
Flash-uri, fotografie 163
Flautul fermecat (Mozart) 598
Flauturi 480
Flehmen 518
Fleming, Alexander 544
Flinders, lanțul muntos 93
Floarea cucului 684
Floarea de mur 371
Floarea pasiunii 371, 686
Floarea-soarelui 687
Float, sticlă 822
Flocoșelul 227
Floppy, computere 238
Florența, Italia 500, 708
Florey, Howard 570
Flori 346-7
morfologie 665
preistorice 892
recorduri 918
Fluor 925
Fluorescență 508
Fluorescentă, lumina 509
Fluturarea cozii, balene 139
Fluturele albastru Adonis 477
Fluturele albastru comun 373
Fluturele arămiu mic 373
Fluturele aripă de pasăre Cairns 373
Fluturele bogong 84
Fluturele bufniță 373
Fluturele cu șuviță albastru al lui Hewitson 373
Fluturele festonat spaniol 320
Fluturele lună african 373
Fluturele pătrat portocaliu uriaș 373
Fluturele roșcat cu aripi ascuțite 477
Fluturele sângele voinicului 373
Fluturele-morpho albastru 373, 349
Fluturele-păun 373
Fluturi 158-9, 477
adaptarea 325
australieni 133
din pădurea tropicală 349
metamorfoza 475
migrația 84
Stilul fluture, înot 503
Foamea 346
Foamete 346
Foc 334
focuri de tabără 176
Arme de foc 109, 108
Pasărea de foc (Stravinski) 811
Ceasuri de foc 862
Foci 674, 748
elefant 748
gri 748
reproducerea 550
vânatul 339
Focile 84
Focuri de tabără 176
Foioasele 247
păduri 316, 612
Fold, Munții 599
Foliculi, păr 767
Fondul Monetar Internațional (FMI) 863
Fongafale, Tuvalu 680

Fonograful 287
Fonta 467
Foot, Phillipa 367
Forare, petrol 625
Ford, Henry
linii de asamblare 461, 235
modelul Ford T 178, 866
producția în serie 815
Forfecuța 654
comună 320
Forjă, metale 550
Forma aerodinamică 822
Formarea munților 599
Formații muzicale 630
Forme de unde, undele sonore 827
Forme geometrice în plan, matematica 926
Forme în plan 536
Forme în spațiu, matematica 536, 926
Forme, matematică 926
Formula 1, curse 801
campioni 937
Formule chimice 92
Fort Knox, SUA 563
Fort Still, SUA 383
Forța Aeriană Regală 721
Forța ascensională 707
Forța rezultantă 376
Forța și mișcarea 376
frecare 387
gravitație 398
legături metalice 550
magnetism 522
Forțele aeriene 721
Forțele fontras 60
Forturi celtice 209
Fose nazale, șerpi 826
Fosfați 637
Fosfor 925
Fosile 377-5
Darwin, Charles **272**
deriva continentală 242
dinozauri **277-278**
Leakey, familia 506
paleontologie 842
și evoluție 325, 331
viața preistorică 892
Fossey, Dian 568
Fotbal 111, 351
Brazilia **163**
Camerun 21
Germania 380
steaguri 340
Fotbal australian 131, 351
Fotbal galez 351
Fotografia aeriană, arheologie 100
Fotografie 380
aeriană 100
aparate de fotografiat **92-93**
date 938
fotografie în prim plan 380
holograme 503
paparazzi 603
vezi și Filme și producția de filme
Fotolii 86, 187
Fotoni 911
Fotosfera, Soarele 814
Fotosinteza 156, 303, 654, 663
Fototropism 687
Fox Talbot, William 163, 93
Fox terrierul cu păr neted 207
Fractali 655
Fracții 620
Fracturi, oase 771
Fragonard, Jean Honoré 358
Francii 358
Francis I, Regele Franței 182, 708
Francis II, Împăratul 428
Francis Xavier, Sf 506, 481
Franciu 924
Franco, Generalul 800
Franco-Indian, Războiul (1753) 886
Franco-Prusac, Războiul 359, 382
Frâne
biciclete și motociclete **153**
frecare 822
hidraulică 690
Frank, Anne 426, 529
Franklin, Aretha 718
Franklin, Benjamin 360
becurile 287
căldura și 199
centralele electrice 304
curent electric 303
energia solară 306
frecarea și 387
hidroelectricitatea 67, 252
motoare 296, 306
Franklin, John 673
Franklin, Rosalind 402
Franța 356-7
Castele **194, 195**
Comuna din Paris 535
cutii poștale 805
dramaturgie 272
drepturile omului 438
istoric 358-9
mâncare 349
meșteșuguri 581
Monet, Claude 562
Napoleon Bonaparte 594
normanzii 610
președinți 945
Primul Război Mondial 724
Războaiele Napoleoniene 595
Războiul de 100 de Ani 723
regi 945
Revoluția Franceză 361
sculptura 775
și Québecul 182
teste nucleare 680
Uniunea Europeană 311, 315
Franz Ferdinand, Arhiducele 724
Fraunhofer, Iosif von 264
Frecare 387
Frecarea dinamică 387
Frecvența
auzul 883
Modulația în frecvență (FM) 850
sunet 827
undele radio 696
Frederick cel Mare, Regele Prusiei 381, 382
Frederick I, Împăratul 261
Frederick II, Împăratul 546
Fredericksburg, Lupta de la (1862) 48
Freedom, satelitul 739
Freestyle, schi 897
Freetown, Sierra Leone 35
Fregată 482
Fregate 722
French Open, Campionatul de tenis 357
Fresnel, Augustin 508, 509
Freud, Anna 362
Freud, Sigmund 362
filozofie 367
Friedman, William 232
Friedrich, Caspar David 495
Frigidere 199, 484
Frisch, Otto 548
Froebel, Friedrich 741
Fronturi calde, vremea 902
Fronturi reci, vremea 902
Fronturi, vremea 902
Fructe 366-7
agricultura și creșterea animalelor **48**
citrice 22
mâncare 349
păsări fructivore 653
Fructe de pădure 366, 390
Fructe false 366, 390
Fructe uscate 366, 390
Fructele copacului de pâine 390
Fructele de scoruș 390
Frunze 689
copaci **246, 247**
cotiledoane 663
foioase 247
ierburi 393
morfologie 665
recorduri 918
Fucsia 371
Fujairah, Emiratele Arabe Unite 810
Fuji, Muntele 113, 504
Fukuyama, Frances 424
Ful medames 25
Fulani, tribul 21, 35, 45, 69
Fulgerul 393
Ani-lumină 871
electricitate 295
Franklin, Benjamin 360
viteza sunetului 827
Fulturele de noapte din familia Zygaenide 372
„Fumegătoarele negre" 621
Funcții, algebră 561
Fundamentalismul islamic 490
Fundații, clădiri 229, 230
Fungi 156, **225-6**
boli produse de ciuperci 869
clasificare 914
fauna pădurilor 347
microscopice 868
recorduri 918
Fungus grădini, termite, cuiburi 58
Funk, muzica 719
Furnica leu 396
Furnicari 57
uriași 57, 70
Furnicarul african 32
Furnicarul marsupial 184
Furnici 58, 477, 686
armată 58
conducător 477
cuiburi 263
de lemn 58, 347
tăietoare de frunze 58, 263
Furtuni 393, 902
filme și producția de filme 364
plaje de furtună 897
reclame 14
Storyboard-uri
tropicale 635
Furtuni cu descărcări electrice 393
viteza sunetului 827
Furtuni tropicale 635
Furtunile de nisip 393
Fusarul 669
Futuna 680
Fuziunea nucleară 310
Fyn, Danemarca 269

G

Ga. populația 45
Gabbro 546, 758
Gabon 22
Gaborone, Botswana 31
Gabriel, Arhanghelul 468, 490, 541
Gabrieli, Andrea 588
Gabrieli, Giovanni 588
Gaddafi, Colonelul 29
Gadoliniu 924
Gagarin, Iuri 86, 795
Gagatul, lignitul (lemn fosilizat) 259, 378
Gage, Phineas 254
Gaia, teoria 280
Găina bankivă 348
Găina de eucalipt132, 637
Găinușa de deșert 33
Găinușa de pampas 638
Găinușa de pampas cu creastă 638
Gaița 245, 654
eurasiatică 653
Galagoul 85
mare 545
Galapagos 351
Gálapagos, Insulele 272, 286, 325
Galaxia Andromeda 870, 871
Galaxii 394
Big Bang **155**
găurile negre 399
gravitație 398
Galaxii cu formă neregulată 394
Galaxiile cu spirală și bară 394
Gălbeaza 644
Galen 573, 889
Galera Portugheză 345
Galerii de artă 583
Galerii, rabbits 441
Galia 212, 358
Galilee, Marea of 501
Galileo Galilei 395, 840, 805
ceasul cu pendul 862
lunile lui Jupiter 661
și gravitație 398
telescoape 828
Galileo sonda spațială 331, 797
Gallimimus 277, 279
Gallipoli, Lupta de la (1915) 98
Galliu 925
Gambia 34
bancnote 146
Gambia, râul 42, 43
Gamelan, orchestre 452
Gândaci 693, 477
Gândaci cu scut 693, 477
Gândaci de apă 400
Gândacii lamelicorni 401
Gândacii malaiezieni ai lemnului 401
Gândacii-tigru 401
fecioară 477
fluturele tigru de grădină 373
Molii tigru
tropicali 401
Gândacul asasin 693, 178, 477
Gândacul bombardier 638
Gândacul broască 477
Gândacul de făină gigant 638
Gândacul de mobilă 459
Gândacul de pământ 477
cu dinți 401
Gândacul Goliath 401,477
Gândacul hoinar 401
Gândacul lui Darwin 477

Gândacul neguros 401
Gândacul pocnitor 401
Gândacul scoarței de ulm 477
Gândacul vioară 401, 477
Gândacul-domino 338
Gândacul-vârtej 400
Gandhi, Indira 448
Gandhi, Mohandas (Mahatma) 372, 448, 511
Gandhi, Rajiv 448
Gândirea253
Gândurile 253
Ganesha 421
Gange, Fluviul 113
  delta 114
  hidroelectricitate 114
  in Bangladesh 142
  în India 444
Gangsteri 472
Ganimede 661
Gao 462
Gaodong, Împăratul Chinei 320
Garbo, Greta 373
Garda Roșie 212
Garduri 88
Gărgărițe 401
Cap de balaur 157
Garibaldi, Giuseppe 500
Garnier, Charles 835
Garriga 309
Gâsca 276, 325
  arctică 84
  cu gâtul alb 716
  pitică africană 653
Gâsca polară 84, 351
inca 134
Gâscă *vezi* Gâște
Gaskell, Elizabeth 275
Gaspra 236
Gasteropode 578, 579
Gates, Bill 457
Gătitul 334, 346
Gaucho 66
Gaugamela-Arbela, Lupta de la (331 BC) 455, 456
Găurile negre 399
Gautama Siddhartha 170
Gaviali 260
Gaz lichefiat 626
Gaz natural 29, 625, 626
Gaze 375
  aer 18, 91
  căldura latentă 200
  convecție 200
  elemente 298
  Gaze naturale *vezi* Gaz natural
  gaze nobile 925
  Iluminarea cu gaz 454
  legi 375
  materie interstelară 870
  planetele de gaz 661-2
  presiune 690
  stările materiei 538
Gaspra 236
Gasteropode 578, 579
Turbine cu gaz 306
„Gaze de seră" 231
Gaze nobile 298, 925
  Noble, Richard 576
  tabelul periodic 924
Geamanduri 610
Gecko 838, 711
  leopard 637, 839
  zburătoare 87, 839
Geiger, Hans 697
Geiger-Müller, contoare 697
Gelada 33
Geluri 78
Gemeni 744
Gemenii identici 744
Gemma, liverworts 275
Gene 402
  cromozomi sexuali 377
  ereditate 377
Gene dominante 377
General Motors 812
Generatoare, electricitate 295
Geneta 33
Genetica 156, 402-403, 842
  ADN 211
  ingineria genetică 377
  selecția artificială 331
  selecția naturală 325
Geneva, Convenția de la (1864) 591, 883
Geneva, Lacul 819
Genghis Han 79, 498, 565
Genotipul 402
Gentileschi, Artemisia 708
Genul, clasificare 914
Geochimie 12
Geode 258
Geofizică 655
Geografie 842
Geologie 842, 378
Geometrie 536
Geomorfologie 842
Georgetown, Guyana 792
Georgia (Caucaz) 186, 187
Geotermală, energie 90, 304
Gerbilii 837
  gerbilul palid 837
  veverițe mongoleze 118
Germania 379-82
  Al Doilea Război Mondial 726-727
  bancnote 146
  castele **194, 195**
  Cortina de Fier 311
  Holocaustul 426
  istoric 381-2
  Nürnberg, procesele de la 883
  Olimpiada de la Berlin (1936) 632
  Primul Război Mondial 311, 724-6
  reunificarea 728
  Uniunea Europeană 311, 315
Germaniu 925
Geronimo 383, 409
Gershwin, George 629
Gesturi 502
Gettysburg Address 48
Gettysburg, Lupta de la (1863) 868
Ghana 19, 45
Ghana, Imperiul 34
Gheața 514
Ghebe 225
  cu solzi fini 227
Ghebele de lunca 225, 226
Ghebele pucioase 227
Gheizere 615
Gheizere 93, 904
Ghepardul 53 , 519, 520
Gherila 718, 107
Ghețari *vezi* Glaciațiunea
Ghetto-uri 487
Ghidrinii 668
Ghilgameș 103, 695, 826
Ghilotina 361
Ghimbir 688
Ghimpele 325
Ghinde 390, 247
Ghințura de primăvară 684
Ghips 34, 758
Ghizeh, piramide 676
Giant's Causeway, Irlanda de Nord 904
Gibbon, John Jr 544
Giboni 544
Gibonul cu mâini albe 545
Gibraltar, Strâmtoarea 798
Gilbert, William 522
Gilobatide 459
Gimnastică 410-411, 794
Gimnastica artistică 410, 412
Gimnastică ritmică 410, 412
Gimnosperme 663
Ginecologie 541
Gingii și dinți 824
Ginkgo 892
Giotto sonda spațială 331, 797
Gipsuri, fracturi 771
Girafe 32, 384
  reticulate 384
Girocompas 610
Girondinii 361
Giselle 141
Giverny, Franța 561
Glaciațiunea 385-6
  apa din topirea zăpezii 730
  Islanda 90
  lacuri 501
  peșteri de gheață 665
  văi 599
Gladiatori 725
Glaisher, James 91
Glanda adrenală 438
Glanda pineală 438
Glande
  hormonii și sistemul endocrin 438
  miros 550
  transpirație 550
Glande saline, păsări marine 660
Glandele sebacee 550, 767
Glasnost 795
Glicogen 211
Gloanțe 409
Globe Theatre, Londra 753, 835
Globe Theatre, Londra 835
Glomeruli, rinichi 96
Glucoza, fotosinteza 654
Gluoni 92
Gneis 758
Go (jocul) 201
Gobi, Deșertul 113, 114, 566
  cămile **201**
  fauna 524
Goblenuri 358
Goddard, Robert 721
Godthaab, Groenlanda 64
Goethe, Johann Wolfgang von 515, 695
Gogoșile de ristic 347
Golf (*fostul* Golf Persic) 406
Golf 796, 111
  campioni 937
  în Portugalia 683
  în Singapore 525
  steaguri 340
Golful Ha Long, Vietnam 876
Golful Persic (*vezi* Golf)
Goliat 844
Goliat, păianjeni 647
Golomățul 440
Gombe, Tanzania 415
Gonguri 478, 480
Goodall, Jane **415**
Gorbaciov, Mihail 728, 356, 795
Gordon, Generalul Charles 302
Gordy, Berry 812
Gorile 241, 568
  de câmpie 545
  de munte 33, 568
  vestică de câmpie 551
Gospel, muzica 604
Gotică, arhitectura 102, 104, 148, 323
Goții 148, 500
Grădina zoologică din Londra 912
Grădini 374
  Păianjenul de grădină 648
  Regatul Unit 859
Grădini botanice 374
Grădini cu ierburi, mănăstiri 560
Grădini suspendate 208
Grădinile maure 374
Grădinile suspendate ale Babilonului 208
Grafice cu bare 561
Grafice liniare 561
  scrierea liniară de tip A 589
  scrierea liniară de tip B 589
Grafice plăcintă 561
Grafice, statistică 561
Grafit 298
Grahame, Kenneth 205
Gran Chaco 65, 161, 162, 788
Gran Columbia 160
Granat 546
Grand Canal, China 220
Grand Casino, Monaco 357
„Grand Tour" 198
Granguri
  de Baltimore 599
Granit 758
Grant, Ulysses S. 48
Grăsimi
  chimia organică 12
  digestia **276**
  mâncare 349
Grâu
  Canada **181**
  hrană 55, 690
  în Polonia 317
  resursele mondiale 932
Graurul 654, 354
  cu coadă lungă 653
  splendid-lucios 653
Graurul african al bivolilor 644, 755
Grauwacke 758
Gravarea 865
Gravarea lemnului 865
Gravitație 398
  Bombe gravitaționale 107
  Einstein, Albert 294
  galaxii 394
  găurile negre 399
  maree 621
  masa 878
  Newton, Isaac 605
  rachete 711
  sonde spațiale 331
  Teoria lui Galileo 395
  Universul 870
„Great Game" 78
Great Western (vas cu abur) 866
Grecia 403-404
  altare pe marginea drumurilor 56
Grecia antică 310, 401-2
  Alexandru cel Mare **52**
  arhitectura **102**
  armate **106**
  artă 71
  Biserica Greco-Ortodoxă 403, 729
  Cele Șapte Minuni ale Lumii Antice **208**
  dans 270
  dramaturgie 272
  filozofie 367, 840
  medicină 573
  mitologie 935

muzica 604
sclavagismul 772
scrierea 910
teatre 835
Universul 871
zei şi zeiţe 389
Greco, El 800
Greenham Common, Anglia 591
Greer, Germain 901
Greghetinul 684
Gregorian chant 588
Gregoriu I, Papa 588
Gregoriu VII, Papa 428
Greieri 395
de deşert 338, 477
de peşteră 189
Grenada 189, 611
Grenadine, insulele 189
Gresia 546, 758
Greutăţi şi măsuri **878**
ale aerului 18
civilizaţia Văii Indusului 228
date **927**
gravitaţie 416
măsurarea 878, 927
tabele de conversie 927
vikingii 898
Greva Generală (1926) 857
Greve, sindicate 857
Grey, Tanni 628
Greyhound-ul 207
Grieg, Edvard 589
Grifonul himalayan 118
Grimm, Fraţii 530
Grindină 698
Groapa Marianelor 329, 621, 634
Groapa Puerto Rico 89
Groenlanda 64, 269, 471, 61
calota polară 414
Gropi oceanice 621
Gropile din stâncă 749
Gropius, Walter 273
Grünewald, Mathias 381
Grupul Local, galaxii 394, 871
Grupuri de presiune 392
Grupuri etnice, stratificarea socială 785
Grupuri sociale
cai **174**
elefanţi 303
girafe 384
hipopotami 423
lei 518
manguste 553
oi şi capre 630
porci 702
vezi şi Colonii
Grupuri, canguri 183
Guacharo 189, 172
Guam 635
Guanaco, Lacul 625
Guanina 402
Guaraní, indienii 162, 789
Guatemala 193, 194
civilizaţia Maya 60
Guatemala City, Guatemala 194, 60
Gucci 476
Gudron de cărbune 204
Guernica (Picasso) 672
Guernica, Spania 800
Guggenheim, Muzeul, New York 63, 583
Guyana Franceză 792
Guineea 35
Guineea, Golful 46
Guineea-Bissau 34
Guiscard, Robert 610
Gulf Stream (Curentul de Convecţie Termosalină Nord-Atlantic) 89, 309, 465, 617
Gundestrup, cazanul de la 209
Guppy-ul incolor 669
Gupta, Imperiul 447
icoane 160
istoric art 71-3
Gura
digestia **276**
dinţi şi fălci 824
mirosul şi gustul 769
Gustavus I, Regele Suediei 740
Gustavus II Adolphus, Regele Suediei 740
Gustului, simţul 769
Gutenberg, discontinuitatea 649
Gutenberg, Johannes 205, 691
Guttman, Dr Ludwig 628
Gutui 390
Guverne şi politică 424-2
drept 504-5
Imperii 302
mişcări pacifiste 591
roman 457
Guvidul săritor 667, 340
Guyana 792
Guyana Highlands 67
Guyote 621

H

Haber, Fritz 13
Habia fuscicauda 653
Habitate
fauna 289
insecte 459
rozătoare 836
Habsburgic, Imperiul
Hacha 585
Hackney, calul din rasa 175
Hades 907, 389
Hadley, celula 266
Hadley, George 266
Hadrian, Împăratul 457
Hadrian, zidul lui 457
Hafniu 924
Haga, The Olanda 601
Hagia Sofia, Constantinopol 160
Hahn, Otto 548, 310
Hahn-Meitner, Institutul 548
Haiku 695
Haile Selassie, Împăratul Etiopei 35, 190
Haine 218-20
costume de teatru 845
medievale 547
oamenii preistorici 689
vezi şi Uniforme
Haiti 188
Hajj 489
Halal, mâncare 490
Hale telescopul, Muntele Palomar 828
Haley, Bill şi cometele sale 718
Halicarnas 208
Halley Cometa lui 236, 331
Halley, Edmond 236
Halloween 898
Hallstatt, cultura 209
Halogeni 298, 925
Hamade, deşerturi 274
Hamburg, Germania 380
Hamburgeri 812
Hammarskjöld, Dag 863
Hammurabi, Codul lui 504
Hammurabi, Regele Babilonului 103
Hamsteri
chinezeşti 837
pitici 337, 837
ruseşti 325
Han, chinezii 208
Han, dinastia 209
Handel, George Frideric 588, 589
Hanna, Bill 90
Hanoi, Vietnam 897
Hanovra, calul de 175
Hanukkah 487
Harappa 311, 228
Harare, Zimbabwe 32
Hârciogi 837
de apă 319
de câmpie 836
Hard-discuri, computere 238
Hargreaves, James 453
Harley Davidson, motociclete 154
Harold II, Regele Angliei 81, 610, 737
Harpoane 312
Harrier GR5, avionul cu reacţie 721
Harris, Joel Chandler 530
Harrison, George 150
Harrison, John 610, 838
Harry Potter (Rowling) 531
Hărţi în relief 532
Hărţi şi cartografie 532
navigaţie 610
platoul oceanului 621
Hărţi sinoptice 709
Hărţi, navigaţie 610
statistică 561
Hârtia 642, 690
cărţi **205**
cărţile broşate 205
istoric 209
pictura şi desenul 673
Hârtie de ziar 642
Harvard, John 658
Harvard, Universitatea 658
Harvey, William 414, 544, 889
Harz, Munţii 379
Hassaal Bolkiah, Sultanul Bruneiului 525
Hassiu 924
Hastings, Lupta de la (1066) 81, 610, 737, 738
Hat Boi, teatrul 283
Hatchbacks 178
Hatshepsut, Regina Egiptului 296
Hattusa 425
Hausa, populaţia 46
Havana, Cuba 187
Hawaii 635
Haworth, Anglia 149
Haydn, Joseph 151, 589
Hearst, William Randolph 603
Heathrow, Aeroportul 859
Hefaistos 389
Hegira 541
Heinkle Perle, motociclete 154
Helictite 665
Helios 208
Helmholtz, Hermann von 303
Helsinki, Finlanda 333
Hemminges, John 753
Hemoglobina 414
Henie, Sonja 897
Henna 690
Henric I, Regele Angliei 616
Henric II, Regele Angliei 616
Angevin, Imperiul 358
invadează Irlanda 488
Henric III, Regele Angliei 616, 737
Henric IV, Împăratul 428
Henric IV, Regele Franţei 310, 359
Henric Navigatorul, Prinţul 705
Henric V 723
Henric V, Regele Angliei 723
Henric VII, Regele Angliei 614, 738
Henric VIII, Regele Angliei
Biserica Anglicană 301
dizolvarea mănăstirilor 704, 738
Henry, Joseph 295
Henslow, John 272
Henson, Matthew 673
Heptatlon 88
Hepworth, Barbara 774, 775
Hera 725
Heraldică 196
Hercule 907
Hercule, roiul de stele 807
Hermatofagii 602
Hermelina 166, 889
Hermes 725
Hermes şi Dionysus (Praxitele) 71
Herodot 424, 208
Heron din Alexandria 306, 509
Herrerasaurus 267
Herschel, William 662, 828, 911
Herţegovina *vezi* Bosnia şi Herţegovina
Hertz (Hz) 827
Hertz, Heinrich 696, 911
Hertzsprung-Russell, diagrama 820
Hesiod 420
Heterodontosaurus 267
Hibernarea 431
Hideyoshi, Toyotomi 506
Hidraulică 690
Hidroavioane 43
Hidroelectricitate 304
Hidrogen
acizi şi baze **12**
apa 514
aparate de zbor **94**
elemente 298
în Soare 814
legături covalente 92
stele 807
tabelul periodic 924
Hidrometre 514
Hidroxid de sodiu 13
Hiene 432, 550
brună 432
lupul pământului 432
pătată 432, 551
vărgată 432
Hieroglife 296, 910
Hieroglife, Imperiul Maya 565
Highland, poneiul din rasa 175
Higrometre 902, 709
Himalaya 113
fauna 118
formarea 599
India 444
Nepal 142, 143
Himba, populaţia 31
Himeji, Castelul, Japonia 195
Hindu Kush 639
Hinduism 421-2
independenţa 79, 448
istoric 77, 120, 489-469
Jainism 739

zmeie 494
Hines, Barry 531
Hiparh 807
Hipermetropie 322
Hipocrat 573
Hipopotamul 32, 423, 339
comun 423
pigmeu 423
Hipotalamus 254, 438
Hipparion 325
Hirohito, Împăratul Japoniei 481
Hiroshima 908
mişcări pacifiste 591
teste 680
Hiroshima, Japonia 481, 310, 908
Hispaniola 188, 233
Hitit 425
poezie 695
science fiction 742
Hiţiţii 103, 425
Hitler, Adolf 555
HIV (virusul imunodeficienţei umane) 159, 781
Hoazinul 793
Hobitul (Tolkien) 531
Hochei 795
campioni 936
Hochei pe gheaţă 111, 800
Hoggar, Munţii 37
Hojo, familia 766
Hokkaido, Japonia 504
Hokusai, Katsushika 496
Holbein, Hans 381, 708
Holi 422
Hollywood, SUA
Holmiu 925
Holocaustul 426
naziştii 382
Primul Război Mondial 726, 908
Holocen, era 378
Holograme 503
Homari 74, 252, 684, 353
ţepoşi 556
Homarul spinos 252
Homeopatie 572
Homer 401
Hominizi 437, 506
Homo erectus 437, 506, 312
Homo habilis 437, 506, 688
Homo sapiens 437, 688
Homo sapiens sapiens 689
Honda, motociclete 154
Honduras 194, 196
Hong Kong 216, 218
economii dragon 121
port pentru containere 635
tramvaie 842
Hong Wu 210
Honiara, Insulele Solomon 637
Honshu, Japonia 504
Hook, Robert 586
Hoover, Herbert 555
Hopewell, populaţia 65
Horaţiu 420
Hormoni şi sistemul endocrin
corpul uman 438
plante 687
Horn, Capul 65
Hornuri hidrotermale 621
Horoscoape 85
Hossein (nepotul lui Muhammed) 461
Hossein, Şahul 461
Household Words 275
Howard, Luke 615
Howitzer, obuzierele 409
Howlin' Wolf 718
Hoyle, Fred 87, 693
Hrănirea
animale **89**
artropode **112**
cărăbuşi 638
cimpanzei 568
cosaşi şi greieri 395
crocodili **260**
dinţi şi fălci 824
furnici şi termite 58
gândaci 693
insecte 459
lilieci 524
manguste şi civete 553
muşte 602
păianjeni 647
papagali 643
păsări 652
păsări cântătoare 654
păsări de ţărm 659
păsări marine 660
peşti 668
porci 702
rechini şi raiforme 732
rozătoare 835
şerpi 826
şopârle 838
urangutani 544
urşi 884
Hristos *vezi* Iisus Hristos
Hruşciov, Nikita 795
Huancayo, Peru 286
Huang He, râul 113, 216
Huari, cultura 213
Huaxtecii 585
Hubble, Edwin 394
Hubble, Telescopul Spaţial 87, 329, 739, 797, 828
Huckleberry Finn (Twain) 531, 874
Hudson, Henry 673
Hudson's Bay Company 182, 614
Hughenoţii 358, 704
Hughes, Howard 14
Hughes, Thomas 531
Humayun, Împăratul 453
Humboldt 351
moţat 351
regal 351
Humus 788
Hunii 148, 381
Hunii Albi 148
Hurling 795
Huron, indienii 614
Huron, Lacul 61
Hus, Jan 704
Husiţii 704
Husky-ul siberian 206
Husqvarna, Motocrossul 154
Hussein, Saddam 424, 464
Hutton, James 378
Hutu, populaţia 23
Huygens, Christiaan 862
Huygens, sonda spaţială 797
Hygieia 573
Hypsilophodon 267
Hyracotherium 325

I

I Ching 239
Iahturi 611, 886, 887, 888
Iahturi cu motor 888
Iacob 501
Iacobin Clubul 361
Iarba ţepoasă 132
Iarna, hibernarea **431**
Iasca 334
Iasca galbenă 227
Iason şi Argonauţii 420
Ibadi, secta 808
Ibexul
alpin 343
himalayan 630
Ibiscus 371
Ibisul lucios 638
Ibiza 798
IBM, computere 238, 849
Ibn Battuta 450
Ibn Khaldun 424
Ibn Saud, Regele Arabiei Saudite 808
Ibn Sina (Avicena) 261, 448
Ibn-an-Nafis 573
Ibo, populaţia 46
Ibsen, Henrik 272
Iceni, tribul 209
Ichimura, Uzaemo 845
Ichthyosaurus 378
Ichthyostega 688
Icoane 160
Icre 80
Icterus galbula 655
Id al-Adha, festivalul 490
Id al-Fitr, festivalul 490
Idele lui Martie 161
Identificarea, secreţii mirositoare 550
Iedera mare 689
Iedera otrăvitoare 686
Ielţân, Boris 764
Iepurele marsupial cu botul lung 184
Iepuri 441
arctici 320, 674, 441
de câmp patagonian 335
de munte 441
europeni 551, 441
Iepuri boxeri 441
Iepurii cu codiţă de bumbac 441
Iepurii de California 441
cu coada neagră 615
Ierburi 349, 393-4
produse naturiste 573, 544, 545, 547
Ierburi de mare 622
Ierburi verzi (alge) 868
gigantice 751
Ierburile pampasului 667
Ierihon 216, 844
Ierusalim, Israel 261, 844, 491
Ieyasu Tokugawa 766
Iezuiţii 789
Contrareforma 704
în Paraguay 162
misionarii în America de Sud 71
Ife, populaţia 496
Ightham Mote, Anglia 329
Igluuri 193, 596
Ignaţius de Loyola, Sf 704
Iguana
comună verde 839
marină 711
Iguanodon 277, 278, 279
Iisus Hristos 484
Ileon 276
Iliada 515
Ilicea 686
comună 689
Illinois, SUA 812
Illustraţii, cărţi 205
Iluminarea 369
Ani-lumină 871
cu gaz 454
electricitate 295
Franklin, Benjamin 360
fulgerul 393
teatru 845
viteza sunetului 827
Imagini de acţiune 380
Îmbătrânirea 255
Îmbujorarea, vasele de sânge 474
Imhotep 676
Imigraţia 198
Impatiens glandulifera 684-689
Împerecherea, animale **89**
vezi şi Reproducerea
Imperfecte, fungi 227
imperial 351, 674, 351
Imperialismul 302, 311
Imperii 302, 329
Alexandru cel Mare **52**
Asirian, Imperiul 84
Babilonian, Imperiul 103
European 310, 311
Gupta, Imperiul 447
Islamic, Imperiul 448
Khmer, Imperiul 490
Mali, Imperiul 450
Maya, Imperiul 565
Minoianii 589
Mongol, Imperiul 565
Otoman, Imperiul 454
Safavid, Imperiul 461
Sfântul Imperiu Roman 428
vezi şi Imperiul Roman
Imperiul Angevin 358
Imperiul Asirian 84
Imperiul Babilonian 84, 103, 871
Imperiul Benin 127
blănuri 182
etruscii 307
Imperiul Bizantin 160
Imperiul Gupta 447
istoric 71-3
Imperiul Islamic 448
Imperiul Khmer 490
mănăstiri 560
minoianii 589
Imperiul Mali 450
muzica 604
Imperiul Mongol 452
arcade
biserici şi catedrale **157**
în arhitectură 61
Islamic 572
Imperiul Mughal 453
amerindienii **76**
oamenii preistorici 689
olmecii 627
polinezienii 531
Imperiul Otoman 454
romani 457
Imperiul Roman 725, 726
romani 457
Imperiul Safavid 461
Imperiul Songhai 462
Indiile Orientale *vezi* Marea Caraibelor
Imperiul Songhai **462**
Împodobirea corpului 219
Împodobirea fântânilor 56
Importuri 235
Impregnarea cu miros, animal behaviour 54
Impresionismul 495, 496, 359
Imprimante, computere 238
Imunizarea 413, 781, 544
In 803, 113, 832
în Italia 500
In vitro, fertilizarea (FIV) 572, 744
Înălţimea sunetului
auzul 883
sunetul 827
Înaltul Comisar pentru refugiaţi 609
drept internaţional 284
drepturile omului 286
refugiaţi 719
rolul de menţinere a păcii 106, 609, 718

Inca 442-3
fauna 793-4
Inca, Imperiul 442-3, 789
nordul 791-2
Încălțăminte 218-20
astronauți **123**
Încălțăminte de fier 70
Încălțăminte pentru zăpadă 690
Încălțăminte sport 218
Încălzirea globală 231, 700
Incandescența 508
Închisori 472
Inchiziția 395
Incisivii 824
Încrengătura, clasificare 914
Încruntarea 601
independența 160
India 372, 444-5, 448, 489
indian 537
Indiana, SUA 812
Indianapolis 500
cursele de la 801
Indienii aymara 67, 161
Indigestia 13
Indiile Orientale 525
Indiile Orientale *vezi* Marea Caraibelor
Indiu 925
Indochina 876
Indonezia 113, 452
Mayflower 676
navigație 610
normande 610
petroliere 625
Inducția
magnetică 522
motoarele cu combustie internă 305
Inductori 301
Indurain, Miguel 222
Indus, Fluviul 113, 639
Industria 234-1
acizi și baze **12, 13**
Industria artizanală 234
Industria de servicii 234
Industria forestieră, Camerun 21
exploatarea tekului 834
Industria prelucrătoare 234
Industria primară 234
Industria producătoare de mașini
Franța 357
Germania 380
Japonia 505
Malaysia 524
Regatul Unit 859
Spania 799
Statele Unite 812, 815
Turta 371
Inele, gimnastică 410
Inelul de Foc 627, 363
munții vulcanici 343
volcanologie 843
Inelul de Foc, Oceanul Pacific 634, 650
Inerția 376
Infanteria 106
Infertilitate 744
Infiltrație, apa ploaie 730
Inflația 563
Informația
semne și simboluri 776, 764
superautostrada informației 457
tehnologia informației (IT) 848-7, 847
ziare și reviste 603-4
Infracțiuni 472
poliție 676
romane 529
Infracțiuni privind proprietatea 472
Ingenhousz, Jan 654
Ingineri civili 229
Ingineri topografi 229
Inginerie 847
aeronave **15**
camioane 179
date 934
mașini 178
mijloace de propulsie 305-6
motociclete 153
structurală 229
submarine 812
vase și bărci 758
Inginerie civilă 847
Ingrassia, Giovanni 766
Inima și sistemul circulator 414-15
dispozitive "pacemaker" 484
pulsuri, animale 917
transplanturi 541
Insecta-băț 178, 477
Insecta-frunză 459, 477, 349
Insecte 475-60
albine și viespi **51**
antene 89
artropode **112**
camuflaj și culoare **178**
clasificare 915
comportamentul social 89
coșași și greieri 395
cuiburi 263
diapauza 431
epidemii 159
fauna deșertului 338
fauna mlaștinilor și bălților 340
fauna pădurilor 347
fauna pădurilor tropicale 349
fluturi și molii 158-9
furnici și termite 58
gândaci 693
înțepături 13
muște 602
paraziți 644
plante carnivore 685
polenizarea florilor 346
recorduri 919
semnale de avertisment 166
zborul 87
Insecte care găuresc lemnul 400, 476
Insecte, flori polenizate de 371
Insigne 776
Institutul Radiului, Paris 267
Instrumente cu clape 591
Instrumente cu coarde 591, 480
Instrumente de percuție din lemn 478
Instrumente de suflat din lemn 478, 480
Instrumente muzicale 478-2
Instrumente muzicale electrice 591
Insula Ascension 89, 90
Insula Bohol, Filipine 650
Insula Comorii (Stevenson) 531
„Insula de Smarald" 465
Insula de Sud, Noua Zeelandă 606
Insulele 471
Insulele Azore 90, 682
Insulele Baleare 798
Insulele Britanice *vezi* United Kingdom
Insulele Canalului Mânecii 858
Insulele Caraibe 186
date 923
Insulele de corali 93
Insulele Mirodeniilor (Molucca) 320, 452, 539
Insulele Mirodeniilor 320, 539
Insulele Pacificului 635, 636
Insulina 569, 438
Inteligența artificială (AI) 457, 756
Inteligența artificială (IA) 457, 756
Intensitate, sunete 827
Interferența, culori 265
Internet 205, 457
Interpol 676
Interpretare vocală, opera 629
Intestine 276
Întinderile de zăpadă, insecte 459
Întreținere și sănătate 413
Inuiții 64
Inul 803, 113
Inundații, râuri 730
invadează Italia 500
Invenții 461-2
Investiții, burse de valori 563
Io 661
Ioan Botezătorul 484
Ioana d'Arc 358, 723, 898
Iod 298, 924, 925
Iona, Scoția 210
Ioni, electrochimie 215
Ionic, ordinul 61
Iordan, râul 491, 821, 822
Iordania 821-2
Iordania 822
Ipoteze, metoda științifică 742
Irak 463-4, 883
Iran 268, 463-4
vezi și Imperiul Persan
Iran și Irak 463-4
Irbisul 518
Irian Jaya 451
Iridiu 924
Irigația 50, 474
Iris, ochi 322
Irish draught, calul din rasa 175
Irlanda 465-6, 488
bancnote 146
Biserica celtică 210
istoric 488
Irlanda de Nord (Ulster) 488
vezi și Regatul Unit
Ironbridge, Anglia 453
Iroquois, tribul 596
Irrawaddy, râul 833
Isaac 490, 501
Isabela, Regina Castiliei 800
Isfahan, Iran 461
Isis 907
Islamabad, Pakistan 639
Islamic 597
Islamic, Imperiul 448
Islamismul 406, 489-9
legea islamică 505
moschei 597
Islamismul și musulmanii 489- 9
arhitectura **103**
istoria Asiei 77
Islamismul sunnit 490, 448
Islanda 624
Islanda 90
Islandez, calul 175
Ismail I, Șahul 461
Isopode 252
Israel 491-4
Acordurile de Camp David (1978) 591
crearea 79
războaiele cu arabii 79
Războiul de Șase Zile 883
Sionismul 501
vezi și Țărâmul Sfânt
Israeliții 501
Issar, populația 30
Issus, Lupta de la (333 BC) 47, 455, 456
Istanbul, Turcia 454, 853
Istoria orală 424
Istorie 424, 942-7
Italia 475-7
cutii poștale 805
etruscii 307
istoric 500
mâncare 349
meșteșuguri 581
Renașterea 741
Iubirea
de curte 196
zei și zeițe 389
Iuda 844
Iudaismul 501-502
Iugoslavia 803, **805**
Iugoslavia 804
Iustinian I, Împăratul 160, 504, 457
Iuta 115
Iuții 81, 148
Iutlanda, Lupta din (2096) 906
Ivan III, Țarul 356
Ivan IV (Ivan cel Groaznic), Țarul 729, 356
Ivanov, Lev 141
Izobare 902
Izolatori
electrici 295
termici 200
Izotopi 92
Izvoare 730
Izvoare termale 904

Î

Înmormântări 785
Împădurirea 646
Împăratul japonez, fluturele 373
Împăratul japonez, fluturele 82
Înfrățirea, iarbă 393
Înghețul 514, 538
Îngrijirea puilor, mamifere 550
Înmulțirea
Înot 503
campioni 936
foci748
pinguini 351
rațe 276
rechini și raiforme 732
țestoase de mare 167
Înot și scufundări 503
înot spate 503
Înotătoare, pești 667
Înregistrări analoage 828
Înregistrări digitale 828
Înțepături
artropode **112**
plante 686
buretele pucios 225
albine și viespi 13, **51**
Întinderile de zăpadă, insecte 459
Întreținere și sănătate 413
Învățarea prin greșeli 54
Învățarea prin înțelegere 88
Învățarea *vezi* Educație

J

Jacana 659
Jackson, Generalul Andrew 48
Jad
arta olmecă 627
arte şi meşteşuguri chineze 211
peştele de jad 627
Jaffna, Sri Lanka 467
Jaguar XK120 180
Jaguarul 519, 520
animale în pericol de extincţie 241
fauna pădurilor tropicale 349
venerarea olmecilor 627
Jahangir, Împăratul 453
Jainism 739
zmeie 494
Jainismul 560, 739
Jakarta, Indonezia 451
Jamaica 187
rastafarienii 190
vizitele lui Columb 233
James I, Regele Angliei 738
James II, Regele Angliei 488
Jamestown, SUA 614
Jane Eyre (Brontë) 149
Janisarii 454
Jansky, Karl 828
Jansz, Willem 134
Japanese bobtail, pisica 679
Japonez 506
Japonia 481, 504-507, 592
Alpii Japonezi 504
bancnote 146
Calea Ferată a Morţii 79
case 192
castele **195**
cutremure **268**
dramaturgie 283
grădini 374
invazia Chinei 210
istoric 506-507, 942
Jocurile Olimpice 628
Kabuki, teatrul 845
mâncare 349
Marea Japoniei 75, 249
mitologie 935
Primul Război Mondial 481, 815, 726, 908
samurai şi şoguni 69, 766
şi barbari **148**
şinto 739
sporturi motorizate 801-6
trenurile "glonţ" 505, 842
zei şi zeiţe 389
zmeie 494
Jardin Anglais, stilul 374
Java 451, 452
Java, Groapa 449
Javaneză, pisica 679
Jayavarman II, Împăratul 490
Jayavarman VII, Împăratul 490
Jazz 482, 866
Jazz, dans 271
Jazzului, Epoca 815
Jderi 889
de pădure 889
Jderul de copac 320
Jebel esh Sharqi, Munţii 821
Jebel Liban, Munţii 821
Jefferson, Thomas 49, 886
Jejunul 276
Jenner, Edward 544, 645
Jerome, Sf 725
JET (Joint European Torus) 310
Jet stream 266
Jezebel, fluturele 477
Jig, dansul 270
Jihad 489
Jin, dinastia 632
Jinnah, Muhammad 448
Jir 390
Jivaro, indienii 286
Jobs, Steve 238
Joc, cimpanzei 568
Jocuri
şah şi alte jocuri de masă 201-2
vezi şi Sport
Jocuri cu mingi şi tacuri 796
Jocuri de cărţi 201
Jocuri de masă 201-2
Jocuri de strategie 201
Jocuri de umbre 283
Jocurile Olimpice 628
atletism **125**
campioni 936
Jocurile Paralimpice 628
Johanson, Donald 100
John de Braganza 705
John VI, Regele Portugaliei 790
John, Regele Angliei 610, 737
Johnson, Amy 510
Johnston, atolul 635
Joliot, Frédéric 267, 697
Joliot-Curie, Iréne 267, 697
Jolly Roger 659
Jolson, Al 365
Jones, Chuck 90
Joplin, Scott 482
Joseph Bonaparte, Regele Spaniei 790
Josephine, Împărăteasa 594
Jostedal, Gheţarul 617
Joule, James 303, 655, 842
Jouli 303
Juan Carlos, Regele Spaniei 800
Judecători 424, 505
Judiciar, guvernare 424
Judo 229
"Jumbo jet-uri" 906
Jung Chang 529
Jung, Carl Gustav 362
Junkanoo, Festivalul 187
Juno 389, 725
Jupiter (planeta) 661
Jupiter (zeul) 725
Jupiter 661
Jurasică, perioada 378
Jurii 505
Jurnale de bord, navigaţie 610
Justiţia 504
Jylland peninsula, Danemarca 269

K

K2 639
Kabuki, teatrul 845
mitologie 935
Primul Război Mondial 481, 815, 726, 908
samurai şi şoguni 69, 766
şinto 739
zmeie 494
Kabul, Afganistan 116
Kadesh, Lupta de la (1286 BC) 425
Kafka, Franz 529
Kakapo 241, 643
Kaki 390
Kalahari, boşimanii din *vezi* San, populaţia
Kalahari, Deşertul 19, 20, 39, 40, 21
Kalidasa 447
Kalimantan 451
Kalmar, Uniunea de la (1397) 740
Kamakura, Japonia 506
Kamakura, şoguni 738
Kamikaze 498
Kamikaze, piloţii 481
Kampala, Uganda 27
Kandy, Sri Lanka 467
Kane, Bob 910
Kanimbo, populaţia 21
Kapital, Das (Marx) 535
Kara Kum, Canalul 80
Karachi, Pakistan 639
Karakorum 329, 639
Karakumy, Deşertul 80
Karate 229
Kârgâzstan 116
Kariba, barajul 32
Karma, budism 170
Karueein, universitatea 29
Kasiţii103
Kaşmir, India/Pakistan 445, 639
Kasparov, Gari 201
Kästner, Eric 205
Katmandu, Nepal 142
Kay, John 454
Kayace 736
Kazahstan 357
platoul oceanului 621
Kâzâl Kum, Deşertul 80
Kea 643
Keating, Paul 98
Keck, telescopul, Mauna Kea 828
Kellogg, John Harvey 461
Kellogg, William Keith 461
Kelly, Gene 271
Kelly, Grace 805
Kelly, Ned 134
Kempe, Will 753
Kendo 229
Kenia 27
bancnote 146
Maasai, populaţia 216
meşteşuguri 581
Olduvai Gorge 506
Kennedy, John F. 511, 815
Kenning, cultura chavín 213
Kent, William 374
Kepler, Johannes 815
Keratina 767
Kern, Jerome 629
Kerosenul 625, 626
KGB 795
Kha, triburile 897
Khadija 541
Khalkh, mongolii 566
Khartoum, Sudan 25, 302
Khmer, Imperiul 79, 490
Khmerii Roşii 897
Khomeini, Ayatolahul 464
Khufu, Faraonul 208
Kibbutzim 474
Kibo, Muntele 28
Kiev, Ucraina 565, 728, 731
Kigali, Rwanda 23
Kilimanjaro, Muntele 19, 28
Kilimuri 853
Kinetică, energie 303
Kinetoscopul 287
King Charles, cavalier 207
King, Martin Luther 511
Kingcycle Bean 154
Kingsley, Mary 329
Kingston, Jamaica 187
Kingstown, St. Vincent şi Grenadine 189
Kinkajou 885
Kipling, Rudyard 205, 695
Kiribati 680
Kirov Ballet, St. Petersburg 732
Kitt Peak, Observatorul Naţional 87
Kittiwake 89 , 660
Kiwano 390
Kiwi 345, 390
Klebsiella 868
Knossos, Creta 589
Knowlton 241
saguaro 615
Koala 133, 184, 529
Kobe, cutremurul din Japonia 268
Kodak, aparatele de fotografiat 163, 93
Koguryo, dinastia 77
Kolkata (Calcutta), India 448
Kolonia, Micronezia 637
Komodo, dragonul 839
Kongo, populaţia 22
Kookaburra 134, 663
pescăruşul vânătorilor 133
Korat, pisica 679
Koror, Palau 637
Krafft, Katia şi Maurice 880
Krak des Chevaliers, Siria 194
Krakatoa 268, 451, 472
Kramer, Heinrich 898
Krasnohorska, peştera, Slovacia 665
Kremlin, Moscova 729
Krill 252, 351, 138
Krishna 421
Krypton 925
Ku Klux Klan 511
Kuala Lumpur, Malaysia 523, 524
Kuba, populaţia 23
Kublai Han 498
atacuri în Japonia 481
cucereşte China 220
şi Marco Polo 320
Mongol, Imperiul 565
Kumaragupta, Împăratul 447
Kuomintang 212
Kura, râul 186, 187
Kushan, Imperiul 77
Kuşiţii 34
Kuweit 406, 810
Kuweit 810
Kuweit City, Kuweit 810
Kyoto, Japonia 506
Kyushu, Japonia 504

L

La Fontaine 358
La Paz, Bolivia 162
La răscruce de vânturi (Brontë) 829
La Salle, René Cavelier de 614
La Tene, cultura 209
La Venta, Mexic 627
Labdah 29
Labe
bursuci, vidre şi sconcşi **173**
urşi 884
Laboratoare 742
Labradorit 259
Labrul
cuc 669
sanitar 668
Laburnum 390
Lăcarul de stuf 652, 327
Lacrimi 322
Lactate
agricultura şi creşterea animalelor 47, 48, 307
Lacuri 501
apa din topirea zăpezii 730
date 922

văi 599
Lacuri de meandre 501, 729
Lacuri tectonice 501
Lăcuste 395, 84
Ladoga, Lacul 308
buburuze 638, 477
Laetoli 506
Lagăre de concentrare, Al Doilea Război Mondial 908
Lagărele de concentrare 426, 908
Lagomorpha 441
Lagos, Nigeria 46
Laguna Albastră, Islanda 90
Lalibela, Etiopia 30
Lama 201
Lama Guanaco **201**
Lămâi 390, 799
Lamantinul 241, 139
Lamarck, Jean Baptiste de 331
Lampioane chinezeşti (planta) 523
Lamprey, Marea 667
Lâna 99, 856
Lancaster, Casa 738
Land, Edwin 163
Landsteiner, Karl 474
Langevin, Paul 713
Lantanide, tabelul periodic 924-925
Lantaniu 924
Lanterne 508
Laos 79, 876-7
Lapilli 904
Lapis lazuli 259
Laponia 333, 510, 816
Laponii 617
Lapte
hrană 349
mamifere 550
pasteurizare 645
Lăptişor de matcă 51
Laptop, computere 238
Laringele 691
Laringoscoape 541
Larve
albine şi viespi **51**
amfibieni **80**
cărăbuşi 638
metamorfoza 475
muşte 602
salamandre şi tritoni 765
Las Casas, Bartolomé de 789
Las Vegas, SUA 813
Lascaux, picturile rupestre 100, 71, 665, 358
Lasere 484, 503
Lasere şi holograme 503
Lăstuni 517
comun 517
de horn 517
Lăstunul de peşteră 517
Latex 564
Lathryus japonicus 684
Latitudinea 532, 610
Lauren, Ralph 219
Lăuta 480
Lava
mişcarea plăcilor tectonice 243
vulcani 880, 904
Lavoisier, Antoine 214, 215
Lavoisier, Marie 214
Lawrence, Thomas Edward (Lawrence al Arabiei) 35
Lawrenciu 925
Le Mans, cursa de 24 de ore 576
Leadbelly 718
Leakey, familia 506
paleontologie 842
viaţa preistorică 892
Fundaţii, clădiri 229, 230
Leakey, Louis 100, 390, 506
Lear, Edward 205
Leatherhead 637
Lebede 276, 87
cucuiate 276
Lebedele sălbatice (Jung Chan) 529
Leclanché, Georges 295
Lee, Robert E 48
Leeuwenhoek, Antony van 586, 555
Leeward, Insulele 90, 188
Lefkosia, Cipru 822
Legarea picioarelor, China 220
Legături
atomi şi molecule **127**
compuşi 559
metalice 550
Legături duble, atomi 127
Legături ionice 92
Legături metalice 550
Legea conservării energiei 303
Legea jocului „de-a şoarecele şi pisica" (1913) 334
Legea lui Charles 375
Legende 592
Legi 504-5
Legislaţie 504
Legislativ, guvern 424
Legume 187, 55
Legume de rădăcină 349
Lei de mare 622, 748
lei şi alte feline sălbatice 518, 519
Leica, aparatele de fotografiat 93
Leif Ericsson 878
Lemaître, Georges 155
Lemingi 674
Lemn (cherestea) 690, 246
Lemuri
cu coada vărgată (kata) 166, 551, 544
gulerati alb-negru 545
Leneşi 57
cu două degete 793
Lenin, Vladimir I 734, 795
Leningrad *vezi* St. Petersburg
Lenjeria intimă 428
Lennon, John 150
Lentile "ochi de peşte" 163
Lentile 509
aparate de fotografiat **92**
microscoape 586
ochi 322
telescoape 828
Lentile cu unghi larg 92
Lentile pentru zoom 92
Lentilele concave 509
Leo III, Papa 191
Leonardo da Vinci 507, 741, 708
muzica 588
ştiinţa 840-841
teatre 835
Léonin 589
Leonov, Alexey 797
Leopardul zăpezilor 518, 519, 520, 343
Leoparzi 518, 519, 520
negri 54
Lepage, Robert 283
Lepanto, Lupta de la (1571) 454
Leptis Magna 29
Leroy, Louis 561
Lesivaj, soil erosion 788
Lesotho 21, 22
Lesseps, Ferdinand de 844
Letonia 112, 113
Leuchochloridium macrostomum 644
Leul 32, 518-13
de munte 64
dinţi 549
Leul de munte 64
Leutgeb, Ignaz 598
Levallois, tehnica, unelte din silex 312
Levant 652
Levi Strauss, blugi 218
Lewis, Carl 88
Lewis, Meriwether 614
Lexington şi Concorde, Lupta de la (1775) 49
Liao, dinastia 632
Liban 821, 822
Libelule 602, 87, 477
imperială 340
Libelulele cu aripi dantelate 602
aţă 477
Liberia 35
Libertatea de expresie 438
Liberty, vasele 888
Libia 29
Librete, operă 629
Libreville, Gabon 22
Licheni
fauna polară 351
fauna ţărmurilor 749
simbiont, ciuperci 226
Lichide "superrăcite" 822
Lichide 514
căldura latentă 200
condensarea 375
convecţia 200
presiunea 690
stările materiei 538
Lichide, presiune 690
vezi şi Lichide
Lichtenstein 819, 820
Licii 390
Licuriciul 693
Lie, Trygve 863
Lieber, Francis 883
Liebig, Justus von 559
Liebniz, Konrad 561
Liga Deliană 420
Liga Hanseatică 381, 382, 547
Liga Musulmană 448
Liga Naţiunilor 862
Liga Peloponeză 420
Liga Statelor Arabe 19
Ligamente 771
Lignitul 204
Liliacul cu coadă de şoarece 525
Liliacul cu coada scurtă 525
Liliacul cu linie albă 524
Liliacul cu umeri galbeni 524
Liliacul cu urechi pâlnie 525
Liliacul de seară 525
Liliacul lui Daubenton 241
Liliacul nordic 524
Lilieci 523-19
controlul temperaturii 550
ecolocaţia 85
fauna peşterilor 189
hibernarea 431
preistorici 688
zborul 87
Lilieci carnivori 524
Lilieci consumatori de peşte 524
Lilieci frugivori 523, 524
frugivor din Borneo 525
Lilieci vampiri 523
comuni 524
Liliecii Glosophaga 524
Lilongwe, Malawi 32
Lima, Peru 286
Limax 578, 579
lăptucă 579
Limaxul marin 733, 749, 579
Limba latină 725
Limba pământului solzoasă 227
Limbajul corporal 502
Limbajul semnelor 502
Limbi
ciocănitori 223
furnicari 391
gustul 769
înghiţirea 276
şerpi 826
Limbi de pământ 877
Limbic, sistemul 254
Limbile 502
vechea greacă 420
celtica 210
limbajele artificiale 848
etruscă 307
latina 725
Limerick-ul 205
Limfatic, sistemul 250, 781
Limfocite 781
Limnobium spongia 689
Lincoln, Abraham
Gettysburg Address 48
Războiul Civil American 48
şi Sojourner Truth 849
Lind, Jenny 629
Lindisfarne, Anglia 878
Lindisfarne, evangheliile 210
Lingouri, bronz 311
Lingula 378
Linia internaţională a schimbării datei 634, 929
Linnaeus, Carolus 510
Lipiţanul 175
Lipitori 340, 644, 895
Lippershey, Hans 828
Lisabona, Portugalia 682
Lister, Joseph 544, 545
Liszt, Franz 589
Literatura 515-16
antică greacă 420
babiloniană 103
cărţi **205**
Dickens, Charles **275**
Gupta, Imperiul 447
Hitit 425
literatură pentru copii 530-532
mari scriitori 941
poezie 695
science fiction 742
Shakespeare, William 753
surorile Brontë 149
Twain, Mark 874
Literatura de masă 529
rock şi pop, muzica 718-19
Literatura orală 515
Litere, tipografie 691
Litiu 924
Litografie 865
Little Rock, SUA 511
Little Surtsey, Islanda 90
Lituania 112, 113
Ljubljana, Slovenia 803
Live Aid, concertul (1985) 719
Liverworts 275, 663
Liverworts cu tal 275
Livezi 324
Livingstone, Dr David 329
Lixivierea, eroziunea solului 788
Lobelia, giantă 33
Lobul frontal 254
Locomotive 842, 843
Logan, Muntele 180
Loganberry 390
Logaritmi 561, 620

Logica
filosofie 367
matematică 561
Logo-uri 273
Loki 907
Lolland, Danemarca 269
Lollarzii 704
Lombar, nervul 253
Lombar, plexul 253
Lombardia 191
Lomé, Togo 45
Londra lui Dickens 275
Londra, Anglia 858, 737
Long, Lutz 632
Longitudinea 532, 610
Lonsdaleia 378
Lopătarul roz 793
Lord Chamberlain's Men 753
Lorenz, Konrad 55
Lorişii supli 545
Lorraine, François de 496
Los Angeles, SUA 268, 813
Lovelock, James 280
Lovenia 378
Lovett, William 738
Luanda, Angola 31
Lubrifierea 387
Lucid, Shannon 86
Lucru mecanic, mecanisme simple 568
"Lucy" (Australopithecine) 100, 437
Ludiţii 454
Ludo (joc de masă) 831
Ludovic Filip, Regele Franţei 359
Ludovic IX, Sf, Regele Franţei 546
Ludovic XIV, Regele Franţei 141, 358, 359, 614
Ludovic XVI, Regele Franţei 361
Ludwig, Carl 96
Lumière, fraţii 163, 364, 365
Lumină 508-9
aberaţia cromatică 828
culoare **264-265**
ochii 322
spectrul electromagnetic 911
Lumina polarizată 508
Lumina Soarelui *vezi* Soarele
Luminescenţa 508
fungi 226
Luminozitatea, stelelor 820
Luna 535
astronauţi **123**, 329, 571, 797
cratere 395
date 921
eclipse 814
gravitaţie 398
mareea 621
şi timpul 837
Luna 9, sonda lunară 797
Lunaria 390, 684
Lungime
măsurare 878, 927
tabele de conversie 927
Lungimi de undă, culoare 264
Luni 395
Lunile observate de Galileo 395
Lunokhod 1, sonda lunară 797
Lupe 509
Lupi 206, **536--537**
cenuşii 536, 537
cu coamă 70, 536, 537
roşii 536
Lupinul 689
Lupta 203
Lupta cu tauri 683
Lupta de Şapte Zile (1862) 48
Lupte
cărăbuşi 638
elefanţi 303
girafe 384
hipopotami 423
oi şi capre 630
vezi şi Armate; Soldaţi; Războaie
Lupte navale 718
Luptele
cu vaselină 873
sumo 799
Lurcher-ul 207
Lusaka, Zambia 31
Lut 788
Luteranismul 740
Luteţiu 925
Luther, Martin
despre educaţie 294
reforma 382, 428, 704
Luxemburg 152
Luxemburg City 152
Luzon, Filipine 650
Lyciu 545
Lyell, Charles 722

M

M'Bochi, populaţia 22
Maasai, populaţia
dans 270
îmbrăcăminte 219
sate 216
Maasai, populaţia 216
Maastricht, Tratatul de la (1991) 315
Macá, indienii 162
Macacii
Arakanga 132
cu creastă de Sulawesi 545
japonezi 82
mâncători de crabi 545
roşu 643
Măcăleandrul 655
american 637
Macao 120, 216, 218
Macao 208
Macedonia
Macedonia (Fosta republică Iugoslavia) 804
Machete, filme 365
Machiaj
filme 365
teatru 845
Machiavelli, Niccolo 392, 708
Machu Picchu, Peru 286, 442
MacMillan, Kenneth 141
Macmillan, Kirkpatrick 153
Macrocranion 378
Macrofagii 781
Macul 390, 684
Macumba, dansul 271
Madagascar 32, 472
Madeira 682
Maderno, Carlo 63
Madona 719
Madras, India 448
Madrid, Spania 798
Madrigaluri 588
Măduva osoasă 771
Măduva spinării 253, 254
Mafia 472
Magadha 447
Măgari 325, 174
Măgarii sălbatici 174
Magazine 760
marketing 14
vânzători en-gros 235
Magazine universale 760
Magdalena, râul 791
Magellan, strâmtoarea 539
Magellan, Ferdinand 539
Magellan, sonda spaţială 331
Magi 456
Magie, vrăjitoare, şi vrăjitorie 898
Maglev, trenurile 522
Magma
deriva continentală 242
roci magmatice 546
vulcani 880
Magna Carta 737
Magnete 522
Magnetismul 522
busole 610
electromagnetism 296
video 875
Magnetit 329, 522
Magnetofoanele 484
Magneziu
Magnitudinea absolută, stele 820
Magnitudinea aparentă, stele 820
Magnolia 371
Mahabharata 421, 529
Mahayana, budismul 171
Mahé, Seychelles 626
Mahomed 541
legea religioasă 505
moschei 597
scrierea 910
Mahomed II, Sultanul 454
Mahomed V, Sultanul 454
Mahomed, Profetul 844, 541
Mahomed-i-Hameed 329
Maica Tereza 574
Maiman, Theodore 503
Maimuţe
maimuţa bufniţă 545
maimuţa husar verde 545
maimuţa lânoasă a lui Humboldt 535
maimuţa lui de Brazza 545
Maimuţa mătăsoasă alb cu negru 544
roşie 39
Maimuţa mona 545
Maimuţa păianjen neagră 349
Maimuţa roşie urlătoare 544, 545
Maimuţa veveriţă 545
Maine Coon, pisica 679
Mainframe, computere 238
Majorca 798
Majuro, Insulele Marshall 637
Makossa, muzica 21
Malabo, Guineea Equatorială 22
Malacca, strâmtoarea 449
Malaysia 524
Malaysia şi Singapore 523-5
Malawi 32
Malawi, Lacul 32, 32
Malaya 523
Malaysian 401
Malcolm X 511
Maldive 626
Maldive 75, 626
Male, Maldive 626
Mali 45
Mali, Imperiul 450, 462
Malinke, populaţia 35
Malls-uri, cumpărături 760
Malta 476
Malvine, insulele 66
Mamifere 549-9
Mamuţi 302, 688, 850
Man, Isle of 858
Managua, Nicaragua 195, 60
Manakinul cu bonetă roşie 653
Manama, Bahrain 810
Mănăstirea Sf. Etienne, Franţa 610
Mănăstiri 546, 560
anglo-saxone **81**
budiste 171
dizolvarea 704, 738
muzica 588
Mancalah 201
Mâncare
Manchu, dinastia 120, 79, 210, 212
Mandarin, peştele 733
Mandela, Nelson 552
Mandela, Nelson 552, 21, 23
Mandela, Winnie 552
Mandrilii 545
Manganul 924
Mango 390
Mangrovele 76, 340
Mangusta vărgată 551, 553
Manguste 553
de mlaştină 553
dungate (*Mungos mungo*) 553
pitice 550
Mani 456
Manifestări animale 166
Manifestări sociale, animale 166
Maniheismul 456
Manila, Filipine 650
Manipulatoarele de tabele, computere 848
Manitoba, Canada 182
Manivele 558
Mansas 450
Mantaua, Pământului 649
Mantell, Gideon 265
Mantella, aurantiaca 241, 166
Mănuşă de armură 70
Manuscrise
Manuscrise iluminate 547
Manuscrisele de la Marea Moartă 257
Manx, pisica 679
Mao Zedong 210, 212
Maori 531
prim-miniştri 946
Maorii şi polinezienii 531
Mapuche, indienii 67
Maputo, Mozambic 32
Maquilladoras 552
Maquis 309, 356
Maracaibo, Lacul 791
Maracas 478
Marantacee 175
Maratoane 88
Maraton, Lupta de la (490 BC) 420
Mărci înregistrate 776
Marconi, Guglielmo
radar 713
radio 696, 850, 911
Marcu, Sf 484
Marea Adriatică 802
Marea Andaman 833
Marea Aral 733
Marea Baltică 621
Marea Barieră de Corali, Australia 130, 733
Marea Britanie 943
Marea Britanie *vezi* Regatul Unit
Marea Câmpie Chineză 113
Marea Chinei de Sud, piraţi 659
Marea de Corali, Bătălia de la (1942) 908
Marea Foamete, Irlanda 488
Marea Galbenă 111, 249
Marea Japoniei 113, 249
Marea Migraţie (1836-46) 23
Marea Moartă 113, 491, 492,

501, 822
Marea Moschee, Córdoba 572
Marea Neagră 308
Marea Pată Neagră, Neptun 662
Marea Pată Roșie, Jupiter 661
Marea Piramidă, Gizeh 676
Marea Recesiune **555**, 816
Al Doilea Război Mondial 726, 761
comerțul cu sclavi 772
cutii poștale 860
explorarea spațiului 331-332
imigrația 198
istoric **815-816**
jazz 508
King, Martin Luther **511**
legi 284
mișcări pacifiste 591
poliția 698
președinți 944
Truth, Sojourner **869**
Washington, George **905**
Marea Roșie 406, 491, 621
Marea Schismă (1054) 160
Marea Tireniană 313
Marea Vale a Riftului 19, 28, 242
Maree
baraje mareice 147, 308
maree de primăvară 749
oceane și mări 621
și gravitația 398
țărmuri 897
Maree de primăvară 749
Marele Canion, SUA 599, 61
Marele deșert Victoria, Australia 128
Marele fluture păun 373
Marele Lac Sărat 501, 61
Marele Război Nordic 740
Marele Război *vezi* Primul Război Mondial
Marele zid (Universul) 870
Marele Zid Chinezesc 79, 216, 210
Marele Zimbabwe 556
Imperiul Mali 450
istoric 34-36
muzica 604
Marengo, Lupta de la (1800) 595
Marfare 842
Margareta a Danemarcei 740
Margay 520, 793
Mări *vezi* Oceane și mări
ecosisteme 289
fauna țărmurilor 749- 50
Maria a Burgundiei 428
Maria Magdalena 484
Maria Tereza, Împărăteasa 428
Maria, Fecioara 160
Marile Câmpii, America de Nord 61, 62, 866
Marile Lacuri 501, 61, 393
Marine 722
Mariner sondele spațiale 331, 797
Marketing 14
Marley, Bob 187, 718
Marmosetul argintiu 545
Marmura 758
Marna 758
Marna, râul 724
Maroc 29
mâncare 349
și Imperiul Songhai 462
Marseillaise 361
Marshall, Insulele 637
Marsuinul 137
lui Dall 140
portuar 140
Marșul de la Jarrow (1936) 555
Marșul Lung (China) 212
Marșul sării (India, 1930) 372
Marsupiale 183-184
fauna australiană 132
reproducerea 550
Marte (planetă) 680
centura de asteroizi 236
date 921
meteoriți 236
Sistemul Solar 815
sonde spațiale 331
Marte (zeu) 907
Marțea grasă 328
Martin, George 150
Martos, Flora 805
Marx, Karl 535
Mary I, Regina Angliei 301
Mary Poppins 269
Mary Rose 100, 60
Mary, Regina scoților 301
Masa atomică 924
Masa Rotundă 592
Masaccio, Tomaso 71, 583
Masacrul din noaptea Sf. Bartolomeu (1572) 704
Masai Mara, Kenia 20
Mase de aer, vremea 902
Măsele de minte 280
Maseru, Lesotho 22
Mașina inteligentă 180
Mașini
mecanisme simple 568
mijloace de propulsie 305-6
roboți 756
utilaje 324, 50
Mașini 178-80
catalizatoare 214
date 934
design **273**
drumuri 716
istoric 843
mașini ecologice 147
sporturi motorizate 801-6
vezi și Industria producătoare de mașini
Mașini de cusut 218
Mașini de expoziție 178
Mașini sport 178
Masivul Central 308
Măsline 799
Măști
africane 496
olmece 627
Masticația 824
Mastiff-ul 207
Măsurători
date 927
greutăți și măsuri 878Masvingo, Zimbabwe 32
Universul 871
Mătase
Drumul Mătăsii 77, 120, 79, 80, 320
pânze de păianjeni 647
textile 832
Materia cenușie, creierul 254
Materia vie 538
Materiale
clădiri 230
matematică 536-7, 926
plastic și cauciuc 564
tehnologie 847
Materiale compozite, mase plastice 564
Materiale de construcții 62, 230
Materiale *vezi* Textile
Materie 538
Materie albă, creierul 254
Materie cenușie 870
Materie interstelară 870
Materii fecale, vidre 173
Materii piroclastice 904
Matilda, Regina 610
Matisse, Henri 495, 638
Mătrăguna 592
Matrițe
modelarea maselor plastice 564
turnarea bronzului 311
Matsushita 830
Matterhorn 819
Mauch, Karl 556
Mauna Kea 634
Mauna Loa 904
Mauritania 34
Mauritania 34
în Portugalia 705
în Spania 800
Mauritius 626
fotosinteza 654
plantații 190
Maurya, Imperiul 489, 539
Maurya, Imperiul 539
Mausoleul din Halicarnas 208
Mausolos 208
Maxim, Hiram 409
Maximilian I, Arhiducele 496
Maximilian I, Împăratul 428
Maxwell, James Clerk 509, 911
Maya, Imperiul 565
lupi și câini sălbatici 536
oamenii preistorici 689
Mayflower 676
navigație 610
normande 610
petroliere 625
Mayotte 626
Mazăre 663
borceagul 689
Mbabane, Swaziland 22
McAleese, Mary 424
McCarthy, senatorul Joe 728
McCartney, Paul 150
McKinley, Muntele 61
Mead, Margaret 785
Meandre 501, 729
Meca 808
medicina 261, 573
moschei 464, 572
Meca, Arabia Saudită 808, 448
Medalia Newbery 205
Medalii, Jocurile Olimpice 628
Media 940
Medicamente 569-5
abuzul de medicamente 570
medicina empirică 545
medicina modernă 544
Medicamente fără rețetă 545
Medicamente prescrise 570
Medici generaliști 541
Medici, familia 500, 496, 708
Medici, familia și 708
Medici, Lorenzo de 708
Medicina 541-5
boli **159**
Doctor par avion 131
droguri 569-5
fizica medicală 655
islamică 261, 448
istoric 573-575
medicina ayurvedică 467
medicina naturistă 573, 544, 545, 547
noi descoperiri 842
primul ajutor 708
spitale 433
Medicina alternativă 572
Medicina ayurvedică 467
Medina, Arabia Saudită 541
Meditația, budismul 170
etruscii 307
mediteraneană 621
Mediu
aeroporturi și **17**
conservarea **240**
dezastre 920
organizații ecologice 920
și evoluția 325
sistemul Pământului 280
Meduze 483
mangrove 483
Megachiroptera 523
Megalilieci 523
Megalite 762
Megazostrodon 892
Meghna, râul 114
Mei 690
Meidum, piramida 676
Meiji, Împăratul Japoniei 481
Meiji, restaurația, Japonia 481
Meikle, Andrew 80
Meioza 211
Meister, Joseph 645
Meitner, Lise 548, 310
Meitneriu 924
Mekong, râul 113, 876, 897
Melanezia 93, 129, 636
Melanina 767
Melbourne, Australia 129, 135
Melci 578
african gigantic 578
Cepaea nemoralis 579
de acvariu 579
de grădină 579
de iaz 340
vărgați 325
Melcii din familia Busycon 579
Melcii-con 578
Melodia 604
Membrana olfactivă 769
Membrana plasmatică, celule 211
Memorie, computere 237
Men (zeul) 389
Menchu, Rigoberta 438
Mencius 239
Mende, populația 35
Mendel, Gregor 842
Mendeleev, Dmitri 298
Mendeleviu 925
Meniscul 514
Menkaura, Faraonul 208
Menlo Park, New York 287
Menținerea păcii, Națiunile Unite 106, 863, 718
Mercalli scara, cutremure 268, 923
Mercator, Gerardus 532, 610
Mercedes-Benz 180
Mercenari 659
Mercia 81
Mercur (metal) 550
tabelul periodic 925
tensiunea de suprafață 514
Mercur (planeta) 680
date 921
Sistemul Solar 815
sonde spațiale 331
Mercur (zeu) 725
Mercur, racheta 721
Mere 366, 390
agricultura și creșterea animalelor **48**
Merkhet 441
Merlin 210
Meroe 34
Merrimack 48

Mesagerul stelar (Galileo) 395
Meseta, Spania 798
Mesia 484, 501
Mesolimulus 378
Mesopotamia 463
astrologie **122**
bărci 866
Mezozoică, era 378, 892
Mesteacănul argintiu 248
Meşteşuguri 580-3
chineze 211
inca 443
Mestizos 65, 291, 788
Metacuarţit 758
Metafizică 367
Metale 550
acizi şi baze **12**
bronz 311
elemente 298
extracţia 559
fier şi oţel 467
tabelul periodic 924
Metale alcaline 298
tabelul periodic 924
Metale alcalino-pământoase 298
tabelul periodic 924
Metale de tranziţie 298
tabelul periodic 924-925
Metale inferioare 550
tabelul periodic 924
Metale preţioase 550
Metamorfoza
amfibieni **80**
cărăbuşi 638
insecte 475
Metan 92, 559
Meteoriţi 91, 236, 649
Meteoriţii tip chondrit 649
Meteorologie 842, 902
nori 615
simularea pe computer 848
Metoda tranşeei deschise, tunele 871
Metric, sistemul 878
Metro-Goldwyn-Mayer (MGM) 373
Metropolitană, Poliţia 496, 676
Metroul din Londra 273
Meuse, râul 152
Mexic 551-2
aztecii **136**
bancnote 146
festivaluri 328
mâncare 349
Mexico City, Mexic 268, 551
Meyer, Julius 303
Mezoamericanii 585
Mezolitic 312
Mezosfera, atmosfera 126
MGB cars 273
Miceniană, civilizaţia 311, 401, 420
Michaux, fraţii 153
Michelangelo Buonarroti 71, 741
Michigan, Lacul 61
Michigan, SUA 812
Mickey Mouse 269
Pitiriazisul 869, 226
Micrasterias 751
Microbi 159, 781
Microbiologie 156
Microchiroptera 523
Microfoane 828, 826
Micronezia 93, 636, 637
Micronezia şi Melanezia 640
Microprocesoare 301
Microscoape 190, 586
Microscoape compuse 586
Microscoape simple 586
Microscoapele electronice 586
Microscopul binocular 586
Microsoft 457
Microunde
astronomie 881
spectrul electromagnetic 911
Midiile 749
verzi 579
Midway, Insula 635, 679, 680
Midway, Lupta de la (1942) 908
Miere 51, 349
Mierea ursului 689
Migraţia
animale **84**
popoare 198
vezi şi Imigraţia
Milipede 112
Miljacka, râul 803
Milne, AA 205
Miloşovici, Slobodan 804
Mimetism
adaptare 325
animale 166
apărarea plantelor 686
batesiană 158
camuflaj 178
flori 346
insecte 459
Mimoza 133
Mina Jabal `Ali, Emiratele Arabe Unite 810
Minamoto Yoritomo 766
Minamoto Yoshie 766
Minamoto, familia 766
Minangkabau, populaţia 452
Minarete 62
Mine (arme) 107
câmpuri minate 897
dragoare de mine 888, 722
Minele antipersonal 107
Minerale 546
Minerale fără siliciu 546
Minereuri 550
Minerii frunzelor 263
Minerit
Ming, dinastia 79, 210, 632
Minge de petanc 111, 357
Mingile contractile 265
Miniaturi, Imperiul Safavid 461
Minicasetofoane 484
Minidiscuri optice, computere 238
Minidiscuri, înregistrarea sunetului 828
Minla 87
Minnesota, SUA 812
Minoianii 589
Minorca 798
Minos, Regele Cretei 589
Minsk, Belarus 113
Mintea
Minuni, Iisus Hristos 484
Minunile Lumii Antice 676, **208**
Minute 837
Miocen, era 378
Miopie 322
Mir 545
Mir, staţia spaţială 797
Miraje 259
Miranda 662
Miranda, Carmen 46
Miranda, Francisco de 160
Miriapode 112
centipedul-tigru gigant 349
Mirodenii 349, 690
Mirosului, simţul 769
animale nocturne **85**
Mişcarea 376
Mişcarea artelor şi meşteşugurilor 368
Mişcarea circulară 376
Mişcarea rapidă a ochilor, somn 254
Mişcarea termică 200
Mişcări 601
animale **89**
caracatiţe şi calmari **185**
forţe şi mişcare 376
scheletul 765
Mişcări de independentizare
Mişcări de rezistenţă, Al Doilea Război Mondial 908
Mişcări pacifiste 591
Mişcările plăcilor tectonice 242-243
Misionari
Biserica Celtică 210
creştină 256
Iezuiţii 789
în Africa 35
Misionarii Caritătii 574
Mississippi, fluviul 61, 393, 812
Mississippiană, perioada 378
Mitch 194
Mitchell, Hannah 334
Mitocondriile 211
Mitologia nordică 907, 592, 935
Mitoza 211
Mituri 592, 935
ale focului 334
celtice 210
hitite 425
zei şi zeiţe 907-9
Mituri şi legende urbane 592
Miturile creaţiei 592
Mixtecii 585
Mlaştini
America de Nord **62**
Asia **114**
Mlaştinile Pripet, Belarus 112
Moartea
cauze principale 931
ritualuri 785
zei şi zeiţe 389
Moartea Neagră 224
cu cap negru 837
Mobilă 368-9
Mobilă veche 368
Moda 218-20
Modelul T, Ford 180, 866
Modemuri 457
Modernismul, arhitectură 62, 63
Modulaţia în amplitudine (AM) 850
Modulaţia, telecomunicaţii 850
Modulatorul, radio 696
Modulele de aterizare, sonde spaţiale 331
Mogadiscio, Somalia 26
Mohave, Deşertul 612
Mohenjo-Daro 311, 228
Mohorovici, discontinuitatea 649
Mohs, scara 546
arctici 320, 674, 441
de câmp patagonian 335
de munte 441
Iepuri 441
solide 778
Mohs, scara duritătii a lui 546
Moi, Daniel Arap 506
Moise 844, 501, 487
Molari 824
Moldova 761-8
Moldoveanu 761
Molecule 127
lichide 514
plastic şi cauciuc 564
Mole-Dagbani, populaţia 45
Molia Agaristine 477
Molia bufniţă 373
Molia de pin colonial 373
Molia Griva 373
Molia hieroglifică 373
Molia stejarului 373
Molia viespe 373
Molibden 924
Molidul norvegian 118, 320
Molière 272, 358
Molii 158-9, 477, 85
Molii tigru
fecioară 477
fluturele tigru de grădină 373
Mollison, James 510
Moluşte 54 , 578
caracatiţe şi calmari **185**
Momentul mecanic 376
Mona Lisa (Leonardo da Vinci) 507
Monaco 357
Monarh, fluturele 325, 84, 64
Monarhie *vezi* Regi şi regine
Monede 562
medievale 547
romane 725
vikinge 878
Monera 156, 868, 914
Monet, Claude 562
muzee 583
Mongol, Imperiul 77, 565, 883
izgonit din China 220
Mongolia 566
Monitoare, computere 237
Monitor 48
Monnet, Jean 315
Monocotiledonate 393, 663, 684
frunze 689
Monopoly (joc de masă) 831-
Monoprint 865
Monotreme132, 550
Monrovia, Liberia 35
Mont Blanc 308
Mont Cenis, tunelul 871
Montagu, Lady Mary Wortley 781
Montaigne, Michel Eyquem de 358
Montana, SUA 866
Montcalm, Marchizul Louis 182
Monte Carlo, Monaco 357
Monte Carlo, raliul de la 576
Montenegro 804
Monterrey, Mexic 552
Montessori, Maria 294
Montessori, sistemul de învăţământ 294
Monteverdi, Claudio 629
Montevideo, Uruguay 99
Montezuma II, Împăratul 101
Montgolfier, fraţii 45
Montgomery, Generalul Bernard 726
Montreal, Canada 182, 614
Monument Valley, SUA 393
Moore, Henry 775
Mopede 153
Morala, filozofia 367
Moravia, Republica Cehă 313
More, Sir Thomas 708
Morena 385
Morgan, rasa de cai 175
Morganit 259
Morile de vânt 261, 875
Morisot, Berthe 561
Mormântul Soldatului Necunoscut 719
Morminte

Mormoloci 80, 165, 339
Moroni, Comore 32
Morris, William 368
Morrison, Toni 529
Morrison, Warren 838
Morsa 568, 374
Morse, Samuel 232, 850
Mortierele 108
Morton, William 544
Mosc, civete 553
Moschei 62, 464, 597
Moscova, Canalul 732
Moscova, Rusia 732, 729
Mosna, râul 198
Mosquito, Coasta 193
Motoare 296, 305-6
Motoare cu abur 306
Motoare cu pistoane 15, 305
Motoare cu pistoane 588
Motoare cu turboventilator 15
Motoare de aeronave 15
Motoare turbopropulsoare 15, 588
Motoare turboreactoare 15, 588
Motociclete 153-9
  curse 576
Motocross, curse 576
Motorete 153, 154
Motorină 625
Motorul cu combustie internă 305
Motown 812
Motown, înregistrările 812
Motte-and-bailey, castelele 194
Mouhot, Henri 490
Mouse, computer 237
Mozaicuri 160, 157
Mozambic 32
Mozart, Leopold 598
Mozart, Maria Anna 598
Mozart, Wolfgang Amadeus 598
  armonica 360
  opera 629
MP3 828
Mucegai 868
Mucegaiuri (fungi) 226
Muflonul 320, 630
Muflonul american 89, 630
Mughal, Imperiul 453
  arta 496
Mugurii adventivi 687
Muhammad, Elijah 511
Muharram 461
Muierniţa pământului 227
Mulgara132
Mulgara132
Müller, Walther 697
Mulţimi, matematica 561
Mumificarea 296, 293
Munca
  angajare 786
  energie 308
Muniţie 409
Munsell, sistemul 264
Muntele Palomar 828
Muntele Vernon, SUA 886
Muntele Wilson, telescopul de pe, California 828
Munţi subacvatici 621
Muntiac 203
Munţii 599
Munţii Altai 566, 733
Munţii Apalaşi 61, 810, 866
Munţii Ardeni 152
Munţii Atakora 46
Munţii Atlas 20, 37
Munţii Caucazul Mare 186
Munţii Marii Cumpene de Ape, Australia 129,130
Munţii Stâncoşi 61, 612
Murasaki Shikibu 506, 529
Murdock, William 509
Mure 390
Murillo, Bartolomé Esteban 800
Murray, râul 93, 134
Mursili I, Regele hiţiţilor 425
Mururoa, Atolul 680
Musa 462
Musa, Mansa 450
Musca albastră de carne 602
Musca-macara 477
Muscarul 653
  cu abdomenul galben 653
  sur 654
Muscat, Oman 808
Muşcata dracului 689
Muşchi 250, 601, 765
Muşchi 327
Muşchi 573, 663
Muşchii netezi 601
Muşchii scheletici 601
Muşchiul inimii 601
Muscovy 729
Musicaluri 629
Musonul 231, 449, 698
Mussolini, Benito 399, 500, 908
Mustăţi, pisici 678, 549
Muşte 602, 475, 477
Muştele cu aripi păroase 602
Muştele efemere 602, 475
Mustelide 173
Musulmani *vezi* Islamism
Musulmanii de culoare 511
Mutaţii
  genetica 402
  selecţia naturală 325
Mutualism 643
Muwatallis, Regele hiţiţilor 425
Muzee 583
Muzica 604-606
Muzica clasică 589
Muzica de cameră 151, 630
Muzica pop 604, 718
Muzicuţa 360
Myanmar *vezi* Burma
Myristica fragrans 439

N

N'Djamena, Ciad 21
Nabateeni, arabii 822
Nabopolassar, Regele Babilonului 103
Nabucodonosor II, Regele Babilonului 84, 103, 208
Nacunda 638
Nader Qoli Beg 461
Năgara 440
Nagasaki, Japonia 120, 481, 310, 908
Nagâţul 178, 659
Nagorno-Karabah 187
Nahurul tibetan 630
Nairobi, Kenia 27
Naiuri 480
Najd, Deşertul 406
Nakhichevan 187
Nakhla, meteoritul de la 236
Nakuru, Lacul 32
Nalba comună 684
Nălbarul cu vârfuri portocalii 373
Namibia 40
  energia nucleară 310
  fisiunea nucleară 577
  tabelul periodic 924
Namibiei, Deşertul 20, 39, 21
Nana Benz 45
Nanatuk 414
Nandu 345
  mic 70
Nanking, China 212
Nantes, Edict din (1598) 358
Năpârca iugoslavă 839
Năpârlirea, artropode **112**
Napier, John 561, 620
Napoleon Bonaparte 358, 594
Napoleon III, Împăratul (Ludovic-Napoleon) 359
Nara, Japonia 506
Nări, elefanţi 302
Narodnaëa 308
Narvalul 138, 140
Nash, Paul 906
Nassau, Bahamas 187
Nasser, Lacul 501
Naşterea 744
  ceremonii 785
  medicina 544
Năsturelul 371
Nasul, mirosul, şi gustul 769
Natal, Africa de Sud 23
National Theatre, Londra 835
Naţionalismul 311
Naţiunile Unite (UN) **608--609**
NATO (Organizaţia Tratatului Atlanticului de Nord) 728
Natterer, liliacul lui 523, 431
Nauru 637
Nautilus 185, 579
Navajo, tribul 813
  arta 496
  mitologie 592
Navele cu aripi portante 887
Navigaţie 610
Năvodarul 761
Ndebele, femeile 22
Neanderthalii 437
Nectar 51
  insecte consumatoare de nectar 459
  lilieci consumatori de nectar 524
  muşte consumatoare de nectar 602
  păsări consumatoare de nectar 653, 654
Nectarine 390
Nefertiti, Regina Egiptului 296
Nefroni, rinichi 96
Negative, numere 620
Negev, Deşertul 491
Negocieri colective, sindicate 857
Negro, Río 67
Nehru, Jawaharlal 372, 448
Nelson, Lordul 594, 595
Nematode 54
Nemetalele, periodic table 924
Neoclasică, arhitectura 103
Neoclasică, muzica 811
Neodimiu 924
Neo-hiţiţii 425
Neolitic 50, 312
Neon, tabelul periodic 925
Neonul tetra 669
Neotenia 737
Nepal 142, 143
  fauna 118
Neptun 662
  date 921
  Sistemul Solar 815
  sonde spaţiale 797
Neptuniu 924
Nereide 353
Neruda, Pablo 805
Nerva, Împăratul 457
Nervii 253
  sistemul nervos 253-254, 250
Nervul sacru 253
Nervul tibial 253
Nervul toracic 253
Nestlé, Henri 820
Netball 796, 111
Neumann, John von 457
Neurologie 541
Neuroni 253, 254, 211
Neuroni de asociere 253
Neuroni motori 253
Neuroni senzoriali 253
Neutroni 92, 842
Nevăstuici **612**
  comune (*Mustela nivalis*) 551, 612
Nevertebrate
  artropode **112**
  fauna peşterilor 189
Nevis 188
Nevoi speciale
  educaţie 294
New Brunswick, Canada 182
New Deal 555, 815
  arme nucleare 298
New Delhi, India 445
New England 658
New Forest, rasa de ponei 175
New Granada 789, 790
New Orleans, SUA 482, 866
New South Wales, Australia 129
"New Wave", filme 365
New York City 216, 812
New York Times, The 603
Newbery, John 205
Newcomen, Thomas 235
Newsround 830
Newton, Isaac 605
  fizică 655
  notaţii 620
Newton, Sir Isaac 605, 840, 911
  legile mişcării 376
  matematica 561
  şi fizica 655
  şi gravitaţia 398
  telescoape 828
Newtoni 398
Nezami 461
Ngata, Apirana 607
Niamey, Nigeria 46
Nicaragua 193, 195, 60
Nicaragua, Lacul 193
Nichel 649, 925
Nicolaie II, Ţarul 356, 734
Nicosia, Cipru 822
Nicotina 570
Nieh, El 84
Niepce, Joseph 163, 380
Niger 46
Niger, râul 19, 42, 450, 462
Nigeria 46
  poluarea 13, 625, 700
Nightingale, Florence 608
  din plante 690
  radioterapie 697
  romană 726
  vindecarea tradiţională 22
Nijinsky, Vaslav 141
Nilul Alb 29
Nilul Albastru 25
Nilul Albastru, cascada 28
Nilul, fluviul 19, 28, 29, 295
Nimbostratus, nori 615
Nimfe, metamorfoză 475
Nimrud 84
Ninive 84
Niobiu 924
  acidul azotic 12

Nipru, Fluviul 728
Nisip
deşerturi **274**
plaje 877
sticlă 822
ţărmuri 77
Niue 680
Nivelul apei freatice 730
Niveluri de trai 931
Nixon, Richard 805
Nkimba, populaţia 907
Nkrumah, Kwame 19
"Noaptea de cristal" (1938) 426
Noaptea şi ziua
orbita Pământului 815
timpul 837
Nobel, Alfred 215
dinamita 871
Nobeliu 925
Noble, Richard 576
Nodulii limfatici 781
Noh, teatrul 283
Nok, cultura 34, 496
Nomazi 774
Nonficţiune 529
Nong Kai, Thailanda 897
Nordenskjöld, Nils 673
Nori 615, 902
ploaia 698
ploi cu descărcări electrice 393
Norii altocumulus 615
Norii altrostratus 615
Normandia, Franţa 723
Normanzii 610
Norrland 816
North Island, New Zealand 606
Northumbria 81
Norul Oort 236
Norvegia 617
istoric 740
Notaţiile, muzică 588, 589
Notaţia **659**
Notre Dame, Paris 63
Noua Epocă de Piatră 50
Noua Politică Economică (NPE) 734
Noua Zeelandă 93, 606, 679
clima 129
istoric 607
Nouakchott, Mauritania 34
Noul Testament 257
Nouvelle Vague, filmele 365
Nova Scoţia, Canada 182
Ţrensen, Ţren 13
Nucella lapillus 579
Nuci de cocos 390
Nuci, hrană 349
Nuclear Freeze 591
Nucleosinteza, stele 807
Nucleul
atomi 127
celule **211**
Nucşoara 393
Nucul 248
Nufărul 340, 684
Nuku'alofa, Tonga 680
Numărarea 620
Numărul atomic 924
Nume de mărci 776
Nume ştiinţifice 914
Numeralele arabe 448
Numere 620
arabe 448
Codul Internaţional de Semnale 341
matematica 536-7, 926
romane 725
terminologie 927
Numere prime 620, 926
Numere zecimale 620, 926
Nunatak 850
Nunavut 182
Nunţi 786
Nurca 889
Nürnberg, procesele de la 883
Nutria 549
Nutriţia vezi Hrănirea;
Nuuk, Groenlanda 64
Nuvele 529
Nyasa, Lacul 501
Nylon 564, 832

O

O mie şi una de nopţi 448, 515
O'Higgins, Bernardo 790
Oase
corpul uman **250**
dezvoltare 255
fosile 377
măduva osoasă 771
schelet 765-6
Oase de balenă 138
Oaze 274, 338
Obiecte cu mărgele 580, 581
Obiecte din piatră 685
Obiecte şi locuri sfinte 706
Oboiul 478, 480
Observarea, metoda ştiinţifică 742
Observatoare, astronomie 124
Oceane şi mări 621
Oceania 128-129
afişe de filme 366
arta 496
clima oceanică 231
relief 93
vezi şi Oceanul Pacific
zone de climă 129
Oceanul Arctic 64
calote şi banchize 385, 414
Erele glaciare 688
fiorduri 617
glaciaţiune 385-6
glaciaţiune 414
nori 615
peşteri de gheaţă 665
tundra 850
zăpada 698
Oceanul Atlantic 89
date 922
explorare 329
insulele 471
oceanografie 842
pescuitul 664
peşti 667, 669
platoul oceanului 621
Recifele de corali 733
ţărmuri 877
Oceanul Indian 449
apa de mare 621
lacuri cu apă sărată 501
salinizare 788
Oceanul Pacific 634-7
comerţul cu sclavi 772
comerţul transsaharian 462
economia mondială 933
fenicienii 652
magazine 760
mirodenii 602
vikingi 878
Oceanul Sudic 621
Ocelotul 520
Ochelari de soare 508
Ochi 322
Ochiul boului 684
Octavian *vezi* Augustus I, Împăratul
Oda Nobunaga 506, 766
Odin 907, 592
Odoleanul 684
Oersted, Hans Christian 296
Offa, Regele Merciei 81
Ofiţeri, armate 106
Oftalmologie 433
Oftalmoscoape 541
Ogarul afgan 207
Oglala, tribul 596
Oglinzi 509
Oglinzile concave 509
Ogodai, Hanul 565
Ohio, SUA 812
Ohrid, Lacul 804
Oi 630
Okapi 384
Okavango, Delta 19, 31, 339
Okefenokee, mlaştina 612
Oklahoma, SUA 866
Okta, gradul de acoperire cu nori 615
Olanda 601
Olanda 601-2
telescoape 828
Olandezii *vezi* Olanda
Olărit şi ceramică 685-6
Old English, rasa 207
Old Faithful, gheizere 866
Old St Paul's Cathedral, Londra 61
Oldham, Richard 649
Olduvai Gorge 100, 506
Olduvai Gorge 506
Olgas, Australia 129
Oligocen, epoca 378
Olimp, Muntele 401, 403, 821
Olimpiada de Iarnă 509, 800
Olimpiada de la Berlin 632
Olimpiada de la Berlin 632
Oliver Twist (Dickens) 275
Olmecii 627
piramide 676
Olympus Mons, Marte 680
Om (silaba sacră) 764
Omagul 684
Oman 406, 808
Omar Khayyam 529, 695
Ometepe 193
Omida fluturelui şoim 166
Omizi 158
metamorfoza 475
minerii frunzelor 263
semnale de avertisment 166
Omnivore, şopârle 839
Omsk, Federaţia Rusă 732
Omul superior (chün-tzu) 239
Ontario, Canada 182
Ontario, Lacul 61
Ooteca, ouă 637
Opal 259
Opera 629, 939
chinezească 208, 283
Mozart, Wolfgang Amadeus 598
Clădirea Operei din Sydney 62
Opiumului, Războiul (1839–42) 79, 210
Oposumii de Virginia 184
Opunţia 684
Orăcăit, broaşte şi broaşte râioase 165
Oracole 907
Oracolul din Delphi 907, 401
Oraşe 216
apartamente 192
civilizaţia din valea Indusului **228**
societăţi umane 774
Oraşele de cocioabe 791, 868
Oraşul Interzis, Beijing 216
Orbite
planete 815
sateliţi 739
Orchestre 630
Orchestre simfonice 630
Orchestrele de cameră 630
Ordine arhitecturale 102
Ordine militare 261
Ordine, clasificare 914
Ordovician, perioada 378
Oregon Trail 868
Oregon, SUA 813
Orele 837
Orez
Orga (muzical instrument) 591
Organe *vezi* Corpul uman
Organite celulare 211
Organizaţia Internaţională a Muncii (OIM) 857
Organizaţia Internaţională a Muncii (OIM) 857, 863
Organizaţia Mondială a Comerţului 235
Organizaţia Mondială a Meteorologiei 709
Organizaţia Mondială a Sănătăţii (OMS) 609
Organizaţia Studenţilor din Africa de Sud (SASO) 23
Organizaţia Tratatului Atlanticului de Nord (NATO) 728
Organizaţia Unităţii Africane (OUA) 19
Organizaţii, blazoane 197
Orhidee 684
mimetismul insectelor 346
Oriental shorthair, pisica 679
Oriente, Bolivia 161
Orientul Mijlociu
arhitectura **103**
Orificii de evacuare 138
"Original Dixieland Jazz Band" 866
Originea Speciilor (Darwin) 272
Orinoco, fluviul 791, 792
Orion, constelaţia 820
Orion, nebuloasa 807
Orlov, trăpaşul 175
Ornament, arhitectura 102
Ornithischia 265, 267
Ornitorincul 133, 550, 86
Ornithoptera alexandrae 133, 241
Orodromeus 266
Orphys speculum 371
Ortega, Daniel 60
Ortopedie 541
Orvieto, Italia 307
Orz 690
Osciloscoape 827
Oscioare 883
Osii 568
Osiris 295
Oslo, Norvegia 617
Osmiu 924
Osmoza 514
Ostrigarii 659
eurasiatici 659
Ostrogoţi 148, 208
Otavalo, Ecuador 286
Oţel 467
în Brazilia **163**
Oţel carbon 467
Oţelul inoxidabil 467
Otoman, Imperiul 302, 454
prăbuşirea 852
şi Imperiul Bizantin 160
şi Imperiul Safavid 461
Otoscoape 541
Otrăvuri
animale 166, **86**, 918
apărarea plantelor 686

broaşte 165
fungi 226
meduze 483
omizi 158
păianjeni şi scorpioni 647
peşti 668
salamandre 765
semne de avertizare 166, 764
şerpi 826
Ottawa, Canada 180
Otto I, Împăratul 381, 382, 428
Otto, Nikolaus 306
Ouă 637-638
albine şi viespi **51**
amfibieni **80**
Ouagadougou, Burkina 45
Oulin, Mansa 450
Outback, Australia 129,130
Ovambo, populaţia 31
Ovare 438, 743
Ovăz 690
Ovule 687
Ovule 743-10
Owen, Richard 266
Owen, Robert 454
Owen, Wilfred 695, 906
Owens, Jesse 632
sporturi pe apă 736
Oxenstierna, Axel 740
Oxidarea 214
Oxigen
apa 514
ciclul oxigenului 91
element 298
fotosinteza 654
în aer 18, 91, 649
inima şi sistemul circulator 414, 474
plămânii şi respiraţia 691
rafinarea oţelului 467
tabelul periodic 925

P

P'an-ku 592
Pacea romană 457
Pachacuti, Inca 442
Pachete turistice 198
Pachisi 201
Pacienţi, spitale 433
Pacificul de Sud-Vest 640-1
Al Doilea Război Mondial 726
taifunuri 393
tsunami 268
vezi şi Oceania
Pacu 348
Padmasambhava 77
Padua, Universitatea 573
Păduche *vezi* Păduchi
Păduchi 644
ai capului uman 644
Păduchii de lemn 251
Pădurea de conifere, America de Nord 62
Pădurea neagră 379
Pădurea tropicală musonică, Thailand şi Burma 833
Păduri 646
de foioase 319
din America de Sud 68
fauna **346--347**
vezi şi Păduri
Păduri de foioase 247
America de Nord **62**
America de Sud **68**
Asia **114**
Australia 129
Europa 315
Păduri tropicale 646
Pădurile boreale 118, 646
Pagode 62
Pahoehoe, lava 904
Păianjeni 112, 647-2
pânze 52
recorduri 919
veninoşi 86
Păianjeni cu pânza pâlnie 648
din Sydney 647
Păianjeni cu uşă-capcană 648
Păianjeni de mare 623
Păianjeni goliat 647
Păianjeni hoinari 648
Păianjeni-cardinal 648
Păianjenul bananelor 648
Păianjenul crab 648
Păianjenul cu pânza fuior 86
Păianjenul de casă 648
Păianjenul de grădină 648
Păianjenul mare plutar 340
Păianjenul plutar 340
Păianjenul plutaş 648
Păianjenul săritor 648
Păiuşul bălţilor 440
Pajiştile alpine 320
Pakistan 639
crearea 372, 489, 448
independenţa 79
şi Kaşmir 445
Pakistanul de Est *vezi* Bangladeshul de Est
Palacio de las Cadenas, Ubeda 63
Pălăria cucului 689
pălăria panameză 286
Pălăria piticului 227
Pălării 218-20
Pălării panameze 286
Pălăriile pufoase de lapte 227
Palatul de Cristal, Londra 738
Palatul Statuilor, Roma 63
Palau 637
Palenque 565
Paleocen, epoca 378
Paleolitică, era 312
Paleontologie 842, 377
Paleozoică, era 378, 892
Palestina 491
Palestinienii 474
Palestrina, Giovanni 604
Paleta artistului 673
Pali, Canonul 153
Palk, strâmtoarea 467
Palladiu 925
Palmer, Nat 673
Palmieri 247
nuci de cocos 636, 679
Pâlnii de eroziune 665
Pământ 649-650
atmosfera **126**
continente **242-243**
date 921, 922-3
efectul Coriolis 266
geochimie 12
geofizică 655
geologie 378
gravitaţie 398
hărţi şi cartografie 532
magnetism 522
mărimea Universului 871
munţi şi văi 599
oceane şi mări 621
orbita 815
planete 680
râuri 729-15
scoarţa 925
Pampas 65, 335, 67, 788
Panama 140, 195, 60
Panama City, Panama 195, 60
Panama, Canalul 193, 195, 60, 681, 866, 815
Panamericană, autostrada 67, 193
Pancarte publicitare 776
Pancreasul 276, 438
Panda 885
gigant 241, 885
roşu 885
Pangeea 242, 280, 892
Pangolinul 57
Pankhurst, familia 334
Pankhurst, familia 334
Panoramice, aparate de fotografiat 93
Panseluţe 371, 684
Pantanal, Brazilia 793
Pântecele *vezi* Uterul
Panteonul, Roma 61
Pantera neagră 520
Pantomima 141
Pânze de pâianjen 647
Pânze de păianjen 82, 647
Păpădia 390
Papagali 643
cu coroniţă albastră 653
Papagalul de Amazon cu umeri galbeni 643
Paparazzi 603
Papi 310
papi importanţi 942
Papier-mâché 580
Papile, limba 769
Papilele gustative 769
Papillon-ul 207
Papirus 38, 205, 642
Papua–Nouă Guineea 93, 129, 636
Păpuşerie 283
Păpuşi din pănuşi de porumb 328
Parabole 484
Parade (Satie) 672
Paraguay 161-162
Paraguay, râul 161, 162
Paralele inegale, gimnastică 410
Paralele, gimnastică 410
Parallax, măsurarea Universului 871
Paramaribo, Surinam 792
Paraná, râul 161, 162
Paranthropines 437
Parasaurolophus 265
Paratiroidă, glanda 438
Pârâuri 730
Paraziţi 156, 290, 459, 644
fungi 226
viermi 895
Paraziţi hematofagi 895
Parc des volcans, Rwanda 23
Parcul Naţional Arusha, Tanzania 28
Parcuri, oraşe 216
Parfum franţuzesc 357
Parfum, flori 346
Pârghii 568
Părinţii Pelerini 614, 676
Părinţii Pelerini 658
religii 739
sculptura 775
Părinţii ploşniţe 475
Paris, Clădirea Operei 835
Paris, Comuna din 535
Paris, Franţa 356
Parkinson, Sydney 244
Parks, Rosa 511
Parlamentul britanic 737
Parsis 456
Parson Jack Russell, terrierul 207
Parsons, Charles 303, 304
Partea superioară a solului 788
Partenogeneza, gândaci 693
Partenon, Atena 401
Parthian, Imperiul 455, 456
Particule
acceleratoare de particule 298
amestecuri **78**
compuşi 559
fizica particulelor 655
gaze 375
gravitaţie 398
lichide 514
materie 538
mişcare termică 200
solide 778
subatomice 842
Partida de ceai din Boston 49
ceaiul de mentă 29
ceremonia ceaiului 766
în Georgia 187
în Malaysia 524
în Sri Lanka 467
producători de ceai 462
Partidul Basc 822
Partidul Congresului Naţional Indian 448, 372
Partula 579
de eleşteu 579
Părul
corpul uman 674
mamifere 549
Părul lui Pele 904
Pasajul de Nord-Est 673
Pasajul de Nord-Vest 673
Paşapoarte 17
Pasărea cântătoare a lui Cetti 638
Pasărea de foc (Stravinski) 811
Pasărea paradisului a reginei Victoria 638
Pasărea secretar 32, 136
Pasărea-liră 133
Păsări 132-134
bâtlanul, barza şi flamingoul **149**
camuflaj şi culoare **178**
ciori 245
clasificare 915
curtare 89
fauna Asiei 523-3
fauna australiană 132-133
fauna de câmpie 667
fauna deşertului 338
fauna Europei 316-17
fauna insulelor 472
fauna peşterilor 189
hibernarea 431
ouă 637-638
păsări care nu zboară 345
păsări de pradă 135-7
pescăruşi şi păsări rinocer 663
raţe, gâşte şi lebede 276
zborul 89, 87
Păsări cântătoare **654-655**
a lui Cetti 638
pasărea ţesător 262
pitulicea de Kentucky 653
Păsări care planează 87
colibri 517
vânturelul 135
Păsări carnivore 133, 653
Păsări consumatoare de insecte 652, 653, 654
animale insectivore 105
şopârle 839
Păsări consumatoare de peşte 653
Păsări de apă 716
Păsări de pradă 135
lanţuri şi reţele trofice 350
Păsări de ţărm 659
Păsări marine 660
cocostârci 149

lăstuni 517
lebede 276
păsări cântătoare 655
tucani 223
Păsări nectarivore 654
Păsări rinocer 663
pasărea rinocer trompetistă 663
rinoceri 82
Păsări țesător 262
cu capul negru 638
Păsări zburătoare 459, 477
Pascal, Blaise 238, 690
Passchendaele, Lupta de la (1917) 724, 906
Passeggiata 476
Passeriforme 654
ouă 638
Paștele 257
Paștelui, Insula 496, 531, 635, 679
Pasteur, Institutul 267, 645
Pasteur, Louis 544, 645
Pasteur, Louis 645
Pasteurizare 645
Pastorala, simfonia (Beethoven) 151
Păstrăvul 340
curcubeu 667
Patagonia 65, 67, 788, 70
Patinaj 690, 897
in linie 794
Patinaj artistic 800
Patinaj viteză 800
Patine 690
Pătlagina mare 371
Patrick, Sf 210, 488
Patronaj, Renașterea 708
Pauling, Linus 92, 215
Păunul 166, 325, 325
Pavarotti, Luciano 629
Pavel, Sf 256, 257, 484
Pavlof, vulcanul 634
Pavlova, Anna 141
Payne-Gaposchkin, Cecilia 820
Peace Pledge Union 591
Pearl Harbor 815, 726
Pearse, Patrick 488
Peary, Robert 673
Pecari 702
Pedeapsa 472
Pedeapsa capitală 472
Pedepse corporale 472
Pediatrie 541
Pedro I, Împăratul Braziliei 790
Pedro II, Împăratul Braziliei 705
Pehblendă 267
Peipus, Lacul 112
Peisaje glaciare 413-414
fotografie 380
Peisaje periglaciare 850
Pekinges-ul 207
Pelé 351
Pelerinaje 762
hinduism 422
Pelicani 660
Peloponez 403
Peloponeziene, Războaiele 420
Pelvis 765
Penda 27
Pene 132
bufnițe 172
camuflaj și culoare **178**
păsări marine 660
rațe 716
Penicillium 226
Peninsula Arabiei 406
Peninsula Iberică
Penis 743, 96
Pennsylvaniană, epoca 378
Penrose, Roger 399
Penzias, Arno 838
Peon 209
Péotin 589
Pepenii 366, 390
Pepin, Regele francilor 358
pepiniere 525
Peprilus triacanthus 669
Pepys, Samuel 529
Percheron, calul din rasa 175
Percuție, instrumente de 478, 480
Perestroika 795
Pereți, clădiri și construcții 229
Pérez de Cuéllar, Javier 863
Pericle 420
Peridotit 758
Perioada de rut 203
Perioada de rut, elefanți 303
Perioade de gestație 917
Peristaltismul 276
Perkin, William Henry 900
Perle 259
Permafrost 76, 850
Permanganat de potasiu 78
Permiană, perioada 378, 892
Perrault, Charles 530
Perry, Commodore Matthew 481
Persan, Imperiul 455-456
Persana cu păr lung 678, 679
Persefona 907
Persepolis 455
Persoane cu dizabilități
educație 294
Personal computer (PCs) 237, 238
Personalitatea, creierul și 254
Perspectiva 71, 507, 741
Peru 286
Peru 286
Peruși 643
Perușul patagonian 653
Pesach 487
Pescăruși 663
comuni 663
cu cingătoare 663
europeni 316
malahit 339
Pescuit 664
bărci 886, 888
bâtlani 149
Benin 46
Burma 858
Chile 99
Emiratele Arabe Unite 810
Islanda 90
Japonia 505
Kiribati 680
Mauritania 34
Mozambic 32
oamenii preistorici 689
Oceanul Arctic 64
Oceanul Indian 626
Oceanul Pacific 635
Oman 808
Peru 286
piscicultura 664, 635
Portugalia 683
resurse mondiale 932
Statele Unite 865
sumerieni 826
Surinam 792
Taiwan 208
urși 884
vezi și Pești
Vietnam 897
Pescuitul la setcă 664
Pescuitul la undiță 664
Peștele clovn 290, 668, 483
Peștele clovn țepos 669
Peștele ferăstrău 732
Peștele gramma regal 669
Peștele paradisului 262
Peștele țesător 668
Peștele zebră tubular 669
Peștele-arcaș 669, 340
Peștele-chitară 731
Peștele-dulgher 669
Peștele-înger (scalarul) cu inele albastre 669
Peștele-lanternă 669
Peștele-scorpion 669, 86
Peștele-scorpion 733, 86
Peștele-secure 669, 623, 793
Peșteri 665
altare 447
fauna 189
oamenii preistorici 689
păianjeni de peșteră 648
picturi rupestre 71, 358, 673, 312
Peșteri de fisură 665
Peșteri de lavă 665
Peșteri marine 665
Pești 667-8
animale veninoase **86**
bancuri 89
cămine 262
fauna lacurilor și râurilor 340
fauna mlaștinilor și bălților 340
fauna oceanelor 622
fauna pădurilor tropicale 348
fauna peșterilor 189
hrană 349
migrația 84
mișcări 89
preistorice 892
rechini și raiforme 732-5
recifele de corali 733
recorduri 919
vezi și Pescuit
zborul 87
Pești cu schelet osos 667
Pești de apă dulce 668, 669, 670
Pești papagal 599
Pești plați 667
Pești sanitari 668
Pești țepoși 89
Pești undițari 668, 623
Pești zburători 87
Pești-balon 86
Pești-chirurg 668
Peștii Dipnoi 331, 431
Peștii lipsiți de mandibulă 667
Pești-valiză 669
Pétain, Marshal 359
Petale 346
Petele solare 814
Peter Pan (Barrie) 531
Peter Rabbit's Race, jocul 831
Petipa, Marius 141
Petra, Jordan 822
Petrarca 741
Petrochimie 625, 626, 564
Petrograd *vezi* St. Petersburg
Petrograf
microscoape 586
Petrol 625
Petrol 625-6
Petroliere 888
Petrologie 378
Petru Hermitul 261
Petru I cel Mare, Țarul 729, 356
Petru III, Țarul 356
Peugeot, biciclete în 5 viteze 154
PH, scara 12
solul 788
Pharsalus, Bătălia de la (48 î.Hr.) 212
Phloem 654, 665, 246
Phnom Penh, Cambodgia 897
Phoebus, fluturele 240
Phyllastrephus flavostriatus 638
Phyllostomus hastatus 525
Pi 536
Piane 591
Piatra din Rosetta 100, 296
Pica, iepurele șuierător 441
Picasso, Pablo 672
Piccard, Auguste 329
Piccard, Jacques 329
Picioare
cămile **201**
păsări 132
reflexologie 572
Pico Duarte 188
Pictograme 776
Pictura 673
date 938
decorarea corpului 219
Gupta, Imperiul 447
icoane 160
istoric art 71-3
Monet, Claude 562
muzee 583
picturi rupestre 71, 358, 673, 312
Picasso, Pablo 672
Pointilism 265
restaurarea 583
picturi rupestre 34
Safavid, Imperiul 461
Epoca de Piatră 312
Vopsele 71, 900
pigmente 265
Picturi cu nisip, amerindienii 496
Picturi pe rocă 34, 312
vezi și Picturi rupestre
Piculina 480
Piele
amfibieni **80**
corpul uman 674
elefanți 302
hipopotami 423
reptile 745, 311
șerpi 826
Pieptănarița 440
Piersici 390
Piese
dramaturgie 272-3
teatre 835-6
Pieta 741
Pieți 760
souk 29, 760
Pietoni 716
Pietre prețioase 258-259, 467
Pietre prețioase 259
Pietre prețioase organice 259
Pietre semiprețioase 259
Pietrificarea, fosile 377
Pietriș, plaje 877
Pigmenți 265
piele 767
vopsele 900
Pilat din Pont 484
Pilonii islamului 489
Pinacate, Parcul Național 551
Pinatubo, Muntele 650
Pingos 850
Pinguini 351, 351
Pinnacles, deșertul 93
Pinnipedia 748
Pinochet, Augusto 790
Pinocite 211
Pinteni, păsări de pradă 135
Pinto, caii din rasa 175

Pinul 247
alb 64
de piatră 248
Pinus longaeva 663
Pioneer 10, sonda spațială 797
Piper 23
Piramida cu trepte, Saqqara 25, 676
Piramide 676
aztece 62
Egipt 25, 208
Maya, Imperiul 565
Piranga olivacea 655
Piranha 668, 500, 348
Pirați 307, 659
Pirineii 308, 309, 798
Pirul gros 440
Pirul târător 440
Pisica abisiniană 679
Pisica de nisip 520
Pisica lui Geoffroy 520
Pisica-leopard 520
Pisica-pescar 520
Pisici 678-5
comportament 89
lei și alte feline sălbatice 518-13
mustăți 549
ochi 85
reproducerea 550
Pisici cu păr lung 679
Pisici cu păr scurt 679
Pisici de mare 623, 731-5
"torpila" electrică 732
cu pete albastre 732
pătate 732
Pisicile de junglă 520
Pissarro, Camille 495, 561
Piste, aeroporturi 17
Pistoale 409, 108
Pistoale semiautomate 108
Pitagora 604
Pitcairn, Insula 680
Pitch, Lacul 625
Pițigoiul albastru 655
Pitohui, pasărea cu glugă neagră 86
Pitonul 745, 826
de Calabria 311
de tigrat 311, 834
Pituitară, glanda 254, 438
Pius II, Papa 197
Pixuri 910
Pixuri cu pastă 484, 910
Pizarro, Francisco 442, 789
Placa de bază, computere 237
Placenta 550, 744
Placheta de mare 353
Plachete 414, 474
Plăci convergente, deriva continentală 242
Plăci tectonice 242-243
Plăcile cu circuite integrate 301, 484
Plaje 877
Plaje propriu-zise, de golf 877
Plămânii și respirația 691
Planarii 895
Plancton 252, 868, 622
Planete 680-2
astrologie **122**
astronomie **124**
din afara Sistemului Solar 280
Planete de rocă 680
Planetele de gaz 661-2
Plângătorul 440
Planta piedică 133
Plantații
de arbori de cauciuc 790
sclavagism 772
sfeclă de zahăr 190
Planta-urcior 685, 340
Plante 663-9
botanică 156
celule **211**
clasificare 510, 914-15
fauna Asiei 523-3
fauna Australiei 132-100
fauna peșterilor 189
morfologie 665
plante carnivore 685
Plante anuale 663
Plante perene 663
Planul înclinat 568
Plasma
materie 538
sânge 414
Plastic 564
polimeri 215
produse din petrol 626
Plasticitate 778
Plata, Río de la 66
Platforme petroliere 625
Plath, Sylvia 695
Platina 550, 925
Platon 420
Platoșe, armuri 70
Platouri de filmare, filme și producția de filme 364
Playa 274
Pleiade 807
Pleistocen, epoca 378
Plexul brahial 253
Plexul sacrat 253
Plimbări pe munte 177
mișcările plăcilor tectonice 243
presiune 690
subterană 621
vânturi 266
Plimbări, drumeții 177
Pliocen, epoca 378
Ploaia 698, 902
clima **231**
Curcubeul 264
deșerturi **274**
formarea peșterilor 665
furtuni 393
musonul 231, 449
ploaia acidă 12, 699
râuri 730
Ploaia acidă 12, 699
Plopul alb 689, 248
Pluguri 324, 461
Pluguri de zăpadă 181
Plumb 550
Sticlă plumbopotasica 822
tabelul periodic 925
Pluta 669, 683
Plute 866
Plute de salvare 888
Plutirea 690
vase și bărci 886
Pluto 680
date 921
Sistemul Solar 815
Plutoniu 924
energie nucleară 310
Plymouth, SUA 676
Po, râul 475
Pobeda, Vârful 80
Pochivnicul 689
Podul Akashi Kaikyo, Japonia 694
Podul lui Adam, Sri Lanka 467
Podul Prieteniei, Mekong 897
Poduri 694
cele mai lungi poduri suspendate 934
Poduri hobanate 694
Poduri în arc 694
Poduri în consolă 694
Poduri pe grinzi 694
Poduri suspendate 694, 934
Poe, Edgar Allen 529
Poezia epică 695
Poezia lirică 695
Poezia narativă 695
Poezie 695
epopei 515
pentru copii 205
poeți importanți 941
Shakespeare, William 753
Poezie de laudă 695
Poezie de război 695
Pogromuri 487
Pointer-ul 207
Pointilism 265
restaurarea 583
Poitiers, Lupta de la (1356) 723
Poker (joc de cărți) 201
Pol Pot 897
Polară, clima 231
Polaroid, aparatele de fotografiat 163, 93
Polen 687
Polenizare 51, 346
Polhem, Christopher 520
Poli, magneți 522
Poliakov, Valeri 86
Poliedre 536
Polietilenă 564
Polifonie 604
Poligoane 536, 926
Polimeri 215, 564
Polinezia 679
Polinezia 679-80
Polinezia 696
Polinezia 93, 129, 679-80
Polinezia Franceză 679, 680
Polipi, coral 733
Polisario, Frontul 29
Polistiren 564
Poliția 676
armura 69
legea 504
vase fluviale 888
Poliția secretă 676
Politica 424-2
festivaluri 328
lumea politică 928-9
partide politice 392
politicieni 392
steaguri 340
Politica Agricolă Comună (PAC) 315
Politica socială, Uniunea Europeană 315
Pollock, Jackson 495
Pollux 725
Polo 111, 288
Polo, Marco 320, 500, 498
Polonia 313
poluarea 841
Poloniu 267, 925
Poluarea 699-700
aer 18, 700
catalizatoare 179
energie nucleară 310
în Japonia 481
încălzirea globală 231
industrială 235
mașini și camioane 178
ploaia acidă 12
și selecția artificială 319
uleiuri 13, 625, 700
Polul Nord 64
explorarea polară 329, 673
Polul Sud 56
Pombal, Marchizul de 705
Pompei cel Mare 212
Pompei, Italia 100, 71, 377
Ponei 175
Poneiul de munte irlandez 175
Pont du Gard, Nîmes 725
Pontici, Munții 852
Pontificat *vezi* Papi
Pop Art 73
Pop, muzica 718-19
Popenchiul 225
Popoarele mărilor 844
Popocatapetl 101, 551
Popper, Karl 742
Populația
date 930
lanțuri și rețele trofice 350
niveluri de trai 931
Populația adena 65
Populația afar 30
Populația ainu 504, 506
Populația ashanti 45
Populația bantu 21, 23
Populația betamaribé 46
Populația lumii **930**
Populația urbană, date 930
Populația/poporul anasazi 65
Populus 378
Porci 325, 702
Porci mistreți (*Sus scrofa*) 702
Porci sălbatici 702
Porci spinoși 702, 837
americani 64
Porcul de pădure uriaș 702
Porcul pitic 702
Porcul roșu de râu 702
Porcușorul de Guineea 837
Porifera 576
Porsche Carrera 911
Port Louis, Mauritius 626
Port Moresby, Papua-Noua Guinee 636
Port Royal, Nova Scoția, Canada 182
Port Vila, Vanuatu 637
Port-au-Prince, Haiti 188
Portavioane 888, 722
Porțelan 685
chinezesc 632
Porțile de Fier 802
Porto, vinul 683
Portocale 799
Port-of-Spain, Trinidad și Tobago 189
Porto-Novo, Benin 46
Portugalia 703
comerțul cu sclavi 772
Galera Portugheză 623
istoric 705
Războiul din Angola 19
și America de Sud 67, 71
Portughez, Imperiul 705
comerțul cu sclavi 772
Porturi 681
date 934
Porumb
agricultura și creșterea animalelor **47**
mâncare 349
resurse mondiale 932
Porumbei 132
Porumbelul îndoliat 653
Poseidon 389, 401
"Poșetele sirenelor" 637
Postmodernismul, arhitectura 103
Postul Mare 328
Potasiu 298, 924
Potentilla palustris 371
Potosí, Bolivia 789
Potter, Beatrix 530, 532
Poulsen, Valdemar 828
Povestea soldatului (Stravinski) 811
Povești
literatură 515-16
literatură pentru copii 530-532

mituri şi legende 592
Poveşti din copilărie 531
Poveşti fantastice 531
Poveştile de aventuri 531
*P*oveştile unchiului Remus (Harris) 530
Powell, Colin 424
Poziţia de revenire 708
Prădători
Praf, materia interstelară 870
Praful de puşcă 209, 107
Praga, Republica Cehă 313, 197
Praseodymiu 924
Praxitele 71
Precambrian 378
Predarea
educaţie 294
şcoli şi colegii 741
Predica de pe Munte 484
Preerii 612
Prelucrarea metalelor 550
celtică 210
persană 456
Prelucrarea pietrei 580, 581
Premii
literatură pentru copii 205
Premiile Academiei 365
Premiile Nobel 215, 591, 842, 941
Premiile Oscar 365, 940
Premolari 824
Preoţi 907
Preşedinţi
democraţie 424
femei 948
Franţa 945
Statele Unite 944
Presiune 690
aer 18, 902
Presiune joasă, vânturi 266
Presiunea aerului 18, 707
şi auzul 883
vremea 902
Presiunea crescută
vânturi 266
vremea 902
Presiunea publică, politică 392
Presiunii, legea 375
vânturile 266
Presley, Elvis 718
Prespa, Lacul 804
Pretoria, Africa de Sud 21
Prezicerea viitorului 85
Priapus 389
Priestley, Joseph 18, 654
Prim miniştri
Prima Internaţională a Muncitorilor 535
Primate 568-70
Primele aparate de fotografiat 93
Primul ajutor 708
Primul Război Mondial 718, **724--725**
aeronave **906**
Africa **35**
avioane de luptă 721
bombardarea aeriană 107
contestatarii 591
Europa 322
Gallipoli 135
poezie de război 695
recunoaşterea din balon 94
Rusia 754
submarine 824
victime 719
Primula 684
Principe vezi Sao Tomé şi Principe
Principiile matematicii (Newton) 605, 840
Prisma, spectrul luminii albe 264
Prismatice, cristale 258
Privighetoarea 655
Prizonieri de război 883
Proba completă 288
Proba contracronometru, ciclism **222**
Proba pe echipe, ciclism **222**
Probabilitate, statistică 561
Probe de câmp şi de pistă 88
campioni 936
Probe de câmp,
Probe de cros, echitaţie 288
Probe, echitaţie 288
Probe, procese 505
Proboscis, maimuţa 339
Procariote 892
Procentaje 620
Procese
săli de judecată 505
vrăjitoare şi vrăjitorie 898
Procesele-spectacol, Uniunea Sovietică 795
Proconsul 437
Producători, filme şi producţia de filme 364
Prognoza vremii 709
Programe, computer 848
Programul spaţial al Uniunii Sovietice 733, 795
costume spaţiale 86, 690
navete spaţiale 685, 711, 721
sonde spaţiale 87, 756, 331
staţii spaţiale 797
Prohibiţia 815
Proiecţia azimutală 532
Proiecţia conică, hărţi 532
Proiecţii, hărţi şi cartografie 532
Proiectile 721, 107, 108
Proiectul Genomului Uman 377
Proiectul Marele Râu Artificial, Libia 29
Prolactină 438
Prometeu 334
Promethiu 924
Promptere, televiziune 830
Propagandă 424
Propan 626
Proserpina 389
Prospectarea, ştiinţele Pământului 842
Protactiniu 548, 924
Protecţia socială, Regatul Unit 738
Proteine 276
Protest, grupuri de 392
Protestantism 256
în Irlanda 488
războaie religioase 310
Reforma 704
Proteste populare, mişcări pacifiste 591
Protiste 868
clasificare 156, 914
evoluţie 280
Proton, maşini 524
Protoni 92, 842
Protostele 807
Protozoare 868, 869
Protuberanţe solare 814
Protuberanţe, Soare 814
Provincia Capului Bunei Speranţe, Africa de Sud 23
Provinciile negre, Africa de Sud 22
Proxima Centauri 871
Prumnoptys andina 248
Prune 390
Prusia 381-2
Pruta do Janelao, Brazilia 665
Przewalski, calul sălbatic 241, 174
Psihoanaliză 362
Psihiatrie 541
Psihoterapie 544
Pteridofite 327
Pterosaurs 892
Ptolemeic, universul 871
Ptolemeu I, Faraonul 143, 208
Ptolemeu, Claudius 532, 870
Pubertate 255
Publicaţii
cărţi **205**
desktop publishing (dtp) 848
Publicitate 710
agenţii 710
ziare şi reviste 910
Pudelul 207
Pueblo Bonito 65
Puerto Limito 65
Puerto Rico 188
Pufin 660
Pug-ul 207
Pui de găină 325
Pui de pisică 678
Pulsari 294, 807
Pulsul, primul ajutor 708
Puma 520, 64
Pumnale 108
Punct de fierbere 199, 200, 514, 924
Punct de sprijin 558
Punctul de topire 199, 924
Pundiţii 329
Punjab, Pakistan 639
Punk 719
Punta Arenas, Chile 99
Pupe
fluturi şi molii 158
metamorfoza 475
Pupile, ochi 322
Pupin, Michael 911
Puricele negru roşu 166
Purici 156, 644
Puritani 676, 704
Puşca fotografică Marey 93
Puşti 409, 107, 108
Putere *vezi* Energie
Puteri, numere 620
Putrajaya 525
Pyongyang, Coreea de Nord 249

Q

Qatar 406, 810
Qianlong, Împăratul Chinei 79
Qin Shih Huangdi, Împăratul Chinei 209
Qin, dinastia 209
Qing, dinastia 210
Qolleh-ye-Damävand, Iran 463
Quark-uri 92
Quasari 87, 394, 870
Québec, Canada 181, 182, 614
Quechua, indienii 67, 161
Queensland, Australia 129
Quercus 378
Quetzalcoatl 101, 585, 592
Quipu 442
Quisling, Vidkun 740
Quito, Ecuador 286
Quorn 226

R

Ra 592
Rabat, Maroc 29
Rabia 645
Rabini 487
Rachete 906, 711-1
Răchitarul 373
Racine, Jean 272, 358
Rackham, Jack 659
Raclete, unelte din silex 312
Racquetball 797
Rădăcini
copaci **246**
plante 665
Radar 713
aeroporturi **17**
navigaţie 610
prognoza vremii 709
Rădaşca 638, 401, 477, 347
Radiaţii
Big Bang **155**
căldura 200
Ceaţa "de radiaţie" 615
radioactivitate 697
raze X şi spectrul electromagnetic 911
Radiaţii ultraviolete
astronomie 881
spectrul electromagnetic 717
stratul de ozon 126
Radio 589, 696, 850
Radioactivitate 715
Curie, Marie **267**
Meitner, Lise 548
Radiodifuziune
dramaturgie 283
radio 696
televiziune 829-30
video 875
Radioizotopi 697
Radioterapie 697
Radiu 267, 924
Radon 925
Rafael 741, 708, 776
Raffles, Sir Stamford 525
Rafia 690
Rafinarea
oţelului 467
petrolului 626
Ragdoll, pisica 679
Răget, lei 518
Ragtime, muzica 482
Raiduri aeriene, al Doilea Război Mondial 727
Rajang, râul 523
Raliuri 576
RAM (random-access memory) 237
Rama V (Chulalonkorn), Regele Siamului 78
Ramadan 490
Ramayana 421
Rambutani 390
Râme 89, 895
Rameses II, Faraonul 25, 295, 296, 425
Ramon y Cajal, Santiago 253
Rana 378
Randament, mecanisme simple 568
Rândunele 134
Rândunica de casă 354
Rândunica de mare 660
Rândunica furtunii 660
Rangoon, Burma 858
Rankine, William 303
Ranunculus flammula 689
Rapănul 226
Raphidonema 378
Raphus 378

Rapoartele sexuale 743
Rarefacții, unde de sunet 827
Rarotonga, Tratatul de la (1986) 607
Ras al Khaimah, Emiratele Arabe Unite 810
Rasa, stratificarea socială 785
Răscoala Boxer (1900) 120, 210
Răscoale 718
Rase de cai grei 175
Rășina, conifere 247
Rășina, metode de apărare ale plantelor 686
Rasism, apartheid 21
Rastafarienii 187, 190
Râsul 520
  cafeniu 519
  spaniol 320
Râsul roșu 519, 520
Rața mandarină 276
Rațe 716, 325
Rațele Khaki Campbell 716
Raționalizarea, Primul Război Mondial 908
Ratoni 885, 354
  comuni 551
Râul Amu-Daria 80,733
Râul Aras 186
Ray, Satyajit 366
Războaie **718--719**
  aeronave 906
  care 436
  cavaleri **196**
  Imperiul Mongol 596
  Leonardo da Vinci 521
  major cele mai importante războaie 947
  zei și zeițe 908
Războaiele Napoleoniene **720**
  arme **107**
  Imperiul Otoman 454
  mișcări pacifiste **591**
  radio 714
  războaie religioase 321
  refugiați 198
  vase 888
  vezi și Armate; Soldați
Războaie civile 718
  Războaie de țesut 832
  Războaiele anglo-birmane 78
  Războiul civil american 48, 868, 815, 883
  Războiul civil englez 738
  Războiul civil rus 734
  Războiul civil spaniol 800
Războaiele cu burii 98, 23
  istoric 23
  meșteșuguri 581
Războaiele Galice 212
Războaiele Indiene 596
Războaiele Napoleoniene (1797-1815) 595
  normanzi 610
  Romanii 457
  vezi și Soldați
Războinici, vikingi 898
Războiul algerian 359
Războiul civil american 48
Războiul civil englez 738
Războiul civil spaniol 672, 800
Războiul Coreean (1950-53) 79, 728, 249
Războiul Crimeii (1853-56) 608
Războiul cubanez (1898) 190
Războiul de 100 de Ani **723**
Războiul de 30 de Ani 381
Războiul de Șase Zile (1967) 883
  războaiele cu arabii 79
Războiul de Treizeci de Ani 381, 382, 740
Războiul din Angola 19
Războiul din Golf (1990-91) 463, 700, 883
Războiul din Gran Chaco (1932-35) 161
Războiul Franco-prusac 359
Războiul Iran-Irak (1980-88) 79, 718
Războiul Peninsular (1808–14) 595
Războiul Rece 728, 795, 815
  Cortina de Fier 311
  explorarea spațială 797
  istoric 729, 356
  mișcări pacifiste 591
  propaganda 424
Războiul Rozelor (1455-85) 738
Războiul Ruso-japonez (1904-5) 481
Războiul Sino-japonez (1894-95) 481
Războiul Țăranilor (1524-26) 381
Războiul troian 401
Războiul urechii lui Jenkins (1739) 66
Razdan, râul 187
Raze gamma 697
Raze infraroșii 200
  spectrul electromagnetic 911
  telescoape cu infraroșii 870
Raze X **717**
  Curie, Marie **267**
  folosirea în medicină 572, 573, 842, 770
  scannere pentru siguranță 17
  telescoape 881
Reacții chimice 214
Reacții reversibile 214
Reactoare, energie nucleară 310
Reactorul rapid, energie nucleară 310
Reagan, Ronald 728
Realism, dramaturgie 272, 283
Realitatea virtuală 848
Rebeliunea pentru whisky (1794) 905
Reber, Grote 828
Receptoare radio 696
Receptori senzoriali 253
Recesiune, Marea 399
Recesive, genele 377
Rechini 732-5
  balenă 732
  câinele de mare 623, 732
  doică 732
  înger 732
  lămâie 732
  lanternă 732
  leopard 732
  marele rechin alb 241, 667, 732, 732
  ouă 637
  rechinul Port Jackson 669, 732, 732
  vulpe 731
Rechinul câine 732
Rechinul negru de coral 733
Reciclarea
  hârtiei 642
  plasticului 564
  sticlei 822
Recife de coral 93,130, 733, 626, 471
Recordul vitezei pe uscat 576
Recorduri, animale și plante 918-19
Recrutare
  armate **106**
  Primul Război Mondial 724
Rectul 276
Recuzită, teatru 845
Redgrave, Steven 736
Redonda 188
Reducere, reacții chimice 214
Reflecția 509
Reflexia internă totală 509
Reflexologie 572
Reforma 704
  altare **56**
  legile religioase 505
  războaie religioase 310
  romană 725, 726
  semne și simboluri 776, 764
Refracția 509
Refugiați 198, 883, 930
Refugiații în bărci 897
Regatul Unit **735-738**
  anglo-saxonii **81**
  Revoluția Americană 749
Regele Lear 366
Reggae 187, 718
Regi și regine 424
  britanice 943
  faraoni 295
  feudalismul 329
  franceze 945
Regine
  albine și viespi **51**
  furnici și termite 58
  vezi și Regi și regine
Regizori
  filme și producția de filme 364, 940
  teatru 845
Regnuri, clasificare 914
Regolit 788
Regulator, ceasuri cu 862
Regulile războiului 883
Reînarmare 555
Reîncarnarea, budismul 170
Relații publice 14
Relativității, teoriile 294, 398, 837, 870
Relaxarea 413
Relicvarii 546
Religii 739-740
  aborigeni australieni **11**
  amerindienii **77**
  babilonienii 103
  Biserica Celtică 210
  biserici și catedrale **157**
  Buddha **169**
  budismul **170-171**
  civilizația Văii Indusului **228**
  creștinism **256-257**
  cultura Chavín 213
  druizii 209
  Egiptul antic 295
  emigrația către Noua Lume 614
  hinduism 421-2
  Imperiul Bizantin 160
  Imperiul Khmer 490
  Imperiul Mughal 453
  inca 442
  islamismul 489-9
  iudaismul 501-502
  mănăstiri 560
  minoianii 589
  oamenii preistorici 689
  obiecte sacre 706
  olmecii 627
  polinezienii 531
  venerarea strămoșilor 34, 239, 556
  zei și zeițe 907-9
Rembrandt van Rijn 602, 673
Remus 725
Renașterea 742
  arhitectura 104
  art 71
  dramaturgie 272
  grădini 374
  în Franța 358
  în Germania 381
  Leonardo da Vinci 507
  Leonardo da Vinci 741
  muzica 588
  orașe 216
  știința 840-841
  teatre 835
Renglote 390
Renii 203, 551, 615
Renoir, Pierre Auguste 495, 561
Reproducerea 916
  albine și viespi **51**
  artropode **112**
  bacterii 868
  balene 139
  broaște și broaște râioase **165**
  cai **174**
  câini **206**
  canguri 183
  căprioare 203
  cărăbuși 638
  cosași și greieri 395
  crocodili **260**
  crocodili **260**
  dinozauri **278**
  fauna de câmpie 667
  fauna de mlaștină și de baltă 340
  fauna deșertului 338
  fauna insulelor 472
  fauna lacurilor și râurilor 339
  fauna oceanelor 622
  fauna pădurilor tropicale 349
  ferigi 327
  foci 748
  gândaci 676
  hipopotami 423
  insecte 475
  leoparzi 519
  lilieci 118
  mamifere 550
  mușchi și liverworts 275
  muște 602
  oameni 250, 709-10
  oi și capre 630
  ouă 637
  păianjeni 647
  paraziți 644
  păsări 652
  pești 668
  pinguini 351
  plante 687
  porci 702
  preistorică 892, 688
  rechini și raiforme 732
  recifele de corali 733
  recorduri 919
  reptile 311
  reptile 745-12
  rinoceri 755
  rozătoare 835
  salamandre și tritoni 765
  scorpioni 647
  șerpi 826
  șerpi 826-3
  și migrația 84
  șopârle 838
  șopârle 838-18

tigri 518
urşi 884
viruşi 869
Reproducerea asexuată, plante 687
Reproducerea sexuată,
Reproducerea vegetativă 687
Republica a Cincea, Franţa 359
Republica Cehă 312, 313
Republica Dominicană 188
Republici 424
Republicile Caucaziene 747-8
Requiem (Mozart) 579
Resortul motor, ceasuri 862
Respiraţia 691
peşti 667
plante 688
primul ajutor 708
Respiraţia aerobă 691
Resurse
conservarea **240**
lumea 932
ştiinţele Pământului 842
Resurse Mondiale **932**
Reţele neurale 457
Retina 322
Réunion 626
Revere, Paul 49
Reviste 603-4
Revolta de Paşti (1916) 488
Revolta Evreilor 725
Revolta indiană (1857-58) 448
Revolta portugheză 705
Revolta ţăranilor (1381) 546
Revoluţia Agrară 50
Revoluţia Americană 749
armate **106**
arme şi armuri **110-111**
Revoluţia culturală chineză 210, 212
Revoluţia din Februarie (1917) 734
Revoluţia din Octombrie (1917) 734
Revoluţia Franceză 45, 359, 361, 901
Revoluţia Industrială 310, 453-4
Revoluţia Rusă 734
vezi şi Rusia
Revoluţia Ştiinţiifcă 544
tehnologie 847
Revoluţia Verde 50
Revoluţie Americană 49
Revoluţie Chineză 212
Revoluţii 947
revoluţiile europene din 1848 535
Revolvere 108
Reykjavik, Islanda 90
Rezervaţii amerindiene 383, 596
Rezervoare 252
Rezistenţa aeriană 387
Rezistenţa la aer, biciclete 153
Rezistenţă, solide 778
Rezistori 301
Rheniu 924
Rhodes, Cecil 258
Rhodesia *vezi* Zimbabwe
Rhodesian ridgeback-ul 207
Rhodiu 924
Rhynchonycteris naso 525
Rhythm-and-blues 718
Ria 877
Richard I, Regele Angliei 261, 610
Richardson, Lewis 709
Richborough, Fortul 148
Richter, scara, 268
Richthofen, Manfred von 724
Rideau, Canalul 180
Riftul Medio-Atlantic 89, 90
Riftul Nord-Atlantic 243
Rifturi oceanice 243, 621
Rig Veda 421
Riga, Golful 112
Riga, Letonia 113
Rigel 820
Riley, Charles 632
Rimsky Korsakov, Nicolai 811
Rin, fluviul 379, 380, 819
Rinichi 96
Rinoceri 755
alb 240, 241, 755
de Sumatra 755
javanez 755
marele rinocer indian 755
sumerian 551, 755
Rio de Janeiro, Brazilia 163, 164, 790
Rio Muni 22
Riolit 758, 904
Ritm, muzica 604
Ritter, Johann 911
Ritualuri 785
budism 170
dramaturgie 283
hinduism 422
Ritualurile Primăverii (Stravinski) 811
Riad, Arabia Saudită 808
Rizomi 688
ferigi 327
Roata de tors 453
Robert de Valois 329
Robespierre, Maximilien 361
Robinson, Mary 488
Roboţi 756
explorarea spaţiului 331
Roboţii pentru detonarea bombelor 756
Rochester, Castelul, Anglia 194
Rochie *vezi* Haine
Roci 546-3
conţinutul de apă 730
cutremure **268**
eroziunea râurilor 730
fosile 377
geologie 842, 378
glaciaţiunea 385
lava 904
metoda forării prin exlozii 871
microscoape petrografice 586
peşteri 665
Roci magmatice 546, 758
Roci metamorfice 546, 758
Roci sedimentare 546, 758
Rocile calcaroase, peşteri 665
Rock şi pop, muzica 718-19
Rodocrozit 259
Rododendroni 118
Rodos, Grecia 208
Rodríguez, Símon 160
Rodul pământului (planta) 689
Roentgen, Wilhelm *vezi* Röntgen, Wilhelm
Roger I, Regele Siciliei 610
Roger II, Regele Siciliei 610
Rogers, Richard 859
Rogoz 316, 393
Rogoz 393-4
Rogozul paniculat 440
Roiuri de galaxii 394
stele 807
Role, frecare 387
Rolling Stones 718
Rollo Vikingul 610
Rolls Royce 180
ROM (read-only memory), computere 237
Roma 404
Roma, Italia 475, 476
Roma, Tratatul de la (1957) 311, 315
Roman, Imperiul 310, 457-459
alfabete 910
arhitectura 102
armata 106
arta 71
poduri 694
Romane 529
Romane de groază 529
România 761-8
România, Ucraina şi Moldova 761
Romanii 457
vezi şi Soldaţi
Romanov, dinastia 356, 734
Romantismul
Romero, Arhiepiscopul Oscar 60
Romii 728
limba 502
Rommel, Feldmareşalul 726
Romulus 725
Ronne, banchiza 56
Röntgen, Wilhelm 267, 655, 911
Roosevelt, Eleanor 438
Roosevelt, Franklin D 555
Roosevelt, Theodore 383, 868, 815
Roşcovul de Canada 689
Roseau, Dominica 189
Roşii 390
Roskilde, festivalul 328
Ross, banchiza 56
Ross, Diana 718, 865
Rossby, undele 266
Rössing, mina de uraniu, Namibia 31
Rossini, Gioacchino 629
Rotaţia culturilor 50
Rothko, Mark 495
Roţi 558
biciclete 153, 222
invenţia 483, 485
maşini 559
motociclete 153
Rotterdam, Olanda 602
Roua-cerului 685
Rounders 111
Rousseau, Jean Jacques 294
Royal Society of Victoria 134
Rozătoare 835-2
dinţi 549
hibernarea 431
iepuri 441
RS 180
Rwanda 23
Rub' al-Khali 406, 808
Rubel, Ira W 865
Rubeola 869
Rubicon, râul 161
Rubidiu 924
Rubinul 259, 834
Rucsacul 177, 198
„Rude", vrăjitoare 898
Rudenie 774
Rudolf I, Împăratul 428
Rugăciuni, Islamism 489
Rugby 351
Rugina 214, 467, 550
Ruguliţa 371
Ruhr, râul 380
Rujeola 869
Rulmenţi 387
Rulote 177, 193
Rus 729
Rushmore, Muntele 866
Rusia 75, 308, 731-32
"Rusia Albă" *vezi* Belarus
balet **141**
conducători 944
Cortina de Fier 311
istoric 729-30
mâncare 349
monarhi 944
şi Asia Centrală **120**
Russell, William 910
Ruth, Babe 795
Rutheniu 924
Rutherford, Ernest 310, 697
Rutherfordiu 924
Ruwenzori, Munţii 19, 20
Ruyter, Michiel de 602
Ryukyu, Insulele 504

S

Saab 99, maşina Turbo 180
Sabah 523
Sabatul 487
Sabie 69
Săbii 69, 108
Sacrificii
aztecii **136**
către zei şi zeiţe 907
Sacrificii umane 101, 739
Sadat, Anwar 646
Saddlebred, rasa de cai 175
Safari, parcuri pentru 912
Safavid, Imperiul 461
războaie cu Grecia 420
safirul 259
vezi şi Iran
Saga 515
Săgeţi 108
ca semne 787
vezi şi Tir cu arcul
Sagotierii 390, 247
japonezi 241
Sahara Occidentală 38
Sahara, Deşertul 19, 37, 42
comerţul trans-saharian 462
fauna 338
şi istoria Africii 34
tipuri de deşert 274
Sahel, regiunea 42
Sakura 450
Saladin 261
Salamandra 80, 765
europeană de foc 765
mandarin 80, 765
negricioasă de munte 343
Salamandra pătată 765, 347
Salamis, Lupta de la (480 BC) 420
Salat 489
Salazar, Antonio 705
Salcâmii 667, 686
Salcâmul galben 320
Salcia polară 351
Salem, procesele vrăjitoarelor din 898
Salginatobel, podul, Elveţia 694
Săli de judecată 505
Salieri, Antonio 579
Salim, Şeicul 453
Salinas Grandes, Argentina 99
Salinizare 788
Salisbury, catedrala, Anglia 157
Salisbury, Rhodesia *vezi* Harare, Zimbabwe
Salk, Jonas 570
Salmonella 869
Salubritatea 159, 413
Saluki (câinele) 207
Salyut 1, staţia spaţială 797
Şamani 762, 898

Samariu 924
Samarkand, Uzbekistan 77, 81
Samba 271
Sami, populația 617
Samoa 680
Samoa Americană 680
Samoa de Vest **697**
Samudragupta, Împăratul 447
Samurai 766
armura 69, 70, 766
săbii 108
Samurul 118
San Carlos, rezervația, Arizona 383
San Francisco, Conferința de la (1945) 863
San Francisco, SUA 268, 813
San José, Costa Rica 195, 60
San Juan , râul 193
San Juan, Puerto Rico 188
San Marino 476
San Marino 476
San Martín, Generalul José de 160, 790
San Salvador, El Salvador 194, 60
San, populația 31
Sana, Yemen 808
Sănătate și întreținere 413
Sănătatea mintală 413
Sănătatea publică 413
Sandiniștii 60
Sandwich, Insulele 244
SANE 591
Sânge
cheaguri 474
grupe sangvine 474
inima și sistemul circulator 414-15
sistemul urinar 96
transfuzii 474
vase de sânge 889
Sanger, Margaret 710
Sangha, populația 22
Sania 800
Sanscrită, limba 447
Santiago de Compostela, Spania 762
Santiago, Chile 99
Santo Domingo, Dominican Republic 188
Sao Nicolau, Insulele Windward 90
Sao Paulo, Brazilia 163, 164
Sao Tomé și Principe 34, 23
Sao Tomé, Sao Tomé și Principe 23
Saprofite 226
Săpunuri 13, 454
Saqqara, piramida, Egipt 25, 676
Sărăcia
Sarajevo, Bosnia și Herțegovina 803
Sarak, Parcul Național 816
Sărături 877
Sarawak 523
Sarawak Chamber 665, 523
Sărbători 845
Sărbători, iudaism 487
Sârbo-Croată, limba 804
Sarcina 744
fertilizarea *in vitro* (FIV) 572, 744
ginecologie 541
Sardinia 475
Sarea
Sargon al Akkad-ului 813
Sargon II, Regele Asiriei 84
Sari 219
Săritura cu prăjina 88
Săritura la înălțime 88
Săritura stând în mâini 503
Sărituri
atletism **125**
echitație 288
Sărituri la trambulină 410
Sărituri, gimnastică 410
Săriturile peste tauri, minoianii 589
Sarnath, India 169
Saro-Wiwa, Ken 19
Săruri 12
Sasanidă, dinastia 455, 456
Saskatchewan, Canada 182
Sate 635
Sateliți 739
astronauți și **123**
hărți 532
navigație 610
rachete 711
rețele de telefonie 452, 826
vremea 709
Sateliți geostaționari 739
Sateliții de observare 739
Satie, Erik 672
Satrapii 456
Saturn 661
date 921
inele 395
Sistemul Solar 815
sonde spațiale 797
Satyagraha 372, 511
Saul, Regele Israelului 844
Saurischia 265, 267
Savana 20, 335
Savery, Thomas 306
Sax, Adolphe 591
Saxifraga oppositifolia 351
Saxofonul 480
Saxonii **81**, 148
Scandinavia
Scandiu 924
Scannere
computere **237**
tiparul color 691
Scarabeul 401, 335, 459
Scări în spirală 568
Scatiul 654
Scaune 368, 369
Scelidosaurus 267
Scene 845
Schelete externe 89
Schelete hidrostatice 89
Schelete interne 89
Scheleton 800
Scheletul
animale **89**
corpul uman **250**, 770-771
mamifere 549
păsări 132
pinguini 351
Schi 897
Schi alpin 800
Schi nautic 611
Schi nordic 897
Schi sărituri 897
Schiller, Friedrich von 283
Schițe, desen 673
Schoenberg, Arnold 589
Schuman, Robert 315
Sciatic, nervul 253
Science fiction 742
roboți 756
Sclavagism 772
istoria Africii 34, 35
Scoarța Pământului 649
Scoici
uriașe 637, 635, 579
Scoicile 578
regale 623, 579
Sconcși 173
Scorbutul 244
Scorpii 418
Scorpioni 112, 338, 647-2
veninuri 86
Scorpionul imperial 648
Scorpionul marmorat 648
Scorpionului, constelația 820
Scoția 858-9
istoric 766
regi și regine 943
vezi și Regatul Unit
Scott, Căpitanul Robert Falcon 673
Scott, Dred 772
Scottish fold, pisica 679
Scottish terrier-ul 206
Scrabble 831
"Scramble for Africa" 35
Scrierea **773**
Civilizația Văii Indusului 228
Egiptul antic 296
hieroglifele 566
literatura **528-529**
scrierea cuneiformă 826
scrierea liniară de tip A 589
scrierea liniară de tip B 589
ziare și reviste **613-6**
Scrierea arabă 910
Scrierea hieratică 296
Scriitori **941**
Scrimă 229
Scripeți 568
Scufundare 690
Scufundări 503
submarine 812
Sculptarea lemnului 581
Sculptura 774-775
africană 496
celtică 210
cultura Chavín 213
date 938
decorarea bisericilor 157
Epoca de Piatră 312
etruscă 307
greacă 420
Imperiul Gupta 447
medievală 547
olmecă 627
statuile de pe Insula Paștelui 531
Sculpturi
lemn 581
sculptura 774
Scurgerea de suprafață, apa de ploaie 730
Scutari, spitalul din 608
Scutieri 196
Scuturi 69
Seacole, Mary 608
Seagram, clădirea, New York 63
Seborgiu 924
Secara 690
Secretariatul, Națiunile Unite 862
Secretarul-General, Națiunile Unite 862
Secreții mirositoare, mamifere 550
Secunde 837
Securi 108
Secvența principală, stele 820
Sedative 570
Sefardiți, evreii 474, 501
Seif, dune 274
Seikan, tunelul 871
Seismografe 378
Seismometre 268
Selecția artificială, înmulțire 331
Selecția naturală 272, 325
Selecția sexuală, evoluție 325
Seleniu 925
Seleucus 455
Selgiucidă, dinastia 455, 456
Semale de fum 232
Semiconductori 301
Semi-metale 550
tabelul periodic 924
Semințe 366-7, 687
hrană 349
păsări consumatoare de semințe 652, 653, 654
plante purtătoare de semințe 663
recorduri 918
Semiramida, Regina Asiriei 84
Semiramis, Regina Asiriei 84
Semiremorci 180
Semmelweis, Ignaz 544
Semnale
animale 166
fum 232
semnalizarea pe mare 340
steaguri 340
Semnale de alarmă 777
animale 179
Semnale vizuale, comportamentul animalelor 88
Semnalizarea pe marel 340, 850
Semne și simboluri 776-777
Sen no Rikyu 766
Sena, râul 356, 471
Senatul roman 457
Sendak, Maurice 205
Senefelder, Alois 692
Senegal 34
trupe cu tobe de oțel 189
Senegal, râul 42, 43
Sennacherib, Regele Asiriei 84
Sentimente 253
Senzorul CCD 87
Seoul, Coreea de Sud 249
Sepak raga 524
Separatiștii 676
Sepii 185, 579
Sequoia 246
metasequoia 241
Serapis 389
Serbia 804
Serigrafia 865
Serpentul (instrumente muzicale) 478
Servalul 519, 520
Servicii poștale 804-5
Serviciul civil 424
Setter, English 206
Seuss, Dr 205
Sevan, Lacul 186
Sevres, porțelan de 358
Sewell, Anna 205
Sex Pistols, The 719
Sexe, stratificare socială 785
Sexismul 785
Sextantul 610
Seychelles 19, 626
Sf. Lucia 186, 189
Sf. Marcu, Veneția 588
Sf. Petru, Roma 63
Sf. Sabina, Roma 157
Sf. Vincent și Grenadine 186, 189
Sfagnum, mușchi 573
Sfânta Treime 256
Sfântul Duh 256
Sfântul Imperiu Roman 191, 302, 310, 381, 428
Sfera cerească 85
Sfertul Gol 406, 808
Sfincterul piloric 276
Sfinți
relicvarii 546
zile de sfinți 257
Sfinxul verde 373

Shackleton, Ernest 673
Shaffer, Peter 579
Shah Jahan 453
Shakespeare, William 272, 301, 529, 753
Shakuhachi 592
Shang, dinastia 120, 209, 210
Shanghai, China 217
Shannon, râul 465
Shar pei, câinele 319
Sharjah, Emiratele Arabe Unite 810
Sharon, Câmpia 491
Sharpeville, masacrul de la (1960) 552
Shatt-al-Arab 464
Shaw, Percy 610
Shelley, Mary 529
Sheng 478
Shepard, Alan 721
Sherman, Generalul 48
Sherry 799
Shetland, poneiul 175
Shetland, rasa 206
Shi'ah, Islamismul 490, 448
Shikoku, Japonia 504
Shire, rasa de cai 175
Shinto 739, 935
Shiva 421
Shockley, William 301
Shofarul 478
Shona, populația 556
Shujai, Șah 453
Siam *vezi* Thailanda
Siamangul 544
Siameză, pisica 678, 679
Siberia 731
  stepa 76
  taigaua 76
Siboney, populația 186
Sicilia 475, 610
Sicomorul 390
SIDA (Sindromul Imunodeficienței Dobândite) 781
  simboluri 787
  virusul imunodeficienței umane dobândite (HIV) 159
Siddhartha Gautama (Buddha) 77, 169
Sidef 259
Siemens, Werner von 235
Sienitul 758
Sienna, Italia 496
Sierra Leone 35
  sculptura 746
Sierra Madre (Guatemala și El Salvador) 193
Sierra Madre (Mexic) 551
Sierra Nevada, SUA 813
Sifaka lui Coquerel 545
Siguranță
  mașini 179
  tunele 871
Șiismul 739
Sikorsky, Igor Ivan 15
Silex cioplit, Imperiul Maya 565
Silicații 546
Siliciu
  în Pământ 649
  tabelul periodic 925
Silicon Valley, SUA 813
Silozwane, peștera, Zimbabwe 689
Silser, Lacul 819
Siluriană, perioada 378, 892
Silvanus 389
Sindicate 779
Simbioza
  fungi 226
  micro-organisme 869
  peștii clown și anemonele de mare 294, 483
Simbolismul 787
Simboluri 787-777
  aritmetice 620
  chimice 924
  coduri și cifruri **232**
  ecuații 620
  matematice 926
  muzica 588
  steaguri 340
Simboluri aducătoare de noroc 776
Simen, Munții 19
Simetrie 536
Simfonii 589
Simptome, medicină 541
Simțuri
  animale **89**
  câini **206**
  mirosul și gustul 769
  neuroni senzitivi 253
  ochii și văzul 322
  păsări 133
  pisici 678
  receptori senzitivi 253
  urechile și auzul 883
Simulare pe computer 848
Simularea, computer 456
Sinagogi 487
Sinan 597
Sinapse, neuroni 253
Sincopa 482
Sind, Pakistan 639
Sindicate
Sindicate 235, **779**
Singapore 449, 523, 525
  bancnote 146
  economii dragon 79
Singapore City, Singapore 525
Single-uri, cele mai bine vândute 939
Sintetizatoare de voce 457
Sion 844
Sionism 121, 501
Sionismul 501
  vezi și Țărâmul Sfânt
Sioux, tribul 232, 596
Sip, Canalul 802
Sir Daria, râul 733
Sireniene 138, 894
Siria 821-2
  zei și zeițe 389
Siria și Iordania 821-2
  războaie 79
Sirian, Deșertul 75
Sirinx, păsări cântătoare 654
Sisteme de operare, computere 238
Sisteme numerice 620
Sistemul binar, matematică 620, 926
Sistemul binar, numere 620
Sistemul castelor 785
Sistemul cubic, cristale 258
Sistemul de Poziționare Globală (GPS) 610
Sistemul hexagonal, cristale 258
Sistemul imperial, greutăți și măsuri 878
Sistemul imunitar 159, 781
Sistemul Internațional de unități de măsură 927
Sistemul Monetar European (SME) 315
Sistemul monoclinic, cristale 258
Sistemul nervos central (SNC) 253
Sistemul nervos periferic 253
Sistemul nervos somatic 253
Sistemul ortorombic, cristale 258
Sistemul respirator 250, 691
Sistemul Solar 814-15
  astronomie **124**
  comete și asteroizi **236**
  câmpuri magnetice 522
  gravitație 398
  planete 680-2
Sistemul tetragonal, cristale 258
Sistemul triclinic, cristale 258
Sistemul trigonal, cristale 258
Sistemul urinar 250, **96**
Sistetizatoare muzicale 591
Sisulu, Walter 552
Sita, tiparul 865
Sitar 445, 480
Sitarul de pădure 659
Sitatunga 203
Sixtus V, Papa 197
Sjaelland, Danemarca 269
Skeleton Coast, Namibia 39
Skopje, Macedonia 804
Skylab, stația spațială 797
Slovacia 312, 314
Slovenia 803
Slovenia 803
SLR, aparate de fotografiat 93
Sly și familia Stone 719
Smalț, dinți 824
Smalțuri, olărit și ceramică 685, 632
Smarald 259
Smellie, William 544
Smochine 390
Smochinul banian 117
Smochinul strangulant 643, 348
Smogul 18
Smogul fotochimic 18
Snooker 796
Snow, John 544
Soarele 814-15
  ca și stea 807, 820
  câmpuri magnetice 522
  clima **231**
  date 921
  energia solară 304, 306
  energie 303
  formarea 155
  fotosinteza 654
  mărimea Universului 871
  petele solare 814
  radiații electromagnetice 911
  și temperatura aerului 902
  și timpul 837, 862
  teoria lui Galileo 395
Soares, Mario 705
Sobaek-Sanmaek, Munții 249
Socialismul 392
Socializarea 294
Societatea lui Isus *vezi* Iezuiți
Societatea Pumnilor Dreptății 220
Societatea Regală 605
Societatea Regală pentru Prevenirea Cruzimii față de Animale (RSPCA) 496
Societatea Regală pentru Promovarea Științelor Naturale 842
Societăți plurale 523
Societăți umane 774- 5
  drepturile omului 438
Sociologie 774
Socrate 787
Socrate 787
Sodiu 298, 924
Sofia, Bulgaria 404
Sofocle 420
Softball 111
Software, computere 848
Sognefjord 617
Soldați
Solenoizi 296
Solidaritate 857
Solide 778
  presiune 690
  stările materiei 538
Solitaire (jocul) 831
Solomon, Insulele 129, 637
Solomon, Regele Israelului 844
Solstiții 837
Solstițiul de vară 762
Solul 788
  aciditate 13
  alunecarea ușoară a solului 788
  păduri 902
Soluri calcaroase 788
Soluția salină 13
Soluții 78
Solvay, Ernest 13
Solzi
  muzica 588
  pești 667
  reptile 745
  șerpi 826
  unități de măsură 878
Somaleză, pisica 679
Somalia 30
Somba, populația 46
Somme, Lupta de la (1916) 724, 906
Somnul 254
  necesarul de odihnă, animale 917
Somon
Somoza, Anastasio 60
Sonar 713
  cartografierea platoului oceanic 621
  navigație 610
Sonde spațiale de survolare 331
Song de Nord, dinastia 632
Song, dinastia 209, 210, 498
Songhai, Imperiul 127, 450, 462
Songhai, Imperiul 462
Songhai, poporul 45
Sonni Ali 462
Sonni Baare 462
Sonora, Deșertul 551, 612, 615
Sony 828, 830
Sorbona 267
Sorbul 689
Soto, Hernando de 614
SoufriŹre, St Lucia 186
Souk 29, 760
Soul, muzica 718
Soweto, Africa de Sud 22, 23
"Spaima Roșie", SUA 728
Spania 798-800
  bancnote 146
Spanish Armada 301
Spânzul verde 689
Sparta 401
Spartacus 772
Spațiu
  astronomie **124**
  Big Bang **155**
  câmpuri magnetice 522
  găuri negre 399
  gravitație 398
  Teoria Generală a Relativității 294
  vezi și Astronomie; Universul
Spațiului, măsurarea 878

Specii
clasificare 914
evoluție 325
Specii intermediare, evoluție 331
Spectrometrie de masă 559
Spectroscoape 264
Spectrul de emisie 264
Spectrul electromagnetic 911
lumină 264, 605
stelară 820
vorbirea 502
Spectrul luminii albe 264
Spectrul vizibil 717
Spenser, Edmund 301
Speranța de viață 931
Sperma 743
cromozomii sexuali 377
Spini, apărarea plantelor 686
Spioni 232, 728
Spirală, galaxii în 394
Spiritele naturii 762
Spitale 433
Spitz, Mark 503
Spleen 781
Sponsorizare
sport 794
televiziune 829
Spori 663
ciuperci **226**
ferigi 327
mușchi și liverworts 275
Sport 794
aeronave **16**
Africa de Sud **22**
atletism **125**
bărci 886
date 936-7
fotbal 351
Germania 380
gimnastică 410-411
Imperiul Roman 725, 726
Înot și scufundări 503
Japonia 505
Jocurile Olimpice 628
navigația și alte sporturi pe apă 736
Owens, Jesse 632
Portugalia 683
Regatul Unit 859
sporturi cu mingea 795-797
sporturi de contact 229
sporturi de iarnă 800
sporturi motorizate 801-6
steaguri 340
tenis și alte sporturi cu rachetă 797
timbre poștale 805
Sporturi cu mingea 795-797, 794
fotbal 351
mezoamerican 585
tenis și alte sporturi cu rachetă 797
Sporturi cu rachetă 794, 797
Sporturi de contact 229, 794
Sporturi de iarnă 181, 794, **800**
Sporturi motorizate 801-6, 794
Sporturi nautice **611**, 794
Sprenger, Jacob 898
Springer spaniel, English 207
Spume 78
Sputnik 739
Spyrogyra 751
Squash (sport cu rachetă) 111, 797
Sri Lanka 467
sumerieni 826
St. Bernard 217
St. George, Grenada 189
St. Gotthard, tunelul 819
St. Helena 90
St. John, Antigua și Barbuda 188
St. Kitts și Nevis 188
St. Lawrence, calea navigabilă 181, 61
St .Lawrence, râul 182, 614
St. Petersburg, Rusia (Leningrad) 729, 356, 732, 734
asediul (1941) 795
St. Vincent 235
Stadion, atletism **125**
Stadler, Anton 579
Staffordshire bullterrier-ul 207
Stalactite și stalagmite 665
Stalin, Iosif 728, 424, 795
Stalingrad, Rusia 908
Stalinismul 795
Stâlpi de susținere 871
Stamine 346
Stăncuța 245
Standardul aurului 562
Stanford, Universitatea 813
Stanhope, al treilea Conte Charles 865
Staniu 550, 925
Stanley, Henry 329
Stanley, Muntele 19
Stanley, William 296
Stanton, Elizabeth Cady 590
Stârcul 149
de noapte 653
egreta neagră 149
egreta verde 149
gigant 149
Starea de somnolență, animale 431
Stările materiei 538
Starley, James 153
Starr, Ringo 150
Statele Balcanice (*cunoscute astăzi ca* Europa de Sud-Est) 802
Statele Baltice 112-13
Statele din Golf 406-8
Statele Marilor Lacuri 812
Statele Unite ale Americii
Federația Americană a Muncii (FAM) 857
Forbal american 111, 351
Franklin, Benjamin 360
Războiul civil american 48, 868, 815, 883
recunoașterea din balon 45
Revoluția americană 49
Truth, Sojourner 849
Washington, George 886
Statica 376
Statică, frecare 822
Statistica 561
Statui *vezi* Sculptura
Statul Liber Irlandez 488
Statul Liber Orange, Africa de Sud 23
Statul *vezi* Biserica și statul
Stăvilare 787
Steaguri 816-7
coduri 232
pirați 659
„Stealth", bombardierul 718
Steaua Bethleemului 684
Steaua lui David 426, 764
Steaua solară roșie 353
Stegoceras 267
Stegosaurus 267
Steinbeck, John 555,529
Stejari 316, 246, 247
ghinde 390, 247
Stele 807-8, 870
astrologie **122**
astronomie **124**
constelații 921
culoare **264**
galaxii 394
găuri negre 399
Stele de mare 821
cumună 821
steaua de mare țepoasă 353
steaua lui Bloody Henry 353
Stele de mare fragile 821
Stele de neutroni 294, 807
Stele duble 807
Stele gigante roșii 807
Stele pitice albe 819
Stele Variabile 820
Sten, pistol semiautomat 108
Stenografie 910
Step, dansul 271
Stepa 76
Stepe
America de Sud **68**
Asia **117**
Australia 129
Europa 309
fauna de câmpie 335-7
pampas 65
vezi și Savana
Stephen, John 874
Stephen's Island 241
Stephenson, George 868
Steptoe, Patrick 572
Steroizi 569
Stevenson, Robert Louis 531
Sticla 822
de Boemia 313
feniciană 652
suflarea sticlei 822
vitralii 547
Sticlă borosilicată 822
Sticla cu sodă calcinată 822
Sticlă de boemia 313
Sticlă de plumb 822
Sticla de siliciu 822
Sticlă optică 822
Sticlă plană 822
Sticla termorezistentă 822
Sticleți 654
eurasiatici 653
Stigmaria 378
Stigmatul 687
Stiller, Mauritz 373
Stilul fluture, înot 503
Stimularea prin semne, comportamentul instinctiv 54
Stimulente, droguri 570
Stockholm, Suedia 816
Stoloni, plante 687
Stomacul 13, 276
Stomatologie 824
Stonehenge 689, 840
Storyboard-uri
filme și producția de filme 364
reclame 14
Stowe, Harriet Beecher 529, 772
Strabon 210, 320
Stradivarius, Antonio 591
Strănutul 691
Stratificarea socială 785
Stratigrafie 100, 378
Stratocumulus, nori 615
Stratopauza 91
Stratosfera 91
Stratul de ozon 91
găuri 700
Stratul de rocă consolidată 788
Stratul inferior, pădurea tropicală 348
Stratus, nori 615
Strauss, Johann cel tânăr 271
Stravinsky, Igor 589, 672, 811
Stravinsky, Igor 811
Stridii 578, 579
ascuțite 579
Stridulația, cosași and greieri 395
Strindberg, August 272
Stromatolite 892
Stromboli 475
Stronțiu 924
Struguri 156, 390, 476
Struțul 325, 345
Stuart, dinastia 738
Stuart, John 134
Studiouri
radio 696
de înregistrări 828
televiziune 830
Stuf 393-4
roșățeaua 684
rugina 440
Stupa 539
Sturgeon, William 296
Sturt, Charles 98, 329
Sturzul
cântec 599, 655
lui Swainson 653
Sturzul albastru de munte 64
Sturzul cântător 599, 655
Sturzul cântător cu calotă neagră 638
Stylus 910
Styracosaurus 267
SUA 393, 813
vulcani 471, 904
Subatomice, particule 92
elemente artificiale 298
fizică subatomică 842
Sublimarea 538, 778
Submarine 812, 718
Submarine nucleare 812
Submersibile 621, 690, 812
Submersibilul *Alvin* 812
Subsolul 788
Substanțe chimice
acizi și baze **12-13**
amestecuri și compuși **78-79**
analiza 559
apărarea plantelor 686
arme **107**
atomi și molecule **127**
Chimie **214-215**
comportamentul animalelor **88**
elemente 298
formule 92
inginerie 847
poluarea 699
reacții 199
tabelul periodic 924-925
Substanțe opace 509
Substanțe translucide 509
Substanțe transparente 509
Subzistența, agricultura de 47
Sucellos 210
Sucre, Antonio José de 160
Sudan 19, 25
Sudarea 375, 601
Sudeți, Munții 312
Suedia 816
blazoane 197
istoric 740
Suez, Canalul 25, 406, 866
Suffolk Punch, caii din rasa 175
Sufi 490
Sufragetele 334
Suharto, Generalul 451
Sui, dinastia 210
Sukkot 487

Sulawesi 451, 472
Suleiman I Magnificul, Sultanul 454
Suleiman, Mansa 450
Sulf
  în gazele naturale 626
  în Pământ 649
  smog 18
  tabelul periodic 925
Sulfit 925
Sulfuri 546
Sulfuric, acid 12
Suliţa, atletism **125**
Sultani, Imperiul Otoman 454
Sumatra 216, 451
Sumerienii 77, 826
  arta 71
  scrierea 910
Summer, Donna 719
Sumo, lupte 229
Sun Moon, Lacul, Taiwan 208
Sun Yat-sen 212
Sundiata 450
Sunetul 827
  auzul 883
  cantinele sociale 555
  comportamentul animalelor **88**
  înregistrarea 828
  instrumente muzicale 478
  unde de sunet 827
Supape, motoare 587
Superclustere, galaxii 394
Supercomputere 238
"Supercontinentul" 242, 280
Superior, Lacul 61
Supermarketuri 760
Supernove 87, 399, 807
Superputeri, Uniunea Sovietică 795
Suppiluliumas I, Regele hiţiţilor 425
Suprarealismul 495, 496
Supraveghere video 875
Supremes, The 718
Surfing 736
Surinam 792
Surori medicale 433
Surtees, John 801
Surveyor 3, vehiculul spaţial 797
Suryavarman II, Împăratul 490
Susa 455
Suspensii, amestecuri 78
Süssmayr, Franz Xaver 579
Susu, populaţia 35
Suva, Fiji 641
Svastica 764
Swan, Joseph 287, 509
Swazi 22
Swaziland 21, 22
Swing, jazz 482
Sydney Harbour, Podul, Australia 694
Syncom 2, satelitul 739
SyQuest, discuri, computere 238
Szent-Györgyi, Albert von 601

Ş

Şacalii 536
  auriu 537
„Şopârla lui Iisus" 838, 839
Şopârlele viermiforme 838
Şah 201-2, 732
Şarpe coral 178
Şarpele cu benzi negre 834
Şarpele cu coadă lungă 70
Şarpele cu coadă roşie 826
Şarpele de casă 347
Şarpele de mangrove 340
Şarpele de pământ 858
Şarpele de porumb 311, 834
Şarpele imperial 178
  şarpele regal comun 834
Şarpele inelat consumator de melci 834
Şarpele regal
  californian 834
  cu benzi cenuşii 834
Şarpele taipan 133
Şarpele uriaş cu rât de porc din Madagascar 834
Şarpele verde neted 834
Şarpele-mocasin 834
Şaua driadelor (fungi) 227
Şcoala de la Annales 493
Şcoli şi colegii 832
  vezi şi Educaţie
Şerbii, Rusia 356
Şerpaşi 115
Şerpi 745, 826-3
Şerpi cu clopoţei 85, 311
Şerpi cu fose nazale 826
Şerpi de apă 833
Şerpi de copac 826
Şerpi de mare 623
  senses 85
  venin 86
Şinşila 47, 836, 837
Şira spinării 549, 770
Şisturi 546, 758
Şisturi argiloase 758
Şoarecele de mare 353
Şoarecele de pădure 263
  cu gât galben 837
Şoarecele săritor 85
Şoarecele *vezi* Şoareci
Şoareci 835, 836, 837
  cuiburi şi vizuine **263**
  egipteni ţepoşi 837
Şoareci de câmp 837
Şobolani 835
  negri 836, 837
Şoguni 766
Şogunii Ashikaga 506, 481, 766
Şoimi 135, 658
Şoimii 135, 658
Şoimul călător 658
Şoimul sudic 135, 136, 337
Şomajul 555
Şopârla australiană gulerată 838
Şopârla cu coif 838, 839
Şopârla cu corn din Texas 839
Şopârla cu degete striate 338
Şopârla cu ochi 838, 839
Şopârla de grădină javaneză 311
Şopârla de nisip 338
Şopârla Gila 839
  dungată 839
Şopârla încornorată de munte 118
Şopârla monitor 70
Şopârla-anolă 347
  verde 839
Şopârle 838-18, 711
  comune 320
Şopârle consumatoare de resturi 839
Şopârle Skink 838, 745, 311
  cu limbă albastră 839
  cu ochi 839
  de copac 839
  de nisip 33
Ştampile şi insigne 776
Ştiinţa 742
  babilonienii 103
  chimie **214-215**
  Curie, Marie **267**
  Einstein, Albert 294
  electronică 301
  invenţii 461, 484
  istoric 840-841
Ştiinţele Pământului 842
  curenţii de aer **266**
  poluarea 18, 700
  temperatura 902
  vezi şi Atmosfera
Ştiri
  fotografie 380
  televiziune 829, 830
  video 875
  ziare 603-4
Şuruburi 568

T

T'aebaek-Sanmaek, Munţii 249
Tabele 369
Tabele de conversie pentru masă 927
  materie 538
  unităţi de măsură 927
Tabele de conversie pentru măsuri de suprafaţă 927
  măsurare 878, 927
Tabelul periodic 298, 924-925
Tabla 480
Table 201
Tabloide 603
Tadjikistan 116
Taglione, Marie 141
Tagus, râul 682
Tahiti 244
Tahmasp I, Şahul 461
Tahmasp III, Şahul 461
Taifunuri 628, 393
Taiga 76, 309, 646
  fauna 118
Tainele creştine 257
Taipei, Taiwan 208
Taiwan 208
Taiwan 79, 216, 218
Tajmulco 193
Takamine, Jokichi 438
Takla Makan, Deşertul 76
Talamus 254
Taliban 116
Talin, Estonia 113
Tallis, Thomas 301
Talmud 501
Tamarini
  cu moţ de bumbac 545
  leu auriu 544
Tamburina 480
Tamerlan 565
Tamilii 467
Tamla Motown 718, 865
Tancuri, războaie 108
Tandem, biciclete 154
Tang, dinastia 496, 79, 210, 632
Tanganyika 27
Tanganyika, Lacul 23, 32
Tango 271
Tanreci 418
Tanshan, cutremurul, China 268
Tantal 924
Tanzania 27, 219
Taoism
  înmormântări 785
  mănăstiri 560
Tapes, populaţia 789
Tapetum lucidum 85
Tapiri 755
Tapiserie 593
Tarahumara, indienii 552
Tărâmul Sfânt 844
  cavaleri 196
  Iisus Hristos 484
  în Irlanda 488
  mănăstiri 81, 560
Tarantule
  chiliană roz 648
  cu fundul roşu 648
  cu genunchii roşii 647
  cu picioare roşii 648
Tarife 235
Tarquinia, Italia 307
Tarsierul estic 545
Tartru, dinţi 824
Taşkent, Uzbekistan 116
Tasman, Abel 134, 98, 607
Tasmania 129, 134
Tastaturi, computere 237
Tatra, Munţii 312
Tatu 57, 319
Taurus, Munţii 852
Taxa pe timbre, Revoluţia Americană 49
Taxe vamale 235
Taxonomie 156
Tazmanian, diavolul 184
Tbilisi, Georgia 187
Tchaikovsky, Petr 141
Te Kanawa, Kiri 629
Teach, Edward (Blackbeard) 659
Teatre 835-6
  dans 270
  date 939
  dramaturgie 272-3
  grecesc 420
  opera 629
Teatre de operaţiuni 572
"Teatrul absurdului" 272, 283
Techneţiu 924
Technicolor 365
  camere de filmat 93
Teci (fasole) 349
Tegu, şopârla 839
Tegucigalpa, Honduras 194, 60
Tegumentar, sistemul 250
Tehnologia adecvată 847
Tehnologie 742, 847
  agricultura şi creşterea animalelor **48**
  medicală 572
Teheran, Iran 464
Tel Aviv, Israel 474
Telecomunicaţii 850
Telefoane 850, 826- 7
  sateliţi 452
Telefoane mobile 826, 827
Telefoto lentile 163
Telegraf 232, 850
Telenovele 283
Telescoape 828
  astronomie **124**
  Galileo Galilei 395
Telescoape reflectoare 828
Telescoape refractare 828
Telescopul Spaţial Hubble 329, 739, 797
  observarea Universului 870
Televiziune 829-30
  date 940
  dramaturgie 283
  inventarea 461, 484
  reclame 14
  telecomanda 301
  televiziune color 265
  video 875
Tellinidae 749
Telstar, satelitul 739, 830
Teluriu 925

Temne, populația 35
Tempera 71
Tempera, culori 900
Temperată, clima 231
Temperate, păduri 646
Temperatura 199-200
aerului 902
clima **231**
corpului 917
culoarea **264**
gaze 375
punctul de fierbere 199, 200, 514, 924
punctul de topire 199, 924
scări 199
tabele de conversie 927
Temperaturi corporale 917
Temple
Templierii 261
Templul inscripțiilor, Palenque 676
Templul lui Artemis, Efes 208
Templul lui Solomon, Ierusalim 844, 652
Tenakh 501
Tendoane 601
Tenia 644, 895
Tenis 111, 797
campioni 937
French Open, Campionatul de tenis 357
Tenis de câmp 831
Tenis de masă 111, 797
Tenis regal 797
Tennessee, calul de pas din 175
Tenochtitlán 101
Tensiunea de suprafață 514
Tentacule, caracatițe și calmari 185
Teodolite 229
Teorema lui Pitagora 536
Teoria echilibrului Universului 155
"Stealth", bombardierul 718
Teoria Generală a Relativității 294
câmpuri magnetice 522
gravitație 398
vezi și Astronomie; Universul
Teoria haosului 537, 655
Teoria Specială a Relativității 294
"Teoria Unificată", fizică 369
Teorii, metoda științifică 742
Teoriile creației 331
Tephra 904
Terapie intensivă, spitale 433
Terase, Filipine 650
Terauchi, Yoki 495
Terbiu 925
Terebratula 378
Tereza, Maica *vezi* Maica Tereza
Teritoriile de Nord-Vest, Canada 182
Teritoriu
animale **89**
păsări cântătoare 655
tigri 518
Termite 58, 335
Termometre 199
meteorologie 902, 709
Termoplastice 564
Termosfera, atmosfera 126
Terorism
aeroporturi **17**
armate **106**
Terrieri 207
Terrierul australian 207
Tertiară, perioada 378
Tesla, Nikola 296
Testiculele 438, 709
Testul cu flacăra, analiză chimică 559
Texcoco, Lacul 101
Textile impermeabile 856
Textile și țesături 832
batik 452
coloranți 900
din plante 690
georgiene 187
în Bangladesh 143
Tezcatlipoca 907
TGV (Train a Grande Vitesse) 357
TGV 357
Thabana Ntlenyana 20, 21
Thailanda 858
dans 270
meșteșuguri 581
Thailanda și Burma 857-858
Thalliu 925
Thant, U 863
Thar, Deșertul 444, 639
Tharp, Marie 621
The Mittens, Monument Valley 393
Theatre Royal, Haymarket, Londra 835
Theodosius, Împăratul 457
Thera 589
Theravada, budismul 171, 897
Thimphu, Bhutan 115
Thompson, Benjamin 199
Thompson, EP 424
Thomson, Joseph John 295
Thor 907
Thoriu 924
Thoroughbred, caii din rasa 175
Thrust 2 576
Thuliu 925
Thurber, James 530
Tiahuanaco, cultura 213
Tiananmen, Piața 210
Tibesti, Munții 24
Tibet 231
Tibetan, budismul 171
Tibru, râul 475
Tien Shan, Munții 80
Tiglath-Pileser III, Regele Asiriei 84
Tigrii 518, 520
animale pe cale de dispariție 241
camuflaj 178
fauna pădurilor tropicale 82
indieni 551
siberieni 240
Tigrii Tamili 467
Tigru, Râul 463, 826, 852
Tikal 565
Timbre 804-5
Timbuktu, Mali *vezi* Tombouctou
Timina 402
Timoftica 440
Timorul 451
Timp de expunere, aparate de fotografiat 92
Timp liber 785
Timpul 837-9
găurile negre 399
linia internațională a schimbării datei 634
zonele de fus orar internaționale 837, 929
Timpul de înjumătățire, radioactivitate 697
Timpul Mediu Greenwich (GMT) 862, 929
Timur 77
Timusul 438
Tin Pan Alley 718
Tipărirea în adâncime 865
Tiparnițe, tiparul 691
Tiparul 691-2
cărți **205**
tiparul color 265
Tiparul în relief 865
Tiparul înalt 865
Tipii 193, 596
Tipografie 864
Tirana, Albania 804
Tiroidă, glanda 438
Titan 661, 797
Titanic 414, 812
Titanii 401
Titaniu 924
Tițian 741
Titicaca, Lacul 161, 291, 67
Titrarea 559
Tlaltelolco 760
Tlaxcala 101
Toaletarea, pisici 678
Toalete, astronauți 123
Tobago 189
Tobe 478
africane 22
Todd, Mark 288
Todul jamaican 638
Togo 45
Tokay 839
Tokelau 680
Tokugawa Ieyasu 506
Tokugawa, șogunii 506, 507, 766
Tokyo, Japonia 504
Tolkien, JRR 531
Tollán 585
Tolpuddle, martirii din 857
Tolstoy, Lev 373, 529
Toltecii 101, 60, 585
piramide 676
Tom Brown's Schooldays (Hughes) 531
Tombaugh, Clyde 660
Tombolo, țărmuri 877
Tombouctou, Mali 45, 462
Tomografii computerizate 544, 842
Ton 664
pește săritor 628
Tondibi, Lupta de la (1591) 462
Tonga 680
Tonga 680
Tonkineză, pisica 679
Tonle Sap 876
Topa Inca 442
Topirea
bronzului 311
fierului 467
Topirea 538, 778
Topkapi, Palatul, Istanbul 454
Topoare de mână 312
Tora 501
Torch, Operațiunea 35
Tornade 393
Torpile 812, 108
Torpiloare 108
Torres, Luis Vaez de 134
Tortură, vrăjitoare 898
Torus 310
Totemuri 496, 597
Toussaint L'Ouverture, Pierre 190
Townes, Charles 503
Townshend, Charles "Napul" 80
Toyota 843
Toyota Praevia 180
Toyota, Shoichiro 843
Trabucuri 187
Trachyphyllia 378
Trafalgar, Lupta de la (1805) 595
Traficul 716
Trahit 758
Traian, Împăratul 457, 458
Tramp steamer vasele 888
Tramvaie 868
Trandafirul sălbatic 371
Transcaucazia 186
Transformările plăcilor tectonice 243
Transformatoare, electricitate 296
Transilvania, România 761, 728
Transmițătoare radio 696
Transpirația 654
Transplante, inima 541
Transport *vezi* Călătorii
Transport, aeronave 14
Transportori de mașini 179
Transportul aerian, istoria 866
Transportul maritim 867
Trans-Siberian Express-ul 732
tundra 76
Transvaal 23
Trântori, albine și viespi 51
Tranzistori 301, 484
Traquair House, Scoția 195
Trăsuri, transport
istoria 843
Tratativele asupra reducerii armamentelor strategice (SALT) 591
Tratatul antarctic (1959) 56
Tratatul de interzicere a testelor nucleare 591
Traulere 664, 888
Travaliu
industria 234
nașterea 744
sindicate 857
Travertin 904
Treblinka 908
Trecerea spre roșu
galaxii 155
măsurarea Universului 871
Trekking, Himalaya 115
Trenton, Lupta de la (1776) 886
Trenuri "glonț" 505, 868
Trenuri electrice 842, 843
Trenuri expres 842
Trenuri rutiere 131
Trenuri și căi ferate 868
"trenul glonț" 505, 868
date 934
în India 445
istoric 843
Revoluția Industrială 453
trenurile maglev 522
Trestiile 340, 340
Trevithick, Richard 866
T-Rex 719
Trials
curse cu motociclete 576
Triasică, perioada 265, 378
Tribul apaș 383
Tribul arawak 186, 190, 228
Triburile din dealuri, Thailanda și Burma 833
Triceratops 266
Triciclete 154
Trieste, batiscaful 329
Trifoi roșu 371, 689
Trifoiștea 684
Trigonocarpus 378
Trigonometrie 536
Trilobiți 377
Trinidad și Tobago 189, 233
Tripoli, Libia 29

Tripticuri 157
Triton 662
Tritoni 80, 737
mari, cu creastă 80, 241, 737
marmorat 80
ţepoşi iberici 765
Triunghiul de Aur 833
Triunghiuri 926
dreptunghice 536
Triunghiuri dreptunghice 536
Trivial Pursuit 831
Trofice, piramide 350
Troglodiţi, case 193
Troia 401
Trombele de apă 393
Tromboane 480
Trompe, elefanţi 302
Trompete 478, 480
Trondheim, Norvegia 740
Troodos, Munţii 821
Tropice 837
Tropopauza, atmosfera 126
Troposfera, atmosfera 126
Troţki, Lev 424, 734, 795
Trubaduri 588
Trufa perigord 226, 227
Trufe 226
summer 227
Trunchiul cerebral 254
Trunchiuri, copaci 246
Trupele cu tobe de oţel 189
Truth, Sojourner 869
dreptul la vot 334, 590, 948
mişcarea feministă **590**
Primul Război Mondial 725
Tsiolkovski, Konstantin 712, 767
Tswana, populaţia 40
Tuaregii 45
Tuatara 745
Tuba 480
Tuberculi 688
Tubman, Harriet 772
Tuburile catodice 829
Tucani 223
Ariel 223
cu cioc roşu 223
lui Cuvier 348
toco 223
Tucidide 420
Tudhaliyas II, Regele hiţiţilor 436
Tudor, dinastia 738
Tufa 758
Tufa de sare deşertică 338
Tufărişuri
Tuft 758
Tulpini, plante 688
Tumori 211
Tsunami 268
Tundra **870**
America de Nord **62**
Asia **114**
Europa 315
fauna 63
Tunele **871**
tunele pentru căi ferate 934
Tunelul Canalului Mânecii 871, 859
Tungsten 924
Tunis, Tunisia 38
Tunisia **38**
Tunuri 409
Tunurile de electroni, televiziune 829
Tuojiangosaurus 278
Turba 204, 690, 788
Turbine
centrale electrice 309
cu gaz 588
Turcia **872-873**, 725
Turcii
Cruciade **261**
Imperiul Otoman **454**
Turcii selgiucizi 261
Turcoazul 259
Turing, Alan 848
Turismul 198
Turiţa 390
Turkana, Lacul 333
Turkish angora, pisica 679
Turkish van, pisica 679
Turkmenistan **116**
Turme
cai **174**
elefanţi 301
girafe 384
hipopotami 423
porci 702
Turme, balene 139
Turnare
bronz 311, 774
metale 550
sculpturi 774
Turner, Nat 772
Turniruri 196
Turnul Alb, Londra 616
Turnul Londrei 610
Turta 371
Turtle 824
Turul Franţei 222, 357
Tusea 691
Tutankhamon, Faraonul 100, 296
Tutsi, populaţia 27
Tutun 570
Tuvalu **697**
Twain, Mark 531, **874**
Tyler, Wat 323
Tyrannosaurus 277, 279

Ţ

Ţara de Foc 65, 539
Ţara Galilor 735--736
castele **195**
istoric 737
vezi şi Regatul Unit
Ţarcuri, agricultura şi creşterea animalelor în evul mediu 50
Ţărani, feudalism 329
Ţări, lumea politică 928-9
vezi şi ţări individuale
Ţărmuri 877
Ţărmuri înalte 877
Ţărmuri joase 877
Ţărmuri scufundate 877
Ţânţari 602
Ţelina 545
Ţesătorii de sfere cu abdomen ţepos 648
Ţeserea **856**
Ţestoase 167
Ţestoase acvatice
cu abdomenul galben 168
cu tâmple roşii 168
Ţestoase de mare 167
Ţigani 728
Romanes, limba 526
Ţigări 570
Ţinuturile arctice
America de Nord **62**
Canada **180**
explorarea polară 673
fauna polară 674-5
Oceanul Arctic 64, 621
tundra 850
Ţipari 84
panglică albastră 669

U

Ubar 809
Uccello, Paolo 741
Ucenici 242
Ucraina 728
Ucraina **761--762**
'Ud 479
Udall, Nicholas 742
Ueduri 274, 343
Uffington, calul 209
Uganda **31**
Ugarit 436
Ulan Bator, Mongolia 553
Ulei de palmier 524
Ulei de ricin 545, 686
Uleiuri
chimie organică 215
mâncare 349
Ulii 135
Uliul lui Harris 653, 658
Ulster 488
vezi şi Regatul Unit
Ultrasunete 713, 827
Uluru (Ayers Rock), Australia 11, 129, 130
Umanism 708
Umar 490
Umayyad, dinastia 448
Umbre, colour 265
Umeri de altiplanaţie, tundra 868
Umiditate, vremea 902
Umm al Quaiwan, Emiratele Arabe Unite 810
Umorile 573
Un colind de Crăciun (Dickens) 275
Un yancheu la curtea regelui Artur (Twain) 874
Unde purtătoare, telecomunicaţii 850
Unde radio, spectrul electromagnetic 911
radio galaxii 394
radio telescoape 87, 828, 870
telecomunicaţii 850
Undele cerebrale 254
Unelte
cimpanzei 415, 568
clădiri şi construcţii **230**
comportamentul animalelor **88**
grădinărit 374
meşteşuguri 580
păsări şi 654
pictura şi desenul 673
sculptura 774
Unelte din os 312
Unelte din piatră 312
Unelte din silex 312
UNESCO (Organizaţia Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură) 609
Ungaria 312, 314
Unghii 767
Unghii, corpul uman 674
Unghiile de la picioare 767
Unghiuri, geometrie 536, 926
UNICEF (Fondul Internaţional pentru Urgenţe ale Copiilor al Naţiunilor Unite) 609
Uniforme
Războaiele Napoleoniene 720
marine 722
Unităţi astronomice (ua) 871
Unităţi centrale (CPU), computere **237**
Unităţi cu om la bord 86
Unităţi standard, greutăţi şi măsuri 878
Uniunea Europeană (UE) 315
Uniunea Internaţională pentru Conservarea Naturii şi a Resurselor Naturale (UICN) 240
Uniunea naţională a asociaţiilor pentru dreptul la vot al femeilor 590
Uniunea Poştală Universală 859
Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste (USSR) *vezi* Uniunea Sovietică
Uniunea Socială şi Politică a Femeilor 334
Uniunea Sovietică 795
Universităţi 321, 832
Universul **881--882**
astrofizică 369
Big Bang **155**, 881, 882
Einstein, Albert 298
elemente 304
explorarea spaţiului **331-332**
galaxii **394**
găuri negre **399**
gravitaţie 619
mărimea 882
măsurarea 882
miturile creaţiei 592
planete **680-682**
statistică **921**
stele **819-820**
structura 881
Teoria echilibrului Universului 155
Untul pământului 689
Untura 138
Upanişadele 433
Ur, Mesopotamia 311, 635, 826
Uragane 393, 266
Ural, Munţii 111, 314, 355
Urangutani 544, 545
Urania riphaeus 373
Uraniu 116
Uranus **682**
date 921
Sistemul Solar 784
sonde spaţiale 332
Urban II, Papa 261
Urban VIII, Papa 197
Urechea babei 227
Urechea iepurelui 371
Urechea nucului 225
Urechelniţa 637
Urechile şi auzul 89, 883
animale nocturne **85**
cai **174**
elefanţi 302
greieri 395
pisici 678
raze auditive la animale 917
Uretere 96
Uretra 96
Urgenţe, spitale 433
Urina 96
Urme de hominizi 506
Ur-Nammu of Ur 826
Uros, populaţia 291
Urşi 884
brun 884, 320, 431, 550
brun nord-american 884
grizzly 884, 240
negru asiatic 884
URSS *vezi* Uniunea Sovietică
Urticularia 685
Uruguay 97, 99
Uruguay, râul 99
Uruk 826

Urzica 371, 686
Uscătoare de păr 484
Ushabti, figurine 296
Uterul 743-744
Uthman 490
Utrecht, Uniunea de la (1579) 876
Uzbekistan **116**

V

V1, rachetele 108
V2, rachetele 711, 712
Văcălia de mesteacăn 227
Vacanțe pe litoral 198
Vaci
  agricultura și creșterea animalelor 47, 48, 49
  bivoli și alte bovine sălbatice **158**
  creșterea vitelor 162
  în Brazilia **163**
  în Elveția 820
  în Statele Unite 813
  vacile sacre 422
Vacinarea
  Jenner, Edward 573
  Pasteur, Louis 645
  sistemul imunitar 782
  vacinuri 570
Vacuole 211
Vacuum 565
Vacuum flasks 200
Văduva neagră, păianjenul 647
Vaduz, Lichtenstein 307
Vaginul 743
Văi **343**
  formare 729
  glaciațiunea 413
Văi de rift 242, 599
Văi în formă de "U" 413
Valea Bekaa , Liban 821
Valea Morții 61, 612
Valea Regilor, Egipt 29
Valea Reginelor, Egipt 29
Valeriana 327
Valletta, Malta 499
Valley Forge, USA 905
Valon, dialectul 154
Valsul 271, 606
Valuri
  electromagnetice 717
  energia valurilor 309
  țărmuri 877
  unde radio 714
Valuri seismice 268
Van der Waal, forțele lui 127
Van Wijnen 153
Van, Castelul, Turcia 195
Van, Lacul 872
Vanadiu 924
Vânătoarea
  aborigeni australienii **11**
  lei și alte feline sălbatice 518, 519
Vandalii 148
Vänern, Lacul 825
Vanilia 41
Vânturelul american 135, 658
Vânturelul comun 135, 658
Vânturi 902, **266**
  bărci pentru navigație 887
  energia eoliană 309
  furtuni **393**
  furtuni tropicale 628
  musoni 231, 625
  polenizarea florilor 370, 327
  răspândirea semințelor 389
  scara Beaufort 923
Vânturi prevalente 266
Vânturile anabatice 266
Vânturile catabatice 266
Vanuatu 640, **641**
Vapori 398
Vapori de apă
  în aer 18
  nori 615
Varanii 311
Varanul gigant 667
Varanul lui Bosc 839
Varecul 53
Vârfuri de săgeți din silex 312
Variația
  genetică 402
  selecția naturală 325
Varicela 869
Vărsarea de sânge, Imperiul Maya 565
Varșovia, Ghetoul din 437
Varșovia, Pactul de la 728
Varșovia, Polonia 317
Vârstele, stratificare socială 785
Varză 688
Vasali 361
Vasari, Giorgio 521
Vâscul 644
Vase comerciale 888
Vase de agrement 888
Vase de croazieră 886
Vase de gătit la presiune 690
Vase de linie 886
Vase de luptă 888
Vase de război 886, **722**
Vase și bărci 886-9
Vasele container 888
Vâslirea în canoe 736
Vâslit 736
Vatican, Statul 314, **499**
Văzul 322
  lumină și 508
Vechiul Testament 256, 257
Vedele 433
Vederea 89, **629**
  lumina și 533
  păsări 652
  vederea în culori 264
Vega, Lope de 282
Vehicule pentru pasageri 178
Vehiculele universale 178
Veii, Italy 313
Velasquez, Diego de Silva y 792
Veld, Africa de Sud 21
Velocipedul 154
Ven, diagramele 563
Vene 474
Venerarea strămoșilor 739
Venerarea *vezi* Religii
Veneția, Italia 500
Venezuela 73, **74**
  bancnote 452
  independența 160
Venin 86
  șerpi 86, 833
Venn, John 563
Ventilație, tunele 871
Venus (planeta) **680**
  date 921
  Sistemul Solar 784
  sonde spațiale 331
Venus (zeița) 908
Venus, figurine 907
Veracruz, Mexico 136
Verdi, Giuseppe 634
Verdun, Lupta de la (1916) 725
Vermeer, Jan 876, 673
Verne, Jules 529
Versailles 385
Versailles, Tratatul de la (1919) 725
Vertebrate
  fosile 378
  preistorice 892
Vertebre 549, 770
Vesalius, Andreas 573
  raze X 765, 911
Veste antiglonț 69
Veverița cu fălci 837
Veverița de pământ din Kalahari 337
veverița dungată 346
Veverița zburătoare 87
Veverițe 263, 835, 837
  cenușii 319, 837
  vezi și Anglia
Vezica 96
Vezica înotătoare 667
Vezuviu, Muntele 498
Viața
  biologie **156**
  celule **211**
  conservarea **240-241**
  ecosistemul Pământului 280
  genetica 402-403
  preistorică 892-138
Viața microscopică 868-5
Viața preistorică 892-893
  arheologie **100-101**
  artă 71
  în Africa 34
  oamenii preistorici 424, 689
Vibrafonul 480
Vibrații, înregistrarea sunetului 828
Viceroy, fluturele 373, 325
Vichy, Franța 386
Victor Emmanuel II, Regele Italiei 500
Victoria, cascada 41
Victoria, Hong Kong 218
Victoria, Lacul 19, 31
Victoria, Regina Angliei 442, 738
Victoria, Seychelles 626
Vicugna 201, 70
Video **894**
  jocuri video 301
  rock și pop, muzica 760
  videofoane 851
  videorecordere 93
Videorecoderele 93, 875
Vidre 173, 339
  de mare 54
  europene 316
  giantice 793
  păr 549
  poluarea și 700
Vienna, Austria 151, 460, 307
Vientiane, Laos 897
Viermele marin *Nereis* regal 895
Viermele păun 623, 895
Viermele pergament 353
Viermi **895**
  fauna țărmurilor litorale 353
Viermi cilindrici 52, 895
Viermi de mătase 645
Viermi lați 54, 644, 895
Viermi marini *Nereis* 353
Viermi panglică 895
Viermi segmentați 895
Viermii-alună 353
Viespea săpătoare de câmp 475
Viespi **51**, 477
  cuiburi 263
  de copac 347
  hârtie 476
  înțepături 13
  ouă 637
  săpătoare de câmp 475
  tarantula șoim 477
Viespi vânător 51
Viespile comune 51, 263
Vietnam **896-897**
resurse mondiale 932
Vietnam, Cambodgia și Laos 876-7
Vietnam, Războiul din (1954-75) 121, 816, 718, 719
Vii *vezi* Vin și vii
Viking, sindele spațiale 756, 331
Vikingii 769, **898--899**
  în America de Nord 65
  în Irlanda 488
  în Rusia 763
  invadează Britania 737
  normanzii 616
  sculptura 775
Vilii 276
Villard, Paul 717
Vilnius, Lituania 807
Vin și vii
  Africa de Sud **22**
  Chile 99
  Franța 384
  Moldova 762
  pasteurizarea 645
  porto 704
  sherry 791
Vinca major 371
Vindecare
  medicina africană 22
  vezi și Medicina
  vrăjitoare și vrăjitorie 898
Vindhya, lanțul muntos 111
Vinlanda 898
Vinson, Masivul 91
Viola 480
Violoncel 480
Viori 479, 480
Vipera pufăitoare 667
Vipere 833
  covor 86
  de Gabon 834
  nisipurilor 338
Virgil 741, 458
Virgo, roiul 394
Viruși 159, 891
Viscol 698
Viscozitate, lichide 522
Vise 254, 362
Vishnu 433
Vite *vezi* Vaci
Vite, agricultura și creșterea animalelor 47, 49
Vițelarul 440
Viteza 376
  biciclete și motociclete **153**
  mașini 178
Viteza de contracarare a atracției gravitaționale 711
Viteza terminală 376
Viteze 558
Vitralii 157, 822, 547
Vittoria 539
Viviparus 378
Vizigoții 148
  în Portugalia 705
  jefuiesc Roma 500, 458
Vizuine 262-263
  manguste 553
  viziuni de iepuri 441
Vizuini, bursucul 173
Vlad Țepeș, Prințul 762
Vladivostok 356
Volant 558
Volei 796
Volga, fluviul 314, 355, 356
Volkswagen Beetle 561
Vollard, Ambroise 495

Volta, Alessandro 299
Volta, Lacul 45
Volta, râul 42
Voltaj 299
Volum
  măsurare 878, 927
  tabele de conversie 927
Voodoo 35
  dans 271
  Haiti 188
Vopsele 71, 900
  pigmente 265
Vopsele cu ulei 71, 900
Vopsele şi uleiuri 900, 690
  batik 452
  feniciene 652
Vostok, rachetele 712
Vot
  alegeri 425
  dreptul la vot al femeilor 334, 590, 948
Voyager, sondele spaţiale 682, 332
Vrabia de casă 655
Vrăjitoare şi vrăjitorie **901**
Vrăjitorul din Oz (Baum) 531
Vremea **902**
  anotimpuri 784
  baloane de cercetare
  chiciura 692
  date 923
  furtuni **393**
  meteorologie 843
  nori **615**
  ploaia **692**
  presiunea aerului 18
  prognoza meteo **709**
  sateliţi 7
  şi migraţia 84
  simboluri 777
  vânturi **266**
  vezi şi Clima
  zăpada 692
VTOL (aterizare şi decolare verticală), aeronave 721
Vulcani **903-904**
Vulcani de fisură 880
Vulcani scut 880
Vulcanii compoziţi 880
Vulpi 536
  cenuşie 537
  cu urechi de liliac 537
  deşertică a lui Ruppell 537
  fenecul 537
  polare 550, 615, 674, 537
  roşie 316, 550, 536, 537
Vulpi zburătoare 523
  cu ochelari 524
Vulturi 656, 657, 658
  acvila de stepă 82
  crowned hawk 33
  de munte 658
  harpia 348
  imperiali 658
  negri 658
  pleşuvi 764
Vulturi negri 135, 136
Vulturul african 658

W

Wadi Rum 780
Wagner, Richard 634
Waitangi, Tratatul de la (1840) 910
Walata 462
Waldheim, Kurt 609
Walesa, Lech 779
Walesa, Lech 857
Wall Street *vezi* Bursa de Valori din New York
Wall Street, Crahul de pe (1929) 555
Wallace, Alfred Russel 272
Wallis and Futuna 697
Walsegg, Contele Franz von 453
Walsh, Locotenentul Donald 329
Walton, Ernest 840
Wampanoag, tribul 662
Wapiti 240
Warner, Fraţii 90
Warsaw Ghetto 426
Washington DC, SUA 811
Washington, George 815, **905**
Washington, George **905**
Washington, Martha 905
Washington, statul, SUA 814
Water fleas 252, 644
Waterloo, Bătălia de la (1815) 720
Waters, Muddy 759
Watson, James 402
Watson-Watt, Robert 610, 713
Watt 308
Watt, James 588, 753, 847
Watteau, Antoine 385
Webster, Charles and Co. 874
Wegener, Alfred 242
Weimar, Republica de la 408
Weizmann, Chaim 121
Welles, Orson 365, 846
Wellington, Noua Zeelandă 909, 910
Welsh cob, calul 175
Welwitschia 338
Weser, râul 406
Wessex 81
Western Ghats 465
Westlothiana 892
Westfalia, Tratatele de la (1648) 407, 876
Weta 476
Wheeler, Mortimer 100
Where the Wild Things Are (Sendak) 532
Whippet-ul 207
White, EB 532
Whittle, Frank 588
Wight, insula, Anglia 481
Wilhelm I, Kaiserul 408
Wilhelm II, Kaiserul 408
Wilhelm, Muntele 128
Wilkins, Maurice 402
William I Cuceritorul, Regele Angliei
William II, Regele Angliei 616
William III (William de Orania), Regele Angliei 488, 775
William Taciturnul 876
Wills, William J. 134, 135, 328
Wilson, Robert 862
Windhoek, Namibia 40
Windsurfing 611
Windward, Insulele 624, 189
Wireless 484
Wisconsin, SUA 812
Wodaabé, populaţia 46
Wolfe, craterul, Australia 236
Wolfe, Generalul James 182
Wolfhound-ul irlandez 207
Wollstonecraft, Mary 590
Wonder, Stevie 759, 812
Woodstock 816
Woolworth, FW 538
World Wide Web 849
Worldwide Fund for Nature (WWF) 240
Wozniak, Steve 238
Wragge, Clement 393
Wright, Frank Lloyd 104
Wright, Orville şi Wilbur 906, 867
Wu Cheng'en 530
Wyclif, John 734

X

Xenofon 787
Xenon 925
Xerox Corporation 238
Xerxes I, Regele Persiei 455
Xhosa, populaţia 22
Xilofoane 478
Xuan Zang 328
Xylem 381, 688

Y

Yalta, Conferinţa de la (1945) 728
  al-Yaman 462
Yamoussoukro, Coasta de Fildeşt 44
Yan'an, sovietul 750
Yangôn, Burma 857
Yangtse, râul 217
Yaoundé, Cameroon 25
Yellowstone, Parcul Naţional, SUA 240, 813
Yemen 808, **809**
Yersin, Alexander 224
Yeti 592
Yiezhi, clanul 119
Ylang-ylang 41
Yoga 434
York, Casa 738
Yorkshire terrier-ul 207
Yorkshire, iarba 439
Yorktown, Lupta de la (1781) 749
Yoruba, populaţia 46, 695
Young, Thomas 265
Ytterbiu 925
Yttriu 924
Yüan, dinastia 512, 632
Yucatan, Peninsula, Mexic 584
  molia deYucca 338
Yuhina, striată 653
Yuit, populaţia 622
Yukon, Teritoriul, Canada 182
Yu'pik, populaţia 622
  Iurte 193, 596

Z

Zada japoneză 248
Zăganul 320
Zagreb, Croaţia 804
Zagros, Munţii 485
Zahărul şi trestia de zahăr
Zair **27**
Zaïr, râul *râul* Congo, R
Zale 69
Zâmbetul 601
Zambezi, râul 40
Zambia **40**
Zâne 592
Zanzibar 31
Zăpada 698
  apa din topirea zăpezii 730
  avalanşe 414
  limita zăpezilor 414
  snowboarding 794
Zbor vezi Zborul
Zborul
  aeronave **15**
  aparate de zbor şi baloane **94-95**
Zborul lui Amy Johnson 510
Zebre 32, 174
  comune 551
Zei şi zeiţe 907-9, 739
  altare **56**
  Civilizaţia Văii Indusului **228**
  Egiptul antic 295
  Grecia antică 401
  Hinduism 421
  mitologie 935
  romană 725
Zeiţa mamă 907
Zen, budismul 171
Zeppelin, Ferdinand von 94
Zero absolut 199
Zeus 419, 458
  miturile focului 375
  statuia lui 208
Zgârie-nori 62
Zgomot *vezi* Sunetul
Zheng Ho, Amiralul 220
Zhou, dinastia 239
Ziare 603-4
Ziare de largă circulaţie 603
Zilele lui Iulie (1917) 734
Zimbabwe **41**
  bancnote 452
  independenţa 36
  vezi şi Marele Zimbabwe
  Zinc 925
Zindel, Paul 532
Zinjanthropus 333
Ziua Copiilor 328
Ziua Internaţională a Femeii 590
Ziua Morţilor 328, 552
Ziua Muncii 328
Ziua Recunoştinţei 676
Ziua şi noaptea
  orbita Pământului 815
  timpul 837
Ziua Z (1944) 908
Zmeie 493-4, 524
Zmeură 366
Zodiacul
  astrologie **122**
  constelaţii 820
Zola, Emile 386
Zologie 156
Zona fertilă a Crescentului 826
Zona înaltă, pădurea tropicală 348
Zonele orare internaţionale 929
Zoo Check 418
Zoologice, grădini **418**
Zooplancton 890, 568
Zooxanthellae 891
Zorila 612
Zoroastrianism 456, 739
Zoroastru 456
Zoser, Faraonul 29, 676
Zulu 22, 23
Zwingli, Ulrich 734
Zworykin, Vladimir 167, 168

INDEXUL LOCALITĂŢILOR

CUM SĂ FOLOSIŢI INDEXUL LOCALITĂŢILOR
Indexul localităţilor vă ajută să găsiţi localităţile pe hărţile enciclopediei. Pentru identificare, toate entităţile care nu sunt oraşe sau localităţi sunt însoţite de o scurtă descriere.

Liniile de departajare vă ajută să găsiţi denumirile pe hartă. De exemplu, dacă veţi căuta oraşul Nairobi, veţi observa că este însoţit de referinţa 28 D9. Prima cifră reprezintă numărul paginii la care se găseşte harta în care apare oraşul Nairobi. D9 reprezintă pătratul de pe hartă la care se află oraşul. Mergeţi la pagina 28. Mergeţi în jos, pe coloana D, şi pe orizontală pe rândul 9. Veţi găsi oraşul Nairobi în pătratul unde cele două se întâlnesc.

A

'Akko Israel 491 C2
'Arad Israel 491 C7
'Ayn ath Tha'lab Libia 37 K4
Tubruq Libia 37 K2 496 D3
A Coruña Spania 790 B2
A'záz Siria 780E2
At Tá'if Arabia Saudită 808 C5
At Tafílah Iordania 780 D8
A§ flalt Iordania 780 D7
Ăa Lat Vietnam 896 G9
Ăa Nâng Vietnam 896 G6
Ăaâak Iugoslavia 803 G5
Aachen Germania 405 A6
Ăakovec Croaţia 803D2
Ăakovo Croaţia 803F3
Aalst Belgia 152 C2
Aarau Elveţia 306 C5
Aare Râu Elveţia 306 B5
Aba Nigeria 42 I9
Ábádán Iran 485 E6
Abashiri Japonia 504 G2
Abéché Ciad 24 E4
Abengourou Coasta de Fildeş 42 F8
Åbenrå Danemarca 269 B6
Abeokuta Nigeria 42 H8
Aberdeen Scoţia, Regatul Unit 735 D4
Aberystwyth Ţara Galilor, Regatul Unit 735 C9
Abhá Arabia Saudită 808 C7
Abidjan Coasta de Fildeş 42 F9
Abu Dhabi Capitală Emiratele Arabe Unite 808 H4
Abú Kamál Siria 780I4
Abuja Capitală Nigeria 42 I7
Åbybro Danemarca 269 C2
Acapulco Mexic 583 H7
Acarai Munţii Brazilia/ Guyana 496 H5
Acarigua Venezuela 496 E2
Accra Capitală Ghana 42 G9
Achacachi Bolivia 750 B4
Acharnés Grecia 421 D7
Acklins Insula Bahamas 186 E3
Aconcagua Vârf Argentina 99
Ad Dahná' Deşert Arabia Saudită 808 D3
Ad Dakhla Sahara de Vest 37 A5
Adan Yemen var. Aden 808 D9 625 B3
Adare, Cape element de coastă Antarctica 91 F7
Addis Abeba Capitală Etiopia 28 E7
Adelaide Australia 130 F7
Adélie, Terre d' Teritoriu Antarctica 91 H7
Aden vezi'Adan
Aden, Golful Mării vezi Oceanul Indian 625 B3
Adige Râu Italia 498 D3
Aêcabädi Azerbaidjan 747 I5
Aêdam Azerbaidjan 747 I5
Ærø Insulă Danemarca 269 C6
Âeské Budçjovice Republica Cehă 316 B7
Afganistan Asia Centrală 115
Africa 19
Africa de Sud Ţara Africa de Sud 21
Afrín Râu Siria/Turcia 780 E2
Afula Israel 491 C3
Agadez Nigeria 42 J5
Agadir Maroc 37 C3
Agartala India 465 H5
Agen Franţa 383 D7
Ágra India 465 D4
Agrigento Italia 498 D10
Agrínio Grecia 421 B7
Aguarico Râu Ecuador/ Peru 291 D2
Aguascalientes Mexic 583 F5
Ahaggar Munţii Algeria 37 G6
Ahmadábád India 465 B5
Ahváz Iran 485 E5
Aïr Region Nigeria 42 J4
Aix-en-Provence Franţa 383 F8
Áízawl India 465 I5
Ajaccio Corsica, Franţa 383 H9
Ajdábiyá Libia 37 K3
Ajmer India 465 C4
Akanthou Cipru 780 B3
Akhalts'ikhe Georgia 747 D4
Akita Japonia 504 F5
Akmola Kazahstan 355 D5
Akola India 465 D6
Akpatok Insula Insulă Canada 561 I6
Aksai Chin regiune disputată China/India 465 D1
Aktau Kazahstan 355 B5
Al 'Amárah Irak 485 D5
Al 'Aqabah Iordania 780 D10
Al Ba§rah Irak 485 D6
Al Baydá' Libia 37 K2
Al Hijáz Region Arabia Saudită 808 B4
Al Hufúf Arabia Saudită 808 F4
Al Íasakah Siria 780H2
Al Íillah Irak 485 C5
Al Íudaydah Yemen 808 D8
Al Jaghbúb Libia 37 L3
Al Jawf Arabia Saudită 808 C2
Al Jazirah Regiunea Irak/ Siria 780H3
Al Karak Iordania 780 D8
Al Khums Libia 37 I3
Al Kufrah Libia 37 L5
Al Ládhiqíyah Siria 780D2
Al Madínah Arabia Saudită 808 B4
Al Mafraq Iordania 780 E7
Al Regatul Unit allá Yemen 808 F8
Al Marj Libia 37 K2
Al Maw§il Irak 485 C3
Al Qámishlí Siria 780I1
Al Qunaytirah Siria 780D6
Al Tall al Abyaé Siria 780G2
Al Wajh Arabia Saudită 808 B3
Alabama Râu Alabama, SUA 811 H8
Alabama State SUA 811 H8
Alajuela Costa Rica 61 G8
Åland Arhipelagul Finlanda 368 A9
Alaska Statul SUA 811 B2
Alaska Lanţ muntos Alaska, SUA 811 B2
Alaska Peninsula Alaska, SUA 811 B3
Alaska, Golful Mării vezi Oceanul Pacific 61
Alaverdi Armenia 747 F4
Alazani Râu Azerbaidjan/ Georgia 747 G3
Alba Iulia România 761 C6
Albacete Spania 790 F5
Albania Europa de Sud-Est 803
Albany Australia 130 B7
Albany New York, SUA 811 K6
Albany Râu Canada 561 H8
Albatross Platou element subacvatic Oceanul Pacific 627 J5
Albert, Lac Uganda/ Rep. Dem. Congo 24 H8 28 C9
Alberta Province Canada 561 D8
Albi Franţa 383 D7
Ålborg Danemarca 269 C2
Ålborg Bugt Mare vezi Danemarca 269 D3
Alcácer do Sal Portugalia 703 C9
Alcalá de Henares Spania 790 E4
Alchevs'k Ucraina 761 K4
Aldabra Arhipelag Seychelles 625 B4
Aleg Mauritania 42 B5
Aleksinac Iugoslavia 803 I5
Alençon Franţa 383 D3
Alessandria Italia 498 B3
Ålesund Norvegia 617 B6
Aleutian Insulăs Insulă Alaska, SUA 811 B3
Aleutian Trench element subacvatic Oceanul Pacific 627 F3
Alexandria Egipt 28 C1
Alexandroúpoli Grecia 421 F5
Alföld Câmpie Ungaria 316 E10
Algarve Regiune Portugalia 703 C11
Algeciras Spania 790 D8
Algeria Africa de Nord 37
Alghero Italia 498 A6
Algiers Capitală Algeria 37 F1
Alicante Spania 790 G6
Alice Springs Australia 130 E4
Alígarh India 465 D4
Alkmaar Ţările de Jos 874 C3
Alláhábád India 465 E5
Alma-Ata Capitală Kazahstan 355 E7
Almalyk Uzbekistan 115 H4
Almelo Ţările de Jos 874 E4
Almería Spania 790 F7
Alofi Capitală Niue 696 D6
Alor, Kepulauan Arhipelag Indonezia 470 H5
Alpi Dolomitiche Munţii Italia 498 D2
Alpii Albaniei de Nord Munţii Albania/ Iugoslavia 803 G7
Alpii sudici Lanţ muntos Noua Zeelandă 618 C7
Alpii Lanţ muntos Europa Centrală 314
Altai Munţii Asia Centrală 113
Altamura Italia 498 G7
Altay Mongolia 596 C3
Altdorf Elveţia 306 D5
Altun, Munţii China 113
Alytus Lituania 806 C6
Am Timan Ciad 24 E5
Amakusa-shotó, Arhipelag Japonia 504 B9
Amami-Ó-shima Insulă Japonia 504 B11
Amazon Râu America de Sud 99
Amazon Delta Wetland Brazilia 99
Amazon, Bazin vezi Brazilia 291 F3
Amazonia Regiunea America de Sud 163 C3
Ambanja Madagascar 39 K4
Ambarchik Federaţia Rusă 355 J2
Ambato Ecuador 291 C2
Ambon Indonezia 470 I4
Ambositra Madagascar 39 K6
Ambovombe Madagascar 39 J7
Ambriz Angola 39 A2

Ameland Insula Țările de Jos 874 D1
America de Nord 61
America de Sud 99
Amersfoort Țările de Jos 874 D5
Amery Ice Shelf element de coastă Antarctica, Oceanul Indian 625 D10
Amiens Franța 383 D2
Amman Capitală Iordan780 D7
Ámol Iran 485 F3
Amorgós Insulă Grecia 421 F9
Amritsar India 465 C3
Amsterdam Capitală Țările de Jos 874 C4
Amstetten Austria 306 J3
Amu Darya Râu Asia centrlă 115 F5
Amundsen Golful Mării vezi Canada 561 C5
Amur Râu Asia de Est 113
An Náŝiríyah Irak 485 D6
An Nafúd Regiune deșertică Arabia Saudită 808 C2
An Najaf Irak 485 C5
Anadyr' Federația Rusă 355 K1
Anambas, Kepulauan Arhipelag Indonezia 470 D2
Anchorage Alaska, SUA 811 C2
Ancona Italia 498 E4
Andaman Arhipelag India 625 E3
Andaman Mare Oceanul Indian 625 E3
Andes Lanț muntos America de Sud 99
Andizhan Uzbekistan 115 I4
Andong Coreea de Sud 249 D6
Andorra Țară Europa de Sud-Vest 790
Andorra la Vella Capitală Andorra 790 H2
Ándros Insulă Grecia 421 E8
Andros Insulă Bahamas 186 D2
Angara Râu Asia Centrală 113
Ángel de la Guarda, Isla Insulă Mexic 583 B2
Angel Falls Cascadă Venezuela 496 G4
Angeles Filipine 363 C4
Angerman Râu Suedia 824 C4
Angers Franța 383 C4
Anglesey Insulă Țara Galilor, Regatul Unit 735 C8
Anglia National regiunea Regatul Unit 735 D7
Angola Țară Africa Centrală 39
Angola Basin Element subacvatic Oceanul Atlantic 623 F8
Angoulême Franța 383 D6
Angren Uzbekistan 115 H3
Anguilla Teritoriu extern Regatul Unit, Indiile de Vest 186 K4
Anjouan Insulă Comoros 39 J3
Annaba Algeria 37 G1
Annapolis Maryland, SUA 811 J7
Annecy Franța 383 G6
Anshan China 216 J4
Antalaha Madagascar 39 L4
Antananarivo Capitală Madagascar 39 K6
Antarctic Peninsula Peninsula Antarctica 91 A3
Antarctica 91
Antequera Spania 790 D7
Antigua Insulă Antigua și Barbuda 186 K5
Antigua și Barbuda Țară Indiile de Vest 186
Antilele mari Arhipelag Indiile de Vest 186 D4
Antilele olandeze Teritoriu extern, Olanda, 875 H7
Antofagasta Chile 97 B3
Antsiraùana Madagascar 39 L4
Antsohihy Madagascar 39 K4
Antwerpen Belgia 152 D2
Anyang Coreea de Sud 249 C6
Aomori Japonia 504 F4
Aosta Italia 498 A2
Aparri Filipine 363 C2
Apeldoorn Țările de Jos 874 D4
Apennines Lanțul Muntos Italia 498 C4
Apia Capitală Samoa 696 D5
Appenzell Elveția 306 D5
Apure Râu Venezuela
Apurímac Râu Peru 291 E8
Aqaba, Golful Mării vezi Marea Roșie 491 C12 780 C10
Áqchah Afganistan 115 F5
Ar Ramádí Irak 485 C4
Ar Raqqah Siria 780G3
Ar Rub' al Khali Deșert Asia de Sud-Vest 808 F6
Ar Rustáq Oman 808 I4
Arabah, Wádí al Israel/ Iordania 491 D8
Arabia Saudită Țara Asia de Sud-Vest 808
Arabian Peninsula Peninsula Asia 113
Aracaju Brazilia 163 I5
Arad România 761 A5
Arafura Mare Asia/ Australasia 627 C7
Araguaia Râu Brazilia 163 F5
Arák Iran 485 E4
Aral Marea Mare continentală Kazahstan/Uzbekistan 113
Aran Insulă Irlanda 487 B5
Ararat Armenia 747 F6
Ararat, Vârf Turcia 872
Aras Râu Asia de Sud-Vest 747 I6
Arauca Columbia 496 D4
Arauca Râu Columbia / Venezuela 496 D3
Arbatax Italia 498 B7
Arbíl Irak 485 C3
Arda Râu Bulgaria / Grecia 421 E4
Ardennes Regiunea Europa de Vest 170 E4
Arendal Norvegia 617 B9
Arequipa Peru 291 G10
Arezzo Italia 498 D4
Argentina Țară America de Sud 97
Argentine Bazin vezi Oceanul Atlantic 623 C10
Argentino, Lago Lac Argentina 97 B10
Århus Danemarca 269 C4
Arica Chile 97 B2
Arizona Statul SUA 811 D8
Arkansas Râu C SUA 811 G7
Arkansas Statul SUA 811 G8
Arkhangel'sk Federația Rusă 355 D2
Arles Franța 383 F8
Arlon Belgia 152 F6
Armenia Țară Asia de Sud-Vest 747
Armenia Columbia 496 B4
Arnhem Țările de Jos 874 D5
Arnhem Land Regiunea Australia 130 E2
Arno Râu Italia 498 C4
Arran Insulă Scoția, Regatul Unit 735 B5
Arras Franța 383 F2
Artashat Armenia 747 F6
Artigas Uruguay 97 E5
Artyk Turkmenistan 115 D5
Aru, Kepulauan Arhipelag Indonezia 470 J4
Arua Uganda 28 C8
Aruba Țările de Jos, Indiile de Vest 186 H7
Årup Danemarca 269 C5
Arusha Tanzania Uganda28 D10
Arvayheer Mongolia 596 E3
Arvidsjaur Suedia 824 D3
As Sulaymáníyah Irak 485 C3
As Sulayyil Arabia Saudită 808 E6
As Suwaydá' Siria 780E6
Asadábád Afganistan 115 H6
Asahikawa Japonia 504 F2
Asamankese Ghana 42 G9
Ásánsol India 465 G5
Ascension Insulă Oceanul Atlantic 623 E8
Ascoli Piceno Italia 498 E5
Aseb Eritreea 28 F6
Ashburton Noua Zeelandă 618 D7
Ashdod Israel 491 B5
Ashgabat Capitală Turkmenistan 115 C5
Ashqelon Israel 491 B6
Ashtarak Armenia 747 F5
Asia 113
Asmara Capitală Eritreea 28 E5
Assad, Lac Siria 780F3
Assal, Lac Djibouti 19
Assen Țările de Jos 874 E3
Assisi Italia 498 D5
Astrakhan' Federația Rusă 355 B5
Astypálaia Insulă Grecia 421 F9
Asunción Capitală Paraguay 750 G9
Aswân Egipt 28 D3
Asyût Egipt 28 C2
Atacama Deșert Chile 97 B2
Atakpamé Togo 42 G8
Atâr Mauritania 42 C3
Atbara Sudan 28 D5
Atena Capitală Grecia 421 D8
Athabasca, Lac Canada 561 D7
Athlone Irlanda 487 D4
Ati Ciad 24 D4
Atlanta Georgia, SUA 811 I8
Atlantic-Indian Bazin vezi Oceanul Atlantic 623 F12
Atlas Munții Lanț muntos Maroc 37 D3
Attapu Laos 896 F7
Attawapiskat Canada 561 H8
Attawapiskat Râu Canada 561 H8
Atter, L. Lac Austria 306 I4
Auch Franța 383 D7
Auckland Noua Zeelandă 618 E3
Auckland Arhipelag Noua Zeelandă 128
Augsburg Germania 405 E9
Augusta Italia 498 E10
Augusta Maine, SUA 811 L5
Aurillac Franța 383 E7
Austin Texas, SUA 811 F9
Australia de Vest Stat Australia 130 B4
Australia Oceanul Pacific 130
Australian Teritoriul Australia 130 H7
Austria Europa Centrală 306
Autostrada Pan-Americană America de Sud și Centrală 61 F7
Auxerre Franța 383 F4
Avarua Capitală Insulele Cook 696 F7
Aveiro Portugalia 703 C4
Avignon Franța 383 F8
Ávila Spania 790 D4
Avilés Spania 790 C1
Awbárí Libia 37 I4
Axel Heiberg Insulă Canada 561 E2
Axiós Râu Grecia/ Macedonia 803 I8 421 C4
Ayacucho Peru 291 E8
Aydarkul', Ozero Lac Uzbekistan 115 G3
Ayers Rock vezi Uluru
Ayr Scoția, Regatul Unit 735 C6
Ayutthaya Thailanda 857 E9
Az Zarqá' Iordania 780 E7
Az Záwiyah Libia 37 I3
Azaouad Regiunea Mali 42 F4
Azerbaidjan Țară Asia de Sud-Vest 747
Azores În afara teritoriului Portugaliei, Oceanul Atlantic 623 E5
Azov, Marea Neagră 761 J6
Azuero, Peninsula Panama 61 I10
Azul Argentina 97 D6
Azur, Côte d' Regiunea Franța 383 G8

B

Ba'abda Liban 780 D5
Ba'qúbah Irak 485 C4
Baâka Topola Iugoslavia 803 G3
Baalbek Liban 780 E5
Bab el Mandeb Marea vezi Djibouti/Yemen 808 C9
Babahoyo Ecuador 291 B3
Bábol Iran 485 F3
Babruysk Belarus 806 F8
Babuyan Insulă Filipine 363 C2
Bacan, Pulau Insulă Indonezia 470 I3
Bacău România 761 E6
Bacolod Filipine 363 D7
Bad Ischl Austria 306 K3
Badajoz Spania 790 C6
Badalona Spania 790 I3
Baden Austria 306 K3
Badgastein Austria 306 H5
Bafatá Guineea-Bissau 42 B6
Baffin Bay Marea vezi Oceanul Atlantic 623 C2
Baffin Insulă Canada 61
Baffin Insulă Canada 561 G4
Bafoussam Camerun 24 B6
Baganuur Mongolia 596 G2
Baghdad Capitală Irak 485 C4
Bagherhat Bangladesh 142 I9
Baghlán Afganistan 115 G6
Baglung Nepal 142 D4
Baguio Filipine 363 C3
Bahamas Indiile de Vest 186
Baháwalpur Pakistan 642 F5
Bahía Blanca Argentina 97 D7
Bahía, Islas de la Insulă Honduras 61 E3
Bahir Dar Etiopia 28 E6
Bahrain Asia de Sud-Vest 808
Baia Mare România 761 C5
Baikal, Lac Federația Rusă 113
Bairiki Capitală Kiribati 696 B2
Baitadi Nepal 142 A2
Baja Ungaria 316 E10
Baja California Peninsula Mexic 583 B2
Baker și Howland Insule În afara teritoriului SUA, Oceanul Pacific 696 D2
Bakherden Turkmenistan 115 C4
Bákhtarán Iran 485 D4
Baku Capitală Azerbaidjan 747 K4
Bálá Morghób Afganistan 115 E6
Balabac Insulă Insulă Filipine 363 A8
Balabac Strait Element marin Marea Chinei de Sud /Marea Sulu 546 J1
Balaton Lac Ungaria 316 D9
Balbina Represa Rezervație Brazilia 163 D3
Baleare Insulele arhipelag Spania 790 I5
Bali Insulă Indonezia 470 F5
Balikpapan Indonezia 470 F3
Balkan Munții Lanț muntos Bulgaria 421 E3
Balkhash Kazahstan 355 E6
Balkhash, Ozero Lac Kazahstan 355 D6
Balsas Râu Mexic 583 G6
Baltiysk Kalingrad, Federația Rusă 806 A5
Baluchistan Regiunea Pakistan 642 B5
Bamako Capitală Mali 42 D6
Bambari Republica Centrală Africană 24 E6
Bamenda Camerun 24 B6
Banaba Insulă Kiribati 696 A2
Banda Marea Oceanul Pacific 470 I4
Bandaaceh Indonezia 470 A2
Bandar Seri Begawan Capitală Brunei 546 J3
Bandar-e 'Abbás Iran 485 H7
Bandar-e Búshehr Iran 485 F7
Bandarlampung Indonezia 470 C4
Bandundu Rep. Dem. Congo 24 D9
Bandung Indonezia 470 D5
Bangalore India 465 D9
Banggai, Kepulauan Arhipelag Indonezia 470 H3
Banghází Libia 37 J2
Bangka, Pulau Insulă Indonezia 470 C3
Bangkok Capitală Thailanda 857 E9
Bangladesh Asia de Sud 142
Bangor Irlanda de Nord, Regatul Unit 735 B6
Bangui Capitală Republica Central Africană 24 E7
Bangweulu, Lac Zambia 39 F3
Bani Râu Mali 42 E6
Banja Luka Bosnia și Herțegovina 803 D4
Banjarmasin Indonezia 470 F4
Banjul Capitală Gambia 42 A6
Banks Arhipelag Vanuatu 640 F7
Banks Insulă Canada 561 D4
Banská Bystrica Slovacia 316 E7
Bantry Irlanda 487 B7
Bantry Bay Marea vezi Irlanda 487 B7
Banyo Camerun 24 C6
Baracaldo Spania 790 E2
Baranavichy Belarus 806 D7
Barbados Țară Indiile de Vest 186
Barbuda Insulă Antigua și Barbuda 186 K5
Barcelona Spania 790 I3
Barcelona Venezuela 496 F2
Bärdä Azerbaidjan 747 I5
Bareilly India 465 D4
Barents Marea Oceanul Artic 640 G8
Bari Italia 498 G7
Barinas Venezuela 496 D3
Barisal Bangladesh 142 J9
Barisan, Pegunungan Munții Indonezia 470 B3
Barito Râu Indonezia 470 F3
Bar-le-Duc Franța 383 G3
Barlee, Lac Australia 128
Barnaul Federația Rusă 355 F6
Barnstaple Anglia, Regatul Unit 735 C10
Barquisimeto Venezuela 496 E2
Barra Insulă Scoția, Regatul Unit 735 A4
Barranquilla Columbia 496 B2
Barreiras Brazilia 163 G6
Barrow Râu Irlanda 487 E6
Bartang Râu Tadjikistan 115 I5
Bartica Guyana 496 I4
Baruun-Urt Mongolia 596 H2
Barysaw Belarus 806 F7
Basarabească Moldova 761 F6
Basel Elveția 306 C4
Basilan Insulă Filipine 363 D9
Basque Provinces Region Spania 790 E2
Bass Strait Element marin Australia 128
Bassein Birmania 856 B7
Basse-Terre Capitală Guadelupa 186 K5
Basseterre Capitală Sfântul Kitts și Nevis 186 K5
Bastia Corsica, Franța 383 I9
Bastogne Belgia 152 F5
Bat Yam Israel 491 B5
Bat'umi Georgia 747 C3
Bata Equatorial Guineea 24 B7
Batan Insulă Insule Filipine 363 C1
Batangas Filipine 363 C5
Bâtdâmbâng Cambodgia 896 C9
Bath Anglia, Regatul Unit 735 D10
Bathurst Canada 561 K8
Bathurst Insulă Insulă Australia 128
Bathurst Island Insulă Canada 640 B5
Batna Algeria 37 G2
Baton Rouge Louisiana, SUA 811 H9
Batterbee, Cape Element de țărm Antarctica 625 C10
Batticaloa Sri Lanka 465 E11
Batu Pahat Malaysia 546 C4
Batu, Kepulauan Arhipelag Indonezia 470 A3
Bauchi Nigeria 42 J7
Bavarian Alps Munții Austria/Germania 405 E10
Bayamo Cuba 186 E4
Bayanhongor Mongolia 596 D3
Baydhabo Eritreea 28 F8
Baykal, Ozero Lac Federația Rusă 355 H6
Bayonne Franța 383 B7
Bayramaly Turkmenistan 115 E5
Bazin Nord American Element subacvatic Oceanul Atlantic 623 C5
Bazinul Australian de Sud Element subacvatic Oceanul de Sud 128
Bazinul Fiji de Sud Element subacvatic Oceanul Pacific 128
Bazinul Indian de Sud Element subacvatic Oceanul Indian 625 F9
Bazinul Pacific de Sud-Est Element subacvatic Oceanul Pacific 627 J9
Bazinul Perth Element subacvatic Oceanul Indian 625 F6
Bazinul somalez Element subacvatic Oceanul Indian 625 B4
Bazinul Vest european Element subacvatic Oceanul Atlantic 623 E4
Bălți Moldova 761 E5
Be'ér Sheva' Israel 491 B7
Beaufort Marea Oceanul Artic 640 C3
Beauvais Franța 383 E3
Béchar Algeria 37 E3
Begamganj Bangladesh 142 K8
Beijing Capitală China 216 I4
Beira Mozambic 39 H6
Beirut Capitală Liban 780 D5
Beja Portugalia 703 C9
Béjaïa Algeria 37 G1
Békéscsaba Ungaria 316 G9
Belarus Țară E Europa var. Belarus 806
Belau vezi Palau
Belcher Insulă Canada 180 H7
Beledweyne Eritreea 28 F8
Belém Brazilia 163 G3
Belfast Northern Irlanda, Regatul Unit 735 B6
Belfort Franța 383 H5
Belgaum India 465 C8
Belgia Țară Europa de Vest 170
Belgrad Capitală Iugoslavia 314 G4
Belitung, Pulau Insulă Indonezia 470 D4
Belize Țară America Centrală 61
Belize City Belize 61 D2
Bella Unión Uruguay 97 E5
Belle Isle, Element marin Canada 61
Belle Île Insulă Franța 383 B4
Bellingshausen Marea Antarctica 91 A4
Bellinzona Elveția 306 D7
Bello Columbia 496 B4
Belluno Italia 498 D2
Bellville Africa de Sud 21 C8
Belmopan Capitală Belize 61 D2
Belmullet Irlanda 487 B3
Belo Horizonte Brazilia 163 G7
Benevento Italia 498 E6
Bengal, Golful Element marin Oceanul Indian

625 E2
Bengkulu Indonezia 470 C4
Benguela Angola 39 A4
Beni Râu Bolivia 750 B2
Beni Suef Egipt 28 C2
Benidorm Spania 790 G6
Beni-Mellal Maroc 37 D3
Benin Țară N Africa prev. Dahomey 42
Benin, Bight of Element marin Africa de Vest 42 H9
Benue Râu Camerun/ Nigeria 42 J8
Berat Albania 803 G9
Berbera Somalia 28 F6
Berbérati Republica Central Africană 24 D7
Berdyans'k Ucraina 761 J6
Bergamo Italia 498 C2
Bergen Norvegia 617 A7
Bering Marea Oceanul Pacific 627 F2
Bering Strait Element marin Bering Marea/ Marea Chukchi 627 F1
Berkner Island Insulă Antarctica 91 D3
Berlin Capitală Germania 405 F4
Bermejo Râu Argentina 97 E4
Bermuda Teritoriu extern Regatul Unit, Oceanul Atlantic 623 C5
Bern Capitală Elveția 306 B5
Bertoua Camerun 24 C7
Besançon Franța 383 G5
Bet Shemesh Israel 491 C5
Bethlehem West Bank 491 C6
Bethlehem Africa de Sud 21 H5
Béziers Franța 383 E8
Bhairab Bazar Bangladesh 142 J7
Bhairahawa Nepal 142 D4
Bhaktapur Nepal 142 F4
Bhamo Birmania 856 C4
Bhangtar Bhutan 142 K5
Bhátápára India 465 E6
Bhávnagar India 465 B6
Bheri Râu Nepal 142 C3
Bhimphedi Nepal 142 E4
Bhojpur Nepal 142 G5
Bhopal India 465 D5
Bhubaneswar India 465 F6
Bhutan Țară S Asia 142
Biaîystok Polonia 316 G3
Biak, Pulau Insulă Indonezia 470 K3
Biel Elveția 306 B5
Bielsko-Biaîa Polonia 316 E6
Bihaá Bosnia și Herțegovina 803 C4
Bijelo Polje Iugoslavia 803 G6
Bila Tserkva Ucraina 761 G3
Biläsuvar Azerbaidjan 747 J6
Bilbao Spania 790 E2
Biltine Ciad 24 E4
Bintulu Malaysia 546 I4
Bio Bio, Rio Râu Chile 97 B7
Birzai Lituania 806 D4
Birák Libia 37 I4
Biratnagar Nepal 142 G5
Birendranagar Nepal 142 B3
Birmingham Alabama, SUA 811 H8
Birmingham Anglia, Regatul Unit 735 E9
Birni-Nkonni Nigeria 42 I6
Biscay, Golful Element marin Oceanul Atlantic 314
Bishek Capitală Kârgâzstan 115 J3
Bisho Africa de Sud 21 G8
Biskra Algeria 37 G2
Bislig Filipine 363 F8
Bismark Dakota de Nord, SUA 811 F5
Bismark Archipelago Arhipelag Papua-Noua Guinee 640 D5
Bissau Capitală Guineea-Bissau 42 B6
Bitola Macedonia 803 H9
Biwa-ko Lac Japonia 504 D7
Bizerte Tunisia 37 H1
Bjelovar Croația 803D2
Black Drin Râu Albania/ Macedonia 803 G8
Black Forest Zonă de pădure Germania 405 C9
Black Hills Munții C SUA 61
Black River Râu China/ Vietnam 896 C2
Black Volta Râu Ghana/ Coasta de Fildeș 42 F7
Blackpool Anglia, Regatul Unit 735 D7
Blackwater Râu Irlanda 487 C6
Blagoevgrad Bulgaria 421 D4
Blagoveshchensk Federația Rusă 355 J6
Blanca, Bahía Element marin Argentina 97 D7
Blanca, Costa Regiune de coastă Spania 790 G6
Blantyre Malawi 39 H4
Blenheim Noua Zeelandă 618 E6
Blida Algeria 37 F1
Bloemfontein Capitală Africa de Sud 21 F6
Bloemhofdam Rezervație Africa de Sud 21 F5
Blois Franța 383 D4
Blue Nile Râu Etiopia/ Sudan 28 D6
Bluefields Nicaragua 61 G6
Bukavu Rep. Dem. Congo 24 G9
Bo Sierra Leone 42 C8
Boa Vista Brazilia 163 D2
Bobaomby, Cape Madagascar 625 B5
Bobo-Dioulasso Burkina 42 E7
Bochum Germania 405 B5
Bodø Norvegia 617 D4
Bogor Indonezia 470 D5
Bogotá Capitală Columbia 496 C4
Bogra Bangladesh 142 I7
Bohai, Golful Element marin Marea Galbena 216 J4
Bohemian Forest Regiune de pădure Republica Cehă/Germania 405 F8
Bohol Insulă Filipine 363 E7
Bohol Marea Filipine 363 E7
Boise Idaho, SUA 811 C5
Bokáro India 465 G5
Bokna Fjord Element de țărm Norvegia 617 B8
Bol Ciad 24 C4
Boldumsaz Turkmenistan 115 D3
Bolivia Țară America de Sud 750
Bologna Italia 498 D3
Bolton Anglia, Regatul Unit 735 D8
Bolzano Italia 498 D2
Boma Rep. Dem. Congo 24 C10
Bombay (Mumbai) India 465 B7
Bomu Râu Central Republica Africană 24 E7
Bonete, Cerro Peak Chile 99
Bongo, Massif des Upland Central Republica Africană 24 E5
Bongor Ciad 24 D5
Bonn Germania 405 B6
Boosaaso Eritreea 28 G6
Borås Suedia 824 B8
Bordeaux Franța 383 C6
Borlänge Suedia 824 C7
Borneo Insulă SE Asia 625 G4
Bornholm Insulă Danemarca 269 E3
Bosanski Šamac Bosnia și Herțegovina 803 F4
Bosna Râu Bosnia și Herțegovina 803 E4
Bosnia și Herțegovina Țară Europa de Sud-Est 803
Bosporus Element marin Turcia 872
Bossangoa Republica Central Africană 24 D6
Boston Massachusetts, SUA 810 K6
Botevgrad Bulgaria 421 D2
Bothnia, Golful Element marin Marea Baltică 314
Botoșani România 761 E5
Botswana Țară Africa de Sud 39
Bouaké Coasta de Fildeș 42 E8
Bouar Republica Central Africană 24 D6
Bougainville Insulă Insulă Papua-Noua Guinee 640 D5
Bougouni Mali 42 D7
Boulogne-sur-Mer Franța 383 D2
Bourges Franța 383 E5
Bournemouth Anglia, Regatul Unit 735 E11
Bouvet Insulă Teritoriu extern Norvegia, Oceanul Atlantic 623 F11
Braâ Insulă Croația 803D6
Bradford Anglia, Regatul Unit 735 E7
Braga Portugalia 703 C2
Bragança Portugalia 703 E2
Brahmanbaria Bangladesh 142 J7
Brahmaputra Râu Asia de Sud 142 I6 465 I4
Brande Danemarca 269 B4
Brandon Canada 180 F9
Brasília Capitală Brazilia 163 G6
Brașov România 761 D6
Bratislava Capitală Slovacia 316 D8
Bratsk Federația Rusă 355 G5
Braunau am Inn Austria 306 H3
Braunschweig Germania 405 D4
Brava, Costa Regiune de coastă Spania 790 I3
Bravura, Barragem da Rezervație Portugalia 703 C10
Bray Irlanda 487 F5
Brazilia Țară America de Sud 163
Brazilia Basin Element subacvatic Oceanul Atlantic 623 E8
Brazilian Podișul Brazilia 163 H7
Brazzaville Capitală Congo 24 D9
Brăila România 761 E7
Brecon Beacons Hills Țara Galilor, Regatul Unit 735 D9
Breda Țările de Jos 874 C6
Bregenz Austria 306 E4
Bremen Germania 405 C3
Bremerhaven Germania 405 C3
Brescia Italia 498 C2
Brest Belarus 806 B8
Brest Franța 383 A3
Bria Republica Central Africană 24 F6
Bridgetown Capitală Barbados 186 L7
Brig Elveția 306 C6
Brighton Anglia, Regatul Unit 735 F11
Brindisi Italia 498 G7
Brisbane Australia 130 I5
Bristol Anglia, Regatul Unit 735 D10
British Columbia Provincie Canada 180 B7
British Isles Insulă Europa de Vest 623 F4
British Oceanul Indian Regatul Unit, Oceanul Indian 625 D4
Brittany Region Franța 383 B3
Brno Republica Cehă 316 D7
Broken Hill Australia 130 F6
Broken Ridge element marin Oceanul Indian 625 E6
Brønderslev Danemarca 269 C2
Brooks Range Lanț muntos Alaska, SUA 810 B1
Broome Australia 130 C3
Brørup Danemarca 269 B5
Brugge Belgia 152 B2
Brunei Țară Asia de Est 546
Brussels Capitală Belgia 152 D3
Bryansk Federația Rusă 355 B3
Bucaramanga Columbia 496 C3
Buchanan Liberia 42 C8
București Capitală

România 761 D7
Budapest Capitală Ungaria 316 E8
Buenaventura Columbia 496 B5
Buenos Aires Capitală Argentina 97 E6
Buenos Aires, Lago Lac Argentina /Chile 97 B9
Bug Râu E Europa 316 G3 761 C2
Bujumbura Capitală Burundi 24 H9
Bulawayo Zimbabwe 39 F6
Bulgan Mongolia 596 E2
Bulgaria Țară Europa de Est 421
Bumba Rep. Dem. Congo 24 F7
Bunia Rep. Dem. Congo 24 H8
Buraydah Arabia Saudită 808 D3
Buré Etiopia 28 E6
Burgas Bulgaria 421 G3
Burgos Spania 790 E3
Burgundy Regiunea Franța 383 F4
Burkina Țară Africa de Vest 42
Birmania var. Myanmar Țară SE Asia 856
Burqin China 216 D2
Burtnieku Ezers Lac Letonia 806 E3
Buru Insulă Indonezia 470 I4
Burundi Țară C Africa 24
Butembo Rep. Dem. Congo 24 H8
Butuan Filipine 363 F7
Butwal Nepal 142 D4
Buurhakaba Eritreea 28 F8
Buyo Rezervație Coasta de Fildeș 42 E8
Buzău România 761 D7
Bydgoszcz Polonia 316 E3
Byerazino Râu Belarus 806 F7
Bykhaw Belarus 806 G8
Bytom Polonia 316 E6
Byuzmeyin Turkmenistan 115 C4

C

Caaguazú Paraguay 750 H9
Cabanatuan Filipine 363 C4
Cabimas Venezuela 496 D2
Cabinda Angola 39 A1
Cabinda Exclave Angola 39 A1
Cabora Bassa, Lac Mozambic 39 G4
Cabot Strait element marin Oceanul Atlantic 180 K7
Cáceres Spania 790 C5
Cadiz Filipine 363 D6
Cádiz Spania 790 C8
Caen Franța 383 D3
Caernarfon Țara Galilor, Regatul Unit 735 C8
Cagayan de Oro Filipine 363 E8
Cagayan de Tawi Tawi Filipine 363 9B
Cagliari Italia 498 B8
Cahors Franța 383 D7
Cairns Australia 130 G3
Cairo Capitală Egipt 28 C2
Cajamarca Peru 291 C5
Calabar Nigeria 42 J9
Calabria Region Italia 498 F9
Calais Franța 383 E1
Calama Chile 97 B3
Calamian Grup Arhipelag Filipine 363 B6
Calbayog Filipine 363 E6
Calcutta (Kolkata) India 465 G5
Caldas da Rainha Portugalia 703 B6
Caleta Olivia Argentina 97 C9
Calgary Canada 180 D9
Cali Columbia 496 B5
Calicut India 465 C9
California State SUA 810 B7
California, Golf element marin Oceanul Pacific 583 C3 627 J5
Cälilabad Azerbaidjan 747 J6
Callao Peru 291 D8
Caltagirone Italia 498 E10
Caltanissetta Italia 498 E10
Calvinia Africa de Sud 21 C7
Camagüey Cuba 186 D3
Cambodgia Țară Asia de Sud-Est Cam. Kampuchea 896
Cambridge Anglia, Regatul Unit 735 F9
Cameron Highlands Lanț muntos Malaysia 546 B3
Camerun Țară Africa de Vest 24
Camiri Bolivia 750 D6
Campeche Mexic 583 K5
Campeche Bahía de element marin Mexic 583 J5
Câmpia Nord-Europeană Regiune Europa de Nord 314
Campina Grande Brazilia 163 I4
Campinas Brazilia 163 G8
Campo Grande Brazilia 163 E8
Cân Thò Vietnam 896 E11
Canada Țară America de Nord 180
Canalul Mânecii, element marin Oceanul Atlantic 314
Canalul Panama Canal Panama 61 J8
Canalul Sicilian Element acvatic Marea Mediterană 498 C10
Canalului, Insulele Arhipelag Regatul Unit 735 D12
Canaluli, Tunelul Franței/ Regatul Unit 383 E1 735 G10
Canary Bazin element subacvatic Oceanul Atlantic 623 E6
Canberra Capitală Australia 130
Cancún Mexic 583 L4
Caniapiscau, Rezervație Canada 180 I7
Cannes Franța 383 G8
Canterbury Anglia, Regatul Unit 735 G10
Canterbury Bight element marin Oceanul Pacific 618 D7
Canterbury Plains Câmpie Noua Zeelandă 618 D7
Cape Basin element subacvatic Oceanul Atlantic 623 G9
Cape Coast Ghana 42 G9
Cape Town Africa de Sud 21 B9
Cap-Haïtien Haiti 186 G4
Capri, Isola d' Insulă Italia 498 E7
Capul Bunei Speranțe, element de coastă 21 C9
Capul Nord Element de țărm Norvegia 617 G1
Capul Nord Element de țărm Noua Zeelandă 618 D1
Capul Nord-Vest Element de țărm Australia 625 G6
Capul Sud-Est, Element de țărm Australia 128
Capul Verde Țară Oceanul Atlantic 623 E6
Capul Verde Bazin element subacvatic Oceanul Atlantic 623 E7
Capul York Peninsula Peninsulă Australia 130 G2
Caquetá Râu Columbia 496 D7
CAR vezi Republica Centrală Africană
Caracas Capitală Venezuela 496 F2
Caratasca, Laguna de element de coastă Honduras 61 G4
Carcassonne Franța 383 E8
Cardiff Țara Galilor, Regatul Unit 735 D10
Cardigan Bay element marin Element marin Țara Galilor, Regatul Unit 735 C9
Carlisle Anglia, Regatul Unit 735 D6
Carlow Irlanda 487 E5
Carlsberg Ridge element subacvatic Oceanul Indian 625 C3
Carnarvon Africa de Sud 21 D7
Carnegie, Lac Australia 128
Carolina Brazilia 163 G4
Carolina de Nord Stat SUA 810 J8
Caroline Insulă Arhipelag Micronezia 640 C3
Caroní Râu Venezuela 496 G4
Carpații Meridionali Lanț muntos România 761 C6
Carpentaria, Golful element marin Australia 130 F2
Carra, Lough Lac Irlanda 487 C3
Carson City Nevada, SUA 810 B7
Cartagena Columbia 496 B2
Cartagena Spania 790 G7
Cartago Costa Rica 61 G8
Cartwright Canada 180 K6
Carúpano Venezuela 496 G2
Casablanca Maroc 37 D2
Cascade Range Lanț muntos Canada/SUA 61
Cascais Portugalia 703 A8
Castellón de la Plana Spania 790 G5
Castelo Branco Portugalia 703 D6
Castlebar Irlanda 487 C3
Castries Capitală Sfânta Lucia 186 L6
Castro Chile 97 B8
Cat Insulă Insulele Bahamas 186 E2
Catalonia Regiunea Spania 790 H3
Catanduanes Insulă Insulă Filipine 363 E5
Catania Italia 498 E10
Catanzaro Italia 498 F8
Cauca Râu Columbia 496 B3
Caucasus Lanț muntos Asia/Europa 747 E2
Cauquenes Chile 97 B6
Caura Râu Venezuela 496 F4
Cayenne Capitală Guyana Franceză 496 K4
Cayman Strâmtoarea element marin Marea Caraibelor 186 C4
Câmpia Siberiană de Vest Regiune Federația Rusă 355 E4
Cebu Filipine 363 E7
Cebu Insulă Filipine 363 D7
Cedros, Isla Insulă Mexic 583 B3
Cefalù Italia 498 E9
Celebes Insulă Indonezia 625 G4
Celebes Marea Oceanul Pacific 627 B6
Celje Slovenia 803 C2
Central Makran Lanț muntos Munții Pakistan 642 B6
Cerro de Pasco Peru 291 D7
Césis Letonia 806 E3
Ceuta Teritoriu extern Spania, N Africa 37 D2
Cévennes Munții Franța 383 E7
Ceylon vezi Sri Lanka
Ch'angwôn Coreea de Sud 249 D7
Ch'ônan Coreea de Sud 249 C6
Ch'ôngjin Coreea de Nord 249 D2
Ch'unch'ôn Coreea de Sud 249 C5
Ch'ungju Coreea 249 C6
Ch'ungmu Coreea de Sud 249 D8
Chaeryông Coreea de Nord 216 B5
Chágai Hills Munții Pakistan 642 B5
Chainpur Nepal 142 B2
Chalándri Grecia 421 D8
Chalkída Grecia 421 D7
Châlons-sur-Marne Franța 383 F3
Chaman Pakistan 642 C4
Chauk Birmania 856 B5
Chambal Râu India 465 D4
Chambéry Franța 383 G6
Chañaral Chile 97 B4
Chandigarh India 465 D3
Chandpur Bangladesh 142

J8
Chang Jiang vezi Yangtze
Chang, Ko Insulă Thailanda 857 F10
Changchun China 216 K3
Changsha China 216 H7
Changyôn Coreea de Nord 249 A5
Chaniá Grecia 421 D10
Chapala, Lago de Lac Mexic 583 F6
Chardzhev Turkmenistan 115 E4
Chari Râu Africa Centrală 24 D5
Cháríkár Afganistan 115 H7
Charleroi Belgia 152 D4
Charleston West Virginia, SUA 810 I7
Charleville Australia 130 G5
Charlotte Amalie Capitală Insulele Virgine 186 J4
Charlottetown Canada 180 K8
Chartres Franţa 383 E3
Châteauroux Franţa 383 E5
Chatham Insulă Noua Zeelandă 627 F9
Chautara Nepal 142 F4
Chaves Portugalia 703 D2
Chech'ôn Coreea de Sud 249 C6
Cheju Coreea de Sud 249 B9
Cheju Strait element marin Coreea de Sud 249 B9
Cheju-do Insulă Coreea de Sud 249 B9
Cheleken Turkmenistan 115 A4
Chelyabinsk Federaţia Rusă 355 D5
Chemnitz Germania 405 F6
Chenáb Râu Pakistan 642 F3
Chengdu China 216 G6
Chennai (Madras) India 465 E9
Cherbourg Franţa 383 C2
Cherepovets Federaţia Rusă 355 C3
Cherkasy Ucraina 761 H3
Chernihiv Ucraina 761 G2
Chernivtsi Ucraina 761 D4
Chernyakhovsk Kalingrad, Federaţia Rusă 806 B5
Cherskiy Range Munţii Federaţia Rusă 113
Chester Anglia, Regatul Unit 735 D8
Cheyenne Wyoming, SUA 810 E6
Chhukha Bhutan 142 I4
Chiang Mai Thailanda 857 D6
Chiat'ura Georgia 747 E2
Chiba Japonia 504 F7
Chicago Illinois, SUA 810 H6
Chiclayo Peru 291 B5
Chidley, Cape teritoriu extern Canada 180 I5
Chiemsee Lac Germania 405 F9
Chihuahua Mexic 583 E2
Chile Ţară America de Sud 97
Chile Bazin element acvatic Oceanul Pacific 627 K8
Chile Chico Chile 97 B9
Chillán Chile 97 B6
Chiloé, Isla de Insulă Chile 97 A8
Chimborazo Vârf Ecuador 99
Chimbote Peru 291 C6
Chimoio Mozambic 39 G5
China Ţară Asia 216
Chinandega Nicaragua 61 E5
Chindwin Râu Birmania 856 B3
Chingola Zambia 39 F3
Chinhae Coreea de Sud 249 D8
Chinju Coreea de Sud 249 C8
Chíos Grecia 421 F7
Chíos Insulă Grecia 421 F7
ChIrang Bhutan 142 I4
Chirchik Uzbekistan 115 H3
Chiriquí, Golfo de element marin Panama 61 H9
Chisinău Capitală Moldova 761 F5
Chita Federaţia Rusă 355 H6
Chitose Japonia 504 F3
Chitré Panama 61 J9
Chittagong Bangladesh 142 K9
Chittagong Hills Deal Asia de Sud 142 L9
Chitungwiza Zimbabwe 39 F5
Chojnice Polonia 316 D2
Choluteca Honduras 61 E5
Choma Zambia 39 E5
Chomutov Republica Cehă 316 B5
Chon Buri Thailanda 857 E9
Chôngju Coreea de Sud 249 C7
Chôngju Coreea de Nord 249 B4
Chongqing China 216 G7
Chônju Coreea de Sud 249 C7
Chonos, Archipiélago de los Arhipelag Chile 97 A9
Chornobyl' Ucraina 761 G2
Choybalsan Mongolia 596 H2
Christchurch Noua Zeelandă 618 D7
Chuadanga Bangladesh 142 I8
Chubut Râu Argentina 97 B8
Chúgoku-sanchi Lanţ muntos Japonia 504 C7
Chukchi Marea Oceanul Artic 640
Chumphon Thailanda 857 D10
Chuquicamata Chile 97 B3
Chur Elveţia 306 D6
Churchill Canada 180 F7
Churchill Falls Canada 180 J7
Chuuk Arhipelag Micronezia 640 C3
Chuy Uruguay 97 F6
Ciad Ţară Africa Centrală 24
Ciad, Lac Africa Centrală 19
Cienfuegos Cuba 186 C3
Cieza Spania 790 F6
Cincinnati Ohio, SUA 810 I7
Cipru Marea Mediterană 780
Cirebon Indonezia 470 D5
Ciudad Bolívar Venezuela 496 G3
Ciudad del Este Paraguay 750 H9
Ciudad Guayana Venezuela 496 G3
Ciudad Juárez Mexic 583 E1
Ciudad Obregón Mexic 583 D3
Ciudad Ojeda Venezuela 496 D2
Ciudad Real Spania 790 E6
Ciudad Victoria Mexic 583 G4
Clarenville Canada 180 L6
Clermont-Ferrand Franţa 383 E6
Cleveland Ohio, SUA 810 I6
Clipperton Insulă teritoriu extern Franţa, Oceanul Pacific 627 J5
Clonmel Irlanda 487 D6
Cluj-Napoca România 761 C5
Coast Ranges Lanţ muntos America de Nord 61
Coasta de Fildeş Africa de Vest Fr. Côte d'Ivoire 42
Coasta Scheletelor Element de ţărm Namibia 39 A6
Coats Insulă Insulă Canada 180 G6
Coatzacoalcos Mexic 583 J6
Cobán Guatemala 61 B3
Cochabamba Bolivia 750 C5
Cochin India 465 C10
Cochrane Canada 180 I9
Cochrane Chile 97 B9
Cocos (Keeling) Insulă teritoriu extern Australia, Oceanul Indian 625 F5
Cod, Capul element de coastă SUA de Nord-Est 810 L6
Coiba, Isla de Insulă Panama 61 H10
Coihaique Chile 97 B9
Coimbatore India 465 C10
Coimbra Portugalia 703 C5
Colbeck, Cape Element de coastă Antarctica 91 D6
Colchester Anglia, Regatul Unit 735 G9
Colhué Huapi, Lago Lac Argentina 97 B9
Colima, Nevado de Vârf Mexic 61
Colmar Franţa 383 H4
Colombo Capitală Sri Lanka 465 E11
Colón Panama 61 J8
Colorado Râu Argentina 97 D7
Colorado Râu SUA 61
Colorado Stat SUA 810 E7
Colorado Platou S SUA 61
Columbia Ţară America de Nord 496
Columbia Carolina de Sud, SUA 810 I8
Columbus Ohio, SUA 810 I6
Comayagua Honduras 61 D4
Comilla Bangladesh 142 K8
Communism Peak Vârf Tadjikistan 113
Como, Lago di Lac Italia 498 C2
Comodoro Rivadavia Argentina 97 C9
Comorin, Capul India 625 D3
Comoros Ţară Oceanul Indian 39
Conakry Capitală Guineea 42 B7
Concepción Chile 97 B7
Concepción Paraguay 750 G8
Conchos Râu Mexic 583 E3
Concord New Hampshire, SUA 810 K6
Concordia Argentina 97 E5
Congo Ţară C Africa 24
Congo Râu C Africa var. Zaire 24 E8
Congo Basin bazin Africa Centrală 19
Congo, Dem. Rep. Ţară C Africa 24
Connaught Regiunea Irlanda 487 C4
Connecticut Stat SUA 810 K6
Constanţa România 761 E8
Constance, Lac Europa Centrală 282 C10
Constantine Algeria 37 G1
Cook Insulă teritoriu extern Noua Zeelandă, Oceanul Pacific 696 F6
Cook Strâmtoare element marin Noua Zeelandă 618 E5
Cook, Vârf Noua Zeelandă 618 C7
Cooktown Australia 130 G2
Copenhaga Capitală Danemarca 269 F5
Copiapó Chile 97 B4
Coquimbo Chile 97 B5
Corabia România 761 C8
Corantijn Râu Guyana/ Suriname var. Courantyne 496 I5
Cordillera Cantábrica Lanţ muntos Spania 790 C2
Córdoba Argentina 97 D5
Córdoba Spania 790 D6
Coreea Golf element marin China/ Coreea de Nord 249 A4
Coreea de Nord Ţara E Asia 249
Coreea de Sud Ţara Asia 249
Coreea Strait element marin Japonia/South Coreea de Sud 113
Corinth Canal Grecia 421 D8

Corinto Nicaragua 61 E6
Cork Irlanda 487 C7
Corner Brook Canada 180 K7
Corno Grande, Munte Italia 498 E5
Coro Venezuela 496 D2
Coroico Bolivia 750 B4
Coroman del Noua Zeelandă 618 E3
Coronel Oviedo Paraguay 750 G9
Corrib, Lough Lac Irlanda 487 B4
Corrientes Argentina 97 E4
Corsica Insulă Franța 383 I9
Corumbá Brazilia 163 E7
Cosenza Italia 498 F8
Costa Rica Țară America Centrală 61
Côte d'Ivoire vezi Coasta de Fildeș
Cotonou Benin 42 H8
Cotopaxi Volcano Ecuador 291 C2
Cottbus Germania 405 G5
Courantyne Râu Guyana/ Suriname var. Corantijn 496 I5
Courland Lagoon Element marin Marea Baltică 806 B4
Coventry Anglia, Regatul Unit 735 E9
Covilhã Portugalia 703 D5
Cox's Bazar Bangladesh 142 L10
Cozumel, Isla Insulă Mexic 583 L5
Craiova România 761 C7
Cremona Italia 498 C3
Cres Insulă Croația 803B4
Creta Insulă Grecia 421 E11
Creta, Marea Mediterană 421 E10
Crimea Peninsula Ucraina 761 I7
Croația Țară Europa de Sud-Est 803
Crotone Italia 498 G8
Crozet Bazin Element subacvatic Oceanul Indian 625 C8
Crozet Arhipelag Oceanul Indian 625 B8
Cruzeiro do Sul Brazilia 163 A4
Cuanza Râu Angola 39 B3
Cuba Țară Indiile de Vest 186
Cubango Râu Africa de Sud 39 C5
Cúcuta Columbia 496 C3
Cuenca Ecuador 291 B3
Cuenca Spania 790 F5
Cuernavaca Mexic 583 H6
Cuiabá Brazilia 163 E6
Cuito Râu Angola 39 C5
Culiacán Mexic 583 D4
Cumaná Venezuela 496 G2
Cunene Râu Angola/ Namibia 39 A5
Curicó Chile 97 B6
Curitiba Brazilia 163 F9
Cusco Peru 291 F9
Cuttack India 465 F6
Cuxhaven Germania 405 C3
Cuyuni Râu Guyana/ Venezuela 496 I4
Czèstochowa Polonia 316 E5

D

Dadeldhura Nepal 142 B3
Daga Bhutan 142 I4
Dagupan Filipine 363 B4
Dahomey vezi Benin
Dailekh Nepal 142 B3
Dakar Capitală Senegal 42 A5
Dakota de Nord Stat SUA 810 F4
Dalandzadgad Mongolia 596 F4
Dalian China 216 A4
Dallas Texas, SUA 810 F8
Dalmacija Region Croația 803C5
Daloa Coasta de Fildeș 42 E8
Damán India 465 B6
Damascus Capitală Siria 780 E5
Damphu Bhutan 142 J4
Dampier Australia 130 A3
Dandong Coreea de Nord 249 A3
Danemarca Europa de Nord Vest 269
Danemarca Strait element marin Groenlanda/ Insulăa 623 D3
Dangara Tadjikistan 115 H5
Danube Râu Europa Centrală 314
Dunărea Delta ținut mlăștinos România/ Ucraina 761 F7
Danzig, Golful element marin Polonia/ Federația Rusă 316 E2
Dar es Salaam Tanzania 28 E11
Dar'á Siria 780E6
Darfur Munții Sudan 28 A6
Darhan Mongolia 596 F2
Darling Râu Australia 130 G5
Darmstadt Germania 405 C7
Darnah Libia 37 K2
Darnley, Capul element de coastă Antarctica 91 I3
Dartmoor Region Anglia, Regatul Unit 735 C11
Dartmouth Canada 180 K8
Darwin Australia 130 D2
Dashkhovuz Turkmenistan 115 D3
Dasht-e Kavír Regiune deșertică Iran 485 G4
Datong China 216 H4
Datu, Telek element marin Malaysia 546 G4
Daugavpils Letonia 806 E5
Dávangere India 465 C8
Davao Filipine 363 E8
David Panama 61 H9
Davis Strait element marin Oceanul Atlantic 623 C3
Dawson Canada 180 B6
Dayr az Zawr Siria 780H3
Dçâín Republica Cehă 316 B5
De Aar Africa de Sud 21 E7
Debre Zeyit Etiopia 28 E7
Debrecen Ungaria 316 G8
Deccan Platou India 465 D7
Dehra Dún India 465 D3
Dej România 761 C5
Delaware State SUA 810 K7
Delémont Elveția 306 B5
Delft Țările de Jos 874 B5
Delfzijl Țările de Jos 874 F2
Demchok Disputed region China/India 465 D2
Den Helder Țările de Jos 874 C3
Denali Vârf Alaska, SUA denumit înainte Muntele McKinley 810 C2
Denpasar Indonezia 470 F5
Denver Colorado, SUA 810 E6
Dera Ghází Khán Pakistan 642 E4
Dera Ismáí Khán Pakistan 642 E4
Derby Anglia, Regatul Unit 735 E8
Derg, Lough Lac Irlanda 487 C5
Des Moines Iowa, SUA 810 G6
Desé Etiopia 28 E6
Deseao Râu Argentina 97 C9
Dessau Germania 405 E5
Desventurados, Islas de los Insule Chile, Oceanul Pacific 627 K8
Deșertul Nubian Deșert Sudan 28 C4
Deșertul Namibian Namibia 39 B6
Deșertul de Nisip Deșert Pakistan 642 B5
Deșertul Sirian Asia de Sud-Vest 485 B4 780 G5
Detroit Michigan, SUA 810 I6
Deva România 761 B6
Deventer Țările de Jos 874 E4
Devollit Râu Albania 803 G9
Devon Insulă Canada 180 F3
Dezfúl Iran 485 E5
Dhaka Capitală Bangladesh 142 J8
Dhanbád India 465 G5
Dhankuta Nepal 142 G5
Dhanushkodi India 465 D10
Dharan Nepal 142 G5
Dhárwád India 465 C8
Dhrepanon, Akrotírio element de coastă Grecia 421 D5
Dhule India 465 C6
Diamantina Râu Australia 130 F4
Diekirch Luxemburg 170 F5
Dieppe Franța 383 E2
Diffa Nigeria 42 K6
Digul Râu Indonezia 470 L4
Dijon Franța 383 G5
Díla Etiopia 28 E7
Dili Indonezia 470 H5
Dillikot Nepal 142 C3
Dilling Sudan 28 C6
Dilolo Rep. Dem. Congo 24 F11
Dimona Israel 491 C7
Dinagat Insula Filipine 363 F7
Dinajpur Bangladesh 142 H6
Dinant Belgia 152 D4
Dinara Munții Bosnia și Herțegovina 803 D5
Dingle Bay element marin Irlanda 487 B6
Diourbel Senegal 42 B5
Dipayal Nepal 142 B3
Dipolog Filipine 363 D8
Diré Dawa Etiopia 28 F7
Disappointment, Lac Salt lake Australia 128
Dispur India 465 H4
Djado, Platoul Nigeria 42 K4
Djambala Congo 24 C9
Djibouti Capitală Djibouti 28 F6
Djibouti Africa de Est 28
Dnieper Râu Europa de Est 314
Dniester Râu Moldova/ Ucraina 761 E4
Dnipropetrovs'k Ucraina 761 I4
Dobele Letonia 806 D4
Doboj Bosnia și Herțegovina 803 E4
Dobrich Bulgaria 421 G2
Dodekánisos Insulele Grecia 421 G9
Dodoma Capitală Tanzania 28 D11
Doha Capitală Qatar 808 G4
Dolores Argentina 97 E6
Dominica Țară Indiile de Vest 186
Domuyo Vârf Argentina 99
Don Râu Federația Rusă 355 B4
Donawitz Austria 306 J5
Dondra Head Capul Sri Lanka 625 D3
Donegal Irlanda 487 D2
Donegal Bay element marin Irlanda 487 C2
Donets Râu Federația Rusă/Ucraina 761 K4
Donets'k Ucraina 761 K5
Dongola Sudan 28 C4
Dønna Insulă Norvegia 617 D4
Dordogne Râu Franța 383 C6
Dordrecht Țările de Jos 874 C5
Dornbirn Austria 306 E5
Dortmund Germania 405 B5
Dosso Nigeria 42 H6
Douai Franța 383 F2
Douala Camerun 24 B7
Douglas Isle of Man, Regatul Unit 735 C7
Douglas Africa de Sud 21 E6
Douro Râu Portugalia/ Spania 703 C3
Dover Anglia, Regatul Unit 735 G10
Dover Delaware, SUA 810 K7
Dózen Insulă Japonia 504 C7
Dra, Hamada du Plateau Algeria 37 D4
Drakensberg Lanț muntos Lesotho/Africa de Sud 21 G7
Dráma Grecia 421 E4

Drammen Norvegia 617 C8
Drau Râu Europa Centrală 306 J6
Drava Râu Europa Centrală 803 F3 316 D10
Dresden Germania 405 F6
Drina Râu Bosnia și Herțegovina/Iugoslavia 803 G5
Drobeta-Turnu Severin România 761 B7
Drogheda Irlanda 487 F4
Druskininkai Lituania 806 C6
Dubai Emiratele Arabe Unite 808 H4
Dubăsari Moldova 761 F5
Dubawnt Râu Canada 180 E7
Dublin Capitală Irlanda 487 F4
Dubrovnik Croația 803E7
Duero Râu Portugalia/ Spania 790 D3
Dugi Otok Insulă Croația 803 B5
Duisburg Germania 405 B5
Dumaguete Filipine 363 D7
Dumfries Scoția, Regatul Unit 735 C6
Dún Laoghaire Irlanda 487 F5
Dunai Nepal 142 D3
Dundalk Irlanda 487 E3
Dundee Scoția, Regatul Unit 735 D4
Dunedin Noua Zeelandă 618 C8
Dungun Malaysia 546 C3
Dunkerque Franța 383 F1
Duqm Oman 808 I6
Durango Mexic 583 E4
Durazno Uruguay 97 E6
Durban Africa de Sud 21 I6
Durrës Albania 803 G8
Dushak Turkmenistan 115 D5
Dushanbe Capitală Tadjikistan 115 H5
Düsseldorf Germania 405 B6
Dutch Indiile de Vest vezi Țările de Jos Antilles
Dvina Râu Europa de Est 314
Dvina de Vest Râu Europa de Vest 806 G6
Dzhalal-Abad Kârgâzstan 115 I3
Dzhugdzhur Lanț muntos Federația Rusă 113
Dzüünharaa Mongolia 596 F2
Dzuunmod Mongolia 596 F3

E

E§fahán Iran 485 F5
East Cape element de coastă Noua Zeelandă 618 G3
East Falkland Insulă Falkland 97 D11
East Frisian Insulă Germania 405 B3
East Londra Africa de Sud 21 G8
East Pacific Rise element subacvatic Oceanul Pacific 627 J7
Eastern Ghats Lanț muntos India 465 E7
Eastmain Râu Canada 180 I8
Ebeltoft Danemarca 269 D4
Ebolowa Camerun 24 B7
Ebro Râu Spania 790 F3
Ecuador America de Nord Vest 291
Ed Eritreea 28 F6
Ede Nigeria 42 H8
Ede Țările de Jos 874 D5
Edinburgh Scoția, Regatul Unit 735 D5
Edmonton Canada 180 D9
Edward, Lac Uganda/Rep. Dem. Congo 24 H8 28 C9
Eforie-Nord România 761 E8
Egadi, Isole Arhipelag Italia 498 D9
Egipt Țară Africa de Nord Est 28
Egiyn Gol Râu Mongolia 596 E2
Eindhoven Țările de Jos 874 D6
Eisenstadt Austria 306 K4
Eivissa Insulă Spania 790 H5
Ejmiadzin Armenia 747 E5
El Calafati Argentina 97 B10
El Fasher Sudan 28 B6
El Gaza Egipt 28 C2
El Khârga Egipt 28 C3
El Minya Egipt 28 C2
El Obeid Sudan 28 C6
El Salvador Țară America Centrală 61
El Tigre Venezuela 496 G3
El'brus vârf Federația Rusă 314
Elat Israel 491 C12
Elba Râu Republica Cehă/ Germania 314
Elba, Isola d' Insulă Italia 498 C5
Elbasan Albania 803 G9
Elblàg Polonia 316 E2
Elburz Munții Lanț muntos Iran 85 E3
Elche Spania 790 G6
Elda Spania 790 G6
Eldoret Kenya 28 D9
Eleuthera Insulă Bahamas 186 E1
Elgin Scoția, Regatul Unit 735 D3
Ellesmere Insulă Canada 180 E2
Ellsworth Land Regiunea Antarctica 91 C5
Elveția Țara C Europa 306
Emden Germania 405 B3
Emiratele Arabe Unite Țara Asia de Sud-Vest presc. UAE 808
Emmen Țările de Jos 874 F3
Emperor Mareamounts element subacvatic Oceanul Pacific 627 E3
Ems Râu Germania/Țările de Jos 282 B4
Encarnación Paraguay 750 G10
Endelave Insulă Danemarca 269 C5
Enderby Land Region Antarctica 91 H2
Enguri Râu Georgia 747 C2
Ennedi Platou Ciad 24 F3
Ennis Irlanda 487 C5
Enns Râu Austria 306 I4
Enschede Țările de Jos 874 F4
Ensenada Mexic 583 A1
Entebbe Uganda 28 C9
Enugu Nigeria 42 I8
Eolie, Isole arhipelag Italia 498 E9
Épinal Franța 383 G4
Erdenet Mongolia 596 F2
Erebus, Vârf Antarctica 91 F6
Erevan Capitală Armenia 747 F5
Erfurt Germania 405 E6
Erg Chech Regiune deșertică Algeria/Mali 37 E4 42 E3
Erguig Râu Ciad 24 D5
Erie, Lac Canada/SUA 61
Eritreea Africa de Est 28
Erlangen Germania 405 E8
Ernákulam India 465 C10
Esbjerg Danemarca 269 A5
Esch-sur-Alzette Luxemburg 170 F6
Escuintla Guatemala 61 B4
Esmeraldas Ecuador 291 B1
Espoo Finlanda 368 C9
Esquel Argentina 97 B8
Essen Germania 405 B5
Essequibo Râu Guyana 496 I5
Estelí Nicaragua 61 E5
Estevan Canada 180 E10
Estonia Europa de Est 806
Estrela, Serra da Munții Portugalia 703 D5
Etiopia Țară Africa de Est 28
Etiopiene câmpiile Africa de Est 28 E7
Etosha Pan bazin salin Namibia 39 B5
Euphrates Râu Asia de Sud-Vest 113
Europa 314
Everest, Vârful China/ Nepal 142 G4
Everglades Wetlands Florida, SUA 810 I10
Évora Portugalia 703 D8
Évvoia Insulă Grecia 421 D7
Exeter Anglia, Regatul Unit 735 D11
Exmoor Regiunea Anglia, Regatul Unit 735 C10
Eyre, Lac Australia 130 F5

F

Fåborg Danemarca 269 C6
Fada-Ngourma Burkina 42 G6
Faguibine, Lac Mali 42 F5
Fâșia Gaza 491 B6
Fâșia Gaza teritoriu disputat Asia de Sud-Vest 491 A7
Fairbanks Alaska, SUA 810 C2
Faisalábád Pakistan 642 F4
Falster Insulă Danemarca 269 E7
Falun Suedia 824 C7
Famagusta Cipru 780 B4
Farafangana Madagascar 39 K7
Faráh Afganistan 115 D8
Faridpur Bangladesh 142 I8
Fårö Insulă Suedia 824 D8
Faro Portugalia 703 C11
Faya Ciad 24 E3
Fazzán Region Libia 37 I5
Federația Rusă Țara Europa/Asia 357
Feira de Santana Brazilia 163 I6
Feldkirch Austria 306 E5
Femund, L. Lac Norvegia 617 C7
Feni Bangladesh 142 K8
Fenoarivo Atsinanana Madagascar 39 L5
Fens Wetland Anglia, Regatul Unit 735 F9
Fergana Uzbekistan 115 I4
Fernando de la Mora Paraguay 750 G9
Fernando de Noronha Insulă Brazilia 623 D8
Ferrara Italia 498 D3
Ferrol Spania 790 B1
Fès Maroc 37 D2
Fey∞ábád Afganistan 115 H5
Fianarantsoa Madagascar 39 K6
Fier Albania 803 G9
Figueira da Foz Portugalia 703 B5
Figueres Spania 790 I2
Figuig Maroc 37 E3
Fiji Oceanul Pacific 640
Filipine Țara Asia 363
Finisterre, Cabo element de coastă Spania 790 A2
Finlanda Europa de Nord 368
Finlanda, Golful element marin Marea Baltică 314
Fish Râu Namibia 39 C7
Fishguard Țara Galilor, Regatul Unit 735 C9
Fitzroy Râu Australia 128
Fjerritslev Danemarca 269 C2
fla'dah Yemen 808 D7
flalálah Oman 808 H7
Flandrei Regiunea Belgia 152 B2
flawqirah Oman 808 I7
Flensburg Germania 405 C1
Flin Flon Canada 180 E8
Flinders Insula Australia 128
Flinders Ranges Lanț muntos Australia 130 F6
Flinders Râu Australia 130 F3
Flint Insula Kiribati 696 G5
Florence Italia 498 D4
Florencia Columbia 496 B6
Flores Guatemala 61 C2
Flores Insulă Indonezia 470 G5
Flores Marea Oceanul Pacific 470 G5
Florianópolis Brazilia 163 F9
Florida State SUA 810 I9
Florida, Strâmtoare Element marin Bahamas/SUA 61

Floridablanca Columbia 496 C4
Flórina Grecia 421 B5
flúr Oman 808 J5
Fluviul Dvina de Nord Federaţia Rusă 314
Fluviul Galben Râu China var. Huang He 216 I5
Fluviul Portocaliu Fluviu Africa de Sud 19
Fluviul Rin Europa de Vest 314
Fluviul Roşu fluviu China/ Vietnam 896 D2
Fui Japonia 504 D7
Fuoka Japonia 504 B8
Fushima Japonia 504 F4
Fushima Japonia 504 F6
Foâa Bosnia şi Herţegovina 803 F6
Focşani România 761 E6
Foggia Italia 498 F6
Foleyet Canada 180 H9
Fongafale Capitală Tuvalu 696 C4
Fonseca, Golful element marin El Salvador/ Honduras 61 D5
Forlì Italia 498 D4
Formentera Insulă Spania 790 H6
Formosa Argentina 97 E4
Formosa vezi Taiwan
Fort McMurray Canada 180 D8
Fort Peck, Lac Montana, SUA 810 D4
Fort Smith Canada 180 D7
Fort St. John Canada 180 C8
Fort William Scoţia, Regatul Unit 735 C4
Fortaleza Brazilia 163 I3
Fort-de-Franţa Capitală Martinique 186 L6
Forth Râu Scoţia, Regatul Unit 735 C5
Forth, Firth of Inlet Scoţia, Regatul Unit 735 D5
Fosta Iugoslavie Republica Macedonia vezi Macedonia
Foveaux Strait, element marin, Noua Zeelandă 618 B9
Francistown Botswana 39 F6
Franconian Jura Lanţ muntos Germania 405 E8
Frankfort Kentucky, SUA 811 I7
Frankfurt am Main Germania 405 C7
Frankfurt an der Oder Germania 405 G4
Frantsa-Iosifa, Zemlya Insulă Federaţia Rusă 355 F1
Franţa Ţară Europa de Vest 383
Franz Josef Land Insula, Federaţia Rusă 640 F7
Fraser Insulă Australia 128
Frauenfeld Elveţia 306 D4
Fredericia Danemarca 269 C5
Fredericton Canada 180 K8
Frederikshavn Danemarca 269 D1
Fredrikstad Norvegia 617 C8
Freetown Capitală Sierra Leone 42 C8
Freiburg im Breisgau Germania 405 B9
Freistadt Austria 306 I2
Fremantle Australia 130 B6
Fribourg Elveţia 306 B6
Frosinone Italia 498 E6
Fuerteventura Insulă Spania 37 B4
Fuji, Vârful Japonia 504 E7
Fulda Germania 405 D6
Furnas Represa Rezervaţia Brazilia 163 G8
Fuzhou China 216 J7
Füzuli Azerbaidjan 747 I6
Fyn Insulă Danemarca 269 C6
FYR Macedonia vezi Macedonia

G

Gaalkacyo Eritreea 28 G7
Gabarone Capitală Botswana 39 E7
Gabès Tunisia 37 H2
Gabon Ţară Africa de Vest 24
Gabrovo Bulgaria 421 E2
Gaeta, Golfo di element marin Italia 498 E6
Gafsa Tunisia 37 H2
Gagnoa Coasta de Fildeş 42 E8
Gagra Georgia 747 A1
Gaibanda Bangladesh 142 I6
Gairdner, Lac Australia 130 E6
Galaţi România 761 E7
Galicia Region Spania 790 B2
Galle Sri Lanka 465 E11
Gallipoli Italia 498 G8
Gällivare Suedia 824 D2
Galway Irlanda 487 C4
Galway Golf element marin Irlanda 487 C4
Gambia Ţară Africa de Vest 42
Gamgadhi Nepal 142 C2
Gäncä Azerbaidjan 747 H4
Gander Canada 180 L6
Gandía Spania 790 G5
Ganges Râu Asia de Sud Ben. Padma 142 I7 465 G5
Ganges, Mouths of the Delta Bangladesh/India 142 J9
Gangtok India 465 G4
Gao Mali 42 G5
Garda, Lago di Lac Italia 498 C2
Gardéz Afganistan 115 H7
Garissa Kenya 28 E9
Garonne Râu Franţa 383 C7
Garoowe Eritreea 28 G7
Garoua Camerun 24 C5
Gasa Tashi Thongmen Bhutan 142 I4
Gaspé Canada 180 K7
Gaţii de Vest Lanţ muntos India 465 C8
Gävle Suedia 824 C7
Gaya India 465 F5
Gazandzhyk Turkmenistan 115 B4
Gdansk Polonia 316 E2
Gdynia Polonia 316 E2
Gedaref Sudan 28 D6
Gedser Danemarca 269 E7
Geelong Australia 130 G7
Gëkdepe Turkmenistan 115 C4
Gelsenkirchen Germania 405 B5
Gemena Rep. Dem. Congo 24 E7
Geneina Sudan 28 A6
General Eugenio A. Garay Paraguay 750 E6
General Santos Filipine 363 E9
Geneva Elveţia 306 A7
Geneva, L. Lac Franţa/ Elveţia 383 G6 306 A6
Genk Belgia 152 E2
Genoa Italia 498 B3
Genova, Golful element subacavtic Italia 498 B3
Gent Belgia 152 C2
George Town Capitală Insulele Cayman 186 B4
George Town Malaysia 546 A2
Georgetown Capitală Guyana 496 I4
Georgetown Gambia 42 B6
Georgia State SUA 810 I8
Georgia Asia de Sud-Vest 113
Georgia Asia de Sud-Vest 747
Georgia de Sud Teritoriu extern Regatul Unit, Oceanul Atlantic 623 D11
Gera Germania 405 E6
Geraldton Australia 130 A5
Gereshk Afganistan 115 F8
Germania Ţara Europa de Vest 282
Getafe Spania 790 E4
Gevgelija Macedonia 803 I9
Geylegphug Bhutan 142 J5
Ghadámis Libia 37 H3
Ghana Ţara Africa de Vest 42
Ghandi Rezervaţia India 465 C5
Ghanzi Botswana 39 D6
Ghardaïa Algeria 37 F3
Gharyán Libia 37 I3
Ghát Libia 37 H5
Ghazní Afganistan 115 G7
Gibraltar Regatul Unit, Europa de Sud-Vest 790 D8
Gibson Deşert Regiune deşertică Australia 130 D4
Gijón Spania 790 D1
Gilbert Insula vezi Tungaru
Girona Spania 790 I3
Gisborne Noua Zeelandă 618 G4
Giurgiu România 761 D8
Give Danemarca 269 B4
Gjirokastër Albania 803 G10
Gjøvik Norvegia 617 C7
Glåma Râu Norvegia 617 C7
Glarus Elveţia 306 D5
Glasgow Scoţia, Regatul Unit 735 C5
Gliwice Polonia 316 E6
Gloucester Anglia, Regatul Unit 735 D9
Gmünd Austria 306 J2
Gmunden Austria 306 I4
Gobi Deşert China/ Mongolia 113
Godávari Râu India 465 E7
Godoy Cruz Argentina 97 B5
Goiânia Brazilia 163 F7
Golan Heights teritoriu disputat Asia de Sud-Vest 491 D1 780 D6
Golful Abundenţei Element acvatic Noua Zeelandă 618 F3
Golful de Nord Canada 180 I9
Golful Oman Element acvatic Oceanul Indian 625 C2
Golful Thailandei Element acvatic Marea Chinei de Sud 856 E10
Golful vezi Golful Persic
Goma Rep. Dem. Congo 24 H9
Gómez Palacio Mexic 583 F3
Gonaïves Haiti 186 F4
Gonder Etiopia 28 E6
Gopalpur Bangladesh 142 I7
Gorakhpur India 465 F4
Goré Ciad 24 D6
Goré Etiopia 28 D7
Gorgán Iran 485 G3
Gori Georgia 747 E3
Goris Armenia 747 H6
Gorontalo Indonezia 470 H3
Gorzów Wielkopolski Polonia 316 C3
Gospiá Croaţia 803C4
Gostivar Macedonia 803 H8
Göteborg Suedia 824 A8
Gotland Insulă Suedia 824 D9
Gotó-rettó Arhipelag Japonia 504 A9
Göttingen Germania 405 D5
Gouda Ţările de Jos 874 C5
Gough Insulă Teritoriu extern Regatul Unit, Oceanul Atlantic 623 F10
Gouin, Rezervaţia Canada 180 I8
Govind Ballash Pant Rezervaţie India 465 E5
Göyçay Azerbaidjan 747 I4
Gozo Insulă Malta 498 E11
Graâanica Bosnia şi Herţegovina 803 E4
Graaf Reinet Africa de Sud 21 E7
Graham Land Regiunea Antarctica 91 B4
Grahamstown Africa de Sud 21 F8
Grampian Munţii Munţii Scoţia, Regatul Unit 735 C4
Gran Canaria Insulă Spania 37 B4
Gran Chaco Regiunea America Centrală 99
Granada Nicaragua 61 E6
Granada Spania 790 E7

Grand Bahama Insulă Bahamas 186 C1
Grand Banks Element subacvatic Oceanul Atlantic 623 C5
Grand Erg Occidental Regiune deșertică Algeria 37 E3
Grand Erg Oriental Regiune deșertică Algeria/Tunisia 37 G4
Grande Prairie Canada 180 C8
Grande, Bahía element marin Argentina 99
Grande, Serra Regiune deșertică Brazilia 163 H4
Gråsten Danemarca 269 B6
Graz Austria 306 J5
Great Abaco Insulă Bahamas 186 D1
Great Australian Bight element subacvatic Australia 130 D6
Great Bahama Golful element subacvatic Oceanul Atlantic 186 D2
Great Basin Regiune SUA 810 B6
Great Bear Lac Canada 180 C6
Great Dividing Lanț muntos Australia 130 G3
Great Exuma Insulă Bahamas 186 E2
Great Inagua Insulă Bahamas 186 F3
Great Man-made River Project Libia 37 K4
Great Plains Regiune N America 810 E5
Great Salt Lake Salt Lake Utah, SUA 810 C6
Great Sand Regiune deșertică Egipt/Libia 37 K3
Great Sandy Deșert Australia 128
Great Slave Lac Canada 180 D7
Great Victoria Deșert Australia 130 C5
Greater Antarctica Regiune Antarctica 91 G5
Greater Khingan Lanț muntos China 216 J3
Grecia Țara Europa de Sud-Est 421
Gredos, Sierra de Munții Spania 790 D4
Greenock Scoția, Regatul Unit 735 C5
Greifswald Germania 405 F2
Grenå Danemarca 269 D3
Grenada Țara West Indies 186
Grenoble Franța 383 G7
Greymouth Noua Zeelandă 618 C6
Grimsby Anglia, Regatul Unit 735 F8
Grindsted Danemarca 269 B5
Groenlanda Bazin element subacvatic Oceanul Artic 640 D9
Groenlanda Danemarca, Oceanul Atlantic 623 D2
Groenlanda Marea Oceanul Atlantic 623 F2
Groningen Țările de Jos 874 E2
Grootfontein Namibia 39 C6
Grosseto Italia 498 C5
Groznyy Federația Rusă 355 A5
Grudziàdz Polonia 316 E3
Gstaad Elveția 306 B6
Gusau Nigeria 42 I6
Guadalajara Mexic 583 F5
Guadalquivir Râu Spania 790 D7
Guadelupa Franța, Indiile de Vest 186 K5
Guadiana Râu Portugalia/Spania 703 D9 790 D5
Guainia Râu Columbia 496 E5
Guallatiri Vârf Chile 99
Guam SUA, Oceanul Pacific 640 C2
Guanare Râu Venezuela 496 E3
Guanare Venezuela 496 D3
Guangzhou China 216 H8
Guantánamo Cuba 186 E4
Guatemala Țara Central America 61
Guatemala Oraș Capitală Guatemala 61 B4
Guaviare Râu Columbia 496 E5
Guayaquil Ecuador 291 B3
Guayaquil, Golf element marin Ecuador/Peru 291 B3
Gudenå Râu Danemarca 269 C3
Guider Camerun 24 C5
Guilin Hills , Deal China 216 H7
Guimarães Portugalia 703 C3
Guineea Țară Africa de Vest 42
Guineea Ecuatorială Africa de Vest 24
Guineea, Golful element marin Oceanul Atlantic 623 F7
Guineea-Bissau Africa de Vest 42
Guiyang China 216 G7
Gujránwála Pakistan 642 F3
Gujrát Pakistan 642 F3
Gulariya Nepal 142 B4
Gulf (fostul Golf Persic) element marin Marea Arabică 625 B2
Gulu Uganda 28 C8
Gunnbjørn Fjeld Vârf Groenlanda 61
Gura Șarpelui Element acvatic Trinidad și Tobago/Venezuela 496 H2
Guri, Embalse de Rezervația Venezuela 496 G3
Gusev Kalingrad, Federația Rusă 806 B5
Gushgy Turkmenistan 115 E6
Guwáháti India 465 H4
Guyana America de Nord-Est 496
Guyana Bazin element subacvatic Oceanul Atlantic 623 D7
Guyana Franceză Franța, America de Nord 496 K5
Guyana, vezi America de Nord 496 F4
Gwádar Pakistan 642 A6
Gwalior India 465 D4
Györ Ungaria 316 D8
Gyumri Armenia 747 E5
Gyzylarbat Turkmenistan 115 C4

H

Ha Bhutan 142 I4
Ha'apai Arhipelag Tonga 696 D6
Haapsalu Estonia 806 E1
Haarlem Țările de Jos 874 C4
Habiganj Bangladesh 142 K7
Habomai Insule Japonia/Federația Rusă (disputată) 504 H2
Hachinohe Japonia 504 F4
Hadejia Râu Nigeria 42 J6
Hadera Israel 491 C3
Haderslev Danemarca 269 B6
Haeju Coreea de Nord 249 B5
Hagatña Guam 640 C2
Haga, Capitală Țările de Jos 874 B5
Hagen Germania 405 B5
Hai Phong Vietnam 896 F3
Hailuoto Insulă Finlanda 368 C5
Hainan Insulă China 216 H9
Hainburg Austria 306 L3
Haiti Țară Indiile de Vest 186
Hakodate Japonia 504 F3
Halden Norvegia 617 C8
Halifax Canada 180 K8
Halle Germania 405 E5
Hallein Austria 306 H4
Halmahera Insulă Indonezia 470 I3
Halmstad Suedia 824 B9
Hamada Japonia 504 C7
Hamamatsu Japonia 504 E7
Hamar Norvegia 617 C7
Hamburg Germania 405 D3
Hämeenlinna Finlanda 368 C8
Hamersley Range Lanț muntos Australia 130 A4
Hamgyông-Sanmaek Lanț muntos Coreea de Nord 249 D3
Hamhûng Coreea de Nord 249 C4
Hamilton Canada 180 I10
Hamilton Noua Zeelandă 618 E3
Hamm Germania 405 B5
Hammerfest Norvegia 617 F1
Hampden Noua Zeelandă 618 C8
Han Râu Coreea de Sud 249 D6
Handan China 216 I5
Hangayn Nuruu Lanț muntos Mongolia 596 D2
Hangzhou China 216 J6
Hannover Germania 405 D4
Hanoi Capitală Vietnam 896 E3
Hanstholm Danemarca 269 B2
Happy Valley-Goose Bay Canada 180 J6
Har Nuur Lac Mongolia 596 C2
Har Us Nuur Lac Mongolia 596 B2
Harare Capitală Zimbabwe 39 F5
Harbin China 216 K3
Hardanger Fjord element de coastă Norvegia 617 B8
Hargeysa Eritreea 28 F7
Hari Râu Indonezia 470 C3
Haringhat Râu Bangladesh 142 I8
Harírúd Râu Asia Centrală 115 E7
Härnösand Suedia 824 D5
Harper Liberia 42 D9
Harrisburg Pennsylvania, SUA 810 J6
Harstad Norvegia 617 E3
Hartford Connecticut, SUA 810 K6
Hasharon Câmpie Israel 491 C3
Hasselt Belgia 152 E2
Hässleholm Suedia 824 B10
Hastings Noua Zeelandă 618 F5
Hat Yai Thailanda 857 E12
Hatia Râu Bangladesh 142 K8
Hatteras, Capul element de coastă Carolina de Nord, SUA 61
Haugesund Norvegia 617 A8
Havana Capitală Cuba 186 B2
Havre-Saint-Pierre Canada 180 K7
Hawaii Insulă Hawaii, SUA 810 C10
Hawaii SUA 810 B9
Hay Râu Canada 180 D7
Heard și Mcdonald Insule Australia, Oceanul Indian 625 D9
Hebron West Bank 491 C6
Heerenveen Țările de Jos 874 D3
Heerlen Țările de Jos 874 D8
Hefa Israel 491 C2
Hefei China 216 I6
Heidelberg Germania 405 C8
Heilbronn Germania 405 C8
Helena Montana, SUA 811 D5
Helmand Râu Afganistan 115 E9
Helmond Țările de Jos 874 D6
Helsingborg Suedia 824 B10
Helsingør Danemarca 269 F4
Helsinki Capitală Finlanda 368 C9
Hendrik Verwoerdam Rezervație Africa de Sud 21 F6
Hengelo Țările de Jos 874

F4
Henzada Birmania 856 B7
Herát Afganistan 115 E7
Herisau Elveţia 306 D5
Hermansverk Norvegia 617 B7
Hermosillo Mexic 583 C2
Herning Danemarca 269 B4
Herzliyya Israel 491 B4
Hetauda Nepal 142 E4
Hida-sammyaku Munţii Japonia 504 E7
Hiiumaa Insulă Estonia 806 D1
Hildesheim Germania 405 D5
Hillerød Danemarca 269 F4
Hilversum Ţările de Jos 874 C4
Himalaya Lanţ muntos Asia de Sud 113
Himora Etiopia 28 D6
Hindu Kush Lanţ muntos C Asia 113
Hinnøya Insulă Norvegia 617 E3
Hirakud Rezervaţia India 465 F6
Hiroshima Japonia 504 C8
Hirtshals Danemarca 269 C1
Hitachi Japonia 504 F6
Hitra Insulă Norvegia 617 C6
Hjørring Danemarca 269 C1
Hlybokaye Belarus 806 E6
Hô Chi Minh Vietnam 896 F10
Hô Thác Bà Lac Vietnam 896 D2
Hobart Tasmania 130 G8
Hobro Danemarca 269 C3
Hoek van Olanda 874 B5
Hokkaidó Insulă Japonia 504 G2
Holguín Cuba 186 E3
Holland vezi Ţările de Jos
Holon Israel 491 B5
Holot Halusa Israel 491 B7
Holstebro Danemarca 269 B3
Holyhead Ţara Galilor, Regatul Unit 735 C8
Homyel' Belarus 806 G9
Honduras Ţară America Centrală 61
Honduras, Golf element marin Marea Caraibelor 61 D3
Hønefoss Norvegia 617 C8
Hông Gai Vietnam 896 F3
Hong Kong China 216 I8
Hongshui Râu China 216 G8
Hongwôn Coreea de Nord 249 C3
Honiara Capitală insulele Solomon 640 E6
Honolulu Hawaii, SUA 811 B9
Honshú Insulă Japonia 504 F5
Hoorn Ţările de Jos 874 C3
Hopedale Canada 180 J6
Horki Belarus 806 G7
Horlivka Ucraina 761 K4
Hormuz, Strâmtoarea Element marin Iran/ Oman 808 H3 485 H8
Horn, Cape element de caostă Chile 97 C12
Horsens Danemarca 269 C4
Hørsholm Danemarca 269 F5
Hotan China 216 B5
Houston Texas, SUA 811 G9
Hovd Mongolia 596 B3
Hövsgöl Nuur Lac Mongolia 596 E1
Howe, Capul element de coastă Australia 128
Hradec Králové Republica Cehă 316 C6
Hrazdan Armenia 747 F5
Hrodna Belarus 806 C6
Huainan China 216 I6
Huambo Angola 39 B4
Huancayo Peru 291 E8
Huang He vezi Yellow Râu
Huánuco Peru 291 D7
Huaraz Peru 291 C7
Huascarán vârf Peru 99
Huddinge Suedia 824 C8
Hudiksvall Suedia 824 C6
Hudson Râu America de Nord-Est 810 J5
Hudson Bay element marin Canada 180 G7
Hudson Strait element marin Canada 180 H5
Huê Vietnam 896 F6
Huehuetenango Guatemala 61 B3
Huelva Spania 790 C7
Huesca Spania 790 G3
Hûich'ôn North Coreea de Nord 249 B3
Hulun Nur Lac China 216 I2
Hûngnam Coreea de Nord 249 C4
Hurghada Egipt 28 D2
Huron, LacCanada/SUA 61
Hvar Insula Croaţia 803D6
Hyargas Nuur Lac Mongolia 596 C2
Hyderábád India 465 D7
Hyderábád Pakistan 642 D7
Hyères, Îles d' Insule Franţa 383 G8
Hyesan Coreea de Nord 249 C2
Hyvinkää Finlanda 368 C8

I

Íá'il Arabia Saudită 808 C3
Iaşi România 761 E5
Íaçramawt Regiune Yemen 808 F8
Íalab Siria 780E2
Íamah Siria 780E3
Íammár, Hawr al Lac Irak 485 D6
Íaraç Arabia Saudită 808 F4
Ibadan Nigeria 42 H8
Ibagué Columbia 73 B5
Ibarra Ecuador 291 C1
Iberian Peninsula Peninsula Europa de Sud-Vest 623 F5
Ibotirama Brazilia 163 H6
Ica Peru 291 D9
Idaho State SUA 810 C5
Idfu Egipt 28 C3
Ìelwân Egipt 28 C2
Ieper Belgia 152 B2
Ierusalim Capitală Israel 491 C5
Ifôghas, Adrar des Upland Mali 42 G4
Iglesias Italia 498 A7
Iguaçu Râu Argentina / Brazilia 163 F9
Iguaçu Cascada Brazilia 163 E9
Ihosy Madagascar 39 K7
Íims Siria 780E4
Iisalmi Finlanda 368 C6
Ijebu-Ode Nigeria 42 H8
Ijssel R Ţările de Jos 874 E4
Ijsselmeer Lac Ţările de Jos 874 D3
Ikaría Insulă Grecia 421 F8
Ikast Danemarca 269 B4
Iki Insulă Japonia 504 B8
Ilagan Filipine 363 C3
Ilam Nepal 142 H5
Ilebo Rep. Dem. Congo 24 E9
Ilha Solteira Represa Rezervaţie Brazilia 163 F7
Iligan Filipine 363 E8
Illapel Chile 97 B5
Illinois State SUA 810 H6
Iloilo Filipine 363 D6
Ilorin Nigeria 42 I8
Imatra Finlanda 368 D8
Impfondo Congo 24 D8
Imphál India 465 I5
In Uk Canada 180 H7
In Salah Algeria 37 F4
Inari, Teno Lc Finlanda 368 C2
Inch'ôn Coreea de Sud 249 B6
India Asia de Sud 465
Indiana State SUA 810 H6
Indianapolis Indiana, SUA 810 H6
Indiile de Vest Arhipelag Marea Caraibelor 623 B6
Indonezia Asia de Sud-Est 470
Indore India 465 C6
Indus Râu Asia de Sud 642 E5
Indus, Delta ţinut mlăştinos Pakistan 642 D7
Ingolstadt Germania 405 E8
Inhambane Mozambic 39 H7
Inland Nigeria Delta Mali 42 F5
Inn Râu Europa Centrală 282 F9 306 F5
Inner Hebrides Arhipelag Scoţia, Regatul Unit 735 A4
Innsbruck Austria 306 F5
Insein Birmania 856 C7
Insula Noua Siberie Insula Federaţia Rusă 640 F3
Insula Príncipe Sao Tome şi Principe 24 A8
Insula Crăciunului Australia, Oceanul Indian 625 F5
Insula de Sud Insula Noua Zeelandă 618 B7
Insula Nordului Insula Noua Zeelandă 618 E4
Insula Paştelui, insulă Oceanul Pacific 627 J8
Insula Uist de Nord Scoţia, Regatul Unit 735 A3
Insulele Cook de Sud Arhipelag 696 F6
Insulele Falkland de Vest Insulele Falkland 97 D11
Insulele Canare Spania 623 E6
Insulele Cayman teritoriu extern Regatul Unit, Indiile de Vest 186 C4
Insulele Cook de Nord Insulele Cook Insule 696 F5
Insulele Falkland Regatul Unit, Oceanul Atlantic 623 C11
Insulele Feroe , Oceanul Atlantic 623 F3
Insulele Filipine Asia de Sud-Est 625 H3
Insulele Galápagos Ecuador, Oceanul Pacific 627 K6
Insulele Mării de Coral teritoriu extern Australia, Marea de Coral 128
Insulele Solomon Ţara Oceanul Pacific 640
Insulele Virgine Britanice Regatul Unit, Indiile de Vest 186 J4
Interlaken Elveţia 306 C6
Inuvik Canada 180 B5
Invercargill Noua Zeelandă 618 B9
Inverness Scoţia, Regatul Unit 735 C3
Ioánnina Grecia 421 B6
Ionian Insule Arhipelag Grecia 421 A7
Ioniană Mare Marea Mediterană 421 B9
Iordania Râu Asia de Sud-Vest 491 D4 780 D7
Iordan Asia de Sud-Vest 780
Íos Insulă Grecia 421 F9
Iowa SUA 810 G6
Ipoh Malaysia 546 B3
Ipswich Anglia, Regatul Unit 735 G9
Iqaluit Canada 180 H5
Iquique Chile 97 B2
Iquitos Peru 291 E3
Irak Asia de Sud-Vest 485
Irákleio Grecia 421 E11
Iran Asia de Sud-Vest 485
Iranian Platou Upland Iran 485 H5
Iránshahr Iran 485 J7
Irapuato Mexic 583 G5
Irbid Iordania 780 D6
Iri Coreeade Sud 249 C7
Irian Jaya Provincie Indonezia 470 K4
Iringa Tanzania 28 D11
Irish Marea Irlanda/ Regatul Unit 487 F5 735 C7
Irkutsk Federaţia Rusă 355 H6
Irlanda de Nord Provincie Regatul Unit 735 A6
Irlanda Europa de Vest 487
Iron Gate staţie HEP Iugoslavia 803 I4
Irrawaddy Râu Birmania 856 B6
Irrawaddy Delta Birmania 856 B8
Ischia, Isola d' Insulă Italia 498 E7
Ishikari Râu Japonia 504 F2

Ishurdi Bangladesh 142 I7
Isiro Rep. Dem. Congo 24 G7
Iskûr Râu Bulgaria 421 D2
Iskûr, Yazovir Rezervație Bulgaria 421 D3
Islamabad Capitală Pakistan 642 F3
Islay Insulă Scoția, Regatul Unit 735 B5
Ismâ'ilîya Egipt 28 C1
Isna Egipt 28 C3
Israel Asia de Sud-Vest 491
Issyk-Kul' Kârgâzstan 115 J3
Issyk-Kul', Ozero Lac Kârgâzstan 115 K3
Itagüí Columbia 73 B4
Itaipú, Represa Rezervație Brazilia/Paraguay 750 H9 163 E8
Italia Europa de Sud 498
Itánagar India 465 I4
Ittoqqortoormiit Groenlanda 640 C9
Iturup Insulă Japonia/ Federația Rusă (disputat) 504 H1
Iugoslavia Țara Europa de Sud-Est 803
Ivalo Finlanda 368 C2
Ivano-Frankivs'k Ucraina 761 D4
Ivujivik Canada 180 H6
Iwaki Japonia 504 F6
Iwôn Coreea de Nord 249 D3
Izabal, Lago de Lac Guatemala 61 C3
Izhevsk Federația Rusă 355 C4
Iód Polonia 316 E4

J

Jabalpur India 465 E5
Jackson Mississippi, SUA 810 H8
Jacmel Haiti 186 F5
Jaén Spania 790 E7
Jaffna Sri Lanka 465 E10
Jaipur India 465 C4
Jaipur Hat Bangladesh 142 I6
Jaisalmer India 465 B4
Jajce Bosnia și Herțegovina 803 D4
Jakar Bhutan 142 J4
Jakarta Capitală Indonezia 470 D4
Jakobstad Finlanda 368 B6
Jalálábád Afganistan 115 H7
Jalandhar India 465 C3
Jamaame Eritreea 28 F9
Jamaica Indiile de Vest 186
Jamalpur Bangladesh 142 I6
Jambi Indonezia 470 C3
James Bay element marin Canada 180 H8
Jammerbugten element marin Danemarca 269 B2
Jámnagar India 465 A6
Jamshedpur India 465 F5
Jamuna Râu Bangladesh 142 I6
Jan Mayen Norvegia, Oceanul Artic 623 F2
Janakpur Nepal 142 F5
Japonia Țară E Asia de Est 504
Japonia strâmtoarea element subacvatic Oceanul Pacific 627 C4
Japonia, Marea Oceanul Pacific 504 D5
Jari Râu Brazilia/Suriname 163 E2
Järvenpää Finlanda 368 C8
Jarvis Insulă SUA, Oceanul Pacific 696 F2
Java Insulă Indonezia 470 E5
Java Marea Oceanul Pacific 470 D4
Java strâmtoarea, element subacvatic Oceanul Indian 627 A7
Jayapura Indonezia 470 L3
Jaz Múrián, Hamun-e Salt lake Iran 485 I7
Jebel Liban Munții Liban 780 D5
Jefferson City Missouri, SUA 810 G7
Jékabpils Letonia 806 E4
Jelgava Letonia 806 D4
Jember Indonezia 470 E5
Jena Germania 405 E6
Jenbach Austria 306 G5
Jenin West Bank 491 C3
Jérémie Haiti 186 F4
Jerez de la Frontera Spania 790 C8
Jericho West Bank 491 D5
Jesenice Slovenia 803 B2
Jessore Bangladesh 142 I8
Jhalakati Bangladesh 142 J9
Jhelum Pakistan 642 F3
Jhenida Bangladesh 142 I8
Jiddah Arabia Saudită 808 B5
Jihlava Republica Cehă 316 C7
Jilin China 216 K3
Jíma Etiopia 28 D7
Jinan China 216 I5
Jinotega Nicaragua 61 E5
Jízán Saudi Arabia 808 C7
João Pessoa Brazilia 163 I4
Jodhpur India 465 B4
Joensuu Finlanda 368 D6
Johannesburg Africa de Sud 21 H4
Johor Bharau Malaysia 546 C4
Joinville Brazilia 163 F9
Jokkmokk Suedia 824 D3
Jolo Filipine 363 C9
Jolo Insulă Filipine 363 C9
Jomsom Nepal 142 D3
Jonglei Canal Sudan 28 C7
Jönköping Suedia 824 B8
Jonquière Canada 180 J8
Jos Nigeria 42 J7
Juan Fernandez, Islas Insule Chile, Oceanul Pacific 627 L8
Juàzeiro Brazilia 163 H5
Juba Sudan 28 C8
Júcar Râu Spania 790 F5
Judenburg Austria 306 J5
Juigalpa Nicaragua 61 F6
Juiz de Fora Brazilia 163 G8
Juliaca Peru 291 G10
Jumla Nepal 142 C3
Juneau Alaska, SUA 10 D3
Junín Argentina 97 D6
Jura Insulă Scoția, Regatul Unit 735 B5
Jura Munții Franța/Elveția 383 G5
Jurbarkas Lituania 806 C5
Juruá Râu Brazilia/Peru 163 B4
Juticalpa Honduras 61 E4
Juventud, Isla de la Insulă Cuba 186 B3
Jylland Peninsula Danemarca 269 B4
Jyväskylä Finlanda 368 C7

K

K'ajaran Armenia 747 H6
K'ut'aisi Georgia 747 D3
K2 Peak China/Pakistan 642 G1
Kabale Uganda 28 C9
Kabalebo Rezervație Suriname 496 I5
Kabinda Rep. Dem. Congo 24 F10
Kábul Capitală Afganistan 115 H7
Kachch, Golf Marea Arabică 465 A6
Kachch, Rann of Wetland India/Pakistan 465 A5
Kadugli Sudan 28 C6
Kaduna Nigeria 42 I7
Kaédi Mauritania 42 B5
Kaesông Coreea de Nord 249 B5
Kagoshima Japonia 504 B9
Kai, Kepulauan Arhipelag Indonezia 470 J4
Kaikoura Noua Zeelandă 618 D6
Kainji Rezervație Nigeria 42 H7
Kairouan Tunisia 37 H2
Kaitaia Noua Zeelandă 618 D2
Kajaani Finlanda 368 D5
Kakhovs'ka Vodoskhovyshche Rezervație Ucraina 761 I5
Kalahari Deșert Africa de Sud 19
Kalamariá Grecia 421 D5
Kalámata Grecia 421 C9
Kalát Afganistan 115 G8
Kalát Pakistan 642 C5
Kalemie Rep. Dem. Congo 24 H10
Kalgoorlie Australia 130 C6
Kali Gandaki Râu Nepal 142 D4
Kaliningrad Kalingrad, Federația Rusă 806 A5
Kaliningrad Teritoriu extern Federația Rusă 806 A4 357 B2
Kalinkavichy Belarus 806 F9
Kalisz Polonia 316 E4
Kalmar Suedia 824 C9
Kalundborg Danemarca 269 D5
Kam''yanets'-Podil's'kyy Ucraina 761 E4
Kama Râu Federația Rusă 314
Kamarhati India 465 G5
Kamceatka Peninsula Federația Rusă 355 K3
Kamchiya Râu Bulgaria 421 G2
Kamina Rep. Dem. Congo 24 F11
Kamloops Canada 180 C9
Kamo Armenia 747 G5
Kampala Capitală Uganda 28 C9
Kâmpóng Cham Cambodgia 896 E10
Kâmpóng Chhnâng Cambodgia 896 D9
Kâmpóng Saôm Cambodgia 896 D11
Kâmpôt Cambodgia 896 D11
Kampuchia vezi Cambodgia
Kananga Rep. Dem. Congo 24 F10
Kanazawa Japonia 504 E6
Kandahár Afganistan 115 F8
Kandi Benin 42 H7
Kandla India 465 B5
Kandy Sri Lanka 465 E11
Kanestron, Akrotírio element de coastă Grecia 421 D5
Kangaroo Insulă Australia 130 F7
Kanggye Coreea de Nord 249 B3
Kangnûng Coreea de Sud 249 D5
Kanjiza Iugoslavia 803 G2
Kankan Guineea 42 D7
Kano Nigeria 42 J6
Kanpur India 465 E4
Kansas Stat SUA 810 F7
Kansas City Kansas, SUA 811 G7
Kansk Federația Rusă 355 G5
Kaohsiung Taiwan 216 J8
Kaolack Senegal 42 B6
Kapan Armenia 747 H6
Kapchagay Kazahstan 355 E7
Kapfenberg Austria 306 J4
Kaposvár Ungaria 316 D10
Kapuas Râu Indonezia 470 E3
Kara Kum vezi Karakumy
Kara Marea Oceanul Artic 640 G7
Kara-Balta Kârgâzstan 115 J3
Kara-Bogaz-Gol, Zaliv element marin Marea Caspică 115 B3
Karáchi Pakistan 642 C7
Karaganda Kazahstan 355 E6
Karaj Iran 485 E3
Karakol Kârgâzstan 115 K3
Karakoram Lanț muntos C Asia 642 G1
Karakumskiy Kanal Canal Turkmenistan 115 D5
Karakumy Deșert Turkmenistan var. Kara Kum 115 D4
Karamay China 216 C3
Karasburg Namibia 39 C8
Karasjok Norvegia 617 G2
Karbalá' Irak 485 C5
Kardítsa Grecia 421 C6
Kârgâzstan Asia Centrală var. Kirghizia 115
Kariba, Lac Zambia/ Zimbabwe 39 F5
Karkinits'ka Zatoka, element marin, Marea Neagră 761 H6
Karlovac Croația 803C3
Karlovy Vary Republica Cehă 316 A6
Karlskrona Suedia 824 C9
Karlsruhe Germania 405

C8
Karlstad Suedia 824 B7
Karmi'él Israel 491 C2
Karnali Râu Nepal 142 B3
Karora Eritreea 28 E5
Kárpathos Insulă Grecia 421 G10
Karshi Uzbekistan 115 F4
Karskoye More Oceanul Artic 357 F2
Kasai Râu Rep. Dem. Congo 24 E9
Kasama Zambia 39 G3
Káshán Iran 485 F4
Kashi China 216 B4
Kashmir Regiune disputată India/Pakistan 465 C2 642 G2
Kasongo Rep. Dem. Congo 24 G9
Kaspi Georgia 747 E3
Kassala Sudan 28 D5
Kassel Germania 405 D6
Kateríni Grecia 421 C5
Katha Birmania 856 C4
Kathmandu Capitală Nepal 142 E4
Katsina Nigeria 42 I6
Kattegat element marin Danemarca/Suedia 824 A9
Kauai Insulă Hawaii, SUA 810 B9
Kaunas Lituania 806 C5
Kavadarci Macedonia 803 I8
Kavála Grecia 421 E4
Kawasaki Japonia 504 F7
Kayan Râu Indonezia 470 F2
Kayes Mali 42 C6
Kazahstan Asia Centrală 355
Kazakh Kazahstan 355
Kazan' Federaţia Rusă 355 C4
Kazanlûk Bulgaria 421 F3
Kéa Insulă Grecia 421 E8
Kecskemét Ungaria 316 F9
Këdainiai Lituania 806 D5
Keetmanshoop Namibia 39 C8
Kefallinía Insulă Grecia 421 A7
Kefar Sava Israel 491 C4
Kelmë Lituania 806 C4
Kelowna Canada 180 C9
Kemerovo Federaţia Rusă 355 F5
Kemi Finlanda 368 B4
Kemijärvi Finlanda 368 C4
Kemijoki Râu Finlanda 368 C4
Kendari Indonezia 470 H4
Kenema Sierra Leone 42 C8
Këneurgench Turkmenistan 115 D2
Kénitra Maroc 37 D2
Kenora Canada 180 G9
Kentucky State SUA 810 I7
Kenya Africa de Est 28
Keramadec Trench element subacvatic Oceanul Pacific 128
Kerch Ucraina 761 J7
Kerch Strait element marin Federaţia Rusă/Ucraina 761 J7
Kerguelen Insulă Oceanul Indian 625 D8
Kerguelen Platou element subacvatic Oceanul Indian 625 D9
Kerki Turkmenistan 115 F5
Kérkyra Grecia 421 A5
Kérkyra Insulă Grecia 421 A6
Kermadec Trench element subacvatic Oceanul Pacific 627 F8
Kermán Iran 485 H6
Kerulen Râu China/ Mongolia 596 G3
Khabarovsk Federaţia Rusă 355 K6
Khambhat, Element al golfului India 465 B6
Khán Yúnis Fâşia Gaza 491 A7
Khanthabouli Laos 896 D6
Kharkiv Ucraina 761 J3
Khartoum Capitală Sudan 28 C5
Khartoum Sudan de Nord 28 D5
Khásh Iran 485 J6
Khaskovo Bulgaria 421 F3
Khaydarkan Kârgâzstan 115 H4
Kherson Ucraina 761 H6
Khmel'-nyts'kyy Ucraina 761 E3
Kholm Afganistan 115 G6
Khon Kaen Thailanda 857 F7
Khorog Tadjikistan 115 I5
Khorramshahr Iran 485 E6
Khouribga Maroc 37 D2
Khudzhand Tadjikistan 115 H4
Khulna Bangladesh 142 I8
Khvoy Iran 485 C2
Khyber Pass Trecătoare Afganistan/Pakistan 115 H7
Kiâevo Macedonia 803 H8
Kiel Germania 405 D2
Kiel Bay element marin Germania de Vest 269 C7
Kielce Polonia 316 F5
Kiev Capitală Ucraina 761 G3
Kiffa Mauritania 42 C5
Kigali Capitală Rwanda 24 H9
Kigoma Tanzania 28 C10
Kikwit Rep. Dem. Congo 24 E10
Kilchu Coreea de Nord 249 D3
Kilimanjaro vârf Tanzania 19
Kilkenny Irlanda 487 D5
Kilkís Grecia 421 C4
Killarney Irlanda 487 B6
Kimberley Africa de Sud 21 F5
Kimch'aek Coreea de Nord 249 D3
Kimch'ôn Coreea de Sud 249 C7
Kimje Coreea de Sud 249 C7
Kindia Guineea 42 C7
Kindu Rep. Dem. Congo 24 G9
King Insulă Australia 128
King William Insulă Canada 180 E5
Kingman Recif SUA, Oceanul Pacific 696 F1
Kingston Canada 180 K9
Kingston Capitală Jamaica 186 D5
Kingston upon Hull Anglia, Regatul Unit 735 F7
Kingstown St Vincent şi the Grenadines 186 K7
Kinshasa Capitală Rep. Dem. Congo 24 D9
Kirghiz Stepă Kazahstan 355 D5
Kirghizia vezi Kârgâzstan
Kiribati Ţară Oceanul Pacific 696
Kirinyaga Vârf Kenya 19
Kiritimati Insulă Kiribati 696 G2
Kirkenes Norvegia 617 H2
Kirkland Lac Canada 180 I9
Kirkúk Irak 485 C3
Kirkwall Scoţia, Regatul Unit 735 D2
Kirov Federaţia Rusă 355 C3
Kirovohrad Ucraina 761 H4
Kírthar Lanţ muntos Pakistan 642 C6
Kiruna Suedia 824 D2
Kisangani Rep. Dem. Congo 24 F8
Kishorganj Bangladesh 142 J7
Kismaayo Eritreea 28 F9
Kisumu Kenya 28 D9
Kitakyúshú Japonia 504 B8
Kitami Japonia 504 G2
Kitchener Canada 180 I10
Kitwe Zambia 39 F3
Kitzbühel Austria 306 G4
Kivu, Lac Rwanda/Rep. Dem. Congo 24 G9
Kladno Republica Cehă 316 B6
Klagenfurt Austria 306 I6
Klaipëda Lituania 806 B4
Klang Malaysia 546 B4
Klerksdorp Africa de Sud 21 G4
Kljuâ Bosnia şi Herţegovina 803 D4
Klosterneuburg Austria 306 K3
Knin Croaţia 803C5
Knittelfeld Austria 306 J5
Knud Rasmussen Regiune Groenlanda 640 C7
Koşice Slovacia 316 G7
Koâani Macedonia 803 I8
Kóbe Japonia 504 D7
Koblenz Germania 405 B7
Kobryn Belarus 806 C8
Kóchi Japonia 504 C8
Kodiak insulă Alaska, SUA 810 B3
Køge Danemarca 269 E5
Kōhima India 465 I4
Kohtla-Järve Estonia 806 G2
Kohûng Coreea de Sud 249 C8
Koilabas Nepal 142 C4
Kôje-do Insula Coreea de Sud 249 D8
Kokand Uzbekistan 115 H4
Kokkola Finlanda 368 B6
Kokshaal-Tau Lanţ muntos Kârgâzstan 115 K3
Kokshetau Kazahstan 355 D5
Kol'skiy Poluostrov Peninsula Federaţia Rusă 355 D2
Kola Peninsula Peninsula Federaţia Rusă 314
Kolda Senegal 42 B6
Kolding Danemarca 269 C5
Kölen Munţii Lanţ muntos Norvegia /Suedia 617 D5
Kolka Letonia 806 D2
Kolkata (Calcutta) India 465 G5
Köln Germania 405 B6
Kolwezi Rep. Dem. Congo 24 F11
Kolyma Range Lanţ muntos Federaţia Rusă 113
Kolymskoye Nagor'ye Lanţ muntos Federaţia Rusă 355 K3
Komárno Slovacia 316 E8
Komoé Râu Coasta de Fildeş 42 F8
Komotiní Grecia 421 E4
Komsomol'sk Turkmenistan 115 E4
Komsomol'sk-na-Amure Federaţia Rusă 355 K5
KomSUAn Coreea de Nord 249 D2
Kongsberg Norvegia 617 C8
Konispol Albania 803 G11
Konjic Bosnia şi Herţegovina 803 E5
Kopaonik Munţii Iugoslavia 803 H6
Koper Slovenia 803 A3
Koprivnica Croaţia 803D2
KoRâua Insulă Croaţia 803 D6
Korçë Albania 803 H9
Korhogo Coasta de Fildeş 42 E7
Korinthiakós Kólpos element marin Grecia 421 C7
Kórinthos Grecia 421 C8
Kóriyama Japonia 504 F6
Korla China 216 D4
Körös Râu Ungaria 316 F9
Korosten' Ucraina 761 F2
Korsør Danemarca 269 D6
Kortrijk Belgia 152 B3
Kos Insulă Grecia 421 G9
Kosan Coreea de Nord 249 C4
Kosciuszko, Vârf Australia 128
Kosông Coreea de Nord 49 C5
Kosovo Provincie Iugoslavia 803 H7
Kosovska Mitrovica Iugoslavia 803 H6
Kosrae Insulă Micronezia 640 E3
Kostanay Kazahstan 355 D5
Koszalin Polonia 316 D2
Kota India 465 C5
Kota Bharu Malaysia 546 C2
Kota Kinabalu Malaysia 546 J2
Kotka Finlanda 368 D8
Kotto Râu Africa Centrală 24 F6
Koudougou Burkina 42 F6
Kourou French Guyana

496 K4
Kousséri Camerun 24 C4
Kouvola Finlanda 368 D8
Kovel' Ucraina 761 D2
Kozáni Grecia 421 C5
Kra, Isthmus of element de coastă Birmania/ Thailanda 857 D11
Kragujevac Iugoslavia 803 H5
Krakatau Peak Indonezia 113
Kraków Polonia 316 F6
Kraljevo Iugoslavia 803 H5
Kranj Slovenia 803 B2
Krasnoiarsk Federaţia Rusă 355 G5
Krasnyy Luch Ucraina 761 K5
Kremenchuk Ucraina 761 H4
Kremenchuts'ke Vodoskhovyshche Rezervaţie Ucraina 761 H4
Krems Austria 306 K3
Kretinga Lituania 806 B4
Kribi Camerun 24 B7
Krishna Râu India 465 C7
Kristiansand Norvegia 617 B9
Kristianstad Suedia 824 B10
Krk Insulă Croaţia 803B3
Kroonstad Africa de Sud 21 G5
Kruşevac Iugoslavia 803 H5
Krugersdorp Africa de Sud 21 G4
Krychaw Belarus 806 G8
Kryvyy Rih Ucraina 761 H5
Kuala Lumpur Capitală Malaysia 546 B3
Kuala Terengganu Malaysia 546 C2
Kuantan Malaysia 546 C3
Kuching Malaysia 546 G4
Kuçovë Albania 803 G9
Kudat Malaysia 546 K1
Kufstein Austria 306 G4
Kugluk Canada 180 D5
Kuito Angola 39 C3
Kujang Coreea de Nord 249 B4
Kulai Malaysia 546 C4
Kuldíga Letonia 806 C3
Kulyab Tadjikistan 115 H5
Kumamoto Japonia 504 B9
Kumanovo Macedonia 803 I7
Kumasi Ghana 42 F8
Kumbo Camerun 24 B6
Kûmch'ôn Coreea de Nord 249 B5
Kûmho Râu Coreea de Sud 249 D7
Kumi Coreea de Sud 249 C7
Kumon Lanţ muntos Birmania 856 C2
Kûmsong South Coreea de Sud 249 B8
Kunashir Insulă Japonia/ Federaţia Rusă (disputat) 504 G2
Kunduz Afganistan 115 G6
Kungar Malaysia 546 A2
Kunlun Shan Lanţ muntos China 216 C5
Kunming China 216 G8
Kunsan Coreea de Sud 249 B7
Kuopio Finlanda 368 D6
Kupang Indonezia 470 H5
Kurşenai Lituania 806 C4
Kura Râu Azerbaidjan/ Georgia 747 I5
Kurashiki Japonia 504 C8
Kürdämir Azerbaidjan 747 J4
Kuressaare Estonia 806 D2
Kurgan-Tyube Tadjikistan 115 H5
Kurigram Bangladesh 142 I5
Kurile rench element subacvatic Oceanul Pacific 627 D3
Kurile Insulă Oceanul Pacific 627 D3
Kurmuk Sudan 28 D6
Kuru Râu Bhutan 142 J4
Kuruman Africa de Sud 21 D5
Kushiro Japonia 504 G3
Kushtia Bangladesh 142 I7
Kusông Coreea de Nord 249 B3
Kuusamo Finlanda 368 D4
Kuusankoski Finlanda 368 D8
Kuujjuaq Canada 180 I6
Kuujjuarapik Canada 180 H7
Kuûm Coreea de Nord 249 C4
Kuwait Asia de Sud-Vest 808
Kuwait Capitală Kuwait 808 F2
Kværndrup Danemarca 269 D6
Kwangju Coreea de Sud 249 C8
Kwango Râu Rep. Dem. Congo 24 D10
Kykládes Insulă Grecia 421 E8
Kyônggi-man element marin Coreea de Nord / Coreea de Sud 249 B6
Kyônghûng Coreea de Nord 249 E1
Kyôngju South Coreea de Sud 249 D7
Kyóto Japonia 504 D7
Kyrenia Cipru 780 B3
Kÿthira Insulă Grecia 421 D10
Kyúshú Insulă Japonia 504 B9
Kyzyl Kum Deşert Kazahstan/Uzbekistan 115 F2
Kyzylorda Kazahstan 355 C6

L

L'Aquila Italia 498 E5
L'viv Ucraina 761 C3
La Ceiba Honduras 61 E3
La Chau-de-Fonds Elveţia 306 B5
La Esperanza Honduras 61 D4
La Ligua Chile 97 B5
La Louvière Belgia 152 D3
La Oroya Peru 291 D8
La Palma Insulă Spania 37 A3
La Paz Capitală Bolivia 750 B4
La Paz Mexic 583 C4
La Perouse element marin Japonia 504 F1
La Rioja Argentina 97 C5
la Rochelle Franţa 383 C5
la Roche-sur-Yon Franţa 383 C5
La Roman Republica Dominicană 186 H4
La Serena Chile 97 B5
La Spezia Italia 498 C4
Laâyoune Capitală Western Sahara de Vest 37 B4
Labé Guineea 42 C7
Laborec Râu Slovacia 316 G7
Labrador Regiunea Canada 61
Labrador City Canada 180 J7
Labrador Mare Oceanul Atlantic 623 C3
Labuan Malaysia 546 J2
Laccadive Arhipelag India 625 D3
Ladoga, Lac Federaţia Rusă 314
Lae Papua-Noua Guinee 640 C5
Læsø Insulă Danemarca 269 E2
Lågen Râu Norvegia 617 C7
Laghouat Algeria 37 F2
Lagos Nigeria 42 H8
Lagos Portugalia 703 B11
Lagouira Sahara de Vest 37 A6
Lahore Pakistan 642 F4
Laï Ciad 24 D5
Lake District regiune Anglia, Regatul Unit 735 D7
Laksham Bangladesh 142 K8
Lakshmipur Bangladesh 142 J8
Lalitpur Nepal 142 E4
Lalmanir Hat Bangladesh 142 I5
Lambaré Paraguay 750 G9
Lambaréné Gabon 24 B8
Lambert Glacier element glaciar Antarctica 91 I4
Lamía Grecia 421 C7
Lampedusa Insulă Italia 498 D11
Lampione Insulă Italia 498 C11
Lanao, L. Lac Filipine 363 E8
Lancaster Anglia, Regatul Unit 735 D7
Lancaster Sound element marin Canada 180 F4
Land's End element de coastă Anglia, Regatul Unit 735 B11
Landeck Austria 306 F5
Lang Sòn Vietnam 896 F2
Langeland Insulă Danemarca 269 D6
Langkawi, Pulau Insulă Malaysia 546 A2
Länkäran Azerbaidjan 747 K7
Lansing Michigan, SUA 810 I6
Lanţul Indian de Sud-Est Element subacvatic Oceanul Indian 625 F8
Lanţul Indian de Sud-Vest Element subacvatic Oceanul Indian 625 B7
Lanţul pacifico-atlantic Element subacvatic Oceanul Pacific 627 H10
Lanţul Scotia Element subacvatic Oceanul Atlantic 623 C11
Lanzarote Insula Spania 37 B3
Lanzhou China 216 G5
Laoag Filipine 363 C2
Laon Franţa 383 F3
Laos Ţară Asia de Sud-Est 896
Lapland Region Europa de Nord 314
Lappeenranta Finlanda 368 D8
Laptev Marea Oceanul Artic Rus. Laptevykh, mai mult 640 G4
Laptevykh, Marea Laptev
Lárisa Grecia 421 C6
Lárkána Pakistan 642 D5
Larnaca Cipru 780 B4
Las Piedras Uruguay 97 E6
Las Tablas Panama 61 J9
Las Vegas Nevada, SUA 810 C7
Lausanne Elveţia 306 A6
Latacunga Ecuador 291 C2
Launceston Australia 130 G8
Laurentian Munţii Upland Canada 61
Laval Franţa 383 C4
Laylá Arabia Saudită 808 E5
le Havre Franţa 383 D2
le Mans Franţa 383 D4
le Puy Franţa 383 F7
Lebu Chile 97 A7
Lecce Italia 498 H7
Leduc Canada 180 D9
Leeds Anglia, Regatul Unit 735 E7
Leeuwarden Ţările de Jos 874 D2
Leeuwin, Cape Australia 130 B6
Leeward Arhipelagul Indiile de Vest 186 K4
Lefkáda Insulă Grecia 421 B7
Legaspi Filipine 363 D5
Legnica Polonia 316 C5
Leicester Anglia, Regatul Unit 735 E9
Leiden Ţările de Jos 874 B5
Leinster Region Irlanda 487 E5
Leipzig Germania 405 E5
Leivádia Grecia 421 C7
Lek Râu Ţările de Jos 874 C5
Lelystad Ţările de Jos 874 D4
Lemvig Danemarca 269 A3
Lena Râu Federaţia Rusă 355 H3
Leoben Austria 306 J5
León Mexic 583 G5
León Nicaragua 61 E6
León Spania 790 D2
Lerwick Scoţia, Regatul Unit 735 A1
Leskovac Iugoslavia 803 I6
Lesotho Africa de Sud 21
Lesser Antarctica Regiunea Antarctica 91 C6
Lesser Antilles Arhipelag Indiile de Vest 186 J6
Lesser Caucasus Munţii

Asia 747 D3
Lésvos Insulă Grecia 421 F6
Lethbridge Canada 180 D9
Leti, Kepulauan Arhipelag Indonezia 470 I5
Letonia Ţară Europa de Nord-Est 806
Leuven Belgia 152 D2
Leverkusen Germania 405 B6
Lewis Insulă Scoţia, Regatul Unit 735 B2
Leyte Insulă Filipine 363 E6
Lezhë Albania 803 G8
Lhasa China 216 E7
Lhuntshi Bhutan 142 J4
Liban Ţară Asia de Sud-Vest 780
Liberec Republica Cehă 316 C5
Liberia Costa Rica 61 F7
Liberia Africa de Vest 42
Libia Ţară Africa de Nord 28
Libian Deşert Africa de Nord 19
Libreville Capitală Gabon 24 B8
Liechtenstein Europa Centrală 306
Liège Belgia 152 F3
Lienz Austria 306 H6
Liepája Letonia 806 B3
Liestal Elveţia 306 C4
Liezen Austria 306 I4
Liffey Râu Irlanda 487 E4
Likasi Rep. Dem. Congo 24 G11
Lille Franţa 383 F2
Lillebælt elemente marine Danemarca 269 C6
Lillehammer Norvegia 617 C7
Lilongwe Capitală Malawi 39 G4
Lima Capitală Peru 291 D8
Limassol Cipru 780 B4
Limerick Irlanda 487 C5
Limfjorden Element marin Danemarca 269 B2
Límnos Insulă Grecia 421 E6
Limoges Franţa 383 D6
Limón Costa Rica 61 H8
Limpopo Râu Africa de Sud 39 G6 21 G2
Linares Chile 97 B6
Linares Spania 790 E6
Lincoln Anglia, Regatul Unit 735 F8
Lincoln Mare Oceanul Artic 640 D6
Lincoln Nebraska, SUA 810 F6
Linden Guyana 496 I4
Lindi Tanzania 28 E12
Line Insule Arhipelag Kiribati 696 G3
Lingga, Kepulauan Arhipelag Indonezia 470 C3
Linköping Suedia 824 C8
Linosa Insulă Italia 498 D11
Linz Austria 306 I3
Lion, Golful element marin Marea Mediterană 383 F9
Lipa Filipine 363 C5
Lipari Insulă Italia 498 E9
Lira Uganda 28 C8
Lisbona Capitală Portugalia 703 B8
Little Minch element marin Scoţia, Regatul Unit 735 B3
Little Rock Arkansas, SUA 810 G8
Lituania Ţară Europa de Est 806
Liverpool Anglia, Regatul Unit 735 D8
Livingstone Zambia 39 E5
Livno Bosnia şi Herţegovina 803 D5
Livorno Italia 498 C4
Ljubljana Capitală Slovenia 314 B2
Ljungan Râu Suedia 824 B5
Ljusnan Râu Suedia 824 C6
Llanos Region Columbia / Venezuela 496 F3
Lleida Spania 790 H3
Lobatse Botswana 39 E7
Lobito Angola 39 B3
Locarno Elveţia 306 D7
Lod Israel 491 B5
Lodja Rep. Dem. Congo 24 F9
Lofoten Arhipealg Norvegia 617 D3
Logan, Vârf muntos Canada 61
Logroño Spania 790 F2
Loire Râu Franţa 383 D4
Loja Ecuador 291 B4
Lokitaung Kenya 28 D8
Løkken Danemarca 269 C2
Loksa Estonia 806 F1
Lolland Insulă Danemarca 269 E7
Lombok Insulă Indonezia 470 F5
Lomé Capitală Togo 42 G8
Lomond, Loch Lac Scoţia, Regatul Unit 735 C5
Lomonosov Ridge element subacvatic Oceanul Artic var. Harris Ridge 640 E5
London Canada 180 I10
London Capitală Regatul Unit 735 F10
Londonderry Irlanda de Nord, Regatul Unit 735 A6
Londonderry, Cape Australia 128
Londrina Brazilia 163 F8
Long Beach California, SUA 627 I4
Long Insulă insulă NE SUA de Nord Est 810 K6
Long Insulă insulă Bahamas 186 E2
Longford Irlanda 487 D4
Longyearbyen Svalbard 640 E8
Lop Nur Lac China 216 D4
Lorca Spania 790 F7
Lord Howe Rise vezi Oceanul Pacific 627 D8
Lorient Franţa 383 B4
Los Angeles California, SUA 810 B8
Los Mochis Mexic 583 D4
Lot Râu Franţa 383 D7
Louang Namtha Laos 896 B3
Louangphabang Laos 896 B4
Loubomo Congo 24 C9
Louisiana SUA 810 G9
Louisville Kentucky, SUA 810 I7
Lovech Bulgaria 421 E2
Loyauté, Îles Arhipelagul New Caledonia 640 F8
Loznica Iugoslavia 803 F4
Lusaka Capitală Zambia 39 F4
Luâenec Slovacia 316 F8
Luanda Capitală Angola 39 A2
Luanshya Zambia 39 F4
Lubánas Ezers Lac Letonia 806 F4
Lubango Angola 39 B4
Lübeck Germania 405 D3
Lublin Polonia 316 G5
Lubny Ucraina 761 H3
Lubumbashi Rep. Dem. Congo 24 G12
Lucan Irlanda 487 E4
Lucapa Angola 39 D2
Lucena Filipine 363 C5
Lucerne Elveţia 306 C5
Lucerne, L. Lac Elveţia 306 C5
Lucknow India 465 E4
Lüderitz Namibia 39 B8
Ludhiána India 465 C3
Lugano Elveţia 306 D7
Lugano, L. Lac Italia/ Elveţia 306 D7
Lugo Spania 790 B2
Luhans'k Ucraina 761 L4
Lule Râu Suedia 824 C2
Luleå Suedia 824 E3
Lumsden Noua Zeelandă 618 B8
Luninyets Belarus 806 D8
Lúrio Râu Mozambic 39 I4
Lushnjë Albania 803 G9
Lút, Dasht-e Desert Iran 485 I5
Luts'k Ucraina 761 D2
Lutzow-Holm Golf vezi Antarctica 91 H2
Luxemburg Ţară Europa de Vest 170
Luxemburg Capitală Luxemburg 170 F6
Luxor Egipt 28 C3
Luzon Insulă Filipine 363 C3
Luzon Strait Marea vezi Filipine/Taiwan 363 C1
Lyepyel' Belarus 806 F6
Lyon Franţa 383 F6

M

Marea Adriatică Marea Mediterană 498 E4
Marea Aegean Marea Mediterană421 E7
Marea Albă Oceanul Artic 314
Marea Amundsen Antarctica 91 B6
Marea Arabian, Oceanul Indian 625 C2
Marea Baltică Oceanul Atlantic 314
Marea Barieră a Recifului de coral Marea de Corali 130 H3
Marea Câmpie Chineză regiune China 216 I6
Regatul Unit vezi Regatul Unit
Uk hara Uzbekistan 115 F4
Uk us Uzbekistan 115 D2
Marea Caraibelor Oceanul Atlantic 186 H5
Marea Cascadă Canada 180 K6
Marea Caspică Asia/ Europa 113 314
Marea Celtic Oceanul Atlantic 487 D8
Marea Chinei de Est Oceanul Pacific 627 B4
Marea Chinei de Sud Oceanul Pacific 627 B5
Marea de Coral Oceanul Pacific 627 D7
Marea Est-Siberiană Oceanul Artic 640 F2
Marea Filipinei Oceanul Pacific 363 D2
Marea Galbenă Oceanul Pacific 216 J5
Marea Ligurian Marea Mediterană 383 H8 498 B4
Marea Moartă Asia de Sud-Vest 491 D6 780 D7
Marea Neagră Asia/Europa 113 314
Marea Nordului Oceanul Atlantic 623 F4
Marea Norvegiei Oceanul Artic 617 C5
Marea Ross Antarctica 91 E7
Marea Roşie Oceanul Indian 625 A2
Marea Sargaselor Oceanul Atlantic 623 C6
Marea Scoţiei Oceanul Atlantic 623 C11
Marea Solomon Oceanul Pacific 640 D6
Marea Sulu Oceanul Pacific 363 B8
Marea Tasman Oceanul Pacific 627 D9
Marea Thracian Grecia 421 E5
Marea Timorului Oceanul Indian 625 H5
Marea Tireniană Marea Mediterană 498 C7
Marele Canion Vale SUA de Sud-Vest 810 C7
Marile Comore Insule Comoros 39 J3
Marile Lacuri America de Nord 61
Marinele de Nord Insule Teritoriu extern SUA, Oceanul Pacific 627 D5
Munţii Apalaşi Lanţul Muntos din Estul SUA 810 I7
Munţii Carpaţii Lanţul Muntos din Europa de Est 314

N

N'Dalatando Angola 39 B2
N'Giva Angola 39 B5
N'Guigmi Nigeria 42 K6
Nâcir, Buleiret Reservoir Egipt 28 C3
Nablus West Bank 491 C4
Nacala Mozambic 39 I4
Næstved Danemarca 269 E6
Naga Filipine 363 D5
Nagano Japonia 504 E6
Nágárjuna Reservoir Reservoir India 465 D8
Nagasaki Japonia 504 B9

Nágercoil India 465 D10
Nagorno Karabah Regiune Azerbaidjan 747I6
Nagoya Japonia 504 E7
Nágpur India 465 D6
Nagykanizsa Ungaria 316 D9
Naha Japonia 504 A12
Nahariyya Israel 491 C2
Nain Canada 180 J6
Nairobi Capitală Kenya 28 D9
Najd Regiune Arabia Saudită 808 D4
Najin Coreea de Nord 249 E2
Najrán Arabia Saudită 808 D7
Nakamura Japonia 504 C8
Nakhodka Federaţia Rusă 355 F3
Nakhon Ratchasima Thailanda 857 F8
Nakhon Sawan Thailanda 857 E8
Nakhon Si Thammarat Thailanda 857 E12
Nakina Canada 180 H9
Nakskov Danemarca 269 D7
Nakuru Kenya 28 D9
Nal'chik Federaţia Rusă 355 A5
Nalayh Mongolia 596 G2
Nam Fluviul Coreea de Nord 249 B4
Nam Ãinh Vietnam 896 E3
Namangan Uzbekistan 115 I3
Namibe Angola 39 A4
Namibia Ţara Africa de Sud 39
Namp'o Coreea de Nord 249 B5
Nampula Mozambic 39 I4
Namur Belgia 152 E4
Nanchang China 216 I7
Nancy Franţa 383 G4
Nánded India 465 D7
Nanjing China 216 I6
Nanning China 216 H8
Nantes Franţa 383 C4
Naogaon Bangladesh 142 I7
Napier Noua Zeelandă 618 F4
Napo Fluviul Ecuador/ Peru 291 E2
Napoli Italia 498 E7
Narayani Fluviul Nepal 142 E4
Narbonne Franţa 383 E8
Nares Strâmtoarea Canada/Groenlanda 640 C6
Narew Râu Polonia 316 G3
Narmada Râu India 465 C6
Narsingdi Bangladesh 142 J7
Narva Estonia 806 G2
Narva Golful Golful Finlanda 806 G1
Narva Râu Estonia/ Federaţia Rusă 806 G2
Narvik Norvegia 617 E3
Naryn Kârgâzstan 115 J3
Naryn Râu Kârgâzstan/ Uzbekistan 115 J3
Nashville Tennessee, SUA 811 H7
Násik India 465 C6
Nassau Capitală Bahamas 186 D1
Naşerat Israel 491 C3
Naşerat 'Illit Israel 491 C2
Natal Brazilia 163 I4
Natitingou Benin 42 G7
Nator Bangladesh 142 I7
Natuna, Kepulauan Arhipelagul Indonezia 470 D2
Natuna, Kepulauan Arhipelagul Indonezia 546 F3
Nauru Ţara Oceanul Pacific 640
Navapolatsk Belarus 806 F6
Navassa Insula Teritoriu extern SUA, Indiile de Vest 186 E4
Navoi Uzbekistan 115 F4
Nawabganj Bangladesh 142 H7
Nawábsháh Pakistan 642 D6
Naxçivan Azerbaidjan 747 G7
Náxos Insula Grecia 421 F9
Nazca Peru 291 E9
Nazrét Etiopia 28 E7
Ndélé Republica Central-Africană 24 E6
Ndjamena Capitală Ciad 24 D4
Ndola Zambia 39 F3
Nebitdag Turkmenistan 115 B4
Nebraska Stat SUA 810 F6
Neckar Râu Germania 405 C9
Necochea Argentina 97 E7
Negélé Etiopia 28 E8
Negev regiune Deşertică Israel 491 C9
Negros Insula Filipine 363 D7
Negru Râu America de Sud 99
Neiva Columbia 496 B5
Nellore India 465 E8
Nelson Noua Zeelandă 618 D6
Neman Râu Europa de Nord-Est 806 C7
Nemuro Japonia 504 G2
Nepal Ţara S Asia 142
Nepalganj Nepal 142 B4
Neretva Râu Bosnia şi Herţegovina 803 E6
Neris Râu Belarus/ Lituania 806 D5
Ness, Loch Lacul Scoţia, Regatul Unit 735 C3
Netanya Israel 491 B4
Netrakona Bangladesh 142 J6
Neubrandenburg Germania 405 F3
Neuchâtel Elveţia 306 B5
Neuchâtel, L. Lacul Elveţia 306 B5
Neumünster Germania 405 D2
Neunkirchen Austria 306 K4
Neuquén Argentina 97 C7
Neusiedler, L. Lacul Austria/Ungaria 306 L4
Nevada Stat SUA 810 C7
Nevada, Sierra Lanţ muntos Spania 790 E7
Nevers Franţa 383 E5
New Amsterdam Guyana 496 I4
New Britain Insula Papua-Noua Guinee 640 D5
New Brunswick Province Canada 180 K8
New Caledonia Teritoriu extern Franţa, Oceanul Pacific 640 E7
New Delhi Capitală India 465 D3
New Guineea Insula Oceanul Pacific 627 C6
New Hampshire Stat SUA 810 K5
New Ireland Insula Papua-Noua Guinee 640 D5
New Jersey Stat SUA 810 K6
New Mexico Stat SUA 810 E8
New Orleans Louisiana, SUA 810 H9
New Plymouth Noua Zeelandă 618 E4
New Providence Insula Bahamas 186 E1
New South Ţara Galilor Stat Australia 130 G6
New York New York, SUA 810 K6
New York Stat SUA 810 J6
Newbridge Irlanda 487 E5
Newcastle Australia 130 H6
Newcastle upon Tyne Anglia, Regatul Unit 735 E6
Newfoundland Province Canada 180 J6
Newfoundland Bazinul Oceanul Atlantic 623 D5
Newry Irlanda de Nord, Regatul Unit 735 B7
Neyshábúr Iran 485 I3
Ngaoundéré Camerun 24 C6
Nha Trang Vietnam 896 H9
Nis Iugoslavia 803 I6
Niamey Capitală Nigeria 42 H6
Niangay, Lac Mali 42 F5
Nicaragua Ţara America Centrală 61
Nicaragua, Lago de Lacul Nicaragua 61 F6
Nicobar Insula Arhipelag India 625 E3
Nicosia Capitală Cipru 780 B4
Nicoya, Golful element acvatic Costa Rica 61 F8
Nicoya, Península de Peninsula Costa Rica 61 F7
Nieuw Amsterdam Surinam 496
Nigeria Râu Africa de Vest 42 I7
Nigeria Râu Africa de Vest 623 F6
Nigeria Ţara Africa de Vest 42
Nigeria Delta mlaştini Nigeria 42 I9
Nigeria Ţara Africa de Vest 42
Niigata Japonia 504 E6
Nijmegen Olanda 875 D5
Nikopol' Ucraina 761 I5
Nil Râu Africa de Nord 28 C4
Nil Delta Mlaştini Egipt 28 C1
Nilphamari Bangladesh 142 H5
Nilul Alb fluviu Sudan 28 C7
Ninety East Ridge Element subacvatic Oceanul Indian 625 E5
Ningbo China 216 J7
Nioro Mali 42 D5
Nipigon, Lacul Lacul Canada 180 G9
Nisa Franţa 383 H8
Nissum Bredning Element acvatic Danemarca 269 B3
Nitra Slovacia 316 E8
Niue Teritoriu extern Noua Zeelandă, Oceanul Pacific 627 F7
Nizhnevartovsk Federaţia Rusă 355 E4
Nizhniy Novgorod Federaţia Rusă 355 C3
Nizhyn Ucraina 761 H2
Nizwa Oman 808 I5
Nîmes Franţa 383 F8
Nkhotakota Malawi 39 G4
Nkongsamba Camerun 24 B6
Nu'alofa Capitală Tonga 696 C7
Noakhali Bangladesh 142 K8
Nogales Mexic 583 C1
Nordfjord element de coastă Norvegia 617 B7
Norfolk Insula Teritoriu extern Australia, Oceanul Pacific 128
Nori'lsk Federaţia Rusă 355 F3
Normandia Regiune Franţa 383 C3
Norrköping Suedia 824 C8
Norrtälje Suedia 824 D7
North Frisian Insulele Arhipelag Danemarca/ Germania 405 C1
Norvegia Ţara nordul Europei 617
Norwich Anglia, Regatul Unit 735 G9
Noteá Râu Polonia 316 D3
Nottingham Anglia, Regatul Unit 735 E8
Noua Zeelandă Ţara Oceanul Pacific 618
Nouâdhibou Mauritania 42 A3
Nouâdhibou, Râs Element de ţărm Mauritania 42 A3
Nouakchott Capitală Mauritania 42 B4
Nouméa Noua Caledonie 640 F8
Nova Gorica Slovenia 803 A2
Nova Gradiţka Croaţia 803 E3
Nova Kakhovka Ucraina 761 H6
Nova Scotia Provincie Canada 180 K8
Novara Italia 498 B2
Novaya Zemlya Arhipelag Federaţia Rusă 355 E2
Nové Zámky Slovacia 316 E8
Novgorod Federaţia Rusă 355 C2
Novi Sad Iugoslavia 803 G3
Novo Mesto Slovenia 803

C2
Novokuznetsk Federaţia Rusă 355 F6
Novosibirsk Federaţia Rusă 355 F5
Novosibirskiye ostrov Insule Federaţia Rusă 355 I2
Nsanje Malawi 39 H5
Nuevo Laredo Mexic 583 G2
Nunavut Teritoriu Canada 180 E4
Nunivak Insula Insula Alaska, SUA 61
Nuoro Italia 498 B7
Nurek Tadjikistan 115 H5
Nürnberg Germania 405 E8
Nyala Sudan 28 B6
Nyasa, Lacul Lacul Africa de Est 19
Nyeri Kenya 28 D9
Nyíregyháza Ungaria 316 G8
Nykøbing Danemarca 269 E5
Nykøbing-Falster Danemarca 269 E7
Nyköping Suedia 824 C8
Nzérékoré Guineea 42 D8

O

Oahe, Lacul Dakota de Nord şi Sud, SUA 810 F5
Oahu Insula Hawaii, SUA 810 B9
Oaxaca Mexic 583 I7
Ob' Râu Federaţia Rusă 355 F5
Oban Scoţia, Regatul Unit 735 B4
Obihiro Japonia 504 G3
Obo Republica Central Africană 24 G6
Oceanul Artic 640
Oceanul Atlantic 623
Oceanul Atlantic de Nord 623 D3
Oceanul Atlantic de Sud 623 D10
Oceanul Indian 625
Oceanul Pacific 627
Och'amch'ire Georgia 747 B2
Odense Danemarca 269 D5
Oder Râu C Europa 316 D5 282 F3
Odesa Ucraina 761 G6
Odienné Coasta de Fildeş 42 D7
Ofanto Râu Italia 498 F7
Offenbach Germania 405 C7
Ogbomosho Nigeria 42 H8
Ogre Letonia 806 D4
Ogulin Croaţia 803C3
Ohio Râu N SUA 810 H7
Ohio Stat SUA 810 I6
Ohrid Macedonia 803 H9
Ohrid, Lacul Lacul Albania/Macedonia 803 H9
Ohüe Râu Republica Cehă/Germania 316 A6
Óita Japonia 504 C8
Ojos del Salado Vârful Chile 99
Oka Râu Federaţia Rusă 355 G6
Okahandja Namibia 39 C6
Okára Pakistan 642 F4
Okavango Delta Mlaştini Botswana 39 D5
Okayama Japonia 504 D8
Okazaki Japonia 504 E7
Okeechobee, Lacul Lacul Florida, SUA 810 J10
Okhotsk Federaţia Rusă 355 J4
Okhotsk, Marea of Oceanul Pacific 627 D2
Okinawa Insula Japonia 504 A12
Oki-shotó Insula group Japonia 504 C7
Oklahoma Stat SUA 810 F8
Oklahoma City Oklahoma, SUA 810 F8
Okushiri-tó Insula Japonia 504 E3
Öland Insula Suedia 824 C9
Olanda Ţara Europa de Vest var. Ţările de Jos 875
Olavarría Argentina 97 D6
Olbia Italia 498 B6
Oldenburg Germania 405 C3
Oleksandriya Ucraina 761 H4
Olenëk Federaţia Rusă 355 H3
Ölgiy Mongolia 596 B2
Olhão Portugalia 703 D11
Olomouc Republica Cehă 316 D6
Olsztyn Polonia 316 F2
Olt Râu România 761 C8
Olten Elveţia 306 C5
Olympia Washington, SUA 810 A4
Omaha Nebraska, SUA 810 G6
Oman Ţara Asia de Sud-Vest 808
Omdurman Sudan 28 C5
Omsk Federaţia Rusă 355 E5
Ondangwa Namibia 39 B5
Öndörhaan Mongolia 596 H2
Onega, Lacul Lacul Federaţia Rusă 314
Ongjin Coreea de Nord 249 B5
Ongole India 465 E8
Onitsha Nigeria 42 I8
Onsông Coreea de Nord 249 D1
Ontario Provincia Canada 180 G9
Ontario, Lacul Lacul Canada/SUA 61
Oostende Belgia 152 B1
Oosterschelde Inlet Olanda 875 B6
Opole Polonia 316 D5
Oradea România 761 B5
Oran Algeria 37 E2
Oranjestad Aruba 186 H7
Ordubad Azerbaidjan 747 H7
Örebro Suedia 824 C7
Oregon Stat SUA 810 B5
Orenburg Federaţia Rusă 355 C5
Oreor Capitală Palau 640 B3
Orestiáda Grecia 421 F4
Orhon Râu Mongolia 596 G2
Orinoco Râu Columbia / Venezuela 496 F5
Oristano Italia 498 A7
Orivesi, L. Lacul Finlanda 368 D7
Orizaba, Volcán Pico de vârf Mexic 61
Orkney Insulele Arhipelag Scoţia, Regatul Unit 735 D1
Orlando Florida, SUA 810 I9
Orléans Franţa 383 E4
Örnsköldsvik Suedia 824 D5
Oro Coreea de Nord 249 C3
Orontes Râu Asia de Sud-Vest 780 E3
Orsha Belarus 806 G7
Orsk Federaţia Rusă 355 C5
Orúmíyeh, Daryácheh-ye Lac Iran 485 D2
Oruro Bolivia 750 B5
Osa, Peninsula de Peninsulă Costa Rica 61 G9
Ósaka Japonia 504 D8
Osh Kârgâzstan 115 I4
Oshawa Canada 180 I9
Osijek Croaţia 803F3
Oskarshamn Suedia 824 C9
Oslo Capitală Norvegia 617 C8
Oslo Fjord Element de ţărm Norvegia 617 C8
Osnabrück Germania 405 C4
Osorno Chile 97 B8
Oss Olanda 875 D6
Ossa, Serra d' Munţii Portugalia 703 D8
Ossora Federaţia Rusă 355 J4
Östersund Suedia 824 C5
Ostrava Republica Cehă 316 E6
Ostroîèka Polonia 316 G3
Ostrowiec Swiètokrzyski Polonia 316 G5
Ósumi-shotó Arhipelag Japonia 504 B10
Otaru Japonia 504 F3
Otra Râu Norvegia 617 B9
Otranto Italia 498 H7
Otranto, Strâmtoarea Element acvatic Albania/Italia 803 F10 498 G6
Ottawa Capitală Canada 180 J9
Ottawa Râu Canada 180 I9
Otterup Danemarca 269 D5
Ou Râu Laos 896 C3
Ouagadougou Capitală Burkina 42 F6
Ouahigouya Burkina 42 F6
Ouargla Algeria 37 G3
Oudtshoorn Africa de Sud 21 D8
Ouémé Râu Benin 42 H7
Ouessant, Île d' Insula Franţa 383 A3
Ouésso Congo 24 D8
Oujda Maroc 37 E2
Oulu Finlanda 368 C5
Oulujoki Râu Finlanda 368 D5
Ounasjoki Râu Finlanda 368 C2
Our Râu Europa de Vest 170 F5
Ourense Spania 790 B2
Ouro Prêto Brazilia 163 G8
Ourthe Râu Belgia 152 E4
Outer Hebrides Arhipelag Scoţia, Regatul Unit 735 B2
Overflakkee Insula Olanda 875 B5
Oviedo Spania 790 D2
Owando Congo 24 D8
Oxford Anglia, Regatul Unit 735 E10
Oyem Gabon 24 C8
Oyo Nigeria 42 H8
Ózd Ungaria 316 F8

P

P'aro-ho rezervor Coreea de Sud 249 C5
P'ohang Coreea de Sud 249 D7
P'ot'i Georgia 747 C3
Pa-an Birmania 857 C7
Pabna Bangladesh 142 I7
Pachuca Mexic 583 H5
Padang Indonezia 470 B3
Paderborn Germania 405 C5
Padma vezi Gange
Padova Italia 498 D3
Pag Insula Croaţia 803B4
Pago Pago Capitală Samoa Americană 696 D5
Paide Estonia 806 F2
Pakch'ôn Coreea de Nord 249 B4
Pakistan Ţara Asia de Sud 642
Pakokku Birmania 857 B5
Paksey Bangladesh 142 I7
Pakxé Laos 896 E7
Palagruza Insula Croaţia 803C7
Palau Ţara Oceanul Pacific var. Belau 640
Palawan Insula Filipine 363 B7
Paldiski Estonia 806 E1
Palembang Indonezia 470 C4
Palencia Spania 790 D3
Palermo Italia 498 D9
Palikir Capitală Micronezia 640 E3
Palma Spania 790 I5
Palmas do Tocantins Brazilia 163 G5
Palmerston North Noua Zeelandă 618 E5
Palmyra Atoll Teritoriu extern SUA, Oceanul Pacific 696 F1
Palu Indonezia 470 G3
Pamir Râu Afganistan/ Tadjikistan 115 I5
Pamirs Munţii Tadjikistan 115 I5
Pampas Regiune America de Sud 737
Pamplona Spania 790 F2
Panâevo Iugoslavia 803 H4
Panaji India 465 C8
Panama Ţara America Centrală 61
Panama City Capitală Panama 61 J9
Panamá, Golful Element acvatic Panama 61 J9

Panay Insula Insula Filipine 363 D6
Panevėzys Lituania 806 D5
Pangkalpinang Indonezia 470 C3
Panj Râu Afganistan/ Tadjikistan 115 G5
Pantanal Regiune Brazilia 99
Pantelleria Insula Italia 498 C10
Pánuco Râu Mexic 583 G5
Papeete Capitală French Polinezia 696 H6
Paphos Cipru 780 A4
Papua Noua Guinee Țara Oceanul Pacific 640
Paraguá Râu Bolivia 750 G8
Paragua Râu Venezuela 496 G4
Paraguay Râu America de Sud 163 E8
Paraguay Țara America de Sud 750
Parakou Benin 42 H7
Paramaribo Capitală Suriname 496 J4
Paraná Argentina 97 D5
Paraná RâuAmerica de Sud 99
Paranaíba Râu Brazilia 163 G4
Pardubice Republica Cehă 316 C6
Parecis, Chapada dos lanț muntos Brazilia 163 D6
Parepare Indonezia 470 G4
Paris Capitală Franța 383 E3
Parkhar Tadjikistan 115 H5
Parma Italia 498 C3
Parnaíba Brazilia 163 H3
Pärnu Estonia 806 E2
Paro Butan 142 I4
Páros Insula Grecia 421 E9
Parry Insulele Canada 180 E3
Pasni Pakistan 642 B6
Passo Fundo Brazilia 163 F10
Pasto Columbia 496 A6
Patagonia regiune America de Sud 97 B10
Patna India 465 F5
Patos laguna Brazilia/ Uruguay 163 F10
Pátra Grecia 421 B7
Pattani Thailanda 857 E12
Pattaya Thailanda 857 E9
Patuakhali Bangladesh 142 J9
Patuca Râu Honduras 61 F4
Pau Franța 383 C8
Pavlodar Kazahstan 355 E6
Pavlohrad Ucraina 761 J4
Paysandú Uruguay 97 E5
Pazardzhik Bulgaria 421 E3
Peá Iugoslavia 803 G7
Pechora Râu Federația Rusă 314
Pecos Râu America de Sud-Vest 810 E8
Pécs Ungaria 316 E10
Pegu Birmania 857 C7
Peipus, Lacul Lacul Estonia/Federația Rusă 806 F2
Peiraías Grecia 421 D8
Pèk Laos 896 C4
Pekanbaru Indonezia 470 B3
Pelada, Serra Lanț muntos Brazilia 163 F4
Pelagie, Isole Arhipelag Italia 498 D11
Pelopónes regiune Grecia 421 C8
Pelotas Brazilia 163 F10
Pemagatsel Butan 142 K4
Pematangsiantar Indonezia 470 B2
Pemba Insula Tanzania 19
Pennines Hills Anglia, Regatul Unit 735 D6
Pennsylvania Stat SUA 810 J6
Penonomé Panama 61 J9
Penzance Anglia, Regatul Unit 735 B11
Pereira Columbia 496 B4
Périgueux Franța 383
Perm' Federația Rusă 355 D4
Pernik Bulgaria 421 D3
Perpignan Franța 383 E8
Perth Australia 130 B6
Perth Scoția, Regatul Unit 735 D4
Peru Țara C America de Sud 291
Peru Basin Element subacvatic Oceanul Pacific 627 K7
Peru-Chile Strâmtoarea Element subacvatic Oceanul Pacific 627 L7
Perugia Italia 498 D5
Pescara Italia 498 E5
Pesháwar Pakistan 642 E3
Peta¡ Tiqwa Israel 491 C4
Petaling Jaya Malaysia 546 B4
Peterborough Anglia, Regatul Unit 735 F9
Peterborough Canada 180 I9
Petra Iordania 780 D9
Petrich Bulgaria 421 D4
Petropavlovsk Kazahstan 355 E5
Petropavlovsk-Kamceatka Federația Rusă 355 L4
Pevek Federația Rusă 355 J1
Pforzheim Germania 405 C8
Phangan, Ko Insula Thailanda 857 E11
PhiChilemu Chile 97 B6
Philadelphia Pennsylvania, SUA 810 K6
Phnom Penh Capitală Cambodgia 896 E10
Phoenix Arizona, SUA 810 C8
Phoenix Insulas Arhipelag Kiribati 696 D3
Phôngsali Laos 896 B2
Phuket Thailanda 857 D12
Phuket, Ko Insula Thailanda 857 D12
Phumî Kâmpóng Trâbêk Cambodgia 896 E9
Phumî Sâmraông Cambodgia 896 C8
Phuntsholing Butan 142 I5
Piacenza Italia 498 C3
Pianosa Insula Italia 498 F6
Piatra-Neamț România 761 D5
Piave Râu Italia 498 D2
Picos Brazilia 163 H4
Piect'any Slovacia 316 D7
Pielinen, L. Lacul Finlanda 368 D6
Pierre Dakota de Sud, SUA 810 F5
Pietermaritzburg Africa de Sud 21 I6
Pietersburg Africa de Sud 21 H3
Pila Polonia 316 D3
Pilar Paraguay 750 F10
Pilcomayo Râu America de Sud 750 F8
Pinang Pulau Insula Malaysia 546 A2
Pinar del Río Cuba 186 B2
Pinatubo vulcan Filipine 363 C3
Píndos Lanț muntos Grecia 421 B6
Pindus Munții Lanț muntos Grecia 314
Pine Insula Golful Element acvatic Antarctica 91 B5
Pineiós Râu Grecia 421 B6
Pínnes, Akrotírio Element de țărm Grecia 421 E5
Pinsk Belarus 806 D8
Pirineii Lanț muntos Europa de Sud-Vest 314
Pirojpur Bangladesh 142 J9
Pisa Italia 498 C4
Pitcairn Insulas Teritoriu extern Regatul Unit, Oceanul Pacific 627 I8
Pite Râu Suedia 824 C2
Piteå Suedia 824 E3
Pitești România 761 C7
Pittsburgh Pennsylvania, SUA 810 J6
Piura Peru 291 B4
Pivdennyy Bug Râu Ucraina 761 G5
Pîock Polonia 316 E3
Plasencia Spania 790 C5
Plate Râu Argentina / Uruguay 97 E6
Platou central Siberian Federația Rusă 355 G4
Platte Râu C SUA 61
Pleven Bulgaria 421 E2
Ploiești România 761 D7
Plovdiv Bulgaria 421 E3
Plungë Lituania 806 C4
Plymouth Anglia, Regatul Unit 735 C11
Plymouth Capitală Montserrat 747 K5
Plzeň Republica Cehă 316 B6
Pch'ŏng Coreea de Nord 249 D3
Po Râu Italia 498 D3
Po Delta Mlaștini Italia 498 D3
Pobedy, Pik Vârful China/ Kârgâzstan 113
Podgorica Iugoslavia 803 F7
Podișul Nullarbor Australia 130 C6
Podișul Ogaden Etiopia 28 F7
Podișul Potwar Pakistan 642 F3
Podișul Arctic de Sud Antarctica 91 E4
Podișul Sudic Lanț muntos Scoția, Regatul Unit 735 D5
Pohnpei Insula Insula Micronezia 640 E3
Poinsett, Cape Element de țărm Antarctica 91 J6
Pointe-Noire Congo 24 C9
Poitiers Franța 383 D5
Pokhara Nepal 142 D4
Polatsk Belarus 806 F6
Pol-e Khomrí Afganistan 115 G6
Polillo Insule Arhipelag Filipine 363 C4
Polinezia Regiune Oceanul Pacific 696 E5
Polis Cipru 780 A4
Polinezia Franceză Franța, Oceanul Pacific 696 G6
Polonia Țara E Europa 316
Poltava Ucraina 761 I3
Põltsamaa Estonia 806 F2
Polul Nord Oceanul Arctic 640 E6
Polul Sud Antarctica 91 E5
Pomeranian Golful Element acvatic Germania/Polonia 316 C2
Pomorie Bulgaria 421 G3
Pontevedra Spania 790 B2
Pontianak Indonezia 470 D3
Poopó, Lago Lacul Bolivia 750 B5
Poopó, Lago Lacul Bolivia 99
Popayán Columbia 496 B5
Popocatépetl Vârful Mexic 61
Poprad Slovacia 316 F7
Porbandar India 465 A6
Pori Finlanda 368 B8
Porsangen Coastal feature Norvegia 617 G1
Porsgrunn Norvegia 617 C8
Port Alice Canada 180 B9
Port Elizabeth Africa de Sud 21 F8
Port Harcourt Nigeria 42 I9
Port Hope Simpson Canada 180 K6
Port Laoise Irlanda 487 D5
Port Moresby Capitală Papua-Noua Guinee 640 C6
Port Nolloth Africa de Sud 21 A6
Port of Spania Capitală Trinidad și Tobago 747 L8
Port Said Egipt 28 C1
Port Sudan Sudan 28 D4
Portalegre Portugalia 703 D7
Port-au-Prince Capitală Haiti 186 F4
Port-de-Paix Haiti 186 F4
Port-Gentil Gabon 24 B8
Portland Oregon, SUA 810 B5
Porto Portugalia 703 C3
Pôrto Alegre Brazilia 163 F10
Pôrto Velho Brazilia 163 C5
Porto-Novo Capitală Benin 42 H8
Portoviejo Ecuador 291 B2
Portsmouth Anglia,

Regatul Unit 735 E11
Portugalia Țara Europa de Sud-Vest 703
Port-Vila Capitală Vanuatu 640 F7
Porvenir Chile 97 B11
Posadas Argentina 97 E4
Posông Râu Coreea de Sud 249 C8
Potenza Italia 498 F7
Potosí Bolivia 750 C6
Potsdam Germania 405 F4
Póvoa de Varzim Portugalia 703 C3
Poza Rica Mexic 583 H5
Poznań Polonia 316 D4
Pozo Colorado Paraguay 750 F8
Præstø Danemarca 269 E6
Praga Capitală Republica Cehă 316 B6
Prato Italia 498 C4
Presov Slovacia 316 G7
Prespa, Lacul Lacul Europa de Sud-Est 803 H9 421 B5
Preston Anglia, Regatul Unit 735 D7
Pretoria Capitală Africa de Sud 21 H4
Préveza Grecia 421 B6
Priștina Iugoslavia 803 H7
Prijedor Bosnia și Herțegovina 803 D4
Prilep Macedonia 803 I8
Prince Albert Canada 180 E9
Prince Charles Insula Insula Canada 180 G5
Prince Edward Insula Arhipelag Oceanul Indian 625 B8
Prince Edward Insula Provincie Canada 180 K8
Prince George Canada 180 C8
Prince Patrick Insula Insula Canada 640 B4
Prince Rupert Canada 180 B8
Pripet Râu Belarus/ Ucraina 806 C8 761 D1
Pripet mlaștini Belarus/ Ucraina 806 C8 761 E1
Prizren Iugoslavia 803 H7
Prome Birmania 857 B6
Prostějov Republica Cehă 316 D7
Provence regiune Franța 383 G8
Providence Rhode Insula, SUA 810 K6
Prudhoe Golful Alaska, SUA 810 C1
Prydz Golful Element acvatic Antarctica 91 I4
Pskov Federația Rusă 355 B2
Pskov, Lacul Lacul Estonia/Federația Rusă 806 F3
Pusan Coreea de Sud 249 D8
Ptsich Râu Belarus 806 E8
Pucallpa Peru 291 E6
Puebla Mexic 583 H6
Puerto Aisén Chile 97 B9
Puerto Bahía Negra Paraguay 750 G7
Puerto Barrios Guatemala 61 D3
Puerto Busch Bolivia 750 G6
Puerto Cabezas Nicaragua 61 G5
Puerto Carreño Columbia 496 E4
Puerto Cortés Honduras 61 D3
Puerto DeMareado Argentina 97 C9
Puerto Montt Chile 97 B8
Puerto Natales Chile 97 B11
Puerto Plata Republica Dominicană 186 G4
Puerto Princesa Filipine 363 B7
Puerto Rico Teritoriu extern SUA, Indiile de Vest 186 I4
Puerto Rico Strâmtoare Element subacvatic Marea Caraibelor 186 I4
Puerto Santa Cruz Argentina 97 C10
Puerto Suárez Bolivia 750 G6
Puerto Vallarta Mexic 583 E5
Puerto Williams Chile 97 C11
Pula Croația 803A4
Pulacayo Bolivia 750 B6
Punata Bolivia 750 C5
Pune India 465 C7
Punjab Regiune Pakistan 642 F3
Puno Peru 291 G10
Punta Arenas Chile 97 B11
Puntarenas Costa Rica 61 F8
Purmerend Olanda 875 C4
Purus Râu Brazilia/Peru 163 C4
Putumayo Râu America de Sud 291 F3 496 C7
Pyapon Birmania 857 C8
Pyinmana Birmania 857 C6
Pyongyang Capitală Coreea de Nord 249 B4
Pyramid Lacul Lacul Nevada, SUA 810 B6
Pyuthan Nepal 142 C4

Q

Qaidam Podișul China 216 E5
Qal'eh-ye Now Afganistan 115 E6
Qaœœâra, Monkhafad el bazin Deșertic Egipt 28 B2
Qatar Țara Asia de Sud-Vest 808
Qazax Azerbaidjan 747 F4
Qazimämmäd Azerbaidjan 747 K5
Qena Egipt 28 C2
Qeshm Insula Iran 485 H7
Qilian Shan Lanț muntos China 216 E4
Qingdao China 216 J5
Qinghai Hu Lacul China 216 F5
Qinling Munții China 216 G6
Qiqihar China 216 J2
Qiryat Ata Israel 491 C2
Qiryat Gat Israel 491 B6
Qiryat Motzkin Israel 491 C2
Qiryat Shemona Israel 491 D1
Qom Iran 485 F4
Qondúz Râu Afganistan 115 G6
Quba Azerbaidjan 747 J3
Québec Canada 180 J8
Québec provincie Canada 180 I8
Queen Charlotte Insulele Canada 180 A8
Queen Charlotte Strâmtoarea Element acvatic Canada 180 A9
Queen Elizabeth Insulele Canada 180 F3
Queensland Stat Australia 130 G4
Queenstown Noua Zeelandă 618 B8
Quelimane Mozambic 39 H5
Querétaro Mexic 583 G5
Quetta Pakistan 642 C4
Quezaltenango Guatemala 61 B3
Quibdó Columbia 496 B4
Quillacollo Bolivia 750 C5
Quimper Franța 383 A3
Quito Capitală Ecuador 291 C2
Quy Nhòn Vietnam 896 H8

R

Ra'ananna Israel 491 B4
Rába Râu Austria/Ungaria 316 D9
Rabat Capitală Maroc 37 D2
Race, Cape Element de țărm Canada 180 L7
Rach Gia Vietnam 896 E11
Radom Polonia 316 F5
Radstadt Austria 306 H5
Radvilișkis Lituania 806 C4
Rafah Fâșia Gaza 491 A7
Ragusa Italia 498 E10
Rahímyár Khán Pakistan 642 E5
Rainier, vârf muntos SUA 61
Raipur India 465 E6
Rajahmundry India 465 E8
Rajang Râu Malaysia 546 I4
Rajbari Bangladesh 142 I8
Rajbiraj Nepal 142 G5
Rajkot India 465 B6
Rajshahi Bangladesh 142 H7
Rakvere Estonia 806 F2
Raleigh Carolina de Nord, SUA 810 J7
Ralik lanțul Insulele Marshall 640 F3
Ramallah Golful de Vest 491 C5
Ramat Gan Israel 491 B4
Ramechhap Nepal 142 F4
Ramla Israel 491 B5
Râmnicu Vâlcea România 761 C7
Ramón Castilla Peru 291 G4
Ramree Insula Insula Birmania 857 B6
Rancagua Chile 97 B6
Ránchi India 465 F5
Randers Danemarca 269 C3
Rangamati Bangladesh 142 K8
Rangoon Capitală Birmania 857 C7
Rangpur Bangladesh 142 I6
Rankin Inlet Canada 180 F6
Rankumara Lanț muntos Noua Zeelandă 618 F4
Rarotonga Insula Cook Insulas 696 F7
Rasht Iran 485 E3
Ratak lanțul Insulele Marshall 640 F2
Ratchaburi Thailanda 857 E9
Râu Roșu râu S SUA 810 F8
Rauma Finlanda 368 B8
Raurkela India 465 F6
Ravenna Italia 498 D3
Ráwalpindi Pakistan 642 F3
Rawson Argentina 97 C8
Razgrad Bulgaria 421 F2
Reovot Israel 491 B5
Reading Anglia, Regatul Unit 735 E10
Rebun-tó Insula Japonia 504 F2
Rechytsa Belarus 806 F9
Recife Brazilia 163 I5
Red Deer Canada 180 D9
Ree, Lough Lacul Irlanda 487 D4
Regatul Unit Țara Europa de Nord-Vest presc. MB 735
Regensburg Germania 405 E8
Reggane Algeria 37 F4
Reggio di Calabria Italia 498 F9
Reggio nell Emilia Italia 498 C3
Regina Canada 180 E9
Regiunea Andalucía Spania 790 D7
Regiunea Preriilor America de Nord 810 E5
Rehoboth Namibia 39 C7
Reims Franța 383 F3
Reindeer Lacul Lacul Canada 61
Republica Central Africană Africa Centrală abbrev. CAR 24
Reni Ucraina 761 E7
Rennes Franța 383 C3
Republica Cehă Europa Centrală 316
Republica Dominicană Indiile de Vest 186
Resistencia Argentina 97 E4
Resolute Canada 180 E4
Reșița România 761 B6
Réunion Teritoriu extern Franța, Oceanul Indian 625 C6
Reus Spania 790 H4
Revillagigedo, Islas Insulas Mexic 583 C6
Rey, Isla del Insula Panama 61 K9
Reykjavik Capitală Islanda 623 E3
Reynosa Mexic 583 H3
Rézekne Letonia 806 F4
Rhode Island Stat SUA 810 K6

Rhodope Munții Lanț muntos Bulgaria / Grecia 421 E4
Rhône Fluviul Franța/ Elveția 314
Riad Capitală Arabia Saudită 808 E4
Ribe Danemarca 269 B5
Ribeirão Prêto Brazilia 163 G8
Riberalta Bolivia 750 C2
Richmond Virginia, SUA 810 J7
Riga Capitală Letonia 806 D3
Riga, Golful Element acvatic Marea Baltică 806 D3
Riihimäki Finlanda 368 C8
Riiser-Larsen calotă glaciară Antarctica 91 D2
Rijeka Croația 803B3
Rimini Italia 498 D4
Ringe Danemarca 269 D6
Ringkøbing Danemarca 269 A4
Ringkøbing fiord Element acvatic Danemarca 269 A4
Ringsted Danemarca 269 E5
Ringvassøy Insula Norvegia 617 E2
Rio Branco Brazilia 163 B5
Río Cuarto Argentina 97 C5
Rio de Janeiro Brazilia 163 G8
Rio de la Plata Argentina 97 E6
Río Gallegos Argentina 97 C11
Rio Grande Brazilia 163 F11
Rio Grande fluviul America de Nord 61
Río Grande Râu Bolivia 750 D4
Rio Grande lanțul Element subacvatic Oceanul Atlantic 623 D9
Río Negro, Embalse del Reservoir Uruguay 97 E5
Riobamba Ecuador 291 B2
Rishiri-tó Insula Japonia 504 F2
Rivas Nicaragua 61 F6
Rivne Ucraina 761 E2
Rizokarpasso Cipru 780 C3
Rîbnița Moldova 761 F5
Rkîz, Lac Lacul Mauritania 42 B5
Road Town Capitală British Virgin Insulas 186 J4
Roanne Franța 383 F6
Rockall Insula Regatul Unit 623 E4
Rockhampton Australia 130 H4
Rockstone Guyana 496 I4
Rocky Munții Lanț muntos Canada/SUA 61
Rodez Franța 383 E7
Ródos Grecia 421 H9
Ródos Insula Grecia 421 H10
Roeselare Belgia 152 B2
România Țara Europa de Sud-Est 761
Romanovka Federația Rusă 355 H6
Rome Capitală Italia 498 D6
Rømø Insula Danemarca 269 A6
Roncador, Serra do Lanț muntos Brazilia 163 F5
Rønne Danemarca 269 E3
Ronne calota glaciară Antarctica 91 C4
Roosendaal Olanda 875 B6
Røros Norvegia 617 C6
Rosario Argentina 97 D6
Roseau Capitală Dominica 186 K6
Roskilde Danemarca 269 E5
Ross calota glaciară Antarctica 91 E6
Ross teritoriu dependent Noua Zeelandă, Antarctica 91 D7
Rosso Mauritania 42 B5
Rostock Germania 405 E2
Rostovna-Don Federația Rusă 355 B4
Roşõava Slovacia 316 F7
Roti Insula Indonezia 470 H6
Rotorua Noua Zeelandă 618 F4
Rotterdam Olanda 875 B5
Rouen Franța 383 E3
Rovaniemi Finlanda 368 C4
Rovuma Râu Mozambic/ Tanzania 39 I3
Roxas City Filipine 363 D6
Rudnyy Kazahstan 355 D5
Rudolph, Lacul Lacul Etiopia/Kenya 28 D8
Ruiz vârful Columbia 99
Rum, Wadi curs de apă sezonier Iordania 780 D10
Rumbek Sudan 28 C7
Rundu Namibia 39 C5
Ruoqiang China 216 D4
Ruse Bulgaria 421 F1
Rushmore, munte Dakota de Sud SUA 810 E5
Rust'avi Georgia 747 F3
Rwanda Țara C Africa 24
Ryazan' Federația Rusă 355 B3
Rybnik Polonia 316 E6
Ryukyu Insulele Arhipelag Japonia 504 A12
Rzeszów Polonia 316 G6

S

Saal Râu Germania 405 E5
Saarbrücken Germania 405 B8
Saaremaa Insula Estonia 806 D2
Saatlı Azerbaidjan 747 J5
Sabac Iugoslavia 803 G4
Sabadell Spania 790 I3
Sabah regiunea Malaysia 546 K3
Sabhá Libia 37 I4
Sabirabad Azerbaidjan 747 J5
Sable, Capul Element de țărm 180 K8
Sabzevár Iran 485 H3
Sacramento California, SUA 810 B7
Sado Insula Japonia 504 E6
Safi Maroc 37 C3
Sahalin Insula Federația Rusă 355 K5
Sahara Desert N Africa 19
Sahara de Vest Regiune ocupată de Maroc Africa de Nord 37
Sahel Regiune Africa de Vest 19
Sáhíwál Pakistan 642 F4
Saïda Liban 780 D5
Saidpur Bangladesh 142 H6
Saimaa, Lacul Finlanda 368 D7
Saint John Canada 180 K8
Saintes Franța 383 C6
Saint-Louis Senegal 42 A5
Sajama Vârful Bolivia 99
Sakákah Arabia Saudită 808 C2
Sakakawea, Lacul Dakota de Nord, SUA 810 E4
Sakchu Coreea de Nord 249 A3
Sakskøbing Danemarca 269 E7
Sala y Gómez Insula Chile, Oceanul Pacific 627 J8
Salado Râu Argentina 97 D4
Salamanca Spania 790 D4
Saldanha Africa de Sud 21 B8
Saldus Letonia 806 C3
Salekhard Federația Rusă 355 E3
Salem India 465 D9
Salem Oregon, SUA 810 A5
Salerno Italia 498 E7
Salerno, Golfo di Element acvatic Italia 498 E7
Salihorsk Belarus 806 E8
Salima Malawi 39 G4
Salina Insula Italia 498 E9
Salinas Grandes Argentina 97 C5
Salisbury Anglia, Regatul Unit 735 E10
Salo Finlanda 368 B9
Salso Râu Italia 498 E10
Salt Lake City Utah, SUA 810 D6
Salta Argentina 97 C3
Saltillo Mexic 583 G3
Salto Uruguay 97 E5
Salton Marea Lacul California, SUA 810 C8
Salvador Brazilia 163 I6
Salween Râu Asia de Sud-Est 113
Salyan Azerbaidjan 747 K5
Salyan Nepal 142 C3
Salzburg Austria 306 H4
Salzgitter Germania 405 D5
Samaná Republica Dominicană 186 H4
Samar Insula Filipine 363 E6
Samara Federația Rusă 355 C4
Samarinda Indonezia 470 F3
Samarkand Uzbekistan 115 G4
Sambre Râu Belgia 152 D4
Samdrup Jongkhar Butan 142 K5
Samoa Americană În afara teritoriului SUA, Oceanul Pacific 696 E5
Samoa de Vest vezi Samoa
Samoa Țara Oceanul Pacific 696
Samobor Croația 803C2
Sámos Insula Grecia 421 G8
Samothráki Insula Grecia 421 F5
Samsø Insula Danemarca 269 D5
Samui, Ko Insula group Thailanda 857 E11
San Râu Cambodgia/ Vietnam 896 F8
San Râu Polonia 316 G6
San Antonio Chile 97 B6
San Antonio Texas, SUA 810 F9
San Antonio Oeste Argentina 97 C8
San Carlos Filipine 363 B4
San Carlos Uruguay 97 F6
San Carlos de Bariloche 97 B8
San Cristóbal Venezuela 496 C3
San Diego California, SUA 810 C8
San Fernando Chile 97 B6
San Fernando Filipine 363 C4
San Fernando Filipine 363 C3
San Fernando Trinidad şi Tobago 186 L8
San Fernando Venezuela 496 E3
San Francisco California, SUA 810 B7
San Ignacio Belize 61 C2
San Jorge, Golfo Element acvatic Argentina 99
San José Capitală Costa Rica 61 G8
San José del Guaviare Columbia 496 C5
San Juan Argentina 97 B5
San Juan Capitală Puerto Rico 186 I4
San Juan Peru 291 E10
San Juan Râu Costa Rica/ Nicaragua 61 G7
San Juan Bautista Paraguay 750 G9
San Juan de los Morros Venezuela 496 E2
San Lorenzo Honduras 61 D5
San Luis Potosí Mexic 583 G5
San Marino Țara S Europa 498
San Matías, Golfo Element acvatic Argentina 99
San Miguel El Salvador 61 D5
San Miguel Râu Bolivia 750 D4
San Miguel de Tucumán Argentina 97 C4
San Pablo Filipine 363 C5
San Pedro Sula Honduras 61 D3
San Remo Italia 498 A4
San Salvador Capitală El Salvador 61 C5
San Salvadorde Jujuy Argentina 97 C3
San Sebastián Spania 790 F2
Sana Capitală Yemen 808 D8

Sanandaj Iran 485 D3
Sanáw Yemen 808 F7
Sandakan Malaysia 546 K2
Sandnes Norvegia 617 A8
Sandviken Suedia 824 C7
Sandwip Canal Râu Bangladesh 142 K9
Sankt Gallen Elveția 306 D4
Sankt Pölten Austria 306 K3
Sankt Veit Austria 306 I6
Santa Ana Bolivia 750 C3
Santa Ana El Salvador 61 C4
Santa Clara Cuba 186 C3
Santa Cruz Bolivia 750 D5
Santa Cruz Insulele Arhipelag Insulele Solomon 640 F6
Santa Fe Argentina 97 D5
Santa Fe New Mexic, SUA 810 E7
Santa Isabel Insula Insulele Solomon 640 E6
Santa Maria Brazilia 163 E10
Santa Marta Columbia 496 C2
Santa Rosa Argentina 97 C6
Santa Rosa de Copán Honduras 61 D4
Santander Spania 790 E2
Santarém Brazilia 163 E3
Santarém Portugalia 703 B7
Santiago Capitală Chile 97 B6
Santiago Panama 61 I9
Santiago Republica Dominicană186 G4
Santiago Spania 790 B2
Santiago de Cuba Cuba 186 E4
Santiago del Estero Argentina 97 C4
Santo Domingo Capitală Republica Dominicană 186 H4
Santo Domingo de los Colorados Ecuador 291 B2
Santos Brazilia 163 G9
São Francisco Râu Brazilia 163 G6
São Francisco Râu Brazilia 99
São José dos Campos Brazilia 163 G8
São Luís Brazilia 163 G3
São Manuel Râu Brazilia 163 E5
São Paulo Brazilia 163 G8
São Roque, Cabo de Element de țărm Brazilia 163 I4
São Tomé Capitală Sao Tome și Principe 24 A8
São Tomé Insula Sao Tome și Principe 24 A8
Sao Tome și Principe Țara Africa de Vest 24
São Tomé, Cabo de Cape Brazilia 163 H8
São Vicente, Cabo de Element de țărm Portugalia 703 B11
Saône Râu Franța 383 G5
Sapporo Japonia 504 F33
Sapta Koshi Râu India/ Nepal 142 G5
Sarajevo Capitală Bosnia și Herțegovina 314 F5
Sarandë Albania 803 G10
Sarawak Regiune Malaysia 546 N4
Sarawak Chamber element subteran Malaysia 546 J3
Sarbhang Butan 142 J5
Sardinia Insula Italia 498 B7
Sargodha Pakistan 642 F3
Sarh Ciad 24 E5
Sariwôn Coreea de Nord 249 B5
Sarnen Elveția 306 C5
Sasebo Japonia 504 B8
Saskatchewan fluviul Canada 180 E9
Saskatchewan Provincie Canada 180 E8
Saskatoon Canada 180 E9
Sassari Italia 498 A6
Satkhira Bangladesh 142 I9
Satu Mare România 761 B4
Sault Sainte Marie Canada 180 H9
Saurimo Angola 39 C3
Sava Râu Europa de Sud-Est 803 C3
Savannah Georgia, SUA 810 I8
Save Râu Mozambic/ Zimbabwe 39 G6
Savona Italia 498 B3
Savonlinna Finlanda 368 D7
Say'ú n Yemen 808 F7
Sayat Turkmenistan 115 F5
Sayíút Yemen 808 G8
Saynshand Mongolia 596 G4
Scandinavia Regiune Europa 623 G3
Schaffhausen Elveția 306 D4
Schärding Austria 306 H3
Schefferville Canada J6
Scheldt Râu Europa 170 D1
Schiermonnikoog Insula Olanda 875 E1
Schwerin Germania 405 E3
Schwyz Elveția 306 D5
Scilly, Insulele Regatul Unit 735 B12
Scoția National regiune Regatul Unit 735 C4
Scutari, Lacul Albania/ Iugoslavia 803 F7
Mareattle Washington, SUA 810 B4
Segamat Malaysia 546 C4
Ségou Mali 42 E6
Segovia Spania 790 E4
Segura Râu Spania 790 F6
Seikan Tunnel Tunnel Japonia 504 F4
Seinäjoki Finlanda 368 B7
Sejerø Insula Danemarca 269 D5
Sekondi-Takoradi Ghana 42 F9
Semarang Indonezia 470 E5
Semipalatinsk Kazahstan 355 E6
Sên Râu Cambodgia 896 D8
Sena Fluviu Franța 383 E3
Sendai Japonia 504 F5
Senegal Râu Africa 42 B5
Senegal Țara Africa de Vest 42
Senja Insula Norvegia 617 E2
Seoul Capitală Coreea de Sud 249 C6
Sept-Îles Canada 180 J7
Seraing Belgia 152 E3
Seram Insula Indonezia 470 I4
Serasan, Selat Element acvatic Malaysia 546 F4
Serbia Republică 803 H4
Seremban Malaysia 546 B4
Serov Federația Rusă 355 D4
Sérres Grecia 421 D4
Seti Râu Nepal 142 B2
Sétif Algeria 37 G2
Setúbal Portugalia 703 B8
Sevan Armenia 747 F5
Sevan, Lich Lacul Armenia 747 G5
Sevastopol' Ucraina 761 H8
Severn Râu Anglia/Țara Galilor, Regatul Unit 735 D9
Severn Râu Canada 180 G8
Severnaya Zemlya Arhipelag Federația Rusă 355 G2
Sevilla Spania 790 C7
Seychelles Țara Oceanul Indian 625
Seydi Turkmenistan 115 E4
Sfânta Lucia Țara Indiile de Vest 186
Sfânta Lucia, Lacul Lacul Africa de Sud 21 J5
Sfântul Kitts și Nevis Țara Indiile de Vest var. St Christopher și Nevis 186
Sfax Tunisia 37 H2
Sfláberí, Hámún-e- Salt pan Afganistan/Iran 115 D8
Sfluíár Oman 808 I4
Shackleton calota glaciară Antarctica 91 J5
Shahbazpur Râu Bangladesh 142 J9
Shāhjāhanpur India 465 E4
Shahzadpur Bangladesh 142 I7
Shan Plateau Birmania 857 D5
Shandong Peninsula Element de țărm China 216 J5
Shanghai China 216 J6
Shannon Irlanda 487 C5
Shannon Râu Irlanda 487 D4
Shaqrá' Arabia Saudită 808 E4
Sharïn Gol Mongolia 596 F2
Sharjah Emiratele Arabe Unite 808 H4
Shebeli Râu Etiopia/ Somalia 28 F8
Sheberghán Afganistan 115 F6
Shefar'am Israel 491 C2
Sheffield Anglia, Regatul Unit 735 E8
Shemakha Azerbaidjan 747 J4
Shemgang Butan 142 J4
Shenyang China 216 J4
Sherbrooke Canada 180 J9
Sherpur Bangladesh 142 I6
Shetland Insulas Arhipelag Scoția, Regatul Unit 735 A1
Shijiazhuang China 216 I5
Shikárpur Pakistan 642 D5
Shikoku Insula Japonia 504 C8
Shikotan Insula Japonia/ Federația Rusă (disputed) 504 H2
Shillong India 465 H4
Shimla India 465 D3
Shimonoseki Japonia 504 B8
Shinano Râu Japonia 504 E6
Shingú Japonia 504 D8
Shinyanga Tanzania 28 D10
Shíráz Iran 485 F6
Shkodër Albania 803 G7
Shrewsbury Anglia, Regatul Unit 735 D9
Shumen Bulgaria 421 G2
Shymkent Kazahstan 355 D7
Siaragao Insula Insula Filipine 363 F7
Šiauliai Lituania 806 C4
Šibenik Croația 803C5
Šilutė Lituania 806 B4
Siberia Regiune Federația Rusă 355 H4
Sibi Pakistan 642 D5
Sibiu România 761 C6
Sibu Malaysia 546 N4
Sibut Republica Central Africană 24 E6
Sicilia Insula Italia 498 E9
Sidi Bel Abbès Algeria 37 E2
Siegen Germania 405 C6
Siena Italia 498 C4
Sierra Leone Țara Africa de Vest 42
Sierra Madre Lanț muntos Guatemala/Mexic 627 J5
Sierra Madre del Sur Lanț muntos Mexic 583 H7
Sierra Madre Occidental Lanț muntos Mexic 583 D3
Sierra Madre Oriental Lanț muntos Mexic 583 F3
Sierra Nevada Lanț muntos America de Vest 810 B7
Sierre Elveția 306 B6
Siguiri Guineea 42 D7
Sikasso Mali 42 E7
Sikhote-Alin Range Lanț muntos Federația Rusă 113
Silgadhi Nepal 142 B3
Silkeborg Danemarca 269 C4
Simferopol' Ucraina 761 I7
Simikot Nepal 142 C2
Simpson Desert Regiune deșertică Australia 130 E5
Sincelejo Columbia 496 B3
Sind Regiune Pakistan 642 D6
Sindhulimadi Nepal 142 F4
Sines Portugalia 703 B9
Singa Sudan 28 D6

Singapore Țara Asia de Sud-Est 546
Sinnamary French Guyana 496 K4
Sint-Niklaas Belgia 152 C2
Sintra Portugalia 703 A7
Sinûiju Coreea de Nord 249 A3
Sion Elveția 306 B7
Sirajganj Bangladesh 142 I7
Sirakusa Italia 498 E10
Siret Râu România/ Ucraina 761 E6
Siria Țara SW Asia 780
Sirikit rezervor Thailanda 857 E7
Sirte, Golful Element acvatic Marea Mediterană 37 J3
Sisak Croația 803D3
Sístán, Daryácheh-ye Lacul Iran 485 J5
Sittang Râu Birmania 857 C6
Sittwe Birmania 857 A5
Sîupsk Polonia 316 D2
Sjælland Insula Danemarca 269 E5
Sk´yros Insula Grecia 421 E7
Skagen Danemarca 269 D1
Skagerrak Element acvatic Danemarca/Norvegia 269 B1 617 B9
Skellefteå Suedia 824 D4
Skive Danemarca 269 B3
Skjern Danemarca 269 B4
Skjern Å Râu Danemarca 269 B4
Skopje Capitală Macedonia 314 H7
Skövde Suedia 824 B8
Skovorodno Federația Rusă 355 I5
Skye Insula Scoția, Regatul Unit 735 B3
Slagelse Danemarca 269 E5
Slatina România 761 C7
Slavonski Brod Croația 803E3
Sligo Irlanda 487 C3
Sliven Bulgaria 421 F3
Slonim Belarus 806 D7
Slov"yans'k Ucraina 761 K4
Slovacia Țara Europa Centrală 316
Slovenia Țara Europa de Sud-Est803
Slutsk Belarus 806 E8
Smallwood Lacul Canada 180 J6
Smara Sahara de Vest 37 B4
Smederevo Iugoslavia 803 H4
Smøla Insula Norvegia 617 B6
Snake Râu SUA 810 C6
Snowdonia Munții Țara Galilor, Regatul Unit 735 C8
Sobaek-Sanmaek Lanț muntos Coreea de Sud 249 C7
Sobradinho Represa Brazilia 163 H5
Sochi Federația Rusă 355 A4
Société, Îles de la Insulas French Polinezia 696 G6
Socotra Insula Yemen 49 C3
Sodankylä Finlanda 368 C3
Sofia Capitală Bulgaria 421 D3
Sogne fiordul Element de țărm Norvegia 617 B7
Sohâg Egipt 28 C2
Sôjosôn-man Element acvatic Coreea de Nord 249 B4
Sokch'o Coreea de Sud 249 D5
Sokhumi Georgia 747 B2
Sokodé Togo 42 G7
Sokoto Nigeria 42 I6
Sokoto Râu Nigeria 42 I6
Sol, Costa del regiune de coastă Spania 790 E7
Sólapur India 465 C7
Solothurn Elveția 306 C5
Somalia Țara Africa de Est 28
Sombor Iugoslavia 803 F3
Somerset Insula Insula Canada 180 E4
Sômjin Râu Coreea de Sud 249 C8
Somme Râu Franța 383 E2
Somoto Nicaragua 61 E5
Son Râu India 465 F5
Sønderborg Danemarca 269 C6
Songea Tanzania 28 D12
Songkhla Thailanda 857 E12
Songnim Coreea de Nord 249 B5
Sonoran Deşert Mexic/ SUA 61
Sopron Ungaria 316 D8
Soria Spania 790 F3
Sørøya Insula Norvegia 617 F1
Sorraia, Rio Râu Portugalia 703 C7
Sorrento Italia 498 E7
Sôsan Coreea de Sud 249 B6
Sosnowiec Polonia 316 E6
Sound, The Element acvatic Danemarca/ Suedia 269 F4
Soûr Liban 780 D6
South Australia Stat Australia 130 E5
South Carolina Stat SUA 810 J8
South Dakota Stat SUA 810 F5
South Orkney Insulele Antarctica 91 B2
South Sandwich Insulele Teritoriu extern Regatul Unit, Oceanul Atlantic 623 E11
South Shetland Insulele Antarctica 91 A3
South Uist Insula Scoția, Regatul Unit 735 A3
Southampton Anglia, Regatul Unit 735 E10
Southampton Insula Insula Canada 180 G6
Southend-on-Marea Anglia, Regatul Unit 735 F10
Sovetsk Kaliningrad, Federația Rusă 806 B5
Soweto Africa de Sud 21 G4
Spania Țara Europa de Sud-Vest 790
Spárti Grecia 421 C9
Spitak Armenia 747 F4
Spitsbergen Insula Svalbard 640 E8
Spittal Austria 306 H6
Split Croația 803D5
Springbok Africa de Sud 21 B6
Springfield Illinois, SUA 810 H6
Srebrenica Bosnia și Herțegovina 803 F5
Sri Aman Malaysia 546 N5
Sri Lanka Țara S Asia prev. Ceylon 465
Srimangal Bangladesh 142 K7
Srinagar India 465 C2
Srinagarind lacul Thailanda 857 D8
St Christopher și Nevis vezi Sf. Kitts și Nevis
St George's Capitală Grenada 747 K7
St George's Channel Element acvatic Irlanda/Regatul Unit 487 F7
St Helena Teritoriu extern Regatul Unit, Oceanul Atlantic 623 F8
St Helens, muntele Vârful SUA 61
St John's Canada 180 L6
St Johns Antigua și Barbuda 186 K5
St Petersburg Federația Rusă 355 C2
St Pierre și Miquelon Teritoriu extern Franța, Oceanul Atlantic 180 L7
St Vincent și the Grenadines Țara Indiile de Vest 186
St Vincent, Cape Element de țărm Portugalia 703
St. Anton Austria 306 E5
St. Catharines Canada 180 I10
St. Lawrence Râu Canada 180 J8
St. Lawrence Mareaway Waterway Canada 180 J9
St. Louis Missouri, SUA 810 H7
St. Moritz Elveția 306 E6
St. Paul Minnesota, SUA 810 G5
Stanley Capitală Falkland Insulas 97 E11
Stanley, muntele Vârful Rep. Dem. Congo 19
Stanovoy Lanț muntos Federația Rusă 113
Stans Elveția 306 C5
Stara Zagora Bulgaria 421 F3
Statele Unite ale Americii Țara America de Nord presc. SUA 811
Stavanger Norvegia 617 A8
Stavropol' Federația Rusă 355 A4
St-Brieuc Franța 383 B3
St-Chamond Franța 383 F6
Steinkjer Norvegia 617 C5
St-Étienne Franța 383 F6
Stewart Insula Insula Noua Zeelandă 618 B9
Steyr Austria 306 I3
Stip Macedonia 803 I8
Stirling Scoția, Regatul Unit 735 C5
St-Laurent-du-Maroni Guyana Franceză 496 K4
St-Lô Franța 383 C3
St-Malo Franța 383 C3
St-Nazaire Franța 383 B4
Stockerau Austria 306 K3
Stockholm Capitală Suedia 824 D7
Stoke-on-Trent Anglia, Regatul Unit 735 D8
Store Heddinge Danemarca 269 F6
Storebælt Element acvatic Danemarca 269 D5
Stornoway Scoția, Regatul Unit 735 B2
Storsjön Lacul Suedia 824 C5
Storuman Suedia 824 C4
Stralsund Germania 405 F2
Strâmtoarea Gibraltar element marin Oceanul Atlantic/Marea Mediterană 790 D8
Stranraer Scoția, Regatul Unit 735 C6
Strasbourg Franța 383 H4
Stratford-upon-Avon Anglia, Regatul Unit 735 E9
Stratonice Republica Cehă 316 B7
Stromboli Insula Italia 498 F9
Struer Danemarca 269 B3
Struma Râu Bulgaria / Grecia 421 D4
Strumica Macedonia 803 J8
Strymónas vezi Struma
Stuttgart Germania 405 C8
SUA vezi Statele Unite ale Americii
Subotica Iugoslavia 803 G2
Suceava România 761 D5
Sucre Capitală Bolivia 750 C6
Sudan Țara Africa de Nord-Est 28
Sudbury Canada 180 I9
Sudd Regiune Sudan 28 C7
Sudeten Munții Europa Centrală 316 D6
Suedia Țara N Europa 824
Suez Egipt 28 C2
Suez Canalul Egipt 19
Sühbaatar Mongolia 596 F1
Sukkur Pakistan 642 D6
Sula, Kepulauan Arhipelag Indonezia 470 H3
Sulaimán Range Lanț muntos Pakistan 642 D5
Sulawesi Insula Indonezia 470 G3
Sullana Peru 291 B4
Sulu Archipelago Arhipelag Filipine 363 C9
Sulyukta Kârgâzstan 115 H4
Sumatra Insula Indonezia 470 B3
Sumba Insula Indonezia 470 G5
Sumbawa Insula Indonezia 470 G5
Sumbawanga Tanzania 28 C11

Sumbe Angola 39 B3
Sumqayıt Azerbaidjan 747 K4
Sumy Ucraina 761 I2
Sun City Africa de Sud 21 G3
Sun Koshi Râu Nepal 142 F4
Sunan Coreea de Nord 249 B4
Sunch'ôn Coreea de Nord 249 B4
Sunch'ôn Coreea de Sud 249 C8
Sunderland Anglia, Regatul Unit 735 E6
Sundsvall Suedia 824 C5
Sungai Siput Malaysia 546 B2
Sungari Râu China 216 L2
Suntar Federaţia Rusă 355 H4
Sunyani Ghana 42 F8
Sup'ung-ho lacul China/ Coreea de Nord 249 B3
Superior, Lacul Canada/ SUA 811
Suragolfula Indonezia 470 E5
Súrat India 465 B6
Surat Thani Thailanda 857 D11
Sûre Râu Europa de Vest 170 F5
Surigao Filipine 363 E7
Suriname Ţara America de Sud var. Suriname 496
Suriname vezi Suriname
Surkhob Râu Tadjikistan 115 H4
Surt Libia 37 J3
Sutlej Râu Asia 642 F4
Suva Capitală Fiji 640 G7
Suwôn Coreea de Sud 249 C6
Svalbard Teritoriu extern Norvegia , Oceanul Artic 640 E8
Svay Riêng Cambodgia 896 E10
Svendborg Danemarca 269 D6
Svyetlahorsk Belarus 806 F9
Swabian Jura Lanţ muntos Germania 405 C9
Swakopmund Namibia 39 B6
Swansea Ţara Galilor, Regatul Unit 735 C10
Swaziland Ţara Africa de Sud 21
Swindon Anglia, Regatul Unit 735 E10
Syaphrubesi Nepal 142 F4
Sydney Australia 130 H6
Sydney Canada 180 L7
Syktyvkar Federaţia Rusă 355 D3
Sylhet Bangladesh 142 K6
Syr Darya Râu C Asia 113
Szczecin Polonia 316 C3
Szeged Ungaria 316 F10
Székesfehérvár Ungaria 316 E9
Szekszárd Ungaria 316 E10
Szolnok Ungaria 316 F9
Szombathely Ungaria 316 D9

T

T'aebaek-Sanmaek Lanţ muntos Coreea de Sud 249 D5
T'elavi Georgia 747 G3
Ta'izz Yemen 808 D9
Tábor Republica Cehă 316 C6
Tabora Tanzania 28 C10
Tabríz Iran 485 D2
Tabuaeran Insula Kiribati 696 F2
Tabúk Arabia Saudită 808 A2
Tacloban Filipine 363 E6
Tacna Peru 291 G11
Tacuarembó Uruguay 97 E5
Tadjikistan Ţara C Asia 115
Taedong Râu Coreea de Nord 249 C3
Taegu Coreea de Sud 249 D7
Taejôn Coreea de Sud 249 C7
Tagus Râu Portugalia/ Spania 703 C6 790 D5
Tahiti Insula Polinezia Franceză 696 H6
Taipei Capitală Taiwan 216 J8
Taiping Malaysia 546 B2
Taiwan Ţara Asia de Est fosta Formosa 216
Taiyuan China 216 H5
Taklamakan Deşert regiune China 216 C4
Talak Deşert regiune Nigeria 42 I4
Talamanca, Cordillera de Munţii Costa Rica 61 G8
Talas Kârgâzstan 115 I3
Talaud, Kepulauan Arhipelag Indonezia 470 I2
Talca Chile 97 B6
Talcahuano Chile 97 B7
Taldykorgan Kazahstan 355 E7
Tallahassee Florida, SUA 811 I9
Tallinn Capitală Estonia 806 E1
Talsi Letonia 806 D3
Tamale Ghana 42 G7
Tamanrasset Algeria 37 G6
Tampa Florida, SUA 811 I9
Tampere Finlanda 368 C8
Tampico Mexic 583 H5
Tana Râu Finlanda/ Norvegia 368 B2 617 G2
Tanch'ôn Coreea de Nord 249 D3
Tando Ádam Pakistan 642 D6
Tanega-shima Insula Japonia 504 B10
Tanga Tanzania 28 E10
Tangail Bangladesh 142 I7
Tanganyika, Lacul Lacul Africa de Est 19
Tanger Maroc 37 D2
Tangshan China 216 I4
Tanimbar, Kepulauan Arhipelag Indonezia 470 J4
Tanœâ Egipt 28 C1
Tansen Nepal 142 D4
Tan-Tan Maroc 37 C4
Tanzania Ţara Africa de Est 19
Tanzania Ţara Africa de Est 28
Tapa Estonia 806 F2
Tapachula Mexic 583 J7
Tapajós Râu Brazilia 163 E4
Tápi Râu India 465 C6
Tartús Siria 780D4
Taranto Italia 498 G7
Taranto, Golfo di Element acvatic Marea Mediterană 498 G8
Tarapoto Peru 291 C5
Tarawa Insula Kiribati 696 B2
Taraz Kazahstan 355 D7
Tarbes Franţa 383 C8
Târgovişte România 761 D7
Târgu Mureş România 761 C6
Tarija Bolivia 750 C7
Tarim Râu Râu China 216 C4
Tarlac Filipine 363 C4
Tarn Râu Franţa 383 E7
Tarna Peru 291 D8
Tarnów Polonia 316 F6
Tarragona Spania 790 H4
Tartu Estonia 806 F3
Tashi Butan 142 K4
Tashigang Butan 142 K4
Tashk, Daryácheh-ye Lacul Iran 485 G6
Taşkent Capitală Uzbekistan 115 H3
Tasman Plateau Element subacvatic Oceanul Pacific 128
Tasmania Stat Australia 130 G8
Tassili n'Ajjer Desert plateau Algeria 37 G5
Tastrup Danemarca 269 F5
Tatabánya Ungaria 316 E8
Tatra Munţii Munţii Europa Centrală 316 F7
Taunggyi Birmania 857 C5
Taunton Anglia, Regatul Unit 735 D10
Taupo Noua Zeelandă 618 F4
Taupo, Lacul Lacul Noua Zeelandă 618 F4
Tauragë Lituania 806 C5
Tauranga Noua Zeelandă 618 F3
Taurus Munţii Lanţ muntos Turcia 872
Tavoy Birmania 857 D9
Tawau Malaysia 546 K3
Tawitawi Insula Filipine 363 C9
Taymyr, Ozero Lacul Federaţia Rusă 355 G3
Taymyr, Poluostrov Peninsula Federaţia Rusă 355 G2
Tbilisi Capitală Georgia F3
Tegucigalpa Capitală Honduras 57 E4
Teheran Capitală Iran 485 F3
Tehuantepec, Golfo de Element acvatic Mexic 583 J7
Tel Aviv-Yafo Israel 491 B4
Telşiai Lituania 806 C4
Temuco Chile 97 B7
Ténéré Regiune Nigeria 42 K4
Tenerife Insula Spania 37 A4
Tennessee Râu SE SUA 811 I7
Tennessee Stat SUA 811 I7
Tepelenë Albania 803 G10
Tepic Mexic 583 F5
Teplice Republica Cehă 316 B5
Teraina Insula Kiribati 696 F2
Teresina Brazilia 163 H4
Terhathum Nepal 142 G4
Teritoriul nordic Teritoriu Australia 130 E3
Teritoriul Nord-Vestic Canada 180 C6
Teritoriul Prinţesei Elisabeta Regiune Antarctica 91 I4
Termez Uzbekistan 115 G5
Terneuzen Olanda 875 B7
Terni Italia 498 D5
Ternopil' Ucraina 761 D3
Terrassa Spania 790 I3
Terschelling Insula Olanda 875 D1
Teruel Spania 790 G4
Teseney Eritreea 28 D5
Tete Malawi 39 G5
Tétouan Maroc 37 D2
Tetovo Macedonia 803 H7
Tetulia Râu Bangladesh 142 J9
Tevere Râu Italia 498 D5
Teverya Israel 491 D2
Texas Stat SUA 811 F8
Texel Insula Olanda 875 C2
Tha Khek Laos 896 D6
Thailanda Ţara SE Asia 857
Thakurgaon Bangladesh 142 H5
Thames Râu Anglia, Regatul Unit 735 E10
Thane India 465 B7
Thar Deşertul India/ Pakistan 465 B4 642 E5
Tharthár, Buhayratath Lacul Irak 485 C4
Thásos Insula Grecia 421 E5
Thaton Birmania 857 C7
Thatta Pakistan 642 D7
The Valley Capitală Anguilla 747 K4
Thermaïkós Kólpos Element acvatic Grecia 421 C5
Thessaloníki Grecia 421 C5
Thiès Senegal 42 A5
Thimpu Capitală Butan 142 I4
Thionville Franţa 383 G3
Thíra Insula Grecia 421 F9
Thisted Danemarca 269 B2
Thohoyandou Africa de Sud 21 I2
Thompson Canada 180 E8
Thon Buri Thailanda 857 E9
Thun Elveţia 306 C6
Thunder Golful Canada 180 G9
Thuner, Lacul Elveţia 306 C6
Thuringian pădurea Munţii Pădurea Neagră Germania 405 D6
Thurso Scoţia, Regatul Unit 735 C2
Tianjin China 216 I4
Tiaret Algeria 37 F2
Tiberias, Lacul Lacul

Israel 491 D2
Tibesti Munţii Ciad/Libia 19
Tibet, Podişul China 216 D6
Tien Shan Lanţ muntos C Asia 113
Tienen Belgia 152 E3
Tierra del Fuego Insula Argentina /Chile 97 C11
Tighina Moldova 761 F6
Tigris Râu SW Asia 485 C3
Tijuana Mexic 583 A1
Tiksi Federaţia Rusă 355 H3
Tilburg Olanda 875 C6
Tillabéri Nigeria 42 H6
Timaru Noua Zeelandă 618 C7
Timişoara România 761 A5
Timor Insula Indonezia 470 H5
Timorul de Est Ţara 470 H5
Tindouf Algeria 37 C4
Tínos Insula Grecia 421 E8
Tioman, Pulau Insula Malaysia 546 D4
Tipperary Irlanda 487 C6
Tirana Capitală Albania 314 G8
Tiraspol Moldova 761 F6
Tirol Regiune Austria 306 G5
Tirso Râu Italia 498 B7
Tiruchchiráppalli India 465 D10
Tisza Râu E Europa 316 F8
Titicaca, Lacul Lacul Bolivia/Peru 99
Titov Veles Macedonia 803 I8
Tlemcen Algeria 37 E2
Toamasina Madagascar 39 L6
Toba Kákar Range Munţii Pakistan 642 D4
Toba, Danau Lacul Indonezia 470 B2
Tobago Insula Trinidad şi Tobago 186 L8
Tocantins Râu Brazilia 163 G6
Tocopilla Chile 97 B3
Toftlund Danemarca 269 B6
Togo Ţara Africa de Vest 42
Tokelau Teritoriu extern Noua Zeelandă, Oceanul Pacific 627 F7
Tokmak Kârgâzstan 115 J3
Tokuno-shima Insula Japonia 504 B11
Tokushima Japonia 504 D8
Tokyo Capitală Japonia 504 F7
Toledo Spania 790 E5
Toliara Madagascar 39 J7
Tomakomai Japonia 504 F3
Tombouctou Mali 42 F5
Tombua Angola 39 A4
Tomini, Golful Element acvatic Indonezia 470 G3
Tomsk Federaţia Rusă 355 F5
Tønder Danemarca 269 B6
Tonga Ţara Oceanul Pacific 696
Tonghae Coreea de Sud 249 D6
Tongjosôn-man Element acvatic Coreea de Nord 249 D4
Tongking, Golf Element acvatic Marea Chinei de Sud 216 H9
Tongsa Butan 142 I4
Tônlé Sap Lacul Cambodgia 896 D9
Toowoomba Australia 130 H5
Topeka Kansas, SUA 811 G7
Torkestan, Band-e Lanţ muntos Afganistan 115 F6
Torne Râu Suedia 824 E2
Torneträsk Lacul Suedia 824 D1
Tornio Finlanda 368 B4
Toronto Canada 180 I10
Torrens, Lacul Lacul Australia 130 F6
Torreón Mexic 583 F3
Torres strâmtoarea Element acvatic Marea Arafura /Marea de Coral 128
Tortosa Spania 790 H4
Toru'n Polonia 316 E3
Toscana Regiune Italia 498 C4
Toscano, Arcipelago Arhipelag Italia 498 C5
Tottori Japonia 504 D7
Toubkal Vârful Maroc 19
Touggourt Algeria 37 G3
Toulon Franţa 383 G8
Toulouse Franţa 383 D8
Toungoo Birmania 857 C6
Tournai Belgia 152 B3
Tours Franţa 383 D4
Townsville Australia 130 H3
Towuti, Danau Lacul Indonezia 470 G4
Toyama Japonia 504 E6
Tozeur Tunisia 37 G2
Tqvarch'eli Georgia 747 B2
Tralee Irlanda 487 B6
Trang Thailanda 857 D12
Transantarctic Munţii Lanţ muntos Antarctica 91 D5
Transilvania Regiune România 761 B5
Trans-Siberiană calea ferată Asia 357 J6
Trapani Italia 498 D9
Trasimeno, Lago Lacul Italia 498 D5
Traun Austria 306 I3
Traun, L. Lacul Austria 306 I4
Trebinje Bosnia şi Herţegovina 803 E7
Trelew Argentina 97 C8
Tremiti, Isole Arhipelag Italia 498 F6
Trenâín Slovacia 316 E7
Trento Italia 498 D2
Trenton New Jersey, SUA 811 K6
Tres Arroyos Argentina 97 D7
Tres Marías, Islas Insulas Mexic 583 E5
Treviso Italia 498 D2
Trier Germania 405 B7
Trieste Italia 498 E3
Tríkala Grecia 421 C6
Trincomalee Sri Lanka 465 E10
Trindade, Ilha da Teritoriu extern Brazilia, Oceanul Atlantic 623 D9
Trinidad Bolivia 750 C3
Trinidad Uruguay 97 E6
Trinidad şi Tobago Ţara Indiile de Vest 186
Tripoli Capitală Libia 37 I2
Trípoli Grecia 421 C8
Tripoli Liban 780 D4
Tristan da Cunha Teritoriu extern Regatul Unit, Oceanul Atlantic 623 E10
Trivandrum India 465 D10
Trnava Slovacia 316 D8
Troense Danemarca 269 D6
Trois-Rivières Canada 180 J8
Trollhättan Suedia 824 B8
Tromsø Norvegia 617 E2
Trondheim Norvegia 617 C6
Troodos Munţii Munţii Cipru 780 B4
Troyes Franţa 383 F4
Trujillo Honduras 61 F3
Trujillo Peru 291 C6
Tsetserleg Mongolia 596 E3
Tshikapa Rep. Dem. Congo 24 E10
Tskhinvall Georgia 747 E2
Tsumeb Namibia 39 C5
Tsushima Insula Japonia 504 B8
Tubmanburg Liberia 42 C8
Tucupita Venezuela 496 G3
Tucuruí lacul Brazilia 163 F3
Tudmur Siria 780F4
Tugela Râu Africa de Sud 21 I5
Tuguegarao Filipine 363 C3
Tula Federaţia Rusă 355 B3
Tulcea România 761 F7
Tulkarm Ţărmul de Vest 491 C4
Tulsipur Nepal 142 C4
Tumen Fluviul Asia de Est 249 D1
Tundzha Râu Bulgaria 421 F3
Tungaru (cunoscută ca Arhipelagul Gilbert) Arhipelag Kiribati 696 B2
Tunis Capitală Tunisia 37 H1
Tunisia Ţara N Africa 37
Tunja Columbia 496 C4
Tupiza Bolivia 750 C7
Turan podişul Turkmenistan/ Uzbekistan 115 E3
Turcia Ţara Asia de Sud-Vest 872
Turin Italia 498 A3
Turkana, Lacul Lacul Etiopia/Kenya 19
Turkmenbashi Turkmenistan 115 A3
Turkmenistan Ţara C Asia 115
Turks şi Caicos Insulas Teritoriu extern Regatul Unit, Indiile de Vest 186 G3
Turku Finlanda 368 B9
Turnhout Belgia 152 D1
Turpan Depression Lowland China 113
Turtkul' Uzbekistan 115 E3
Tuvalu Ţara Oceanul Pacific 696
Tuxtla Mexic 583 J6
Tuzla Bosnia şi Herţegovina 803 F4
Tweed Râu Scoţia, Regatul Unit 735 D5
Tyup Kârgâzstan 115 K3

Ţ

Ţara Galilor regiune Regatul Unit Wel. Cymru 735 C9

U

UAE vezi Emiratele Arabe Unite
Ubangi Râu Africa Centrală 24 D7
Uberlandia Brazilia 163 G7
Ubon Ratchathani Thailanda 857 G8
Ucayali Râu Peru 291 E6
Uchkuduk Uzbekistan 115 F3
Ucraina Ţara Europa de Est 761
Uddaure Lacul Suedia 824 C3
Uddevalla Suedia 824 B8
Udine Italia 498 E2
Udon Thani Thailanda 857 F7
Uele Râu Rep. Dem. Congo 24 F7
Ufa Federaţia Rusă 355 C4
Uganda Ţara Africa de Est 28
Uíge Angola 39 B2
Ûijôngbu Coreea de Sud 249 C5
Ujungpandang Indonezia 470 G4
Ukmergë Lituania 806 D5
Ulaangom Mongolia 596 B2
Ulan Bator Capitală Mongolia 596 F2
Ulan-Ude Federaţia Rusă 355 H6
Uldz Râu Mongolia 596 H1
Uliastay Mongolia 596 C3
Ullapool Scoţia, Regatul Unit 735 C3
Ulm Germania 405 D9
Ulsan Coreea de Sud 249 D7
Ulster Regiune Irlanda, Regatul Unit 735 A7
Uluru Vârful Australia var. Ayers Rock 130 D4
Ume Râu Suedia 824 D4
Umec Suedia 824 D4
Umtata Africa de Sud 21 H7
Una Râu Bosnia şi Herţegovina/Croaţia

803 C4
Ungaria Ţară Europa Centrală 316
Ungava Golful Element acvatic Canada 180 I6
Ungava, Péninsule d' Peninsula Canada 180 H6
Upington Africa de Sud 21 D5
Uppsala Suedia 824 C7
Ural Râu Kazahstan/ Federaţia Rusă 355 C5
Ural Munţii Lanţ muntos Federaţia Rusă 355 D4
Ural'sk Kazahstan 355 C4
Ura-Tyube Tadjikistan 115 H4
Urgench Uzbekistan 115 D3
Urocevac Iugoslavia 803 H7
Uruapan Mexic 583 G6
Uruguay Râu S America de Sud 99
Uruguay Ţara SE America de Sud 97
Ürümqi China 216 D3
Ushuaia Argentina 97 C11
Ust' Chaun Federaţia Rusă 355 J2
Ust'-Kamchatsk Federaţia Rusă 355 L3
Ust'-Kamenogorsk Kazahstan 355 E6
Ústí nad Labem Republica Cehă 316 B5
Ustica Insula Italia 498 D8
Ustyurt podişul Kazahstan/Uzbekistan 115 C2
Usumacinta Râu Guatemala/Mexic 57 B2
Utah Stat SUA 811 D7
Utena Lituania 806 D5
Utrecht Olanda 875 C5
Uvs Nuur Lacul Mongolia 596 B2
Uyo Nigeria 42 J9
Uyuni Bolivia 750 B6
Uzbekistan Ţara C Asia 115
Uzhhorod Ucraina 761 B4

V

Vaal Râu Africa de Sud 21 F5
Vaasa Finlanda 368 B7
Vadodara India 465 B6
Vadsø Norvegia 617 G2
Vaduz Capitală Liechtenstein 306 D5
Váh Râu Slovacia 316 D8
Valdés, Península Peninsula Argentina 97 D8
Valdez Alaska, SUA 811 C2
Valdivia Chile 97 B7
Valea Marelui Rift, Africa de Est 28 D9
Valea Morţii SUA de Vest 811
Valence Franţa 383 F7
Valencia Regiune Spania 790 G5
Valencia Spania 790 G5
Valencia Venezuela 496 E2
Valera Venezuela 496 D3
Valga Estonia 806 E3
Valkeakoski Finlanda 368 C8
Valladolid Spania 790 D3
Valledupar Columbia 496 C2
Vallenar Chile 97 B4
Valleta Capitală Malta 498 E11
Valmiera Letonia 806 E3
Valparaíso Chile 97 B6
Vanadzor Armenia 747 F4
Vancouver Canada 180 B9
Vancouver Insula Insula Canada 180 B9
Vänern, Lacul Lacul Suedia 824 B8
Vangaindrano Madagascar 39 K7
Vantaa Finlanda 368 C8
Vanua Levu Insula Fiji 640 H7
Vanuatu Ţara Oceanul Pacific 640
Varazdin Croaţia 803D2
Váránasi India 465 E5
Varberg Suedia 824 B9
Varde Danemarca 269 A5
Vardø Norvegia 617 H1
Vârful Etna Sicilia, Italia 314
Varkaus Finlanda 368 D7
Varna Bulgaria 421 G2
Varşovia Capitală Polonia 316 F4
Västerås Suedia 824 C7
Västervik Suedia 824 C8
Vätern, Lacul Lacul Suedia 824 B8
Vatican City Ţara Europa de Sud 498
Vava'u Arhipelag Tonga 696 D6
Vawkavysk Belarus 806 C7
Växjö Suedia 824 B9
Vayk' Armenia 747 G6
Vega Insula Norvegia 617 D5
Vejle Danemarca 269 C5
Velenje Slovenia 803 C2
Velika Plana Iugoslavia 803 H4
Velingrad Bulgaria 421 D3
Veneţia Italia 498 D3
Veneţia, golful Element acvatic Marea Adriatică 498 E3
Venezuela Ţara N America de Sud 496
Venezuela bazin Element subacvatic Marea Caraibelor 186 H6
Venezuela, Golful Element acvatic Marea Caraibelor 186 D2
Venlo Olanda 875 E6
Venta Râu Letonia/ Lituania 806 C3
Ventspils Letonia 806 C3
Vera Argentina 97 D5
Veracruz Mexic 583 I6
Vereeniging Africa de Sud 21 G4
Verkhoyanskiy Khrebet Munţii Federaţia Rusă 355 I4
Vermont Stat SUA 811 K5
Véroia Grecia 421 C5
Verona Italia 498 D2
Versailles Franţa 383 E3
Verviers Belgia 152 F3
Vesoul Franţa 383 G5
Vestfjorden Element de ţărm Norvegia 617 D3
Veszprém Ungaria 316 D9
Viana do Castelo Portugalia 703 C2
Vianden Luxemburg 170 F5
Viareggio Italia 498 C4
Viborg Danemarca 269 C3
Vicenza Italia 498 D2
Vichy Franţa 383 F6
Victoria Canada 180 B9
Victoria Stat Australia 130 G7
Victoria cascada Zambia/ Zimbabwe 39 E5
Victoria Insula Canada 180 D5
Victoria Land Regiune Antarctica 91 F7
Victoria Râu Râu Australia 128
Victoria West Africa de Sud 21 E7
Victoria, Lacul Lacul Africa de Est 19
Vidin Bulgaria 421 C1
Viedma Argentina 97 D8
Vieksniai Lituania 806 C4
Viena Capitală Austria 306 K3
Vientiane Capitală Laos 896 C5
Vietnam Ţara Asia de Sud-Est 896
Vigan Filipine 363 C3
Vigo Spania 790 B3
Vijayawáda India 465 E8
Vikna Insula Norvegia 617 C5
Vila Nova de Gaia Portugalia 703 C3
Vila Real Portugalia 703 D3
Viljandi Estonia 806 E2
Villa Mercedes Argentina 97 C6
Villach Austria 306 I6
Villahermosa Mexic 583 J6
Villamontes Bolivia 750 D7
Villarrica Paraguay 750 G9
Villavicencio Columbia 496 C5
Vilnius Capitală Lituania 806 D6
Viña del Mar Chile 97 B5
Vindel Râu Suedia 824 C3
Vinh Vietnam 896 E5
Vinnytsya Ucraina 761 F4
Vinson Massif Vârful Antarctica 91 C4
Virgin Insulas Teritoriu extern SUA, Indiile de Vest 186 J4
Virginia Stat SUA 811 J7
Virovitica Croaţia 803E2
Virtsu Estonia 806 E2
Visayan Marea Filipine 363 D6
Visby Suedia 824 D9
Viscount Melville groapa Element acvatic Oceanul Artic 180 D4
Viseu Portugalia 703 D4
Vishákhapatnam India 465 F7
Vistula Râu Polonia 314
Viterbo Italia 498 D5
Viti Levu Insula Fiji 640 G7
Vitória Brazilia 163 H8
Vitoria Spania 790 F2
Vitsyebsk Belarus 806 G6
Vjosës, Râu Albania 803 G10
Vladivostok Federaţia Rusă 355 K6
Vlieland Insula Olanda 875 C2
Vlissingen Olanda 875 A6
Vlorë Albania 803 G9
Vukovar Croaţia 803F3
Vöcklabruck Austria 306 I3
Vojvodina Regiune Iugoslavia 803 G3
Volga Râu Federaţia Rusă 355 B4
Volga Delta Mlaştini Federaţia Rusă 314
Volgograd Federaţia Rusă 355 B4
Vologda Federaţia Rusă 355 C3
Vólos Grecia 421 C6
Volta albă Râu Burkina/ Ghana 42 G7
Volta, Lacul Ghana 42 G8
Vordingborg Danemarca 269 E6
Vóreioi Sporádes Arhipelag Grecia 421 D6
Vorkuta Federaţia Rusă 355 E3
Vormsi Insula Estonia 806 E1
Voronezh Federaţia Rusă 355 B4
Võrtsjärv Lacul Estonia 806 F3
Võru Estonia 806 F3
Vosges Lanţ muntos Franţa 383 H4
Vostochno-Sibirskoye More Oceanul Artic 357 I1
Vostok Insula Insula Kiribati 696 G4
Vozrozhdeniya, Ostrov Insula Aral Marea 115 D1
Vrşac Iugoslavia 803 H3
Vrangel'ya, Ostrov Insula Federaţia Rusă 355 J1
Vratsa Bulgaria 421 D2
Vryburg Africa de Sud 21 E4
Vulcano Insula Italia 498 E9

W

Wa Ghana 42 F7
Waal Râu Olanda 875 C5
Wad Medani Sudan 28 D5
Waddeneilanden Arhipelag Olanda 875 D1
Waddenzee Element acvatic Olanda 875 D2
Wadi Halfa Sudan 28 C4
Wagga Wagga Australia 130 G7
Waigeo, Pulau Insula Indonezia 470 J3
Waîbrzych Polonia 316 C5
Wakayama Japonia 504 D8
Wakkanai Japonia 504 F1
Wallis şi Futuna Teritoriu extern Franţa, Oceanul Pacific 627 F7
Walvis Golful Namibia 39 B7
Walvis Ridge Element subacvatic Oceanul Atlantic 623 F9
Wandel Marea Oceanul Artic 640 D7
Wanganui Noua Zeelandă 618 E5
Wangdi Phodrang Butan 142 I4
Wanlaweyn Eritreea 28 F8

Warta Râu Polonia 316 E5
Wash, Anglia, Regatul Unit 735 F8
Washington Stat SUA 811 B4
Washington D.C. Capitală SUA 811 J7
Waterford Irlanda 487 E6
Watson Lacul Canada 180 B7
Wau Sudan 28 B7
Wawa Canada 180 H9
Weddell Marea Antarctica 91 C3
Welkom Africa de Sud 21 G5
Wellington Capitală Noua Zeelandă 618 E6
Wellington, Isla Insula Chile 97 A10
Wels Austria 306 I3
Weser Râu Germania 405 C4
West Bank teritoriu disputat Asia de Sud-Vest 491 D4
West Virginia Stat SUA 811 I7
Westerschelde Olanda 875 B6
Westport Noua Zeelandă 618 D6
Wetar, Pulau Insula Indonezia 470 H5
Wexford Irlanda 487 E6
Whangarei Noua Zeelandă 618 E2
Whitehorse Canada 180 B6
Whitney, munte Vârful SUA 61
Whyalla Australia 130 F6
Wicklow Munţii Irlanda 487 F5
Wiener Neustadt Austria 306 K4
Wiesbaden Germania 405 C7
Wight, Insula Anglia, Regatul Unit 735 E11
Wilhelm, muntele vârf Papua-Noua Guinee 128
Wilkes teritoriul Regiune Antarctica 91 H7
Willemstad Olanda Antilles 875 H7
Windhoek Capitală Namibia 39 C6
Windsor Canada 180 I10
Windward Insulele Indiile de Vest 186 J6
Winisk Canada 180 G8
Winisk Râu Canada 180 G8
Winnipeg Canada 180 F9
Winnipeg, Lacul Canada 180 F9
Winnipegosis, Lacul Canada 180 F9
Winterthur Elveţia 306 D4
Wisconsin Stat SUA 811 H5
Wisîa Râu Polonia 316 F4
Wismar Germania 405 E3
Wîocîawek Polonia 316 E3
Wodzisîaw Hlàski Polonia 316 E6
Wolfsberg Austria 306 J5
Wolfsburg Germania 405 D4
Wollongong Australia 130 H6
Wônju Coreea de Sud 249 C6
Wônsan Coreea de Nord 249 C4
Worcester Anglia, Regatul Unit 735 D9
Wrangel Insula Insula Federaţia Rusă 640 E2
Wrocîaw Polonia 316 D5
Wuhan China 216 I6
Wuppertal Germania 405 B6
Würzburg Germania 405 D7
Wuxi China 216 J6
Wyndham Australia 130 D2
Wyoming Stat SUA 811 D5

X

Xaignabouli Laos 896 B4
Xai-Xai Mozambic 39 G7
Xalapa Mexic 583 H6
Xam Nua Laos 896 D3
Xánthi Grecia 421 E4
Xi'an China 216 H6
Xingu Râu Brazilia 163 F4

Y

Yablonovyy Khrebet Munţii Federaţia Rusă 355 H5
Yacuiba Bolivia 750 D7
Yafran Libia 37 I3
Yaku-shima Insula Japonia 504 B10
Yakuţ Federaţia Rusă 355 I4
Yala Thailanda 857 E13
Yalta Ucraina 761 I8
Yalu Râu China/Coreea de Nord 249 B2
Yamaguchi Japonia 504 C8
Yamal, Poluostrov Peninsula Federaţia Rusă 355 F3
Yambio Sudan 28 B8
Yambol Bulgaria 421 F3
Yamdena, Pulau Insula Indonezia 470 J5
Yamoussoukro Capitală Coasta de Fildeş 42 E8
Yamuna Râu India 465 D4
Yanbu' al Baír Arabia Sauditä 808 B4
Yangdôk Coreea de Nord 249 B4
Yangtze Râu China var. Chang Jiang 216 I6
Yaoundé Capitală Camerun 24 C7
Yap Insula Micronezia 640 B3
Yapen, Pulau Insula Indonezia 470 K3
Yaqui Râu Mexic 583 D2
Yarmouth Canada 180 K8
Yaroslavl' Federaţia Rusă 355 C3
Yazd Iran 485 G5
Yekaterinburg Federaţia Rusă 355 D4
Yellowknife Canada 180 D6
Yëloten Turkmenistan 115 E5
Yemen Ţara SW Asia 808
Yenakiyeve Ucraina 761 K4
Yenisey Râu Federaţia Rusă 355 F4
Yevlax Azerbaidjan 747 I4
Yevpatoriya Ucraina 761 H7
Yinchuan China 216 G5
Yogyakarta Indonezia 470 D5
Yokohama Japonia 504 F7
Yola Nigeria 42 K7
Yôngju Coreea de Sud 249 D6
Yopal Columbia 496 C4
York Anglia, Regatul Unit 735 E7
York, Capul Element de ţărm Australia 130 G1
Yorkton Canada 180 E9
Yos Sudarso Insula Indonezia 470 K5
Yôsu Coreea de Sud 249 C8
Young Uruguay 97 E5
Ystad Suedia 824 B10
Yucatan Canalul Element acvatic Mexic 583 K4
Yucatan Peninsula Mexic 583 K5
Yukon Râu Canada/SUA 61
Yukon Teritoriu Canada 180 A6
Yumen China 216 F4
Yuzhno-Sakhalinsk Federaţia Rusă 355 K5
Yverdon Elveţia 306 A6

Z

Zabíd Yemen 808 D8
Zacapa Guatemala 61 C4
Zadar Croaţia 803C5
Zagreb Capitală Croaţia 314 C2
Zagros Munţii Lanţ muntos Iran/Irak 485 F5
Záhedán Iran 485 J6
Zahlé Liban 780 D5
Zair vezi Congo, Dem. Rep.
Zajeâar Iugoslavia 803 I5
Zákynthos Insula Grecia 421 B8
Zalaegerszeg Ungaria 316 D9
Zambezi Râu Africa de Sud 39 D4
Zambezi Zambia 39 D4
Zambia Ţara Africa de Sud 39
Zamboanga Filipine 363 D8
Zamora Spania 790 D3
Zanzibar Insula Tanzania 28 E11
Zapala Argentina 97 B7
Zaporizhzhya Ucraina 761 I5
Zaqatala Azerbaidjan 747 H3
Zarafshan Uzbekistan 115 F3
Zaragoza Spania 790 G3
Zaranj Afganistan 115 D8
Zaria Nigeria 42 J7
Zeebrugge Belgia 170 B1
Zell am Vezi Austria 306 H5
Zenica Bosnia şi Herţegovina 803 E5
Zeravshan Râu Asia Centrală 115 H4
Zfiefat Israel 491 D2
Zhengzhou China 216 H5
Zhezkazgan Kazahstan 355 D6
Zhlobin Belarus 806 F8
Zhodzina Belarus 806 F7
Zhytomyr Ucraina 761 F3
Zibo China 216 I5
Zielona Góra Polonia 316 C4
Ziguinchor Senegal 42 A6
Zilina Slovacia 316 E7
Zimbabwe Ţara Africa de Sud 39
Zinder Nigeria 42 J6
Zoetermeer Olanda 875 C5
Zomba Malawi 39 H4
Zouérat Mauritania 42 C3
Zrenjanin Iugoslavia 803 G3
Zug Elveţia 306 C5
Zürich Elveţia 306 C5
Zürich, Lacul Elveţia 306 D5
Zuwárah Libia 37 H2
Zvornik Bosnia şi Herţegovina 803 F4
Zwedru Liberia 42 D8
Zwickau Germania 405 F6
Zwolle Olanda 875 E4

AUTORII FOTOGRAFIILOR

Editorii doresc să le mulţumească următorilor pentru că le-au acordat permisiunea de a le folosi fotografiile.

Prescurtări:
l:stânga, r:dreapta, c:centru, a:deasupra, b:dedesubt, t:sus

A,B,C

Wallace & Gromit/Aardman Animations Ltd 1995: 90bl Robert Aberman: 556crb, bla ABI Caravans/Kenneth Berry Studios: 177bla Action-Plus: S Bardens: 611ca, bcl, cb Chris Barry: 288cra, 503c, bra R Francis: 125c, 611bla Tony Henshaw: 379bc Glyn Kirk: 125crb, br, 410cb, 503tr P Tarry: 611bl Advertising Archives: 710tr AEA Technology: 310cbr AIP Emilio Segre Visual Archives/ Dorothy Davis Locanthi: 155cl Airphoto Services: 100tr AKG Londra: 749bc, 83br, 110c, 495cr, cl, 120crb, 121br, 134cbr, 151br, bcl, bca, 445tc, crb, 224bl, 281tr, ca Disney Enterprises Inc., 298tr, bl, 321cbl, 322cl, cr, 50cr, 386cr, 388tr , 397car, 407c, br, 408tr, br, 414br, 493crb, 460cb, bcl, 723cb, 500cr, br, 497cr, bc, 197cra, 512tcr, 521tr, 539bcr, 557c, cr, cb, 599br, 541tc, 263br, 453tr, bl, bc, br, 605bcl, 606cb, 607cl, cr, 673cr, 456cl, 358bl, 672tr, 695cr, cl, 705cra, crb, 734bl, br, crb, 742bc 457tr, 841br, 774bc, 778tr, 462cbl, 879c, 822tr, tlb, cr, cl, 235bra, 873tr, crb, Erich Lessing: 151trb, 209bc, 210cb, 191bc, 219cla, 233bl, 424tc, 419cl, 460bl, 497bla, c, 512bc, 573ca, cb, 453crb, 607tr, 639br, 455cr, 769br, 778br, 786tr, c Wolfe Fund, 1931, Catherine Lorillard Wolfe Collection, New York, Muzeul Metropolitan de Artă: 786bc Mulţumiri Alison/ Oilily: 710crb Allsport: 795bra, cra, 379crb, 379bca, 410clb, 288cbr, bcl, 509tr, 793ca, 897bc Agence Vandystadt/S Cazenove: 611bcr/Richard Martin: 410ccl, 611br /A Patrice: 801cb Frank Baron: 222cr S Botterill: 799cal, cbl H Boylan: 599cbr S Bruly: 937tr Clive Brunskill: 793cr David Canon: 794br Chris Cole: 379crb, 288bl Phil Cole: 795bcl, 222trb Mike Cooper: 153cbr, 599car Stephen Dunn: 509cr Tony Duffy: 125clb S Forster: 599cbl J Gichigi: 611bc Bruce Hazellan: 795trb Mike Hewitt: 379cra, 599br, 853cr Hulton: 794bl, 379cr Info/Billy Stickland: 379br I.O.C.; 509clb D Kidd: 599cr JP Lenfant: 288cb K Levine: 801bc Bob Martin: 599bl R Martin: 799bra G Mortimore: 548cra, 509br Adrian Murrell: 794ca D Pensinger: 410cl Mike Powell: 125cr, 222bla Pascal Rondeau: 222crb, 387bl, 801tr, cr, 599tl, tr, 509bl, 799car, bcl, bl Jamie Squire: 503bcra M Stockman: 801bl Mark Thompson: 125bl, 801br Todd Warshaw: 799br Muzeul American de Istorie Naturală: 138br, 140br Artă şi Arhitectură antice: 103tc, 494tr, cl, tc, 496cl, 119cb, 444c, 446bra, 191bl, bcl, 213tr, bl, 239c, 261bra, 147ca, bc, 650cl, 294tr, 296bl, bc, 442t, 321cb, 436bl, cr, bra, c, cl, 843clb, bl, 460br, 192bc, 448bra, 500t, 506cr, cb, 512trb, 589cra, cr, bl, 875cla, 633c, 454cr, clb, bra, bl, br, 455bc, 456bla, bcl, bl, bcr, 358car, cbr, bc, 701cra, 863bl, 740bcl, 742cr, 278tr, 461cl, cr, br, cra, 766bl, 840bl, 208br, 56clb, 777tcr, 772bl, 791cr, 312bcr, 825bca L Ellison: 694tr Chris Hellier: 455clb Gianni Tortoli: 160clb LJ Anderson Collection: 110tr Julie & Gillian Andrews: 640crb Observatorul Anglo-Australian: 394ca, cb, cal ©Apple Corps. Ltd: 150tr, bla, bca, bc Aquila: 337bcl, 654bc Les Baker: 652tr JJ Brooks: 33br Conrad Greaves: 655br Mike Lane: 660c Mike Wilkes: 651bra, 661tr, 659bcr Arcaid: Esto/Ezra Stoller: 104br Dennis Gilbert: 104bla Ian Lambot: 104bl Archiv zur Geschichte der Max-Planck-Gesellschaft, Berlin- Dahlem. Nachlass Otto Hahn, III Abt., Rep. 710B Mappen Nr 15: 599cr Archive Photos: 35bc, 639cr Archives Curie et Joliot-Curie: 267c Ardea: 28ca, 524tl, 657bc, 338tcb, 326cr, 431cr, 663bl, 835tc, 732cl Ian Beames: 392crb, 178cl H&J Beste: 917ca R M Bloomfield: 659br B& S Bottomly: 83clb Coto Donana: 320bc Hans D Dossenbach: 392bl MD England: 519cb Jean Paul Ferrero: 482bc, 183blb, bcb, bcb, 86br, 536c Ferrero-Labat: 519tc Kenneth W Fink: 630tc, 223c R Gibbons: 241bcl Franţas Gohier: 118bca, 337bla, 745cb, 418br Nick Gordon: 643bc Clem Haagner: 551crb Don Hadden: 660crb Masahiro Iijima: 482cb Ake Lindau: 325c Eric Lindgren: 400clb John Mason: 117bl, 476tl, 892br, 352c B McDairmant: 42tr E Mickleburgh: 917tl P Morris: 392clb, 132c D Parer & E Parer-Cook: 27cla R.F.Porter: 755cl Graham Robertson: 675br Ron & Valerie Taylor: 668crb, 664tr Adrian Warren: 415bl Wardene Weisser: 337clb, 339c Arxiumas: 791c ASAP: S Uziel: 492tr Ashmolean Museum, Oxford: 741bcr Muzeul Naţional Maritim Australian, Sydney: 134bc Biblioteca de imagini din aviaţie: 728cr Austin J Brown: 883cr, 721bc, bl, c A-Z Botanical: A Cooper: 247cla Michael Jones: 226trb Lino Pastorelli: 241br Barnaby's Picture Library: Brian Gibbs: 223bla Marc Turner: 478bc BBC Natural History Unit Picture Library: 203bcra Hans Christoph Kappel: 118cbl EA Kuttapan: 518cb N O'Connor: 158tr Ron O'Connor: 755tr Pete Oxford: 837cb Ian Redwood: 302br Arhiva Beethoven, Bonn: 151c, bc, 606cl Muzeul Naţional Bavarez, München: 380tr Biblioteca Naţională, Paris: 386tc, 144 Bildarchiv Preussischer Kulturbesitz: 444bl Bilderdienst Süddeutscher Verlag: 232br Biofotos: Heather Angel: 112cr, 695cl, 686bc, 86bl Bryn Campbell: 91cr Geoff Moon: 241bcr Jason Venus: 354tr Biophoto: Prof GF Leedale: 255bl Birds Eye/Walls: 54l, clb, cb Bodleian Library, Oxford: 81bl Mulţumiri Boots/ Mellors: 710br, bcl, bl C Bowman (Photoscope): 874bl Kelvin Boyes: 488cr Bridgeman Art Library: Albertina Graphic Collection, Viena: 673cl, cra Biblioteca Alexander Turnbull, Wellington, N.Z.: 910cb Alte Pinakothek, München: 742br/Giraudon: 889bra Chris Beetles Ltd, Londra: 244trb Biblioteca Naţională, Turin: 512bl, 741br Biblioteca Apostolică Vaticană: 323cl Biblioteca Naţională, Paris: 191bcr, 751cal, 109tr, 468br, 196clb, 596cra Bonhams, Londra: 775tr British Library, Londra: 81crb, 224c, 195cla, 580ca, cl, 272cra, 305tr, 361bc, 490br, 196c, 554clb, 429tr, 573bla, 323tr, 596bl, 616crb, 695bcr, 330cr, 741cra, 461bl, 778cr Muzeul Britanic: 122trb, 305bl, 458tr, 737cbr/Alecto Historical Editions: 244bla, 361bl Burghley House Collection, Lincolnshire: 734c Christie's Images, Londra: 496cr, 764cl Ministerul Mediului, Londra: 737bcl Fitzwilliam Museum, Universitatea Cambridge: 52crb Galleria degli Uffizi, Florenţa: 500cal Giraudon:/Lauros: Archives Nationales, Paris: 831bla/Musee du Louvre, Paris: 385br/Musee de la Ville de Paris, Musee Carnavalet: 386tl Highgate Cemetry, Londra: 557br Historisches Museum der Stadt, Viena: 151tr Imperial War Museum, Londra: 725bra Index: 772cbl Institute of Mechanical Engineers, Londra: 867crb Muzeul Kremlin, Moscova: 424tcr, 763cra Kunsthistorisches Museum: 442tr Lambeth Palace Library, Londra: 723bcr Maidstone Museum & Art Gallery, Kent: 738cA Meyer Collection, Paris: 822bc Mausoleo do Galla Placidia, Ravenna: 446bl Philip Mould, Historical Portraits Ltd., Londra: 791bl Mozart Museum, Salzburg/Giraudon: 151bl Musee des Beaux-Arts, Le Havre: 233br Musee Conde Chantilly: 324tr Musee de Picardie, Amiens/Giraudon: 256cr Musee díUnterlinden, Colmar, Franţa: 407cl Musee National DíArt Moderne, Paris: 495bc Museo Naval, Madrid/Index, Barcelona: 233tr Museo del Prado, Madrid: 160cra/Index: 375br Museum of Mankind, Londra: 554cl National Gallery, Londra: 521c National Library of Australia, Canberra: 244bc National Maritime Museum, Londra: 120clb, 305c, 454cb Muzeul Naţional of India, New Delhi: 433bl, 228br, bcr, 911cl Oriental Museum, Durham University: 775tl, 777tcb, Private Collection: 382c, 395br, 512crb, 528bl, 742cra, 822trb, 850cl Rijksmuseum Kroller-Muller, Otterlo: 500cb Royal Asiatic Society, Londra: 829clb Royal Geographical Society, Londra: 330cra St Appollonia Museum, Florenţa: 528crb Santa Maria Novella, Florenţa: 494c Schloss Charlottenburg, Berlin: 424tr Thyssen Bornemisza Collection: 738tl Tretyakov Gallery, Moscova: 764tr Trinity College Dublin: 488ca Umayyad Mosque, Damascus, Syria: 448cr Muzeele şi Galeriile Vaticanului, Roma: 786cr Victoria and Albert Museum, Londra: 446cr, 497br, 604cl Mulţumiri British Army Recruitment: 106cl BFI Stills, Postere & Designs: 283cla, 365ca,

cb, cbl, 366, 397cbl, 511bc, 672br British Library, Londra: 169clb, crb, 407bl, 469crb, 512bcr, 605bl Muzeul Britanic: 462bl Dep Educație/Simon James: 457bc, 458tc Combustibili Nucleari Britanici plc.: 715bl British Petroleum Company plc: 404br, 671tr, 278bc The Bronte Society: 828cr, cl, bcl SG Brown: 610crb Frații Brown: 662cb, 814cbr Tony Weller/The Builder Group: 230cla, cl Photographie Bulloz: Biblioteca Institutului francez, Franța: 521cr, 144 Michael Busselle: 148cra Michael Butler Collection: 408cb CADW: 194tr, cl, c Cu permisiunea jurisconsulților Bibliotecii Cambridge: 619trb, bc Camera Press: 271clb, 294bl, 906crb, 402br, 286cr, br, 572tl, 800trb, 785cr, 944cr, cl, 948cr William Carter: 779br A Mamedov: 748br Gavin Smith: 941crb The Times/M Ellidge: 839br Camera Press Ltd: cr Canon: 92bl Canterbury Archaelogical Trust: 770tr Mark Carwardine: 139tl, cl J Allan Cash Ltd.: 42c, 114car, 122bc, 219c, 580bca, 316tr, cl, 406c, 422cb, 192br, 491c, 499bc, 449cr, 539bl, 546c, 324cr, 874trc, 616trc, 617bl, 363tr, 704tl, ca, bl, 676br, 740br, 789crb, 790tc, 824clb, 736tl, 846bl, bc Cephas: Stockfood: 159br Channel Four Publicity: 853br Mark Chapman: 170cra, 907tr, 740bcr Jean Loup Charmet: 35clb, 532t, 751cbr, 449cla, bc, 596br, 607cra, 462cl Musee Carnavelet: 751ca Lester Cheeseman: 29t, 170bc, 856bc Cu permisiunea Chelsea Physic Garden: 527bl Reproduse cu permisiunea curatorilor Chester Beatty Library, Dublin: 541cb Mulțumiri Chisenhale Castle: 495bcr Mulțumiri Colegiului Master & Fellows of Churchill, Cambridge: 599tr, bc, cl CIRCA/ Icorec: 224bra R Beeche: 434tc BJ Mistry: 434bl Autoritatea pentru aviație civilă: 610c JohnCleare/ Mountain Camera: 177cr "Coca-Cola" Coke and the design of the contour bottle are registered trademarks of the Coca-Cola Company: 273cl Stephanie Colasanti: 626crb Bruce Coleman: 524ca, 290br, 659clb, 654bca, br, cr, 780cr Stefano Amantini: 24cla Atlantide: 315cbr, 320bca Trevor Barrett: 240bra
Jen & Des Bartlett: 132bcl, 260clb, 412cr, 172br Erwin & Peggy Bauer: 302cb, 519tr, cr, 838br, 348bc, 612cbr, 917clb M Berge: 641tr George Bingham: 131bc E Bjurstrom: 807cr Nigel Blake: 660bl M Borchi: 626br Mark N Boulton: 173cr Fred Bruemmer: 20cra, 350bca, 374bc, 779car Thomas Buchholz: 617t Jane Burton: 112cl, bcr, 117bc, 179bc, 678bla, 431c, 340ca, 344bcl, 348clb, 69crb, 354cr B & C Calhoun: 663tcr, 85bc John Cancalosi: 441bcr, 833tr, 69br Robert P Carr: 695crb Mark Carwardine: 27bl, 838tr Brian J Coates: 83tr Alain Compost: 471bcl, 535bcr, 916cb J Cowan: 688crb, 918cl Gerald Cubitt: 129crb, 241ccr, 547bl, 535bcl, 643br P Davey: 84cr Tony Deane: 269ca Stephen J Doyle: 129ca Francisco J Erize: 391c, 374br Dr P Evans: 482br Jeff Foott: 391clb, 303cl, 53bl, 246bc Christer Fredriksson: 514cra, 824br MPL Fogden: 165clb, 516br, 336tc, 833tl917cr Tor Oddvar Hansen: 660bc BS Henderson: 553cl PA Hinchliffe: 263bl Charles & Sandra Hood: 83bcl, 733cb HPH Photography/Philip vd Berg: 83cl Carol Hughes: 832cl Johnny Johnson: 303cbr, 339t, 351c Janos Jurka: 315car, 350bra, 824ca Dr MP Kahl: 80cl, 87c Steven C Kaufman: 351cr, 441cl Stephen S Krasemann: 523crb, 241bc, 441bl H Lange: 555bc Gordon Langsbury: 112cb Wayne Lankinen: 370bl , 62cal, 659cla Werner Layer: 514crr, 598bc Dr. John Mackinnon: 391br, 885cr Luiz Claudio Marigo: 690cra, 68c McAllister: 807bl, 625br George McCarthy: 624brb, 336tl, 837bl, 226tr Hans Peter Merten: 269ca, 306ca Rinie van Meurs: 350bla, 374clb J Murray: 487br Dr Scott Nielson: 652cr Charlie Ott: 729tcr MR Phicton: 252c Dieter & Mary Plage: 158cr, 675c Dr Eckhart Pott: 657tc, 340bc, 350tr Allan G Potts: 326crb Dr S Prato: 370bla, 482crb Fritz Prenzel: 647bl MP Price: 226cla Andy Purcell: 89bcl Hans Reinhard: 158bla, 241bcl, 520cl, 374bcl, 630tr, 659bcl Dr Frieder Sauer: 340bla, 731bl, 647cra Norbert Schwirtz: 269br John Shaw: 884cl, 729tr Kim Taylor: 82bra, 695br, 372tr, 252bl, 359bl, 602bl, 87bc, 476cl, cbr, 688bc, 655tl, tr, car NO Tomalin: 184bra , 62bla, N de Vore: 625t, 482ca Uwe Walz/GDT: 351tc Rod Williams: 535ca Konrad Wothe: 72tr Gunther Zeisler: 524cl, 84tr, 916bca Colorific!: Bill Bachman: 11crb, br Steve Benbow: 159cr, 591cr Randa Bishop: 187bl Pierre Boulat/Cosmos: 38br Catherine Cabrol/GLMR: 72cb Robert Caputo/Matrix: 31clb Mauro Carrara: 515br E Ferorelli: 58bl Sylvain Grandaden: 11tr A Joyce: 486cl Catherine Karnow: 188bl J Lassila: 608cla Kay Muldoon: 21bl Jim Pickerell: 98bc J Quiggin: 938t Snowden/Hoyer/Focus: 871tc Penny Tweedie: 11tl, 809cra Richard Wilkie/Black Star: 690crb Rod Williams: 435b Konrad Wothe: 289cb Michael Yamashita: 641tl, 897crb G Ziesler: 432tr Colorsport: 125bcl, 406tr, 410c, cclb, 288br, 503br, 937tl, cl Dee Conway: 141crb, bl, br, 270cr, ccr, br, 271cla Coo-ee Historical Picture Library: 910cbr, bl Steven J Cooling: 33bc, bcl, 336cbr, 63bra, 64tc, 707br Donald Cooper, Photostage: 282bl, 778bc, 939bc Cooper Hewitt; National Design Museum, Smithsonian Institution, Art Resource, New York, Gift of Gary Loredo: 408c Corbis: 11bra, 156br, 526cr, 554cr, br, 639c, trb, 762bcl, 538br, 198bc Bettmann: 75bc, 272tr, 298bcr, 382cra, 388br, 402tcr, 848bl, 508cbl, 511cr, br, 76cr, 613crb, 538cb, 776cbr, cbl, 772br, 868t, cl, bl 815tr, 905cl, cr, cb, ca/Reuter: 198bl Bettmann/UPI: 472cr, 281bcr, 570bla, 301crb, 593br, 402cr, 286c, 483bcl, bl, 510cra, 511c, bcr, tr, 515cra, 529br, 695bra, 760tcl, 827bl, 503bla, 815cr, cl, 718bca Jan Butchofsky-Houser: 198tr Ecoscene /Sally Morgan: 695br Everett: 397bl R Hamilton Smith: 811br Wolfgang Kaehler: 355cr Biblioteca Congresului: 397t Roman Soumar: 220br UPI: 150c Michael Yamashita: 811tc Sylvia Cordaiy: Guy Marks: 19crb, 29br Costas, New York: 141bc © The George Balanchine Trust Courtauld Institute Galleries, Londra: 212cb Cray Inc: 0crb Croation Catholic Mission: 800tr Crown Reserved/ Historic Scotland: 738cl Culver Pictures Inc.: 397ca Mr B J Curtis: 776br Cycleurope: 154tcl

D,E

DACS, 1997: 500cb Succession Picasso: 672bl, c, cr, cl Paul Daion: 907tcrcl Dartington Crystal Ltd: 821clb James Davis Travel: 98cal, 187tr, 59cbl, 198ca Sveti Stefan: 804tr Defence Picture Library: 722clb Ministrul Apărării, Pentagon: 107bl Deutsches Museum, München: 599c, ccr Dickens House Museum: 275cl Dinodia: Milind A Ketkar: 465t Disney Enterprises, Inc.: 281bl CM Dixon: 907tcr, 419clb, br, 468tr, 616br, 65bcl, 457cr, 898bl/Muzeul Național de Arheologie, Roma: 786crb DK Pic Library: 39cla, 0bcr, Clive Streeter 0ca, Guy Rycart 0br, Joe Cornish 0cb, Christopher Dobrowolski: 774cl Dominic Photography: 634cbl Catherine Ashmore: 282crb, 634cb Zoe Dominic: 634ca, 845tlb, cl, c Durban Local History Museum, Africa de Sud: 402tr Dyson Ltd: 273tr, ca, car, Ecoscene: 546tr Andre DR Brown: 315cal, cbl Donachie: 91br Farmar: 623crb Nick Hawkes: 430br W Lawler: 640bc R Wright: 869blb EDF Production Transport: 147cb Universitatea Edinburgh: 567trb, tr, c EMI: 150 Environmental Images: Steve Morgan/WIT Wildlife: 240bc Environmental Picture Library: Martin Bond: 700br Stewart Boyle: 309ccr Jordi Cami: 719cl David Hoffman: 309tr J Hodson: 719crb Jimmy Holmes: 700cl Steve Morgan: 697br John Novis: 309cr Alex Olah: 646br Peter Rowlands: 139tcPeter Solness: 641crb Robert Estall Photo Library: 46br, 181bra, cl, tr, cr Thomas Kelly: 143cb ET Archive: 494clb, 148br, 256br, 728cr, 407tr, 490tl, 527tr, 528cl, bc, 605cb, 66cra, 636tr, 766ca, 23tlb, 773bc Archaeological Museum, Venice: 212cl Archive of the Indies, Seville: 71cra Muzeul Britanic: 328bl, 604tr Muzeul Chiaramonti, Vatican: 420cb Freer Gallery of Art: 496tc Muzeul Londrei : 23cl Muzeul Național de Istorie, Lima: 160tr, 72tr Muzeul Național Indian: 228cb Plymouth City Art Collection: 677bc Colegiul Trinity, Dublin: 257bca Galeria Uffizi, Florența: 257cr Viena Societa Amici dell Musica : 634cbr Agenția Spațială Europeană: 711r Greg Evans International: 465ca, 284ca, 285tl, 583crb, 762tr, 21br, 846cb Mary Evans Picture Library: , 94bla, 52cb, 749bra, trb, cla, crb, 81ca, cr, 120bc, 134cbl. bca, br, 136br, bc, 148clb, 160bl, 253br, 828bca, 212cbl, bc, 92bca, 179bl, 190bc, 211bl, 209br, 210crb, 191tr, 530br, 220c, cr, 750tr, 265bl, 239tr, bl, 242bra, 244bl, bcr, 261bla, 267tr, cr, bca,

trb, 272cb, 275bl, 282trb , 299bl, 300bl, 305ccl, 442cla, bl, crb, br, 308bl, 309bc, 321bc, 322tr, 328cr, clb, 329bl, cr, 50cbr, 376cr, 385car, 386bl, 751bcl, 408cl, 907cbl, bl, 425br, 555tr, 420clb, 768bcl, 199tr, 843crb, br, 723bl, cr, 463bcr, tr, 469tr, cra, 362bl, 448c, 506tr, 507t, 497bl, tr, 510tr, 526bl, 284bra, 534tr, 528cr, 540bl, 450bl, 557cl, 562br, 574cl, bl, 567br, bc, 146t, 601bl, 604cb, 605cr, 607bl, 720cl, cb, 875cbl, 614tr, 616bra, 66tr, 636cbr, 334bc, 645tr, 367cl, 677bl, 330cl, 698tr, 707cl, 734cr, 764tc, 754br, 766bc, 840br, 841tr, 774bl, 778bra, trb, 772car, cbr, bcl, 71cl, 823br, 852bl, 866, 198car, 608tr, 814cb, 718bl, 719tr, 107cl, 901cl, cr, bc, 590tr, 725c, 726bl, 933crb, 941tc, bl, br, 945 acl, cr, Explorer: 141c, 751car, cr Fawcett Library: 334t, tr, cra, cb, cr, c, br, 590ccl Institution of Civil Engineers: 694bra Colecţia Alexander Meledin: 754tr Biblioteca Colegiului Smith : 744tr Eye Ubiquitous: 805ca Paul Bennett: 128b David Cumming: 187br, 789cr G Hanly: 554crb John Hulme: 790cr Matthew McKee: 640tr

F,G,H

Chris Fairclough Colour Library: 421blb, 739bcr Ffotograff: Patricia Aithie: 224br, 740bca Martin Foote: 11bl, 129cr, 130tc, crb, 231bcl, 842cr, 380bc, 692crb, br, 819cl, 198cb Footprints: 626bc Ford Motor Company Ltd: 559cra, 587c, 387cr Werner Forman Archive: 34c, 506cl, 507bl, 592tc, 455c, 456br, 739tcr, 840cr, 23tr Muzeul Britanic: 445bl Muzeul de Artă Dallas, SUA: 213bcl , 633l Courtesy Entwistle Gallery, Londra: 34trb Philip Goldman Collection: 119clb Museum f¸r Volkerkunde, Berlin: 34br, 463c Muzeul Naţional, Lagos, Nigeria: 496tl Muzeul Peabody, Universitatea Harvard, Cambridge, MA: 65bl Colecţii Private: 239cb, crb, 506bcr, crb, 766c, cb Colecţia Schindler, New York: 463c Muzeul Statens Historiska, Stockholm: 935tr V & A Museum: 506br Format: Jacky Chapman: 569bc, 570tl Sheila Gray: 590cr Brenda Prince: 708tr Fortean Picture Library: 901bl Janet & Colin Bord: 592cb, bl, 56c Dr ER Gruber: 901cal Fotomas Index: 450ca, car, 235tcr Fototeca: Cesar Soares : 705tr French Railways Ltd: 384crb Muzeul Freud, Londra: 388ca, cb, cl, trb, Paul Gallagher: 37car Garden Picture Library: John Bethell: 417cr, crb C Fairweather: 417cl Genesis: 123bra, 332tl, tr Biblioteca Organizaţiei de Geologie: 649br Geoscience Features Picture Library: 204bl, 309tc, 369crb, 715bla, 730cl, 730cr, 787blc, 903cl Geoslides Photolibrary: 44cr Giraudon: 151cr, 213cr, 323bla, 633cb Biblioteca Naţională, Paris: 361cl Index: 71crb Musee Carnavalet: 751cb D Corrige: 844bcl Muzeul Naţional, Bangkok: 449br Institutul Jane Goodall: 415cr, c, crb David Greybeard: 415cla Colecţia Granger, New York: 293cra, c, 382bl, cr, br, cl, tr, 511cl, bl, 873cra, bc Ronald Grant Archive: 828bc, 531ccl, cr, br, 472cla, 365cla, 397bc, 907c, 420crb, 529crb, 592cal, bc, 634bl, 760tl, 766br, 71bl, 815crb Serviciul de presă BBC: 529bcl CBS/Fox Video: 529trb (Disney Enterprises, Inc.: 281crb, clb, 365cbb First Independent: 90tr Guy Gravett/ Glyndebourne, Sussex: 532clb Sally & Richard Greenhill: 710cr, 294crb, 792br, 278cbl, 785ca Kaye Mayers: 256c Denise Grieg: 132crb, 133bra Pavel German: 132c, bl, 133br, 183cra, ca, cb, 184bc Nature Focus/GB Baker: 132cl Dominic Chaplin: 133cb/John McCann: 183bla/D Crossman: 184bcr/ Gunther Schmida: 132bcr/Tony Stanton: 132tc /AD Trounson: 132cra /Dave Watts: 133cl, cr, clb /Babs & Bert Wells: 132br Sonia Halliday: 444br, 446c, bla, 257tc, 843cr, 501tr, 567cr, 613tr, 775bl FHC Birch: 257br Biblioteca Naţională: 446bca FHC Birch: 419crb Laura Lushington: 690bl, 737bl B Searle: 501cr Jane Taylor: 434br Hamlyn: 530clb Robert Harding Picture Library: 38tr, 40tl, tc, 119cr, bl, 121cr, 116crb, bc, 136bcl, 171crb, 171t, 230tc, tr, tl, 182tr, bc, 748cla, 58cr, 217cr, bra, 231bcr, 233bc, 294cr, 588cra, 314cl, 878cr, 629bc, 361cr, 383tr, 384bcr, 408clb, 907br, 556cr, 422cl, 807cl, 447cl, 792tr, bcr, 193tl, 463ca, 467cl, t, c, 486c, cbl, 504cl, 449t, clb, 558cr, 450c, 451bl, cr, 324c, 553tr, 604br, 606tl, 62cbl, 66clb, 633cr, 591cb, 701crb, 538tr, 22cl, cr, 74tc, 857cr, 845br, 735cr, 737ca, 814br, 815cb Craig Aurness: 243cr, 79cl Biblioteca Naţională, Paris: 616cl Bildagenteur Schuster: 247cla, 880cl Alexandre: 34bra /Waldkirch: 406cra N Blythe: 193bcr C Briscoe Knight: 887crb C Bryan: 46tc Camerapix: 36cr Jacky Chapman: 18tr M Chillmaid: 792bl M Collier: 424bl, 628br G & P Corrigan: 216l, 217tr Philip Craven: 616tc, c, A L Durand: 316bl Victor Englebert: 25br, 46bl, cb M Leslie Evans: 31tl Alain Everard: 120cr Explore: 30br FPG International: 75clb, c, 66bca/Icon communications: 815bl Nigel Francis: 706bc Robert Francis: 97tr, 230br, 187cl, 243tr, 499tl Robert Frerck: 98cbr, 529tr, 583ca, 790bl Tony Gervis: 313b, 421cbr K Gillham: 190bra, 422tl, 68cra Gottier: 47cr J Green: 807tr I Griffiths: 558cl Susan Griggs: 363cr Dominic Hanouert-Webster: 824cl Simon Harris: 322br Kim Hart: 624ca G Hellier: 37tr, 119br, 115cra, 170br, 504cra, 507cb, 541tr, crb Walter Hodges, Westlight: 574cra David Martyn Hughes: 706br Uzaemon Ichimura: 845bla IPC Magazines/ Womans Journal/James Marrell: 593bl Dave Jacobs/All Rights Reserved: 369crbb F. Jackson: 34cl, 493cla Michael Jenner: 417cra, 809br, 706bl, 538bc, 784bc Victor Kennet: 213c Paolo Koch: 780tl Krafft: 627cr Leimbach: 271tl J Lightfoot: 43bl, 188br R Ian Lloyd: 538cl David Lomax: 218cr, 193tlb, 488br M Long: 257cl T Magor: 493bl Buddy Mays/ International Stock: 503crb R McLeod: 923bc HP Merten: 239tr MPH: 705ca L Murray: 421cbl, 422bc Gary Norman/ Operation Raleigh: 74cb David Poole: 31bc, 450cbr Madhya Pradesh: 829bc Rainbird Collection: 129bl Roy Rainford: 152bl, 481bra, 811tlb Walter Rawlings: 104bra, 616tr Geoff Renner: 37tr, 98b, 922trr Chris Rennie: 115tr, cr R Richardson: 425cl, 896t Paul van Riel: 641cra, 776c Jan Robinson: 360c Phil Robinson: 803cl, 318 tcb SADA: 469clb Sasoon: 748ca Sybil Sasson: 468cr JWW Shakespeare: 368ca M Short: 321br James Strachan: 115bl, 703cra S Terry: 498trb Tomlinson: 789tr Adine Tory: 793tr W Westwater: 193tcr JHC Wilson: 469cb Adam Woolfitt: 187tl, 194bl, 195crb, 316bc, 368bl, 547cl, 573bl, 701cr, 790cl, 844br, 861tl, 871cl, tl, 872tr, 736ca 922bl Jim Zuckerman/Westlight: 421br Harper Collins Publishers Ltd: 531c, 529bla Graham Harrison: 171cra Arhivele Universităţii Harvard : 819bc Hauptstaatsarchiv Stuttgart: 556bl Hencomp Enterprises: 680br Jim Henson's Creature Shop: 365c Hoa-Qui: Kraft/Explorer: 903br Reproduse cu permisiunea Hodder & Stoughton: 531cl Michael Holford: 81clb, 496cb, 122tr, 148bla, bl, bcl, bcr, 446br, 321bl, 328cl, 493c, 436c, 463bc, 448bl, 196cl, 585clb, 604crb, 592cbr, 456c, 695cl, 766tr, 825cr, cl, ccl, bla, 944cb Muzeul Britanic: 103t, 270clb, bl, 322bl, 620cl, 358ca, clb, cb, 769tr, 718cr Musee de Bayeux: 737crMusee Guimet: 469bl V & A Museum: 541cblWellcome Collection: 574tr Thelma Holt/Alastair Muir: 282cr Holt Studios International: 704cl Duncan Smith: 50br Honda UK: 153crb Chris Howes: 701crb Christopher Howson: 398bca Hulton Getty: 94cr, 100br, 103bl, 121tl, 135clb, 141clb, bcl, 150cr, 190cl, clb, bca, 372bla, 212tr, 58c, crb, bl, 530bl, 728cb, 258cra, 267bc, 271bl, 272bra, 273br, 278tr, Disney Enterprises, Inc.: 281trb, 282cl, 569bl, 298bc, 365tr, 388bra, bl, 402bl, 397crb, cb, 555bra, cl, cla, bl, 109bl, 474bl, 437cr, br, 469br, 507cla, c, 508bla, 572cl, 567bra, 453cra, cr, 619tr, br, cl, 614cra, bc, bl, 620br, 634tr, 639tr, 645c, bcr, 330bl, 759c, 759crb, 754cl, 769bl, 72cbr, bla, 823tr, 782bl, 853tr, 845bl, 738bl, crb, 814cbl, 815clb, 718cr, 590ca, 724c, cl, 726crb, bra, 727cl, cr, 418tr, 938b, 939bla, 940bra MPI: 555trb Hunterian Museum: 377c Biblioteca Hutchison: 36c, 25t, 39ca, 40tcl, 121bl, 314ca, 360cr, 467cra, 485tr, br, 490tcr, 22ccl, 67c, 73l Timothy Beddow: 30clb, 43tc TE Clark: 500car R Constable: 808tr Christine Dodwell: 41bl, 114cl John Downman: 61tr Sarah Errington: 28b, 143tc, 56crb Robert Francis: 97bc, 59tc, cal, c, 736br Melanie Friend: 803cb, 804clb, c, crb B Gerard: 604bl G Goodger: 736bc P Goycolea: 466tr Maurice Harvey: 45cra, 45br, 186bl Nick Haslam: 805br, 761cr J Henderson: 188car Andrew Hill: 41tl Jeremy A Horner: 119bc, 291t, 478c, 72br Eric Lawrie: 74cra

Ingrid Hudson: 21tl Crispin Hughes: 802t, 803bl, 450cbl Eric Lawrie: 161c, 292tc, 67t R Ian Lloyd: 218tl, 625cb, 931cl Michael Macintyre: 641cl B Moser: 76br, 897br Trevor Page: 116tr, 748clb, 270ccl, 740bra Edward Parker: 291br, 292c, br, tcb, 584br PE Parker: 25c Christine Pemberton: 456tr S. Pern: 44br, 99cl, 553br Bernard Règent: 26cl,cr, 131cl K Rogers: 690bcr Nigel Sitwell: 120tr A Sole: 249tl, tr A Silvertop: 931c Tony Souter: 500bl Liba Taylor: 933br JC Tordai: 748bc Isabella Tree: 486t David Wason: 804bl Philip Wolmuth: 188cbl Andrei Zvoznikov: 114tr, cal

I,J,K

ICCE/Rob Carlson: 787bc Fotografie obţinută cu permisiunea ICI Chemicals & Polymers Ltd: 12br Ikona: 233cra Arhivă de imagini: 218tr, 472br, 407cr, 425ca, 533bcl, 696cl, 703cr, 764br, 831crb, 787brc John Banagon: 697bra A Becker: 736bl P & G Bowater: 171bl Luis Castaneda: 424cla, 790bca G Champlong: 193c, 599cal W Chan: 547tr, tc Gary Cralle: 152tr, 306cl Yves Debay: 29crb Steve Dunwell: 402bl Tom Owen Edmunds: 496br G Gay: 145tr David W.Hamilton: 76cb Hartmann: 605br Peter Hendrie: 628tl Gill C Kenny: 128tc Paul McCormrick: 628cal C Molyneux: 840cra Ghislaine Morel: 309c Kaz Mori: 896crb Robbi Newman: 130bl Marc Romanelli: 471tr, 856cr G Alberto Rossi: 589br, 887br Harold Schoen: 159bra, 306tr Sobel/ Klonsky: 146cr W Steinmetz: 790c Stockphotos: 610bl Harald Sund: 624c, 875cb J Szkoolzinski: 193br Paul Trummer: 446tlbAlvis Upitis: 171br Nevada Wier: 896crS Wilkinson: 193bl F Wing: 548bra Hans Wolf: 405br, 406bra Images Colour Library: 383br, 909cl, 789br, 860bca Horizon/T Dawes: 909br / Rob Walls: 130cr Colecţia Charles Walker: 209crb Imagini cu India: 911clb, bl Image Select: 215bl, 244tr, 395cl/Ann Ronan Picture Library: 12bcl, 13ca, 18br, 52cra, clb, 254br, bl, 92bc, 293bcr, br, 50tc, 395cb, 781bc , 533bl, 369t, 818bl, 717clb, 882cr /Vioujard: 713cl Patrick Piel: 437cbr Impact: Mohamed Ansar: 256bc James Barlow: 21tr Martin Black: 318ca, 255br Julian Calder: 662crb M Cator: 505tr Piers Cavendish: 548br, 21tc, 872tcl, crb, 932br Kay Chemush: 673clb A Corbin: 768tcr, 785tr C Cormack: 318cb S Dorantes: 584bc B Edwards: 626cr Alain Evrard: 548cr Alain le Garsmeur: 217bc Ingrid Gaushon: 360br Mark Henley: 434tl, tr, 490tr, 501cla, 548tc, 703br, 872bc, 897clb Colin Jones: 161t P Kokkonen: 368bc Robin Lubbock: 58br A MacNaughton: 286bc Richard McCaig: 58cl, 471br M McQueem: 499br Gavin Milverton: 704cb Guy Moberly: 164ca N Morrison: 463bl Tony Page: 736trCaroline Penn: 748crb, 697tl, 762br Johnathon Pile: 356br Anne Marie Purkiss: 368br Jim Rice: 357t Rahul Sengupta: 25bl Andrew Smith: 294br S Weir: 502bra Trustees of the Imperial War Museum: 791cb, 724bl IMS Bildbyra: 397tr Institutul de Istorie Socială, Amsterdam: 875bl IOC/Colecţiile Muzeului Olimpic: 639bl, bca Muzeul Israel: Centrul D Samuel & Jeane H Gottesman de manuscrise biblice: 257bc Italian Tourist Board: 499bl, Robbie Jack Photography: 845tl, cr Lin Jammet: 880tr JET, Joint European Torus : 310cbl JVZ Biblioteca de imagini: T Nilson: 764cb Hiroshi Kasai: 228tc Katz Pictures: 878cb Nubar Alexarian: 162tcr Bruno Hadjih: 162bra Mark Henley: 171tl, 217bl JB Pictures: 492br Richard McCaig: 171br Saba/Rea/Lehman: 609bl, 933clb/G Smith: 813trb/Ann States: 106br/S Sherbell: 424bra/P Yates: 811bcra Woodfin Camp & Assoc., NY/(G Ludwig: 804tcb Jorkhi Takamine Kawakami NY: 438bl Luke Kelly: 487t, bl, 488bla David King Collection: 0bcr (Reprodusă cu permisiunea Hibbert Ralph Entertainment and Silvey Jex Partnership 0cr, Steve Gorton 0cr, 0cbl, 750cra, c, cb, crb, bl, 437ca, 764cr, 754bl, c, cr, 879crb Kobal Collection: 756tr Columbia/ Tristar Motion Picture Companies 1995 Sony Pictures Entertainment Co. Toate drepturile rezervate/ Clive Coote: 529tlb Muzeul Kunsthistorisches, Viena: 460t

L,M,N

Biblioteca şi Arhiva Mişcării Muncitoreşti, Danemarca: Jorgen Strohbach: 880trb Landesdenkmalamt Baden-Wurtemberg, Stuttgart / Dr J Biel: 210bl Landesmuseum Trier: 593t Frank Lane Picture Agency: K Aitken/Panda: 832cla Peter Davey: 72crb C Elsey: 518c Tony Hamblin: 690br, 354br H Hautala: 368cr Peggy Heard: 389c John Holmes: 755bl David Hosking: 755crb E & D Hosking: 173c, 240c, 514cl, 476br, 348cl, 517cr, 780tr, 354crb WJ Howes: 866c S Jonasson: 624cra Frank W Lane: 661cbr, cbL Lee Rue: 203bcr Life Science Images: 602ca Mark Newman: 173bc, 389br, 546cr Philip Perry: 202cr F Polkir: 354cra Silvestris: 203cra, 185c T Whittaker: 519br, 84cbl DP Wilson: 345bra, brb, 185br, bl, bla W Wisniewski: 315tr Cyril Laubscher: 179cr, Link: Orde Eliason: 283c, 22c Chandra Kishore Prasad: 402clb, cb, crb, br David Linley/Debi Treloar: 594br Cu permisiunea Linnean Society din Londra: 527cr, cl, c, bcr Baletul din Londra: Peter Teigan: 530cb Londra Transport Museum: 273cbr Louisanna Army National Guard, Louisiana: 714cl Asociaţia Magistraţilor: 197cbl Magnum: Abbas: 897cbBruno Barbey: 504bcl Ian Berry: 333tr Rene Burri: 815br Bruce Davidson: 511trb Stuart Franklin: 505cb PJ Griffiths: 897cla H Gruyaert: 356cl David Hurn: 270bc Richard Kalvar: 872br Wayne Miller: 815c Michael Nichols: 415bcr Steve McCurry: 46cbr Raghu Rai: 800cra, bc, cl C Steele Perkins: 36cbr Dennis Stock: 812bl Alex Webb: 813tr Manchester Central Local Studies Unit Library: 334bl Mander & Mitchenson: 282ca Mansell Collection: 52bc, 212crb, 182cr, cra, 233clb, 239br, 275ca, cra, cb, br, 305cl, tc, 386cl, 409c, 723bc, 502br, 479tr, 592bcr, 607trb, cb, br, 65bcr 769cb, ca, 814tr, 898br, 905b G Marinier: 56cr MARS: 728bl Biblioteca Memorială Marx: 557cra, tr Fundaţia Mary Rose, Portsmouth: 100bcra, 60 S & D Maslowski: 517crb Fred Mayer: 21c Mayibuye Centre: 552cl ME Company/One Little Indian: 760crb Courtesy of H Keith Melton: 728clb, 698cr, bra Biroul de Meteorologie: 709bl Muzeul Metropolitan de Artă: Darul Mr and Mrs Ira Haupt, 1950, 672cl Poliţia Metropolitană: 197clb Microscopix: 890bc, 891bla, 369bl Microsoft: 848br Consiliul Middlesbrough Borough: 244br Military Picture Library: 109c, 718br Mirror Syndications International: 150bl, 539tr, cr, 590c Regine Moylett Publicity: 760crb Mozart-Archiv: 453cla Musee de L'Homme, Phototheque: 772cal Muzeul Naţional de Artă Modernă, Centrul Georges Pompidou, Paris: 606clb, 673bl, 672cr Museo Arqueologico, Oronoz: 791tr Museo Nacional, Centro de Arte Reina Sofia: 672bl Muzeul Picasso: 672trb Muzeul din Londra: 375cr, 590cl, bl Muzeul de Artă Modernă, New York: 672c Galeria Nardoni: 197br National Blood Service: 474br Prin bunăvoinţa curatorilor Galeriei Naţionale, Londra: 494cr, 791cl Biblioteca Naţională, Dublin: 488cl National Medical Slide Bank: 895bcr, cla Biblioteca Naţională de Meteorologie/Ken Woodley: 615cl National Motor Museum, Beaulieu: 560cbl, 599cl, Muzeul Naţional of Ireland: 209bra, 210clb Muzeul Naţional, Tokyo: 328tr Muzeul Naţional al Palatului, Taiwan, Republica China: 148cla Prin bunăvoinţa Galeriei Naţionale a Portretelor, Londra: 828tr, 275t, 305br National Trust Photographic Library: 361br Oliver Benn: 195bl, 734cb Geoffrey Frosh: 695cra Natural History Museum, Londra: 417bl, 327cl, cr Natural History Picture Agency: 315cb, 174br Agence Nature: 179tc, 667bca, 344tr B&C Alexander: 351bl, bc, 441bca, 869cla ANT: 118tr, 129tl, 132cr,cb, 133cl, 524cb, 260r, 661br, 184bla, cb, tc, 837cr, 627cra, 628cl, 675c, 351br, 418tc/Martin Harvey: 117tc Henry Ausloos: 435ca Anthony Bannister: 173crb, 303tr, 518tr, 890cb, 543b, 418tcr AP Barnes: 82br GI Bernard: 52cl, 201bc, 178br, 685crb, 476bl, 688cl, 686cb, crb Joe Blossom: 38bl, 418tcl NA Callow: 118cla Laurie Campbell: 716bl, 551bcl, 598cr, 441tcr, 70cl, c Bill Coster: 118cr NR Coulton: 516cb Stephen Dalton: 523tr, br, 524tr, tc, 695cr, 685cl, 319bc, 370bca, 63cbl, 686tr, 354bca917c Manfred Dannegger: 179bra, br, 716bc, 320cbl, 441bla Nigel J Dennis: 33cl, 33cra, 83bl, 260cla, 482c,

918tr Douglas Dickins: 158ca Patrick Fagot: 70cra, 919cbl Martin Garwood: 602clb Melvin Grey: 33crb, 149cl, 172cl Ken Griffiths: 133c Tony Hamblin: 203tl E Hanumantha Rao: 755clb Martin Harvey: 117ccr, 158bcl, 396cbl, 183bra, 533c Brian Hawkes: 624tr, 172bl, 918c P Hermansen: 919br Daniel Heuclin: 82cl, 129tr, 178bcr, 328ccr, 602cl, 543clb, 86tr, 712bl, br Image Quest 3D: 483c Hellio & Van Ingen: 350br EA Janes: 241bca EA Janes: 149r, 902tc B Jones & M Shimlock: 252clb Darek Karp: 158clb R Kirchner: 183clb T Kitchin: 64bra/ & V Hurst: 612bcr Stephen Krasemann: 83cr, 179c, 431bl Gerard Lacz: 320tr, 184cr, 518bc, br Julie Meech: 117c DE Myers: 919tl Haroldo Palo jr: 69bl Peter Parks: 252bra Dr I Poluinin: 247br Dr Eckart Pott: 351bcr Steve Robinson: 82bc Andy Rouse: 178cb, 431bla, 63br Jamy Sauvanet: 70clb Kevin Schafer: 69cr Lady Philippa Scott: 118bl J Shaw: 149crb, 184c, 63bl, tr, trb, 172cb, 688bl Eric Soder: 149c, 598cbr R Sorensen & J Olseirt: 514bc Karl Switak: 640bl, 832bl Roger Tidman: 203cr, 533cr, 534cr Michael Tweedie: 400bra Dave Watts: 139tcb Martin Wendler: 389cr, 69cb, 70br Alan Williams: 534bl, 351tcl Bill Wood: 668cr David Woodfall: 319t, 320ca, 149bcl Norbert Wu: 483t, 344cal Natural Science Photos: Carol Farneti Foster: 223br O Meredith: 389cb Photo Safari PVT Ltd: 435cbl C & T Stuart: 435tr John W Warden: 535tc Curtis Williams: 602c Nature Photographers Ltd: TD Bonsall: 82tr NEC Europe: 875bc Neff Ltd: 717crb Network: Michael Abrahams: 492c, 858cra Michael Goldwater: 639cr Nikolai Ignatiev: 356tl, 357br Peter Jordan: 613bca K.Kallay/ Bilderberg: 116tc, 113tlb J Matthews: 931cr Rapho/W Buss: 553tl, 762c, 812tc/G Sioen: 812tr Barry Lewis: 639b, 858cr Christian Sappa: 113bcl G Sioen: 492bl Anthony Suau: 356cb J Sturrock: 286tr Homer Sykes: 424ca Peter Newark: 75cb, br, crb, bra, 749cra, 182cb, 190cr, 232bc, 409br, tr, bc, trb, cb, 507cra, 65br, 66cl, bra, bl, br, 662cla, cra, 814cra, bl, 718bc, 719tc, 107bcl, 724cr Cu permisiunea New College, Oxford: 619cr Florența Fundația Muzeului Nightingale: 614cr Nikon 93crb NOAA: National Geophysical Data Center: 268clb Fundația Nobel: 591bra JL Nou: 169bl, cla

O,P,Q

OPEC: 671cbr Robert Opie: 606tr Christine Osborne: 24tr, 29cla, bl, 114c, 809crb, bl, 471bl Mark O'Shea: 832cla, 833tcr, 70bl Oxford Scientific Films: 524cra, 377cl, 458cr K Atkinson: 185bc T Angermayer: 412c Animals Animals/Breck P Kent: 602cbrZ Leszczynski: 344bl/P Weimann: 320car Doug Allan: 201br, 660clb Kathie Atkinson: 158bcla A Bannister: 543crb, 612bar GI Bernard: 352crb Tony Bomford: 118cb Clive Bromhall: 415bla, 647crb Roger Brown: 289bl Gordon Bull: 733tr Scott Camazine/S Bilotta-Best: 914cr Pat Caulfield: 657cl Dr Mark A Chappell: 241cr Martin Colbeck: 118ca, 289br, 303cb, 72clb Dr JAL Cooke: 392cl, 485cr, 647c,cl,cr, ccr Judd Cooney: 72br Daniel J Cox: 884cl, 202bcr, 344bc, 885cbl, 70car Tony Crabtree: 732cr Stephen Dalton: 400br Richard Day: 885bl Mark Deeble & Victoria Stone: 87br John Downer: 260crb, 916cra Flanagan/Morris: 655cal DB Fleetham: 806br, 920cl Michael Fogden: 80clb, 391crb, cb, 338trb Paul Franklin: 38bcla, 319br, 69cl Max Gibbs: 179cr, 179cla, 599cbl Bob Gibbons: 320cr Laurence Gould: 733cl Howard Hall: 84bl Mark Hamblin: 319bl, 320cl, 412cl, bl Terry Heathcote: 319ca P Henry: 339bl Paul Key: 750bcr Geoff Kidd: 643bl Richard Kirby: 643clb DF Koster: 189crb Rudie Kuiter: 668bl Peter Lack: 33cb Michael Leach: 203clb T Leach: 533bla Zig Leszcynski: 33tlb, 412t, 432bc, 598cbl Filme Ştiinţifice, Londra: 52cb, 431bra, 53c GA Maclean: 340br Mantis Wildlife Films/Glen Carruthers: 84bca Joe McDonald: 412b Michael McKinnon: 700bl Godfrey Merlen: 660bla John Mitchell: 647t O Newman: 902bcl Okapia/Foot: 435cbr/B&H Kunz: 338bra/ST Myers: 435tl/G Synatzschke: 891bcr Ben Osborne: 319bcr, 916cla Stan Osolinski: 337bcr, 302cbl, 402cr, 396cr, 336br, 432bl, 643crb Richard Packwood: 802br, 337cl, 263tl, 677tr, 755cb Peter Parks: 890cl, c, cr, 891trb, 344cb CM Perrins: 260br Photo Researchers Inc/Tom McHugh: 551bcr JL Pontier: 247ca Prestige Pictures: 885br Robin Redfern: 551cra, 902bl JH Robinson: 396cbr Alan Root: 396bcr Norbert Rosing: 518cr Tui de Roy: 482cl C Sanchez: 336cb Frank Schneidermeyer: 179cl P Sharpe: 519cTim Shepherd: 319cr Survival Anglia: 431br J & D Bartlett: 302ca, 396t Joe B. Blossom: 72bl Franța Furlong: 189cb/WS Paton: 226cra Alan Root: 38cr, 391tr/Maurice Tibbles: 518crb, 750br Harold Taylor: 400bl, 189ca, 252cr, 890bl TC Nature: 476cb David Tipling: 241ca Steve Turner: 33c, 412tr, 435cra, 432cla, 72cb, 755c Tom Ulrich: 612bcl W Wisniewski: 339cr Konrad Wothe: 118c PA Zahl Photo Researchers: 533cra Oxford University Museum: 272br P&O Cruises: 757 Page One: Bob Gordon: 193tr, 58tl Panos Pictures: 36cb, 38cl, 186bl, 217br, 22bra Martin Adler: 27br, 58bcla Kathie Atkinson: 771cal P Barker: 41br, 803t, 694cra Giuseppe Bizzarri: 147bl Trygue Bolstad: cbl, 22bla JC Callow: 114tr, 143c Ian Cartwright: 45cla Alfredo CedeÒo: 68tr, 851trb David Constantine: 896brNeil Cooper: 143tr, 58trb, cra Rob Cousins: 21cl Jean Leo Dugast: 465b, 547cr, 538bl, 856cra, 857bc, bl N Durrell McKenna: 99t Marc French: 188cal, t CG Gardener: 578tr Ron Giling: 31cr, 42cr, 363bc, bcl Mark Hakansson: 762tc Jeremy Hartley: 43cl, ca, 44bc, 114bc, 47tr, 471tl Jim Holmes:114clb, 625c, 249bl, bc Rhodri Jones: 186c, cr Victoria Keble-Williams: 20cla B Klass: 114bla Pat & Tom Leeson/ Cercetători iconografici: 82cb G Mansfield: 809tc J. Marks: 40bl, 22bl Jon Mitchell: 59bl James Morris: 46cl, c S Murray: 812trb Shanon Nace: 143cbr Zed Nelson: 143tl M O'Brien: 187t Trevor Page: 30cla, 249br Bruce Paton: 47bl N Peachey: 120cla Betty Press: 30t, crb, bl, 44bla, 930bl David Reed: 39cr, 40br Marcus Rose: 119cl, 357cr D Sansoni: 465cb, 467br, 626tl, cl, 547br Marc Schlossman: 24cra, 27ca, cra, 278br J Shanerly 897c Jon Spaull: 357cl,Sean Sprague: 26br, 27bc, 162tl Chris Stowers: 218tc, cl, 451br, 471bc, 548bc, 762tl Tayacon: 546cl Liba Taylor: 27cl, 318tc, 54ca, 761cl, 793bcl, Penny Tweedie: 41tc, 270cl, 809cla Max Whitaker: 426cb, bl, bcl Gregory Wrona: 313cr, 762bcr Biblioteca Parker, Corpus Christie, Cambridge: 81bra WR Pashley Ltd: 154cla David Paterson: 491tr, crb
Cărţi pentru copii Penguin: 531cb Ann & Bury Peerless: 169cr, 257bra, 468cl, 502tcr, 739bl Biblioteca de Arte Frumoase: Clive Barda: 283cra, crb, 636cra Fritz Curzon: 270tr Cercetători iconografici: Tom McHugh: 158br Pictor: 99cr, 129clb, 152tc, 169l, 187br, 218bl, 405cr, 422bl, 499c, 874cr, 352tr, 780cl Pictorial Press: 759bc Pictures Colour Library: 318bl, 422cra, 498tr, 617cl, br, 779cal, 780br Graham Piggott: 68cr
Ian Pillinger: 14cra, 94b, 46 The Planetarium: 367cra Jill Plank: 289bl Planet Earth Picture Library: 231br, bcr, bcl, 252br, 482tr, 810bl, bc, 823cl K & K Ammann: 626tc Kurt Amsler: 58bra Sean T Avery: 38cla Andre Barstchi: 729cr Gary Bell: 628car, 86bcr S Bloom: 432cra Myer S Bornstein: 64tcb John R Bracegirdle: 240br, 320tcr, 646bcr, 533t Philip Chapman: 189cr Mary Clay: 396cb, 630br M Conlin: 84ca Richard Coomber: 64cl, 730c Rob Crandall: 68cl, 70tc Beth Davidson: 64bl, bc Wendy Dennis: 320bra G Douwma: 916ca, cbbr John Downer: 117tr, 302tr, 396br, 85bra J Eastcott: 69bla Ivor Edmonds: 385br, 461cbr John Evans: 201clb Elio Della Ferrera: 33cr Nigel Downer: 319bla Alain Dragesco: 33tl C Farneti: 69ccr D Robert Franz: 64tcr, tr Nick Garbutt: 535bl, bc Roger de la Harpe: 33tr, 22t, bc Steve Hopkin: 750ca K Jayaram: 117cl Adam Jones: 64ca, tc Anthony Joyce: 336bc Brian Kenney: 202br Alex Kerstitch: 578cl David Kjaer: 320cbr Ken Lucas: 33cr, 241bla, 63cbr, 64bcr, 578br D Lyons: 598tr John Lythgoe: 63bcl, 69t David Maitland:802bc Richard Matthews: 391bl, 646bc, 70crb Mark Mattock: 289cal David Jesse McChesney: 787bl Dr Martin Merker: 630bl , cr Jon & Alison Moran: 348br P de Oliveira: 916crb Pete Oxford: 201bl , 885cbr, 70cal David A Panton: 64tl Doug Perrine: 344t, 732bra C Petron: 599cbr Linda Pitkin: 733ccr Rod Planck: 64bca Mike Potts: 63c Mike Read: 319crb Keith Scholey: 70tr, bc Peter Scoones: 38br, 483cr, 534bc Johnathon Scott: 38bcl, 33bl ,

178bl, 396bl, 333bc Seaphot/Dick Clarke: 733cr/J & G Lythgoe: 543cl N Sefton: 482cr, 483clb Anup & Manuj Shah: 38c, 117cb M Snyderman: 483bl Peter Stephenson: 118bc Jan Tore Johansson: 320br Mills Tandy: 64br Nigel Tucker: 117cr Peter Velensky: 117bca Tom Walker: 63bcr, cb, 64crb John Waters: 118tc, 67cb JD Watt: 919cr Margaret Welby: 69c Bill Wood: 895bra Andrew Zvoznikov: 355t Polish Cultural Institute Library: 313cra Popperfoto: Eriko Sugita/ Reuters 531cbl; Reuters/Gary Hershorn 0crb, 35cr, bl, bc, 36cl, 94ca, cla, cra, 495bl, 121tr, c, 728tr, cbr, br, 222bl, 305cr, 906cb, 386bra, 402c, 552bl, trb, 509cla, 639bc, 591cl, bl, 677br, 705bl, 760tr, 611cr, 839cl, 23bla, 503bl, 853crb, 831cl, 107crb 724bc, 727tr, cla, clb, 943 tl, tc, cr, 944cla, 945 cl, 946 tc, 947cb, 948br Brunskill: 410cr Liaison/Magani: 601br Reuters: 710cb, cl, 310cbr, 351cl, 880bla/ Peter Andrews: 23br Premaphotos Wildlife: KG Preston Mafham: 133tc, 70bcr Pressens Bild: 558bra, 880crb Public Record Office: 261bl Crown: 738bc Quadrant Picture Library: 560tr, ca, 180bra, 588tl, 867bcl, bcr, 843cb

R,S,T

Racal: 713c RAF Museum, Hendon: 510cbr, br Railtrack North West: 867clb Redferns: 150bca, 508c, 604bc Michael Ochs Archives: 508bl Pankaj Shah: 604tc Renault: 384clb Reunion des Musees Nationaux: 169tr, 844cb Rex Features: The Sun 0cr, John Powell 0clb, 106bcr, Julian Simmonds 116bc, 182cbr, Tim Rooke 190 crb, 427cl, 570trb, 365tc, 816br, 424clb, 552br, tr, 541bl, 800bcr, 759clb, 759bl, 760bl, 761t, 72bca, 738crb, 881cl, 721bla, 896tr, 939bcla, bra, 940cra, cr Action Press: 235c Agence DPPI: 799ca, cr ANP Foto: 608trb Jonathon Buckmaster: 18bl Jorgensen: 848tr Clive Dixon: 38bcr, 406bl T Doccon-Gibod: 322cb Fotos International/ Frank Edwards: 271br Malcolm Gilson: 322crb Tony Larkin: 427cr Brian Rasic: 760br Sipa Press: 190crb, 220trb, 220crb, 386cb, 410cbr, 552crb, c, 705bc, 857tr, 107bcr, 923bl, 932cr Foulon/Tavernier: 308cl Stills: 271bcl Tom Stockhill: 36bl Greg Williams: 171bl Richard Young: 380br Roskilde Festival: 360bc, Rover Group: 736bca The Rowland Company/Ariel: 900trb Colecţia Regală 1997 a Majestăţii Sale Regina Elisabeta: 521bl, 742cl Colegiul Regal de Muzică, Departamentul Juniori: 636bl Colegiul Regal al Fizicienilor: 381br Royal Geographical Society, Londra: 539cl, 810br Royal Photographic Society, Bath: 676cra Charles Russell: 884bl The Sainsbury Centre for Visual Arts: 775bcr, bla Peter Sanders: 808tl, cl, cr, 193tr, 468cr, 490c, bl Hans Sas Fotografie: 324cl. cr NJ Saunders: 496clb Floyd Sayers: 842clb, cb, 303t, bcr, 686ca, 916bra Scala: 495tr, 215cb, 313cl, 361tc, 419tr, 420ca, 583cr, cl, 742bra, 457c, ccr, 775bc, bra, 825br Accademia, Venice: 741bcl Biblioteca Mariana, Venice: 741cla S Pietra, Vatican: 741bl Science Photo Library: 126br, 156cr, 214cl, 265bl, 230c, 883bc, 293tr, 298br, 588bl, 326br, 377br, 387br, 398cra, 402bcr, 404cl, 461cb, 847tr, 501bc, 79cr, 584br, 226bcl, bcr, 610bca, 661bc, 714bl, 840bc, 778bc, 782br, 796bl, 853bc, 861crb Agema Infra Red Systems: 717cr Laboratorul Foto Los Alamos: 310br Doug Allan: 91tr Peter Arnold Inc/Volker Steger: 848tc/Szuson J Wong: 572bl Bill Bachman: 230bl Alex Bartel: 300cra A Barrington Brown: 87bra Alex Bartel: 298bcl, 78br, 584br Julian Baum: 782cr Tim Beddow: 572ccl, c Biology Media: 781cl Martin Bond: 12bc, 147car, 821cr, 769bc Dr Tony Brain: 224cl, 916clb Dr Eli Brinks: 841cl BSIP Laurent: 254crb BSIP LECA: 253cl BSIP VEM: 264crb, 769c BSIP Taulin: 781br Dr Jeremy Burgess: 211cl, 237bra, 602cb, 395tr, 584cl, 226bcra, 671cbl, 767c, 815br, 870clb, 882crb Mark Burnett: 94clb CC Studio: 766br 839cr Cern, P.Loiez: 369cbb J Loup Charmet: 715cl, 882cb Pr S Cinti, Université d'Ancone: 873clb Mark Clarke: 159clb Clinique Ste Catherine/ CNRI: 841bl CNES, 1990 Distribution Spot Image: 274br, 429br CNRI: 402cl, 643tc/RM Tektoff: 891tc Prof C Terlaud: 572ccr Andy Crump, TDR, WHO: 609tr, 933tr W Curtsinger: 418trb Custom Medical Stock Photo: 254tc, 645cr/R Becker: 414bc, 781c Mike Devlin: 402c Luke Dodd: 394clb, 538br Martin Dohrn: 615bl, 159bc, 643br John Durham: 381cra Ralph Eagle: 629bcar Harold Edgerton: 380: lb ESA: 230cl Dr F Espenak: 739ccl Eye of Science: 254cr, 474clb, 891crb, 380bl Sindo Farina: 671bl Dr Gene Feldman, NASA GSFC: 650ca Vaughan Fleming: 756br Sue Ford: 629bla Simon Fraser: 64cl, 214br, 578bra, 625cr/ Newcastle University Robotics Group: 756cr A & H Frieder Michler: 890t, 584c D Gifford: 327cra G Gillette: 586bcl Geospace: 481bl Carlos Goldin: 278br Allen Green: 721cbl Alan Greig: 646bl J Greim: 474trb Tony Hallas: 818cr, 870bc Hale Observatories: 394bl, 782tr David Halpern: 404cra Y Hamel, Publiphoto Diffusion: 235cb Adam Hart-Davis: 402blr, 713cr John Heseltine: 744br James Holmes/Hays Chemicals: 13bl/ Oxford Centre for Molecular Sciences: 79crb/Rover: 756cb Anthony Howarth: 139br B Iverson: 895 bl Dr WC Keel: 394cbr James King-Holmes: 564br, 715bca Labat/Lanceau, Jerrican: 756cl Gary Ladd: 87tlb Scott Lamazine: 770br Francis Leroy/Biocosmos: 709crb Dr Andrejs Liepins: 211bla Dick Livia: 238cb Bill Longcore: 265cb Dr Kari Lounatmaa: 159cl D Lovegrove: 709tr Dr P Marazzi: 159c Marine Biological Laboratory: 414bl M Marten: 890brW & D McIntyre: 515bcl, 541cr, bc David McLean: 230clb John McMaster: 214cb John Mead: 362br, 852br Peter Menzel: 238crb, 268cla, 588bla, 625br, 810bra, 709cra Dr David Miller: 330br Hank Morgan: 744tc Professor P Motta, Departamentul de Anatomie, Universitatea La Sapienza, Roma: 766tl, tcl, tc, 769bl S Nagendra: 931bl Nasa: 123tc, tr, 126bla, 155bc, 242br, 650bra, 481br, 572clb, 680tc, 739cr, 796cr, 332cr, bra, 850bc, 852tcr, 870bcl, cbl, 896bc 922tl / GSFC: 842cbl, 700tl, tcl, tc National Center for Atmospheric Research: 692cr National Institute of Health: 824br National Library of Medicine: 645bc National Snow & Ice Data Centre: 709bra NIBSC: 414bl, 891tlb NOAA: 847bl NOAN: 394bc Novosti Press Agency: 123cl, 692bra, 739bl NRAO/AUI: 394crb NRSC Ltd: 481bc David Nunuk: 13tr Claude Nuridsany & Marie Perennou: 602cra, 370br, 891bcl, 692cl, clb George Olson: 268bl Omikron: 841bc Laboratorul de Biofizică Moleculară, Oxford: 841cr Pacific Press Service: 540cr David Parker: 87bl, 238cl, 900bl, 842bl, 199cb, 430bra 278bcl, 796clb / ESA/CNES/Arianespace: 74br P Parvlainen: 572cra Alfred Pasieka: 224cl, 436cl, 586bl, 895br Dr DJ Patterson: 914c Petit Format/ Nestle: 709cra Philippe Plailly: 377bc/Eurelios: 298cb, 586br, 869bl Max-Planck Institut fur Extraterrestriche pysik: 870bcr Chris Priest: 715bra J Prince: 768bl Professors PM Motta, T Fujita & M Muto: 211clb Prof. P Motta/Departamentul de Anatomie, Universitatea La Sapienza, Roma: 414br, 601cl Professor Tony Wright, Institute of Laryngology & Otology: 883cl John Radcliffe Hospital: 541ccr J Reader: 333cr, tc Roger Ressmeyer, Starlight: 87tr, bla, 92bc, 823cb, 852bca, 870cla Dr H Rose: 919tc Rosenfeld Images Ltd: 878tr, 847tc, 515bl Observatorul Regal din Greenwich: 87bca, 683cr, 870br Observatorul Regal din Edinburgh/AATB: 870cra Rev. Ronald Royer: 230ca, 782bra Peter Ryan: 846br Joe Rychetnik: 739ccr Ph Saada/Eurelios: 713cb J Sanford: 572c, cb, 852tc Tom Van Sant/Geosphere Project, Santa Monica: 649tr, 650tl Francoise Sauze: 278cbr David Scharf: 156bl, 891bra, 643tr, 767cr, cb Dr K Schiller: 574c Secchi-Lecaque/ Roussel-Uclaf/CNRI: 253bc, 709cl Blair Seitz: 839bl Dr Seth Shostak: 87tc, 739crb SIU: 873bca D Spears: 895c Spitalul Sf Bartolomeu: 215cb Synaptek: 756bc Andrew Syred: 258tr, 586bra, 584cl Tainturier Jerrican: 215cbr G Tompkinson: 414cb, 841c Alexander Tsiaras: 44cbr US Dept of Energy: 839crb US Library of Congress: 906c USSR Academy of Sciences/Nasa: 332cb Andy Walker/Midland Fertility Services: 744tcl Garry Watson: 541crb Grupul de Astronomie cu raze X, Universitatea Leicester: 394cr Frank Zullo: 394tr Science Pictures Ltd: 890bra Science & Society Picture Library: David Parker 123bl, 900br, 293cb, 382bla, 395cr, 510cl, 515crb, 645cl, 713crb, 721c, 849cl, 889bc, 948bcl Bowsfield/BKK: 362crb, ca NMPFT: 713br Muzeul Naţional al Căilor Ferate: 843bc Muzeul de Ştiinţe: 559cb, 362cl Steve Setford: 376cb Sewerby Hall Museum/Simon Kench: 510cr, cb

Biblioteca Centrului Shakespeare: Joe Cocks Studio Collection: 778bl Gill Shaw: 103bcr, 615tc, 613br Shell UK Ltd: 273cr Shiner Ltd: 154tr Jamie Simson: 486cbr Skoda Auto: 313bc Sky Sports: Kerry Ghais: 875br Sam Teare: 875bcl Colecţia Harry Smith: 439bc JCD Smith: 737cbl Colecţia Sophia Smith: 868cr Smithsonian Institution: 190tr Smithsonian Institution Astrophysical Observatory: 394br Societatea pentru cooperare în studii ruseşti şi sovietice: 493cra, 529tcrb, 763c, 764cra, 879t, cra, bra D Toase: 764cbr Sony Classical Archives: 822bl Fotografii sud-americane: 161bcl, 72cr Nicholas Bright: 74cla Robert Francis: 99ca, 193ca, cb, 539bra Kimball Morrison: 213br Tony Morrison: 97crb, 98cbl, 99cb, 160c, crb, bcr, 162bc, 146c, 164c, br, 58br 213cl, 585cra, 705c, 71cr, br, 73r Chris Sharp: 74c Centrul de Oceanografie Southampton: 620trb Biroul Turistic Spaniol: 790tr, tcr Spectrum: 129cl, 152br, 694crb, 193bl, 313t, 505cbr, 625c, 363c, 867c, 866tl, 871cr Frank Spooner: 488bl, 881tc, 590br, 938c, 945c Carlos Angel: 292bl K Bernstein: 107c Keith Butler: 591cbr Gamma: 36ca, 187cb, 829tr, 570tr, 424br, bcr, 425cb, tr, 808br, 792ca, 333trb, bl, 606br, 310cb, 880bl, 608br, 718cbr 920tl, 941tr, 948t, cl, bcr, 933c Aventurier: 26crb, 570crb, 541br/Dieter Blum: 462cr Figaro/G de Laubier: 417bc /Gerard Kosicki: 204bla/ Don Perdu/Liaison: 90br /Ribeiro Antonio: 187ca /Chiasson-Liaison: 25cbr, 106bla/Edinger: 756bl/Sassaki: 283tc Simon Grosset: 110br Paul Massey: 76crb R Nickelsberg: 461c Paul Nightingale: 153cb Richards/ Liaison: 186cr Rigwood: 718clStills/Fotoblitz: 90bc Heinz Stucke: 628tr Sporting Pictures: 794cl, 795bl, bcl, 164tr, 410bc, 793tc, c, bl Doug Barwick Collingwood: 96tr Staatsbibliothek zu Berlin-Preussischer Kulturbesitz, Musikabteilung mit Mendelssohn-Archiv: 453clb Starland Picture Library: ESA: 650cr, 842c Arhivele de Stat din Michigan: 868clb, br Stiftsbibliothek, St. Gallen: 191cr Still Pictures: 43cr Alain Compost: 451tr, clb Andy Crump: 217tl Mark Edwards: 44bl, 164bc, bl, 548bl Carlos Guarita/Reportage: 41tr, 641bl Dominque Halleux: 44tl Klein/ Hubert: 39tr A Maslennikov: 313cb Gerard & Margi Moss: 75bl Jorgan Schytte: 31cb, 45cr H Schwartzbach: 362trb R Seitre: 451c Tony Stone Images: 187c, 216c, cbr, 446tl, 288bcr, 192cl, 193tcl, 499tr, 285tr, 541tl, 704cr, 930tr, 934crb Lori Adamski Peek: 153cl Glen Allison: 309tcr Christopher Ameson: 427bl Doug Armand: 186tr, 944cra Bruce Ayres: 784cl Brett Baunton: 62car Tom Bean: 186cl John Beatty: 37cr Oliver Benn: 492tcl Paul Berger: 696tr Christoph Burki: 20clb Michael Calderwood: 583cl P Chesley: 909bra Philip H Coblentz: 62cb Tony Craddock: 169r, 308cb Ary Diesendruck: 19cr, 146bl S Dietrich: 492crb Chad Ehlers: 384cl R Elliott: 491bc DH Endersbee: 735br Robert Everts: 217cl, 193trb Ken Fisher: 73c John Garrett: 636br Alain le Garsmeur: 216r Hans Gelderblom: 159bl C Gupton: 768br B Hands: 934cra David Hanson: 857cra, 813clb Robert van der Hils: 98t D Hiser: 92bl, 58cla J Hiser: 584tr Jeremy Horner: 292tl Hans Peter Huber: 161bl S Huber: 193cl George Hunter: 188cbr R Iwasaki: 504cr Warren Jacobs: 114ca Jacques Jangoux: 25car Simon Jauncey: 402crb David Job: 62cbr Richard Kaylin: 782bl Alan Kearney: 639cl P Kenward: 872cla H Kurihara: 909ca Robert Kusel: 425trb John Lamb: 20crb, 92tr Franz Lanting: 291c J Lawrence: 606tr Yann Layma: 47c A Levenson: 505bl G Brad Lewis: Mark Lewis: 62bl Philip Long: 857cla Yves Marcoux: 181br Will & Deni McIntyre: 146cr Mike McQueen: 29cra Manfred Mehlig: 306c Hans Peter Merten: 269bl John Morley: 472cb Z Nowak Solins: 313cl R Passmore: 384bcl Nicholas Parfitt: 28cbr, 414tl Jean Pragen: 844clb Colin Prior: 73b Greg Probst: 62tr Donovan Reese: 61bl Martin Rogers: 628cb Michael Rosenfeld: 273cb, 933bl Lorne Resnick: 19cra, 38bl, 844tr RNHRD NHS Trust: 572cr M Rosenfeld: 831cr J Running: 584tl C Saule: 881br Kevin Schafer: 291bl J Selig: 792bra M Segal: 811bl A & L Sinibaldi: 199tc Hugh Sitton: 29clb, 31tc, 934bl Chad Slattery: 624cb David Harry Stewart: 570br Sarah Stone: 59cb Mike Surowiat: 19clb Thatcher/ Kaluzny: 313bl Tom Till: 881bc NO Tomalin: 62bla Darryl Torckler: 923br N Turner: 808cMark Wagner: 44tr John Warden: 97tc Randy Wells: 864br, 812crbS Westmorland: 193bcl, 76cl Ralph Wetmore: 299c Ken Wilson: 143cbl Art Wolfe: 28car, 292bc Rex Ziak: 813c Sygma: R Ellis: 781bl Yves Forestier: 698crb The Tate Gallery, Londra: 774tr, 775br Techniquest: 583cra Telegraph Colour Library: 11cbl, 44cbl, 629bl, 625t, crb, 369tr, 831bl, 784tr, 235tlb, 736bra, 875bcr Action Plus: 831crb Bavaria-Bildagentur: 239ca Benelux Press: 541tr Bildagentur World: 821cal Colorific/Fred Ward, Black Star: 146br, cra John McGrail: 159tr P Titmuss: 605bcr Topham Picturepoint: 20tr, 36tr, 58cbl, 408crb, 415tr, 493bra, 507cl, 510bl, 333cl, 380clb, 23bl Associated Press: 878bra, 507br, clb, 609cr, 933cr Dinodia/R Shekhar: 466cb Tom Miner/Image Works: 815bla Press Association: 801clb Toyota: 843cbr Tracks: 150cb, crb TRH: 722bl Colegiul Trinity Dublin: 210cr Trip: 548cl, 785cla M Barlow: 113tr T Bognar: 505br I.Burgandinov: 357clb CC: 471c, 628bl D Cole:697cr Dinodia: 466bl A Dinola: 114cr M Feeney: 790bc A Gasson: 283cr F Good: 56tr Z Harasym: 561bc Ibrahim: 802bl, 485cl V Kolpakov: 116bla, 805tr, 113bra, trb, 748bl M Lee: 106bl T Lester: 897blD Maybury: 561bl C.Rennie: 761ca Helene Rogers: 809clb, 433br, 466cl, 486cb, 490bla, 561br, 263cb, crb, 714br, 779bl, 780bl S Shapiro: 502cra V Shuba: 805cb Eric Smith: 96c, br, bra, 856ca W Steer: 422cr Streano/Havens: 813cla A.Tjagny: 355c A Tovy: 218tcb, 505cl, 478br B.Turner: 714ca, 56bc R Vargas: 608bcr Y. Varigin: 357c J Wakelin: 547trb, 704tr I Wellbelove: 422br TH Foto Werburg: 802c M Wilson: 803c Tunnels & Tunnelling, Miller Freeman Publishers Ltd: 851tcr Mark Twain House, Hartford, CT: 873c, bl, bla Muzeul Mark Twain, Hannibal, Missouri: 873br

U,V,W

Naţiunile Unite: 609tc J Isaac: 933tc Marina Statelor Unite, Dept. Apărării, Washington: 823crb, bl, Hans Verkroost: 215cbl, 216cbl, bra, 216bcr Jean Vertut: 312cb Prin bunăvoinţa Victoria and Albert Museum, Londra: 496tr, 580bl, 775bcl Vintage Magazine Company © DC Comics : 606br Roger Viollet: 385c VIREO/ Greenwalt: 517cl, Wadsworth Atheneum, Hartford, USA, J Pierpont Morgan Collection: 419cr Wales Tourist Board: 737br Wallace Collection, Londra: 385bc, 454cl Frederick Warne: 532cr Waterways Photo Library: Derek Pratt: 694bl Wellcome Institute Library, Londra: 264bl, 414cbr, 574tl, tc, 891cl, 766cr, 873bl, 889tr, bl, bca Elizabeth Whiting Associates: 593cl The Wiener Library: 437t, c, cb Peter Wilson: 318cbl Windrush Photos: Roy Glen: 663cl, cr, trb Women's Transport Service/FANY: 725tl Woodfin Camp & Assoc.: Woolwich Building Society, Jim Wilson, All Rights Reserved: 238cr World Pictures Features-Pix: 623cra, 566ca, 909bc, 640cra, 641br, 676bcr World Trade Organisation, Geneva: Tania Tang: 235bla World Wildlife Fund:J Mayers: 240bl

Y,Z

Yorkshire Sculpture Park: 774br Zefa: 24br, cr, 26tr, 46ca, 75cr, tr, 131trc, 804br, 795bc, 162c, 694cr, 678clb, bl, 218br, 216bl, 204clb, bc, 265cr, 147tr, 300cr, 375cl, 54br, 387crb, 402bcl, 406tc, 385tr, 516bl, 419cra, 420c, 438crb, 626cb, 486bl, 498br, 501bl, 526tr, 540bc, 538tr, 324cla, 874bc, 634cr, 369cb, 564clb, 631bra, 707bl, 729br, 278bl, 355cl, 763crb, 879cl, 810cl, 780cra, 875bl, 717cra, br, 418bc, 867br, 864cr, 811trb, 813bcr, 903bl, 881cr, tr, 719clb, 722c, 933cr, 934cl, t Walther Benser: 697cl Boutin: 764bl Cameraman: 466br Damm: 808cb, 861cb Dr Dyballa: 64bl Geopress: 624bl Ned Gillette: 414tr Hecker: 337tr Heinrich: 186t Honkanen: 45cl, 748tr Hummel: 25cla Kitchin: 692bl Jaemsen: 265cla Lanting: 375cb Maroon: 486cr Mednet: 156bc Schneiders: 803tr Streichan: 405ca, 406br, 671tl Stockmarket: 729bl, 933bc Sunak: 216c A&J Verkaik: 810bla Voigt: 314tr

Alte fotografii de:
D. Agar, Max Alexander, Peter Anderson, Roby Braun, Paul Bricknell, Geoff Brightling, John

Bulmer, Jane Burton, Martin Cameron, Tina Chalmers, Gordon Claytone, Jim Coit, Neil Cooper, Joe Cornish, Phil Crabb, Tim Daly, Geoff Dann, Phillip Dowell, John Downs, Peter Downs, Michael Dunning, Andreas Einsiedel, Gerry Ellis, Phillip Enticknap, Neil Fletcher, Lynton Gardiner, David Garner, Bob Gathany, Philip Gatward, Christi Graham, Frank Greenaway, Derek Hall, Alison Harris, Paul Hayman, John Heaver, John Heseltine, Alan Hills, John Holmes, Kit Houghton, Chas Howson, Colin Keates, Luke Kelly, J. Kershaw, Gary Kevin, Barnabas Kindersley, Dave King, Bob Langrish, Cyril Laubscher, Richard Leeney, John Lepine, Bill Ling, Mike Linley, Neil Lukas, Ronald Mackechnie, Liz McAulay, Andrew McRobb, Trevor Melton, Neil Mersh, Simon Miles, Ray Moller, M. Moran, Tracey Morgan, David Murray, Nick Nicholls, Martin Norris, Sue Oldfield, Stephen Oliver, Nick Parfitt, John Parker, Janet Peckham, Liberto Perrugi, Roger Phillips, Jill Plank, Martin Plomer, Susanna Price, Tim Ridley, Dave Rudkin, Guy Ryecart, Kim Sayer, Karl Shone, Steve Shott, David Spence,Chris Stevens, James Stevenson, Jane Stockman, Clive Streeter, Peter Stringer, Harry Taylor, Mathew Ward, Linda Whitwam, Alan Williams, Alex Wilson, Jerry Young: 391, 525, 884, 125, 652, 530, 531, 260, 337, 270, 883, 50, 514, 165, 365, 149, 174, 432, 458, 476, 519, 520, 84, 63, 86, 701, 348, 700, 745, 712, 755, 731, 833, 517, 735, 855, 898, 536, 900 Michael Zabe Jacket:
Volumul 1: Coperta 1: DK Images: Muzeul Britanic (clb). Coperta 4: DK Images: Muzeul Britanic (cb), DK Images: Fotografie reprodusă cu permisiunea The Royal Pavilion, Libraries and Museums (Brighton and Hove) (bl).
Volumul 2: Coperta 1: DK Images: Gables (clb), DK Images: Judith Miller şi Arta Antică (cfl), DK Images: Muzeul Louvre (cfr), DK Images: NASA (cb), DK Images: Muzeul Maritim Naţional (br). Coperta 4: DK Images: Glasgow Museum (bcr), DK Images: Judith Miller and şi & Glory (cla), DK Images: Parcul Naţional Kakadu (cfl).
Volumul 3: Coperta 1: DK Images: Gables (tr), DK Images: Judith Miller şi Sloan's (br), DK Images: Muzeul de Istorie Naturală (cfl), DK Images: Pitt Rivers Museum (clb), DK Images: Muzeul de Ştiinţă (bl). Coperta 4: DK Images: Biblioteca Britanică (clb), DK Images: NASA (bl), DK Images: Muzeul de Istorie Naturală (cla).
Volumul 4: Coperta 1: DK Images: Alistair Duncan (cr), DK Images: Judith Miller (crb). Coperta 4: DK Images: Muzeul Războiului Imperial (tl), DK Images: Muzeul Ordinului Sf Ion (cfr).
Volumul 5: Coperta 1: DK Images: Muzeul de Ştiinţă (br); Jerry Young (cl). Coperta 4: DK Images: Alistair Duncan (cl); Muzeul de Istorie Naturală (cla); Muzeul de Ştiinţă (bc).
Volumul 6: Coperta 1: DK Images: Muzeul Imaginilor în Mişcare (tr); Muzeul de Istorie Naturală, Londra (bl); Muzeul de Ştiinţă (cr).
Volumul 7: Coperta 4: DK Images: Irv Beckman (br); Magnus Rew (cr); Muzeul Maritim Naţional, Londra (cla).
Volumul 8: Coperta 1: DK Images: Dinesh Khanna (bl). Coperta 4: DK Images: Alistair Duncan (bc).
Volumul 9: Coperta 1: DK Images: Departamentul de Tipărituri şi Desene, Uffizi (cl); Jerry Young (b). Coperta 4: DK Images: Jerry Young (tl).
Volumul 10: Coperta 1: DK Images: Peter Chadwick/© DK, Prin bunăvoinţa Muzeului de Istorie Naturală, Londra (cl); Dinesh Khanna (c); Coperta 4: DK Images: Sean Hunter (bc); NASA (c); Pitt Rivers Museum (tl).
Volumul 11: Coperta 1: DK Images: Muzeul American de Istorie Naturală (cl); Muzeul Britanic (tr); Grank Greenaway (c); Musee de Saint-Malo (br); NASA/ JPL (cr); Ross Simms & the Winchcombe Folk & Police Museum (bl). Coperta 4: DK Images: Muzeul de Design (bc); Gables (cr); NASA (tl).
Volumul 12: Coperta 1: DK Images: John Downes & John Holmes/
© DK, Prin bunăvoinţa Muzeului de Istorie Naturală Londra (tr); Alistair Duncan (clb); NASA br. Coperta 4: DK Images: B.P.S Walia (cla).
Volumul 13: Coperta 1: DK Images: Dave King/Jeremy Hunt (clb). Coperta 4: DK Images: Chris Reynolds (cla); DK Images: Dave King (cfr); DK Images: Spike Walker (Microworld Services) (bcr); DK Images: Tina Chambers (bl).
Volumul 14: Coperta 1: DK Images:
Alistair Duncan (cbl); DK Images: Jerry Young (tr); NASA: (clb). Coperta 4: DK Images: Jerry Young (c); Muzeul de Istorie Naturală, Londra (tl); Muzeul Ştiinţei (clb).
Volumul 15: Coperta 1: DK Images: John Bulmer (cfr); DK Images: Ken Robertson Collection (c). Coperta 4: DK Images: Muzeul Războiului Imperial (bcr); DK Images: Jerry Young (cfl); DK Images: Peter Anderson/Prin bunăvoinţa Universitets Oldsaksamling, Oslo (cfr).
Volumul 16: Coperta 1: DK Images: Gables (cfl); DK Images: NASA/Finley Holiday Films (br). Coperta 4: DK Images: Alistair Duncan (cfl); DK Images: Dave King (bl); DK Images: NASA/JPL (tl).

Dorling Kindersley doreşte să mulţumească: Asociaţia Bibliotecilor Americane/Newbery Award, Muzeul American de Istorie Naturală /Lynton Gardiner, Comitetul curatorilor Armurăriile regale, Leeds, Muzeul Ashmolean, Oxford, Barley Muzeul şi Centrul Veterinar Lands Farm, BBC Echipa de efecte vizuale/Machete, Thurston Watson, Muzeul Birmingham, Blue Note Records, Muzeul Booth, Muzeul Brighton, Bolton, Asociaţia Bibliotecilor Britanice, Muzeul Britanic, Londra, Templul Buddha Padipa, Wimbledon, Londra, Catedrala Canterbury, Classic Car Magazine, Institutul Commonwealth, Muzeul Cooperativelor, Rochdale, Muzeul Naţional Danez, Muzeul Charles Darwin, Muzeul Downhouse Kent, Design, Londra, Muzeul de Istorie Naturală Downe House, Edinburgh SUSM, ESA, Muzeele şi Galeriile de Artă Exeter, Muzeul Memorial Regal Albert, Muzeul Maritim Exeter, Muzeele din Glasgow, Snagoga Golders Green United, Alison Harris, Horses: Moscova HippodRoma, Mr Conteras, Les Saintes Maries de la Mér, Franţa, Mr & Mrs LE Bigley, Haras National de Saint Lo, Franţa, Lady Fischer, Parcul Ecvestru Kentucky , Patchen Wilkes Farm, Nigel Oliver Singleborough Stud, Bucks, European Horse Enterprises, Berks, Miss M Houlden, Amaco Park, Spruce Meadows Canada, Mr & Mrs Clive Smith, Nashend Stud, UK, Pat &Joanna Maxwell, Lodge Farm, Studii Arabe, UK, Mrs Hampton, Briar Stud, UK, Miss S Hodgkins, Mrs Carter, Witton, Wilts, Grethe Broholme, Canada, Haras National de Pau, Franţa, Pat Buckler, Canada, Miss Mill, M & P Ramage, Mount Farm, Clydsedale Horses, Tyne & Wear, Mr Brooks, Rare Breeds Farm, Mill Lnae, Hildenborough, Kent, Mrs Rae Turner, Mrs C Bowyer, Sally Chaplin; Kew Gardens, Muzeul Vânătorii, Muzeul Războiului Imperial, Instituto Nacional de Antropologia, Mexic, Muzeul Evreiesc, Londra Planetarium, Londra Muzeul Transporturilor, Muzeul de istorie a muncii Manchester, Muzeele din Manchester, Hugh McManners, Muzeul Motorcycle Heritage, Westerville Ohio, Musee du Louvre, Musee Marmatton, Musee díOrsay, Paris, Museo Archeologico di Napoli, Muzeul Londrei, Muzeul omenirii, Muzeul Imaginii în Mişcare, Londra, Muzeul Ordinului Sf. Ion, Muzeul Scoţiei, NASA, Muzeul Naţional al Armelor, Londra, Muzeul Maritim Naţional, Londra, Muzeul Naţional al Motoarelor, Beaulieu, Muzeul de Istorie Naturală, Londra, Muzeul Satului, Norfolk, Vechiul Observator Regal din Greenwich, Muzeul Universităţii Oxford, Muzeul Pitt Rivers, Oxford, Muzeul Powell Cotton, Pratt & Whitney, Armurăriile Regale, Muzeul Regal din British Columbia, Victoria, Junior Department, Colegiul Regal de Muzică, Societatea regală de geografie, Muzeul Regal al Scoţiei, Muzeul Pavilionului Regal, Muzeul de Artă şi Viaţă Religioase St. Mungo, Glasgow, Muzeul Ştiinţei, Londra, Institutul Scott Polar, Société D'Economie Mixte D'Argenteuil-Bezons, Turnul Londrei, Universitatea Tulane, Universitatea Chicago, Muzeul universitar de arheologie şi antropologie, Cambridge, University Muzeul Zoologic, Cambridge, Wales Tourist Board, Colecţia Wallace, Londra, Frederick Warne
Pentru permisiunea de a folosi cărţile şi obiectele lui Beatrix Potter, Castelul Warwick, Wilberforce House/Hull City Museums, Woodchester Mansion, Atuell Hampton Manor House şi Muzeul şi Galeria de Artă Worthing

MULŢUMIRI

ILUSTRATORI

David Ashby: 15tl, tca, 150tl. 216cra, 426tl, 472tl, 295l, 447tl, 228tl, 451tl, 701tl, 676tl, 757c, b, 312tl, 823cr. Penny Boylan: 426cl. Dave Burroughs: 122tr, 308tl, 516cr, 84bl. Karen Cochrane: 494tl, 125tr, 794ca, br, bcl,795tl, 155br, 170cl, 446tl, 678br, 530tl, 220tr, 232tl, 244tl, 267tl, 272tl, 275tl, 282tl, 290br, 293tl, 294tl, 305tl, 47tl, 50tl, 375tl, 54tl, 379acr, c,bl, 395tl, 417tl, 415tl, 555tl, 109tl, 448tl, 506tl, 508tl, 196tl, 552tl, 557tl, 586c, 145acl, 565cr, 604tl, 605tr, ac, c, 614tl, 454tl, 334tl, 591tl, 367tl, 330tl, 631tl, 734tl, 741tl, 759tl, 831tl, 778tl, 538tl, 776tl, 858tl, 819tr, 831acr, bcr, bl, br, 868tl, 889tl, 718tl, 905tl, 107tl, 890r, 717cl, c, bc. Michael Courtney: 253l, 474tl, 438r, cr, 781 cr. Angelika Elsebach: 391cl, 524br, 651bl, 652tl, bl, 657bl, 158br, 202bl, 668c, 885cl, 835bl, 660cbr. Simone End: 52tl, 82tl, 392tl,112tl, 117tl, 132tl, 173tl, 794tl,523tl, bl,884tl,122tl, 400tl,651tl, 135tl,bl,cbr, 158tl, 695tl, 201tl,cr, 178tl, 685tl,678tl, 189tl, 202tl, cl, 265tl, 270tl, 716tl, 289 tl, 289tl, 319tl, 359tl, 667tl, 602tl, 87tl, 661tl, 370tl, 514tl, 379tl, 377tl, 165tl, 389tl, 439tl, 396tl, 410tl, 418tl, ccr, 149 tl, 431tl, 288tl, 174tl, bcl, 458tl, 482tl, 483tl, 183tl, 663tl, 518tl, 837tl, 527tl, 533tl, 84tl, 553tl, 543tl, 263tl, 578tl , 584tl, 599tl, 85tl, 63tl, 185tl, 172tl, 885tl, 643tl, 643tl, 675, 381tl, 72tl, 683tl, 688tl, 686tl, 687tl, 690tl, 86tl, 350tl, 677tl, 892tl, 441tl, 834tl, 745tl, 755tl, 611tl, 737tl, 660tl, 374tl, 53tl, 731tl, 732cl, clb, 630tl, 659tl, 578tl, 832tl, 654tl, cr, 655tr, 647tl, 793tl, 806tl, 517tl, 503tl, 854tl, 354tl, 612tl, 138tl, 139cl, 799tl, 536tl, 902tl, 223tl, cr, 895tl. Nick Hewetson: 816 b,208acr, cr, cl, bcl, bcr, bl. John Houghton/ Brighton

Illustration: 122tl, 583 tl, Chris Lyons: 757bcl, 852cl. Pond & Giles: 391tl,141tl, 253tl, c, bcr, 167tl, 240tl, 260tl, 270tl, 337tl, 264tl, cl, cr, 883tl, cl, 302tl, 629tl, cl, br, 664tl, 388tl, 409tl, 412tl, 414acr, 414tl, 435tl, 438tl, cl, 436tl, b, 327tl, tc, 432tl, 781tl, bcr, cr, 511tl, 512tl, 339tl, 526tl, 333tl, 519tl, tr, 890tl, 891ac, 800tl, 601tl, 76tl, 344tl, 509tl, 643c, 709tl, 730tl, 730b, 352tl, 770tl, 767tl, 769tl, acl, 784tl, 824tl, 873tl, bcr, 895bcr. Sallie Alane Reason: 11tc, 34tcr, 35tr, 52tr, 749tc, 81tr, 119tr, 84tr, 136tc, 148tr, 445tr, 224tr, 446tr, 182cl, 190c, 209tr, 196cr, 191cl, 213tc, 219tr, 220bl ,750cl, 256cl, 231tr, 244cra, 261c, 272cl, 274tr, 273tl, 268tr, 295tr, 442c, 313tr, 646cl, 593tl, cr, 414bl, 396tr, 556tr, 419cl, 447acl, 436tr, 437cl, 843tr, 460tr, 723tcl, 463tc, 468c, 228tc, 468tc, tr, 500cl, 506bl, 501c, 449tr, 526c, 450tr, 554tr, 451tr, 566tr, 585tl, 84tl, 589tr, 565tr, 599tr, bc, br, 453tl, 607tr, 76tr, 616tr, 65tr, 66tl, 671cr, 633acr, 454tr, 455tr, 358tr, 662tr, 330acl, tr, 705cl, 892cl, bcr, 688tr, 734tr, 721br, 457tr, 763br, 461tr, 739bc, 769cl, 840tr, 208tr, 462tr, 72tc, 825tr,814cr, 898tc, 724tr, 726cl, cr. Colin Salmon: 12tl, 123tl, 87tl, 92tl, cl, br, 136tl, 155tl, bl, 139tl, cr, 196tl, 213tl, 214tl, 265tl, ca, cb, cr, 230tl, 299tl, bcr, 300tl, 298tl, 309bl, 376tl, acl, 387tl, ac, 394tl, 398tl, 461tl, cr, bcl, 199tl, 200tc, 463tl, 533tl, cl, br, 514tl, acr, 558tl, br, 540tl, bcr, 538tl, c, 550tl, 78tl, 535tl, 633tl, tr, 369tl, 680tl, 707tl, 715tl, 756tl, 739tl, 778tl, cl, 782tl, tc, ac, cl, cr, 796 tl, tr, 818tl, 782tl, 815cl, 860tl. Rodney Shackell: 194bcl, 195tr, 261tl, 723 tl, 323 tl. Peter Visscher: 92tl, cr, 255 tl, 852tl. John Woodcock: 11tl, 710tl, 15tr, 20tc, 34tl, 44tl, bl, 52tl, 81tl, 91tl, 100tl, 61tl, 97tl, 98ca, 67ca, 68tl, 110tl, 75tl, 114tc, 119tl, 115tl, br, 116tl, 84tl, 122tl, 623tl, 624tl, 126tl, bl, 128tl, 129tc, 130tl, br, 122r, 623tl, 624tl, 126tl, 128tl, 129tc, 130tl, br, 134tl, 802tl, 114tl, 148tl, 150tl,151tl, 152tl, cr, 445tl, 153tl, 156tl, 224tl, 160tl, 161tl, 205tl, 146tl, 164tl, 694tl, 828tl, 169tl, 170lc, 212tl, 169tl, cra, 181tl, 182tl, 186tl, 559 tl, 90tl, 194tl, 186tl, 188tl, bl, 211tl, ca, cr, 209tl, 193tl,191tl, 216tl, 217tc, cl, 219tl, 750tl, 256tl, 215tl, 216tl, 231tl, 615tl, 204tl, 223tl, 237tl, br, 239tl, 242tl, 580tl, 258tl, 147tl, 274tl, 159tl, 281tl, 569tl, 900tl, 649tl, 650bc, 268bc, 842tl, 291tl, 301tl, 442tl, 587tl, 313tl, 314tl, 315tc, 321tl, 319tl, 878tl, 325tl, 328tl, 360tl, 330tl, 708tl, 816tl, 906tl, 646tl, 383tl, 384acl, 385tl, 382tl, 402tl, 397tl, 402tl, 377cl, 404tl, 405tl, bl, 406tl, 407tl, 821tl, 907tl, 424tl, 425tl, 556tl, 419tl, 807tl, 768tl, 414cl, 474c, cbl, cbr, 433tl, 493tl, 436tl, 437tl, 843tl, 460tl, 438b,cr, 792tl, 192tl, 286tl, 723tl, 781acl, 465tl, 466tc, 468tl, 625tl, 451tl, acr, 471tl, 752tl, 847tl, 483tl, 487tl, bcr, bc, 488tl, 362tl, 468tl, 481tl, 491tl, br, 499tl, 500tl, 505tl, 497tl, 510tl, 501tl, 449tl, 911tl, 249tl, cl, 501tl, 515tl, br, 284tl, 521tl, 527tl, 528tl, 519cl, bc, 539tl, 546tl, 450tl, 554tl, 429tl, 562tl, cl, bl, 566tl, 541tl, 573tl, 599tl, 585tl, 583tl, cr, 584tl, 586tl, 589tl, 567tl, 561tl, 144tl, 565tl, 596tl, c, 572tl, 574tl, 599tl, cl, 598 tl, 453tl, 541tl, 478tl, 592tl, 607tl, 720tl, 610tl, 875tl, tr, 909tl, 606tl, bl, cl, 616tl, 61tl, 62tc, 65tl, 620tl, cr, 620tl, 621tl, c, 625tl, 634tl, 636tl, 673tl, 430tl, 455tl, 363tl, br, 358tl, 380tl, 672tl, 662tl, 564tl, 695tl, 698tl, 696tl, 706c, 704t, 703tl, 704tl, 705tl, 863tl, 713tl, cl, 714tl, 692tl, 348tl, 739tl, 709bl, cl, 744cl, 278tl, 711tl, cl, bl, bc, 722tl, 457tl, 761tl, 355tl, 356t, tl, 357t, tl, 763tl, 754tl, 461tl, 766tl, 739bc, 769tl, 839tl, 840tl, 774tl, 208tl, 757tl, 56tl, 770cr, 766cr, 772tl, 769bcl, 786tl, 462tl, 827tl, bcl, 462tl, 827tl, bcl, 21tl, cl, 22cl, 23tl, 67tl, 68c, 71tl, 73tl, 74c, 69tl, 879tl, 789tl, c, 790tl, 791tl, 819cl, 810tl, 822tl, 823tl, 825tl, 846tl, 824tr, bc, 849tl, bcl, 850tl, c, 853tl, 832tl, 856tl, 844tl, 239tl, 867tl, 843tl, 198tl, 869tl, 851tl, 871tl, acr, 873tl, 880tl,735tl,,bcr, 736tl, 737tl, 608tl, 864tl, bl, bc, 814tl, 875tl, 898tl, 721tl, 722tl, 890tl, 709tl, 896tl, 901tl, 590tl, 724tl, 726tl, 773tl.

Alte ilustraţii de: Luciano Corbello, Peter Serjeant, Mike Saunders

MACHETE

Mark Beesley: 567c, 572c. David Donkin Models: 92 cra, c, cl, cr, 289 c, 192 c, 715acr. Peter Griffiths: 19bl, 91bl, 75bl, 126r, 128bl, 155c, 274c, 268c, 314bl, 646c, cl, 285b, 520br, 583b, 61bl, 677c, 706c, 863c, cl, 713tr, 278ac, 763bl, 787c, 67bl, 819cr, 782b, 815c, 849cr, 239b, 235cr, 869c, 608c, 882l, acr. Paul Holzherr: 182c, 209c, 556 c, 752 cr, 589 c, 65 bcr, 208c. Melanie Williams: 377 ac.

FOTOGRAFI

David Agar: 566 c, cr, cl. Geoff Brightling: 122l, 252cra, 553 tc, cr, 806c, cr.
Andy Crawford: 155c,215c, 261tr, 299 c, cl, cr, 300 tr, cr, 308 cr, 309 bl, 376 cb, 646 c, cl, 387 c, 593 c, 199 tr, br, acr, 200 tl, tr, c, cr, 483 br, 468 bc, b, 284 bl, 533 cl, 534 t, 558 tr, bl, 554 b,c, 610 acl, 909 bl, cc, 369c, 677c, 707cl, cr, 756c, 887cr, 759, 796c, 819cr, 312cr, c, 782b, 815c.
Michael Dunning: 265tr. Steve Gorton: 19bl, 91bl, 75bl, 122cl, br, 128bl,265bc, 265cl, cr, 202c, 300 br, 314 bl, 906 cb, 377 ac, 200 bcr, 192 c, 432acl, 515b, 540tr, c, br, cr, 567c, 583b, 592acr, 909acr, 61bl, 707bc, bcl, 715cr, 374tcr, 630acr, bcr, 767br, 67bl. Christi Graham: 443.
Frank Greenaway: 173c, 523c, 524c, 525, 224c, 685crb, clb, blb, 240cra, 245c, ca, 202tr, 203c, 337 bl, 716t, cra, cr, 289c, 302 cra, cr, 359c, 370tc, tr, 387bcl, 389bl, 439c, cl, cr, 440, 516cl, c, cr, 432c, 520bcl, 263tr, c, cl, bl, 643tr, cl, 675tr, c, 381c, 72c, 683bl, 688c, cr, 686c, 687c, br, 700tr, 834c, 755c, bcb, 578ac, 647c, 247tr, c.
Mark Hamilton: 14c, 182c, 209c, 530tc, 556 c, 752 cr, 753 c, cr, 528 tr, 589c, 65 bcl, 208c, 845tr, bc. John Heaver: 295, 296. Alan Hills: 632 J. Kershaw: 723, 781, 228 cl, bcl, bcr, 451 r, cra, cl, cr, br. Simon Miles: 309 cl, cla. Gary Ombler: 92cla, 817 t. Sam Peckham: 566 bcl. Tim Ridley: 150cl, cr, 388 c, cl, cb, ca. Janet Pearson: 297, 447 acr, cr, cbr, b. Jim Seagar: 15b. Clive Streeter: 93, 214c, bl, cr, 215tl, 265, 300 bl, 398 tc, 461 c, 200 acl, 586 cr, 78 tc, bl, cr. Mathew Ward: 126r, 135br, 205c, 830, 426cr, cl, 427tr ,bl, 428cl, c, cr. 615br, 237c, 238tcl, bcr,580tr, 581t, 472cbl, 147cl, 274 c, 900 cl, cr, 268 c, 301 c, 360 tr, bl, 816 tl, 817 b, 54 cb, 286 bcr, 847 c, cr, 848 tc, 526 b, br, 515 c, 562 br, 563 bl, 572 cl, 144 cl, 146, 606 cr, 909 cl, 910 c, cl, 620 cr, 430bl, 591c, 367cl, tr, br, 564cl, 706c, 631c, cl, acr, 863c, cl, br, 713tr, 278ac, 763bl, 839ca, c 538c, 787c, 827cl, c, br, 858c, cl, bcr, 859t, c, 849cr, bc, 850bl, 851, 853acl, 239b, 235cr, 869c.

MULŢUMIRI

Dorling Kindersley doreşte să le mulţumească următoarelor persoane şi organizaţii pentru ajutorul acordat la această lucrare:

Asistenţă editorială, design suplimentar şi cercetare: Rachel Foster, Rebecca Johns, Maggie Tingle, Franţasca Stich, Sue Copsey, John Mapps, Keith Lye, Nancy Jones
Asistenţă suplimentară identificare fotografii: Ingrid Nilsson, Helen Stallion, Andy Sansom, Joanne Beardwell, Sarah Pownall and Andrea Sadler
Design DTP suplimentar: Tamsin Pender, Tanya Mukajee
Asistenţă cartografică suplimentară: David Roberts, Roger Bullen, Steve Flanagan, Jane Voss, Sarah Baker-Ede, Jan Clark, Tony Chambers, Michael Martin
Index: Hilary Bird, Ruth Duxbury Corector: Marion Dent
Design copertă: Chris Bramfield
Tuturor ambasadelor, consulatelor şi comisiilor pentru informaţii;
Fundaţia Aga Khan; American Express; Amnesty International; Angel Sound Recording Studio; Anti-Slavery International;
Argyle Diamonds; Arjo Wiggins; Army and Navy Stores; AT&T; Austrian Tourist Board; Barclays Bank; BBC TV, Susie Staples and the Newsround team; Beaties of Londra Ltd; BECTU; BIFU; Muzeul Booths; Boots the Chemist; BP; Braemar Antiquea; Birdland; Brighton Sea-Life Centre; British Equity; Cat Survival Trust, Terry Moore; Centre for Information on Language Teaching; Chubb Safe Equipment Company; CILT; City and Guilds of Londra Arts School; Civil Aviation Authority; Clubb-Chipperfield Ltd; Copec S.A.; Corporation of Londra; CPSA; Cusden Architects, Wharmsby; Divya Pande; Dudley and West Midlands Zoo, Peter Suddock; Dyson Appliances; Electrox; Gerald Eddy;
Centrul Informaţional al Uniunii Europene; Biserica Finlandeză, Rotherhithe; Organizaţia Agricolă şi Alimentară; Institutul de Marketing Alimentar; Micheal Foreman; Sir Norman Foster and partners; Friends of the Earth; GEC-Marconi Limited; Geffrye Museum; German National Tourist Office; Goethe Institute; Joanna Gough; Greenpeace; HM Prison Service; Sam Hill; Honeywell School, Dick Cooper and Divya Pande; Howard League for Penal Reform; Howletts and Port Lympne Zoo, Jeremy Watson; Imperial War Museum; Institute of Civil Engineering; Italian Cultural Institute; Japan Festival Education Trust; Japan Foundation; Japan Society; Japanese National Tourist Organisation; Jordan Information Bureau; Kew Gardens; Kings College, Londra; Kit Alsopp Architects; Korea Trade Centre; Lebanon Tourist and Information Office; Lloyds Bank; Hugh Lockhart-Ball; Londra Patent Office; Gerald Lovell; Makaton Vocabulary Development Programme; Malaysian Tourist Board; Maria Montessori Training Organisation; Mellors Reay and Partners Ltd; Poliţia Metropolitană; Middlesex County Court; Midland Bank plc; Muzeul Omenirii; Muzeul Naţional al Muncii; National Trust, Clandon Park; Nature Magazine; Daphne Neville; New Forest Nature Quest, Derek Gow; Norwegian Tourist Board; Emma O'Brien; OPEC; OXFAM; Park Beekeeping Supplies, Godfrey Munro; Michael Parsons; Patent Office; Model magazine, Peace Pledge Union; Philippine Tourist Board; Pirelli/Young & Rubicam; Muzeul Powell/ Cotton; Prison Reform Trust; Proctor and Gamble Limited; Professor Cloudesley Thompson; RMT, Laurie Harris; Recline & Sprawl; Renault; Roehampton Golf Course; Royal Institution of Naval Architects; RSPB; Sainsbury's; Genevieve St. Julian-Brown; Scout Association; Sesmarine (International) Ltd; SNCF; Stanley Gibbons Ltd, Mark Peg; Phoebe Fraser Thoms; TUC; Twycross Zoo; UNISON; Societatea Viking; Frederick Warne pentru Beatrix Potter; Volkswagen UK; Paul Walsh; Watts, Capt. O M; Whitakers, Malcolm Dyer; Arjo Wiggins; Sarah Wilson; Fondul Mondial pentru Natură; Zanussi; Woolwich Building Society.

CONTRIBUITORI ŞI CONSULTANŢI

Simon Adams BSc MSc
Istoric şi redactor

Norman Barrett MA
Redactor sportiv şi consultant

Dr Martin R. Bates BSc, PhD
Institutul de Arheologie
Universitatea din Londra

David Burnie BSc
Redactor ştiinţific şi de istorie naturală

Jack Challoner BSc, ARCS, PGCE
Redactor ştiinţific, anterior implicat în Departamentul de Educaţie al Muzeului Ştiinţei, Londra

Julie Childs BSc
Zoolog şi redactor pe probleme de istorie naturală, anterior preşedinte al Departamentului de Relaţii Publice, Societatea de Zoologie, Londra

Neil Clark BSc
Paleontolog, Hunterian Museum şi Universitatea din Glasgow

Paul Collins MA
Institutul de Arheologie, University College

Dr Gordon Daniels
Conferenţiar la catedra de istorie, Universitatea din Sheffield

Veronica Doubleday
Lector la catedra de Istorie şi Studii Critice, Universitatea din Brighton

John Farndon
Redactor şi consultant

Roger Few BA
Redactor la subiectele dedicate istoriei naturale şi mediului înconjurător

Theresa Greenaway BSc, ARCS
Biolog şi redactor pe subiectele de istorie naturală

Frances Halpin BSc
Consultant ştiinţific şi profesor la Royal Russel School

Dr Austen Ivereigh D Phil
Lector la catedra de istorie a Americii Latine, Universitatea din Leeds

Robin Kerrod FRAS
Redactor ştiinţific şi consultant

Bruce P. Lenman
Profesor de Istorie Modernă
Universitatea St Andrews

Nicky Levell
Custode al Colecţiilor de Istorie, Muzeul Horniman

John E. Llewellyn-Jones BSc
Zoolog şi biolog; redactor şi lector

Miranda MacQuitty BSc, PhD
Zoolog şi redactor pentru temele de istorie naturală

Kevin McRae
Redactor şi consultant

Haydn Middleton MA
Istoric şi redactor

Mark O'Shea BSc, FRGS
Custode al reptilelor, Parcul West Midland Safari; erpetolog şi zoolog; redactor pentru subiectele de istorie naturală

Chris Oxlade BSc
Redactor şi consultant, specializat în ştiinţă şi tehnologie

Douglas Palmer BSc, PhD
Redactor, lector şi preparator la Open University, specializat în paleobiologie

Steve Parker BSc
Zoolog, redactor ştiinţific şi membru al Societăţii de Zoologie

Tom Parsons MA
Specialist în istoria artei şi redactor

James Pickford BA
Redactor şi editor electronic
FT Mastering

Richard Platt BA
Redactor şi consultant

Matthew Robertson
Custode senior al nevertebratelor, Grădina Zoologică din Bristol

Theodore Rowland-Entwistle BA, FRGS
Redactor şi consultant

Noel Simon
Membru emerit al Societăţii pentru Supravieţuirea Speciilor; autor al volumului dedicat mamiferelor, Red Data Book

Carole Stott BA, FRAS
Redactor pentru temele dedicate astronomiei şi spaţiului cosmic; fost director al Old Royal Observatory, Greenwich, Londra

Jonathan Stroud BA
Redactor şi consultant: literatură

Barbara Taylor BSc
Specialist în probleme de mediu şi redactor pentru temele de istorie naturală

Louise Tythacott
Redactor şi consultant pentru Asia de Sud-Est

Richard Walker BSc PhD
Redactor pentru temele de biologie umană şi istorie naturală

Marcus Weeks B Mus
Redactor şi autor

Philip Wilkinson MA
Istoric şi redactor

Elizabeth Wyse BA
Redactor şi consultant

Dorling Kindersley Cartography
în colaborare cu consultanţi de top pe teme dedicate cartografiei, ambasade şi consulate

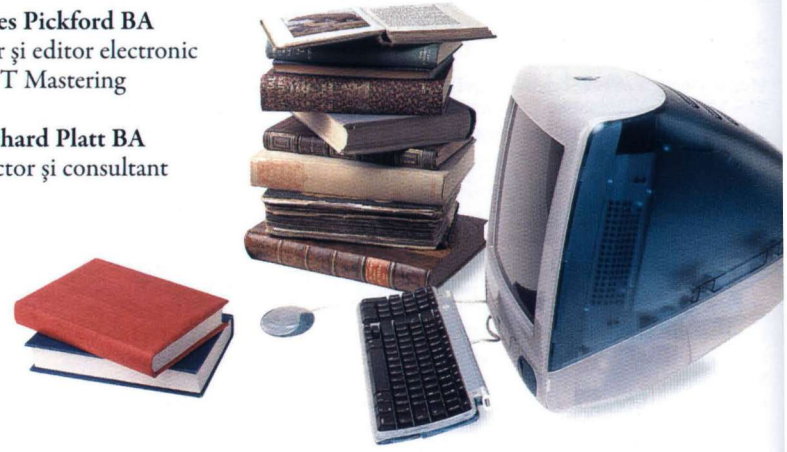

Dorling Kindersley

ENCICLOPEDIA ILUSTRATĂ A FAMILIEI

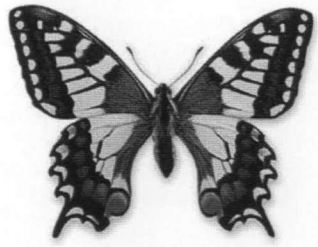

Erată

Volumul 1

- La pag.13 la titlul *Baze și alcaloizi* se va citi *Baze și alcalii*
  În loc de "un alcaloid este o bază" se va citi "un alcaliu este o bază"
  În loc de "tăria unui alcaloid" se va citi "tăria unui alcaliu"
  În loc de "alcaloizii tari" se va citi "alcalii tari"
- În loc de titlul Industria alcaloizilor se va citi Industria bazelor alcaline
  Iar în text, în loc de industria alcaloizilor se va citi industria bazelor alcaline
- La pag. 15, la titlul Motoare cu pistoane, se va citi cilindrii motorului în loc de cilindreele motorului
- La titlul Motoare cu turboventilator, se va citi turbopropulsor în loc de turbopromotor
- La pag. 31, la titlul Tanzania, se va citi Dar Es Salaam în loc de Es Salaam

Volumul 2

- La pag. 118, în loc de titlul Zimelina, se va citi Zibelina

Volumul 3

- La pag. 129, în loc de titlul Păduri de eucalipt, se va citi Arbori de cauciuc
- La pag. 130, la Hartă, se va citi Tasmania şi Marea Tasmaniei în loc de Tazmania şi Marea Tazmaniei
- La pag. 134, la titlul Cel mai vechi dovezi, se va citi Tasmania în loc de Tazmania
- La pag. 185, la titlul Controlul flotabilității, se va citi nautilus în loc de nautil
- La pag. 186, la titlul Caraibe, se va citi 1492 în loc de 1942

Volumul 4

- La pag. 218, la titlul Pescuitul, se va citi apele Oceanului Pacific în loc de apele Oceanului Atlantic
- La pag. 239, la titlul începuturi, se va citi 551 î.Hr. în loc de 51 î.Hr.

Volumul 10

- La pag. 565, la titlul Maya, se va citi America Centrală în loc de Africa Centrală

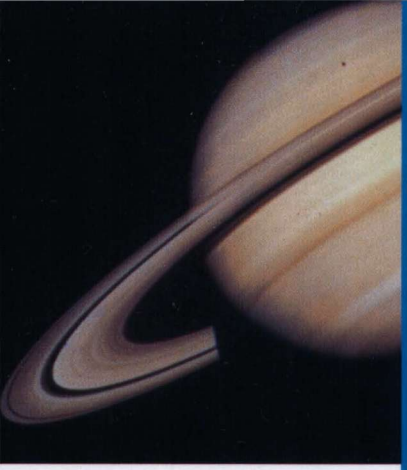

ENCICLOPEDIA ILUSTRATĂ A FAMILIEI

Un amplu material, în 16 volume fundamentale pentru cultura generală.

Ordonare alfabetică pentru a facilita accesul la informații

• Peste 12.000 de fotografii şi ilustrații color

• Peste 5.000 de articole redactate de experți • Referințe complexe

• Index cuprinzător şi anexe cu informații bine structurate

• Ideal pentru proiecte şcolare şi lectură în familie

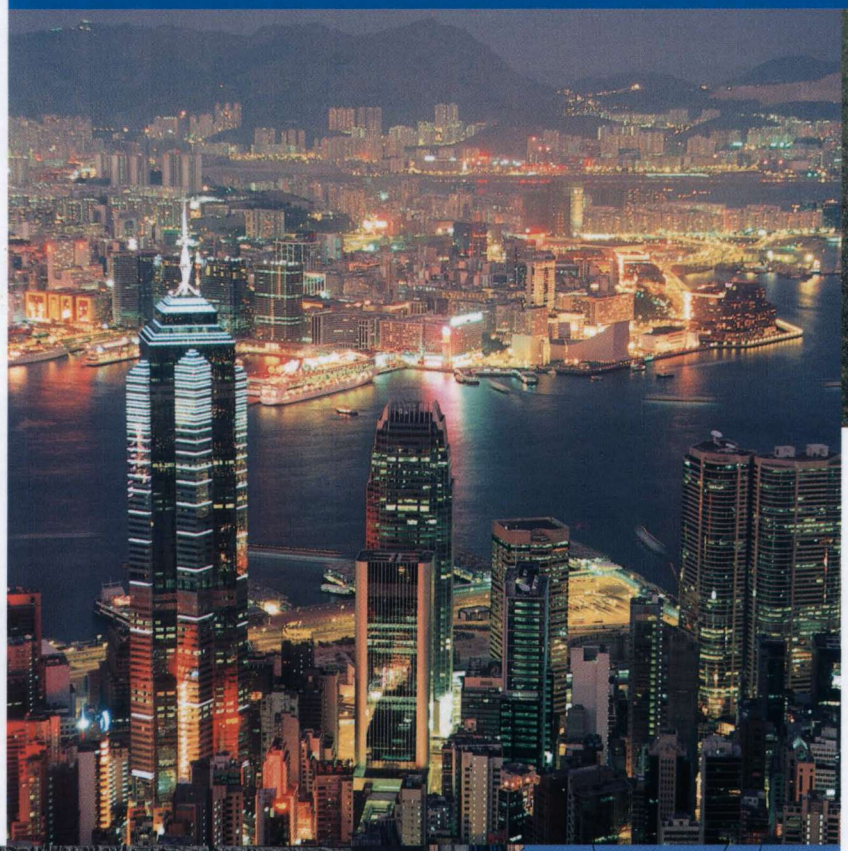

Colecțiile Cotidianul. EDUCATIVA

Intitulată anterior
Enciclopedia mileniului pentru familie

Planeta Marketing

LIBERNOVUS

Colecție sponsorizată de:

oriflame

natural swedish cosmetics

Descoperă mai multe la www.dk.com